ETKİLİ ÖĞRETMEN

DÜNYA GENELİNDE 4 MİLYON SATMIŞ BİR KLASİK

OKULUN İLK GÜNLERİ

Rosemary T. Wong
Harry K. Wong

irkçesi: Serbun BEHÇET

2. BASKI

Pedagoji

Etkili Öğretmen

Okulun İlk Günleri

HARRY K. WONG

ROSEMARY T. WONG

Bazıları para kazanmak için
öğretmenliğe başlar.

Bazılarıysa
fark yaratmak için...

Fark yaratma
konusundaki katkımızı
öğretmenlik mesleğinin
hizmetine sunmaktan
memnunuz.

Türkçesi: SERBUN BEHÇET

© 2018
Pedagoji Yayınları - 3
Eğitim Bilimleri - 1

Etkili Öğretmen: Okulun İlk Günleri
Harry K. Wong - Rosemary Wong

Her hakkı saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım amaçlı kısa alıntılar dışında yayınevinin yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Türkçesi : Serbun Behçet
Düzelti : Serdar Aysev
Mizanpaj : Hatice Eresen
Kapak Tasarım : Eda Çağıl Çağlarırmak

1. Baskı : Ocak 2018, İstanbul
2. Baskı : Aralık 2018, Aralık
ISBN : 978-605-66127-2-5

Baskı: Yön Basım Yayın
Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi B Blok 1. Kat No: 366
Topkapı / Zeytinburnu - İstanbul
Matbaa Sertifika No: 12573

Pedagoji Yayınları
Halil Rıfat Paşa Mah. PERPA Ticaret Merkezi B Blok K: 4/370, 34384
Okmeydanı Şişli / İstanbul – Tel: 0544 440 34 00
Sertifika No: 32186

Bize Ulaşın
pedagojiyayinlari@gmail.com
www.pedagoji.com.tr
Pedagoji
pedagojiyayinlari
pedagojiyayinlari

YAZARLAR HAKKINDA

Harry ve Rosemary Wong Kimdir?

Öğretmenler.

Harry ve Rosemary Wong, etkili öğretmenlik konusunda önde gelen otoritelerdir. Ödüllü sınıf öğretmenleri olarak artık uluslararası danışmanlık yapıyorlar ve bir yayınevleri var.

Wong çifti, eğitim alanının en rağbet gören konuşmacılarıdır. Çiftin, dört yıllık konuşma programının dolu olduğunu ve bir milyondan fazla dinleyicinin Harry Wong'un konuşmalarına katıldığını söylemek çok şey anlatsa gerek. Yazarlar, eğitim alanında en çok satmış eser olan *Etkili Öğretmen: Okulun İlk Günleri*'ni yazdılar. Kitap dört milyona yaklaşan satış rakamına ulaştı. Kitaba İngilizce olarak yüz yirmi ülkede ulaşılabiliyor.

Harry, öğrencileri iki yüzden fazla ödül kazanmış, eski bir lise fen öğretmeni. Horace Man Öne Çıkan Eğitimci Ödülü'nü almasının yanı sıra, *Eğitimci* dergisi okurlarınca eğitim alanındaki en etkili yirmi kişiden biri seçildi.

Rosemary eski bir ilkokul öğretmeni ve Kaliforniya'daki ilk danışman öğretmenlerden biri. Silikon Vadisi Başarılı Kadın Ödülü'nü ve Louisiana Eyalet Üniversitesi Seçkin Mezun Ödülü'nü aldı. Şu anda Harry K. Wong Yayınları'nın başında. Yayınevi, etkili öğretmenler olma yolunda öğretmenlere yardım edecek kitaplar, videolar, DVD'ler, CD'ler ve e-öğrenme dersleri yayımlıyor.

Wong çifti, yeni öğretmenlerin arkasında durma, onların etkili öğretmenler olmalarına katkı sunma konusundaki tutkularıyla dikkatleri üstlerine topluyor. Wong çifti hakkında daha fazla bilgi edinmek isteyenler aşağıdaki web sitelerinden yararlanabilirler:

http://www.effectiveteaching.com/
https://www.teachers.net/
http://www.newteacher.com/
http://www.classroommanagement.com/

YAZARLARDAN

Başarının Temeli

İşe Yarıyor

Yemek güzelse herkes yemek ister. Oyun eğlenceliyse herkes oynamak ister. Film harikaysa herkes izlemek ister. **Eğitimciler, bu kitabın işe yaradığını söylerse her öğretmen kitabı okumak ister.**

Nasıl Etkili Öğretmen Olunur: Okulun İlk Günleri, 2014 itibariyle dört milyonu geçen satışa ulaşarak eğitim alanında tüm dünyada en fazla satılan kitap oldu.

Öğretmenler ve sınıf ortamları için olumlu sonuçlar doğurduğundan eğitimcilerden talep görüyor. İşin özü bu kitap işe yarıyor. İngilizcesi, yeni öğretmenler yetiştirmek için kullanıldığı yüz yirmi ülkede, iki bin yüzden fazla üniversitede karşınıza çıkacaktır.

Etkili Bir Öğretmenin Nitelikleri

Nasıl Etkili Öğretmen Olunur: Okulun İlk Günleri'nin başarısı, öğrencinin öğrenmesini sağlayan en önemli etkenin etkili bir öğretmen olduğunu gösteren sayısız araştırmaya dayanmasına bağlanabilir. Etkili bir öğretmen olmaya giden yolu biliyoruz. Etkili öğretmenler;

1. Son derece iyi **sınıf yöneticileridir.**
2. Bir derste öğrencinin **öğrenmesi** ve **ustalaşması** için neler yapmaları gerektiğini bilirler.
3. Öğrencinin başarılı olacağı yönünde **olumlu beklentileri** vardır.

Bu Kitap Kimler İçin Yazıldı?

Bu kitap bütün eğitimciler için yazıldı.

- **Deneyimli öğretmenler:** Ustalığınızı pekiştirmek için.
- **Mesleğe hazırlanan öğretmenler:** Mesleki yaşamınızı planlamanıza yardımcı olması için.
- **Mesleğe yeni başlamış öğretmenler:** İyi bir başlangıç yapmanız için.

- **Danışman öğretmenler:** Yardıma ihtiyaç duyan öğretmenlere yardım etmeniz için.
- **İdareciler:** Kadronuzun eğitiminde kullanmanız için.
- **İşinin uzmanı eğitimciler:** İşinizin temeli olarak kullanmanız için.
- **Üniversite hocaları:** Eğitim fakültesi öğrencilerine yönelik temel bir metin olarak kullanmanız için.

Sonuç Almak

Başarılı bir eğitim için hatadan bağımsız modeller yoktur. Bu kitap bir model ortaya koymuyor. Bu kitap bir plan ortaya koyuyor. Nasıl Etkili Öğretmen Olunur: Okulun İlk Günleri okula sorunsuz biçimde başlamanıza ve bütün bir yıl boyunca dur durak bilmeden öğrenmenize yardımcı olacak.

Bu kitabı inceleyip uyguladığınız sürece sizi ve öğrencilerinizi başarı bekliyor. Lütfen denediğiniz şeylerden hiç durmadan öğrenin ve bunları yeni durumlara uyarlayın. Her deneme, daha üst bir başarı seviyesini inşa edecek.

Dünya genelindeki okurlarla birlikte, Türkiye'deki eğitimcilerle de bu kitabı paylaşmak bizim için büyük onur. **Biliyor ve inanıyoruz ki öğrencileriniz, etkili bir öğretmen olan sizden öğrenecekler.**

YAYINEVİNİN ÖNSÖZÜ

Etkili Öğretmen'in macerası üç yıl önce başladı. Wong Yayınları adına kendisiyle yazıştığımız sayın Cindy Wong, eğitim alanındaki heyecanımızı onca mesafeden ve e-posta yazışmalarından bile hissederek kitabın Türkiye baskısı konusunda iş birliği isteğimizi kabul etti.

Kitabın çevirisi uzun soluklu bir serüven biçiminde geçti. Çevirmenimiz Serbun Behçet, KPSS kurslarındaki eğitim bilimleri öğretmenliği birikimi sayesinde kavramların güncel kullanımlarına zaten aşinaydı. Ancak amacımız ABD eğitim sistemi dikkate alınarak yazılan kitabın ülkemizdeki eğitim pratiğine uygun bir dille Türkçeleştirilmesi olduğundan bununla yetinmedik. Çeviri süreci boyunca farklı okul türlerinde öğretmenlik yapan arkadaşlarımızdan düzenli olarak dönüt aldık. İçimize sinmeyen bir kavram üstünde günlerce düşündüğümüz, kavramı kendi eğitim sistemimiz bağlamında ifade etmek için sayısız denemelerden sonra sonuca ulaştığımız durumlar oldu.

Verdiğimiz emeğin ana amacı, kitabı öğretmenlerimizin ve öğretmen adaylarımızın benimsemesi, kendilerine hitap ettiğini hissederek pratiğe dökmesi oldu. Yazarların da metnin içinde birçok kere vurguladığı üzere, eğitim sistemini daha kaliteli hâle getirmek için büyük paralar harcamak, pahalı bilgisayar yazılımları almak gerekmiyor. Eğitimi daha iyiye götüren, nasıl öğretmesi gerektiği üzerinde düşünen, öğrenme heyecanını kaybetmemiş, yeniliğe açık öğretmenlerdir.

Kitabın bizde olduğu kadar sizde de heyecan uyandıracağını umuyoruz.

Her türlü görüş ve öneriniz için sosyal medya hesaplarımız ve e-posta adresimiz üzerinden bizimle bağlantıya geçebilirsiniz.

Pedagoji Yayınları

Pedagoji Yayınları olarak

ABD eğitim sistemindeki deneyimleri ışığında ufuk açıcı yorumlarıyla çeviriye katkı sunan Kazım Çiçek'e,

Yetkin düzeltisiyle kitabın diline kefil olmamızı sağlayan Türkçe sevdalısı ve ustası Serdar Aysev'e,

Kitabın basılması için en az bizim kadar sabırsızlandığı hâlde, çeviri sürecinin uzama nedeninin özenli çalışmamız olduğundan bir an kuşku duymayan Cindy Wong'a,

teşekkürlerimizi sunarız.

İÇİNDEKİLER

Yazarlar Hakkında III
Yazarlardan IV
Yayınevinin Önsözü VI

A ÜNİTESİ

Temel Anlayışlar - Öğretmen

Başarılı öğretmen etkili bir öğretmenin üç özelliğini bilmeli ve hayata geçirmelidir.

1 **Neden Okulun İlk Günlerinde Başarılı Olmalısınız?** 2
Okulun ilk günlerinde yaptıklarınız, eğitim yılı boyunca başarınızı belirler.

2 **Etkili Öğretmen Kimdir?** 9
Mesleğe yeni başlayan öğretmen, etkili öğretmenin üç özelliğinde yetkin olmalıdır.

3 **Meslekteki İlk Yılınızda Nasıl Mutlu Olabilirsiniz?** 13
Mesleğe yeni başlayan öğretmen, becerilerin tamamını bir yandan öğrenirken bir yandan da hayata geçirmelidir.

4 **Öğrenci Kazanımlarındaki Açığı Nasıl Kapayabilirsiniz?** 20
Öğretmenin etkili oluşu öğrencinin kazanım seviyesini belirler.

5 **Neden Kanıtlanmış, Araştırmalarla Desteklenen Uygulamaları Kullanmalısınız?** 26
Etkili öğretmenler kanıtlanmış, araştırmalara dayanan, binlerce öğretmenin de kullandığı uygulamaları kullanırlar.

B ÜNİTESİ

İlk Özellik - Olumlu Beklentiler

Etkili öğretmen öğrenci başarısı için olumlu beklentilere sahiptir.

6 **Olumlu Beklentiler Neden Önemlidir?** 34

Öğrencilerden beklentileriniz, sınıfınızdaki ve yaşamlarındaki başarılarını büyük ölçüde etkileyecektir.

7 **Bütün Öğrencilerin Başarılı Olmasına Nasıl Yardım Edilebilir?** 43

Eğitimde okul ve ailelerin iş birliği arttıkça öğrencilerin başarı şansı da artacaktır.

8 **Başarı İçin Nasıl Hazırlanılır?** 47

Uzman bir eğitici olarak etkili öğretmen, başarıyı biçimlendirmek için uygun hazırlığı yapar.

9 **Öğrencileri Öğrenmeye Nasıl Teşvik Edebiliriz?** 57

İnsanların sahip oldukları potansiyelin farkına varmaları için ortaklaşa hareket eden insanlar, mekânlar, politikalar, prosedürler ve programlar olmalıdır.

10 **Olumlu Öğrenci Davranışı Nasıl Artırılabilir?** 67

Eğitimin kalbi, kalbin eğitimidir.

C ÜNİTESİ

İkinci Özellik - Sınıf Yönetimi

Etkili öğretmen çok iyi bir sınıf yöneticisidir.

11 **İyi Yönetilen Bir Sınıf Nasıl Olmalı?** 78

Etkili öğretmen öğrencilerin görev odaklı bir ortamda öğrenebildikleri, iyi yönetilen bir sınıf ortamı oluşturma becerisine sahiptir.

12 **Sınıfınızı Nasıl Hazırlamalısınız?** 87

Hazır olan öğretmenler, öğrenmeyi en üst seviyeye çıkarıp istenmeyen davranışları en düşük seviyeye indirirler.

13 **Kendinizi Sınıfa Nasıl Tanıtmalısınız?** 98
Doğru ya da yanlış, uygun ya da değil, ününüz sizin önünüzde gider.
14 **Oturma Düzeni Nasıl Belirlenmeli?** 112
Öğrencilerinizin başarılı olması için, sıraları başarmalarını istediğiniz şeye göre düzenleyin.
15 **Derse Nasıl Etkin Başlanabilir?** 121
Öğrenciler sınıfa girdiğinde duyuru panosunda hazır bir ödev olsun.
16 **Yoklama Ne Zaman ve Nasıl Alınmalı?** 129
Yoklamayla geçen süreyi, ders zamanından çalmayacak şekilde basitleştirin.
17 **Etkili Bir Not Kaydı Sistemi Nasıl Olmalı?** 134
Bir not kayıt sistemi, daima öğrencilerin aldıkları sonuçları ve ilerlemelerini göstermelidir.
18 **Etkili Bir Disiplin Planı Nasıl Olmalı?** 142
Önce bir disiplin planınız olsun, ardından bunu uygulamaya sokun.
19 **Öğrencilerin Sınıf Prosedürlerine Uymaları Nasıl Öğretilmeli?** 159
Sınıfta işlerin yolunda gitmesi, öğretmenin prosedürleri öğretme becerisine bağlıdır.
20 **Prosedürler Öğrenme Olanaklarını Nasıl Artırır?** 189
İyi yönetilen bir sınıfta öğrenme artar.

D Ünitesi

Üçüncü Özellik - Derste Ustalık

Etkili öğretmen, öğrencilerin hedefe ulaşmasına yardım etmek için dersi nasıl tasarlayacağını çok iyi bilir.

21 Etkili Bir Ödev Nasıl Hazırlanır? **218**

Dersin yapısı güçlendikçe ve ulaşılacak hedeflerle ilgili yönergeler daha kesin hâle geldikçe hedeflere ulaşma oranı da artar.

22 Öğrencinin Öğrenmesi Nasıl Ölçülür? **243**

Bir sınavın amacı, öğrencinin hedeflerde yetkinleşip yetkinleşmediğini belirlemektir.

23 Öğrencinin Öğrenmesi Nasıl Değerlendirilir? **264**

Puan cetvelinin amacı öğrencinin öğrenmesini değerlendirmektir.

24 Öğrencinin Öğrenmesi Nasıl Artırılır? **280**

Takımlar hâlinde çalıştığında öğretmenler daha etkili olur.

E ÜNİTESİ

Geleceğe Yönelik Anlayışlar - Uzman

Durmadan öğrenen ve gelişen öğretmen, uzman bir eğitimci olur.

25 Nasıl Lider Öğretmen Olunur? **298**

Durmadan öğrenen ve gelişen öğretmen, uzman bir eğitimci olur.

Son Söz **Nasıl Etkili Öğretmen Kültürü Yaratılır?** **322**

En etkili okullarda tutarlılık bir kültürdür.

A ÜNİTESİ

Temel Anlayışlar

—Öğretmen

Başarılı öğretmen etkili bir öğretmenin üç özelliğini bilmeli ve hayata geçirmelidir.

Neden Okulun İlk Günlerinde Başarılı Olmalısınız?

Okulun İlk Gününde Başarı

Başarılı öğretmenlerin okulun ilk günü için mevcut bir senaryoları ya da planları vardır.

Okulun ilk gününde yaptıklarınız eğitim yılının kalanı boyunca başarılı mı başarısız mı olacağınızı belirleyecektir. Okulun ilk gününü başarılı bir biçimde nasıl yapılandıracağınızı bilmeniz, etkili bir sınıf ortamı ve başarılı bir eğitim yılının ilk adımı olacaktır.

1. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Okulun ilk günlerinde yaptıklarınız, eğitim yılı boyunca başarınızı belirler.

En büyük dayanağımız, gerçek potansiyellerini fark etme konusunda çocuklara yardımcı olma becerimizdir.

Samuel J. Meisels

Profesör Douglas Brooks, bir grup öğretmenin okuldaki ilk gününü kayda aldı. Sonrasında kayıtları izlediğinde şaşırtıcı bir sonuca ulaştı. Etkisiz öğretmenler okuldaki ilk günlerine ders işleyerek ya da eğlenceli bir etkinlik yaparak başlıyorlardı. Bu öğretmenler eğitim yılının kalanı boyunca öğrencilerin peşinden koşuyorlardı.

Etkili öğretmenler ise zamanlarını, sınıflarını düzene koyup yapılandırmaya ayırıyorlardı. Böylece öğrenciler bir sonraki adımın ne olacağını biliyorlardı.

Douglas Brooks ulaştığı sonuçları *Okulun İlk Günü* adlı makalesinde yayımladı.[1]

Okulun ilk haftasında yapılacak en önemli şey **tutarlılık** sağlamaktır. İnsanlar kendilerini neyin beklediğini ve neler olacağını bilmek isterler. Öğrenciler sürprizlere ya da düzensizliklere kapalıdırlar. Tutarlılık onları, "Bugün ne yapacağız?" demekten kurtarır.

Öğrenciler güvenli, öngörülebilir ve katkı sunan, yani tutarlı bir çevre isterler. Kimse kendilerine bağırmadığı ve yeni bir şeyler öğrendikleri için, iyi yönetilen sınıfları severler. Etkili öğretmenler okulun ilk iki haftasını öğrencilere tutarlı bir sınıf ortamında hareketlerini kontrol etmeyi öğretmekle geçirirler.

Etkili öğretmenler tutarlılığı sağlayan sınıf yönetimi prosedürlerini öğretirler. Sınıfları özenli, düşünmeyi teşvik eden, kamçılayıcı ve akademik bakımdan başarılıdır. İyi yönetilen bir sınıf, sınıfta öğrenmenin olmazsa olmazıdır. Bu nedenle C Ünitesi, okuyup okulun ilk günlerinde uygulamanız bakımından belki de en önemli ünitedir.

Etkili öğretmenlerin öğrencinin öğrenmesini sağlayan ders planları ve prosedürleri vardır. D Ünitesi, öğrencilerinizin başarılı olmasını nasıl sağlayacağınızı gösterecek.

Kolları Sıvamak

Riskli bir çevrede bulunan (aslında "umut veren" öğrencilerin olduğu) bir okulda, bir öğrenci, "Bu okula gelmeyi seviyorum çünkü burada herkes ne yapacağını biliyor. Kimse bize bağırmıyor ve biz öğrenmeye bakıyoruz." diyor.

Öğrenci 18. Bölüm'de değinilen davranıştan değil, 19. ve 20. bölümlerde açıklandığı hâliyle işlerin yürümesinden söz ediyor. İşlerin yürümesinin önemini özetleyen bir yedinci sınıf öğrencisi şöyle diyor: "Okulda başarılı olmanın formülünü buldum: Kolları sıvamak!"

Öğrenme, öğrencilere bir şeyler yaptırıldığında gerçekleşir.

1) Brooks, Douglas M. (May 1985). "The_First Day of School."*Educational Leadership*, s. 76–78.

Etkili Öğretmenlerin Okulun İlk Günü İçin Senaryoları Hazırdır

Bir antrenör oyunun ilk aşamalarını kâğıda döker. Bir düğün organizatörünün, düğündeki olayların akışıyla ilgili bir planı ya da çizelgesi vardır. Benzer biçimde etkili bir öğretmenin de okulun ilk günü için bir yazılı metni ya da sınıf yönetimi planı vardır.

Teksas'ta öğretmenlik yapan Diana Greenhouse, "Öğretmenliğimin ilk yılı harika geçti. Geriye dönüp tüm yaptıklarıma baktığımda nefesim kesiliyor. Öğrencilerim öğrendi ve ben de öğretmenliğimin her anını sevdim. Her şey ilk günün ilk dakikasında başladı. Derse sınıf yönetimi planımı bir PowerPoint sunumuyla paylaşarak başladım." diyor.

Diana Greenhouse

Oklahoma'da öğretmenlik yapan Kazım Çiçek de meslekteki ilk üç yılını bir savaşçı olarak geçirdiğini söylüyor. Hem o öğrencileriyle savaşmış hem öğrencileri onunla savaşmışlar. Sonra, başlamasını istemediği dördüncü eğitim yılına dört gün kala, Harry Wong'un bir toplantısındaki konuşması ile "ışık yanmış". Koca bir hafta boyunca sınıf yönetimi planının bir PowerPoint sunumunu hazırlamış.

> Yıl sonunda öğrencinin hedefe ulaşması, okulun daha ilk haftasından itibaren, öğretmenin sınıf prosedürlerine ne ölçüde hâkim olduğuyla doğrudan bağlantılıdır.

Kazım Çiçek

Kazım, dördüncü yılının sonunda, "Öğrencilerim için dilediğim şey benim için de gerçek oldu. Ben de muhteşem bir yıl geçirdim." demiş.

Kazım Çiçek bugün çok mutlu ve başarılı bir öğretmen.

Etkili öğretmen daha okulun ilk haftasından itibaren sınıfa hâkim olur. Hâkimiyet, tehdit etmek ya da sindirmek anlamına gelmez. Hâkimiyet; ne yaptığınızı, sınıf prosedürlerinizi ve mesleki sorumlulukları-

nızı bildiğiniz anlamına gelir. Ne yaptığınızı biliyor olmanız öğrencilerinize güven verir.

Okulun ilk iki üç haftasının, yılın devamında öğrencilerin ne kadar başarılı olacağını belirleme konusunda kritik önemde olduğuna dair sayısız kanıt var.

Okul başladığında tümüyle hazır olmalı ve planlı hareket etmelisiniz. **Okulun ilk günlerinde yaptıklarınız, öğretim yılı boyunca göstereceğiniz başarıyı belirleyecektir.**

Arkadaş Olmayın

Mesleğe yeni başlamış öğretmenlerin öğrencileriyle arkadaş olmak istemeleri bizde hep hoş duygular uyandırır. Arkadaş gibi, özenli, sevecen ve duyarlı olun ama arkadaş olmayın. Öğrencilerin yeterince arkadaşları var.

Günümüzde öğrenciler sizi yetişkin bir rol model olarak görüp hayranlık ve gururla izlemeye ihtiyaç duyuyorlar. Öğrencinizin arkadaşı olursanız tıpkı arkadaşlarından olduğu gibi sizden de ayrıcalıklar isteyecektir. Bu ayrıcalığı elde edemediğinde öfkelenip "Arkadaşım olduğunu sanıyordum. Senden nefret ediyorum!" diyecektir.

İdeal bir örnek olmak, arkadaş olmaktan iyidir.

Etkili Öğretmenler Sonuç Üretir

Bu kitabın alt başlığı "Nasıl Etkili Bir Öğretmen Olunur?". Etkili; etkilemek, sonuçlar üretmek anlamına gelir.

Bir sıhhi tesisatçı, satış danışmanı, dişçi ya da avukatla çalışırken onun etkili olmasını, sonuçlar üretmesini beklersiniz. Benzer biçimde etkili öğretmen de ortaya öğrenme ürünü çıkaran kişidir.

Etkili olmanın ilk koşulu uzmanlıktır. **Uzman**, etkin biçimde öğretebilmek için sürekli bilgi ve beceriler edinen kişi anlamına gelir.

Uzman: Bilgi ve becerilere sahip

Etkili: Sonuç üreten

ETKİLİ öğretmen YAŞAMLARI etkiler.

Öğretmede Dört Aşama

Birçok öğretmen ikinci aşamadan öteye geçemese de öğretmede dört aşama vardır.[2] *Okulun İlk Günleri*'nin amacı; ikinci aşamadan üçüncü aşamaya geçmenizi ve öğrencilerinizin yaşamında fark yaratmanızı sağlamaktır.

1. Aşama: Hayal gücü

Mesleğe yeni başlamış birçok öğretmen, başarılı bir öğretmen olmanın yolunun öğrencileriyle bağ kurup arkadaş olmaktan geçtiği biçiminde naif bir inanca sahiptir. Standartlar, değerlendirme ya da öğrenci başarısı konusunda pek de konuşmazlar. Öğretmenlik kavramlarının odak noktası öğrencileri eğlendirmektir.

2. Aşama: Ayakta kalma

Ayakta kalma aşamasındaki öğretmenler, D Ünitesi'nde anlatılan eğitsel becerilere sahip değildir. Zamanlarını, öğrencilerin susmalarını sağlayacak; çalışma kâğıtları doldurma, videolar izleme ve sıradan kalkmadan yapılan çalışmalar gibi oyalayıcı etkinlikler bulmaya harcarlar. Yalnızca işleri olduğu için öğretirler ve maaş onların varoluş amacıdır. Bu nedenle öğrencinin öğrenmesi ve kazanımları, onların amaçları arasında yer almaz.

3. Aşama: Ustalık

Öğrenci başarısını sağlamayı bilen öğretmenler, etkili pratikler sergilerler. Bu öğretmenler, sınıflarını nasıl yöneteceklerini bilirler, ustalıklarını sergilemek için öğretirler ve öğrencilerden yüksek beklentileri vardır. Etkili öğretmenler, literatürü takip edip uzman toplantılarına katılarak ustalık yolunda çaba gösterirler. Misyonları, öğrencinin öğrenmesidir. Ustalık amaçları da öğrenci kazanımı.

2) Ryan, Kevin. (1986). *TheInduction of New Teachers.* Bloomington, Ind.: Phi Delta Kappa.

Okul

Okul güçlü bir kurumdur.

Tıpkı bir yetişkinin işe gittiği gibi; öğrenmek, çalışmak ve üretmek için okula gidilir. Okul insanların bilgi, beceri edindikleri ve kendilerini üretici birer yurttaş yapacak ve insan olarak sahip oldukları potansiyeli sonuna kadar açığa çıkarmalarına yardımcı olan değerleri geliştirdikleri yerdir.

4. Aşama: Etki

Etkili öğretmenler öğrencilerinin yaşamında bir farklılık yaratırlar. Bunlar, öğrencilerin yıllar sonra gelip yaşamlarını etkiledikleri için teşekkür ettikleri öğretmenlerdir. Öğrenciler üstünde iz bırakmak için, bu kitabın konu edindiği etkili öğretmenlik uygulamalarını kullanmalısınız. Öğrenci, ancak öğretmen onun yaşamı üzerinde kayda değer bir iz bıraktığında öğrenir. Bu aşamaya geldiğinizde, bir öğretmen olarak ustalık aşamasının ötesine geçmişsiniz demektir.

Etki aşamasına vardığınızda;
Hayal gücü aşamasına geri dönüp öğrencilerinizin yaşamında fark yaratma hayalinizi gerçekleştirmiş olacaksınız. Aynı zamanda bir lider öğretmen olacaksınız ve mesleğinize katkı sunduğunuzu bilmenin verdiği gurur ve başarı hissiyle daha mutlu bir yaşam süreceksiniz.

Etki

Öğretmenler hep bir fark yaratmak için öğretmenliğe başladıklarını söylerler.
Siz fark yaratmanın ötesindesiniz.
Siz farkın ta kendisisiniz.

Etkili Öğretmenler Yaşamlarda İz Bırakır

Uzman ve etkili öğretmenler, diğer meslektaşlarına göre öğrencilerin yaşamlarında iz bırakma konusunda daha yeteneklidir.

Etkili öğretmen sınıfı hızla düzene sokmayı bilir, kuralları ve prosedürleri açıklar, öğrenciler hakkındaki önemli bilgilere ulaşır ve ilerleyen günlerde kendilerini nelerin beklediğini bilmelerini sağlar. İlerleyen bölümlerde bu becerileri öğreneceksiniz.

Etkin biçimde işleyen bir sınıfta ilişkiler yaratılır. Etkili bir öğretmenle öğrenciler arasında güvene dayalı bir ilişki vardır. **Etkili biçimde işleyen bir sınıfta öğrencileri tanımak önemlidir.**

İşiniz yaşamlarda iz bırakmak. İşiniz üçüncü sınıfa öğretmenlik yapmaktan, tarih ya da beden eğitimi öğretmekten öte yaşamları etkilemek. Bir öğrencinin yaşamına dokunduğunuzda onun tarih, beden eğitimi, hatta fen ve matematik öğrendiğini, bütün kâğıtları zımbaladığını ve sizi memnun etmek için taklalar attığını göreceksiniz.

Okulun açılış dönemi önemlidir. **Okulun ilk günlerinde öğrencilerin yaşamlarını etkilemek için yaptıklarınız, yılın kalanındaki başarınızı belirleyecektir.**

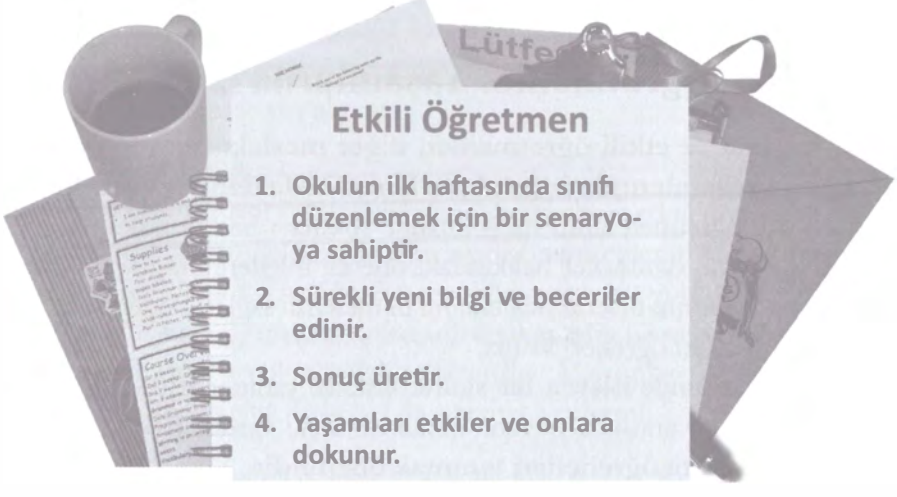
Asla Çok Geç Değil

Birçok mesleğin aksine öğretmenlik her güne, her yıla sil baştan başlama fırsatı verir. İlk birkaç yıl ayakta kalma aşamasının ötesine geçemeyebilirsiniz ama bu kitabı okuyup burada paylaşılan becerileri uyguladıktan sonra bu aşamada kalmanız son derece istisnai bir durumdur.

Eğer ayakta kalmaya çalışan ve bu kitabı ilk kez okuyan deneyimli bir öğretmenseniz yarın sizin için de yeni bir gün olacak.

Sekiz yıldır "ayakta kalıyordum". Bu kitaptan öğrendiklerim sayesinde, dokuz yılın sonunda ilk kez okulun açılacağı günlerden korkmuyorum diyebilirim.

Becky Gibbs
Franklin Road Lisesi
Nashville, Tennessee

Etkili Öğretmen

1. **Okulun ilk haftasında sınıfı düzenlemek için bir senaryoya sahiptir.**
2. **Sürekli yeni bilgi ve beceriler edinir.**
3. **Sonuç üretir.**
4. **Yaşamları etkiler ve onlara dokunur.**

Etkili Öğretmen Kimdir?

Etkili Öğretmen

Etkili Bir Öğretmenin Üç Özelliği

1. Öğrenci başarısı konusunda olumlu beklentileri vardır.
2. Çok iyi bir sınıf yönetimi becerisine sahiptir.
3. Öğrencilerin uzmanlaşması için dersleri nasıl düzenleyeceğini bilir.

2. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Mesleğe yeni başlayan öğretmen, etkili öğretmenin üç özelliğinde yetkin olmalıdır.

Etkili bir öğretmenin bütün öğretmenler için geçerli üç özelliği vardır.[3] Bunlar bilinen özelliklerdir ve etkili bir öğretmen olmayı kolaylıkla öğrenebilirsiniz.

Öğretmenlik öğrenilebilen, ustalığa dayanan bir sanattır!

Bir anaokulu sınıfında ya da bir lise sınıfında işe yarayan, dönüştürülerek herhangi bir sınıfta kullanılabilir.

Verimsiz bir sınıfı olan bir öğretmen sürekli öğrencilerin ilgisini çekecek etkinlikler aramakla meşguldür. Derslerini anlatmak, eğlenceli etkinlikler yapmak ve muhteşem bilgilerini paylaşmak ister. Siz etkili bir öğretmenin

3) Good, Thomas L., and Jere Brophy. (2007). *Looking in Classrooms.* Needham, Mass.:Allyn& Bacon, s. 8, 9, 12, 47, 71 ve 301.

özelliklerine sahip olmadığınız sürece bu tekniklerin hiçbiri işe yaramaz. Öğretmek, konuları işlemek ve etkinlikler yapmaktan ibaret değildir.

Hepimiz hem öğretmeniz hem de öğrenci.

Öğrenmemiz gerekenleri kendimize öğrettiğimiz sürece hepimiz üst seviyeyiz.

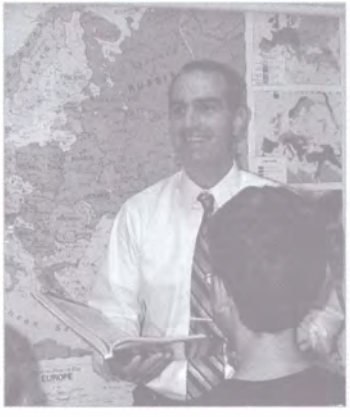
Öğretmek sınıfa ne verdiğinizle değil, öğrencilerden ne aldığınızla ilgilidir.

Araştırmaların tutarlı biçimde gösterdiği üzere, okulun kontrol edebildiği etkenler içinde öğrenci başarısı üzerinde en belirleyici olanı etkili öğretmendir.

Eğitsel yenilikler ve geçici modalar peşinde geçen onlarca yılın ardından öğrenci başarısı artmadı. **Öğrenci başarısını artıran tek etken etkili bir öğretmenin varlığıdır.**

Olumlu Beklentiler

Bazen yüksek beklentiler de denen olumlu beklentiler yüksek standartlarla karıştırılmamalıdır. **Olumlu beklentilere sahip olmak basitçe, öğretmenin öğreniciye ve öğrenicinin öğrenebileceğine inanması anlamına gelir.**

Olumlu beklentilere duyulan güven, öğrenicinin, öğretmenin kendisinden beklediği performansı ortaya koyduğunu gösteren araştırmalara dayalıdır. Eğer öğrencinin düşük seviyeli olduğuna ve yavaş öğrendiğine inanırsanız öğrenci de bununla uyumlu bir performans ortaya koyacaktır çünkü bunlar sizin öğrenciye aktardığınız kabullerdir. Bir öğrencinin son derece yetenekli, ortalamanın üstünde ve iyi bir öğrenici olduğuna inanırsanız öğrenci bu seviyede bir performans ortaya koyacaktır çünkü bunlar sizin öğrenciye aktardığınız beklentilerdir.

Öğretmenin bütün öğrencilere olumlu beklentilerle yaklaşması gereklidir. B Ünitesi'nde olumlu beklentileri öğrenciye taşımanın yollarını ele alıp hem öğretmenin hem öğrencinin, hem de bütün sınıf ortamının yararına olan olumlu beklentilerin önemini açıklayacağız.

Sınıf Yönetimi

Sınıf yönetimi, öğretimin ve öğrenmenin gerçekleşeceği bir çevre oluşturmak için öğretmenin kullandığı uygulamaları ve prosedürleri içerir. Bunun olması için öğretmen iyi düzenlenmiş bir ortam oluşturmalıdır.

Disiplinin sınıf yönetimiyle pek de alakası yoktur. Bir mağazayı disipline etmez, yönetirsiniz. Sınıf için de aynı durum geçerlidir. C Ünitesi'nde, iyi düzenlenen bir ortamın etkili bir sınıfın ortaya çıkmasını sağladığı ilkesi uyarınca bir sınıfın nasıl yönetileceği açıklanıyor. **Böyle bir ortamın etkili oluşu, öğretmenin sınıf yönetimi becerisini ne kadar edindiğine bağlıdır.**

Öğrenciler Öğretmen Yokken de Çalışırlar

Sevgili Doktor Wong,

Öğretmenlikle geçen 23 yılımda, daima en güçlü yanlarımdan birinin sınıf yönetimi alanında olduğunu hissetmişimdir.

Örnek verecek olursam bir gün okul idaresini arayıp hasta olduğumu ve ertesi gün gelemeyeceğimi söyledim. O sabah zil çaldığında öğrencilerim koridorda, sınıfımın önünde bekliyorlarmış. Bir öğretmen arkadaşım kapıyı açarak öğrencilerimin sınıfa girmesini sağlamış. Gün boyu birçok ders geçmiş. Öğlen bir rehber öğretmen bana bakmaya gelmiş. Öğrencilerim beni gün boyu hiç görmediklerini söyleyip her zamanki gibi işlerine dönmüşler.

Okul idaresine, öğrencilerin benim yokluğumda sessiz kalmalarını sağlarsam hafta boyu evde kalabileceğim, hatta güneye tatile gidebileceğim şakasını hep yaparım.

Son olarak 15 yıldan fazla süredir hiç ciddi disiplin sorunu yaşamadığımı ve öğlen üçü çeyrek geçe işimin bittiğini ekleyeyim.

Prosedürler işe yarar!

Richard L. Crewse
Concord High School
Elekhart, Indiana

Derste Ustalık

Ustalık, öğrencinin bir kavramı edindiğini ya da bir beceriyi, öğretmenin belirlediği gibi ustalık seviyesinde ortaya koyduğunu ne kadar iyi gösterebildiğine bakarak anlaşılır. D Ünitesi'nde ustalık için nasıl öğretmenlik yapılması gerektiği anlatılıyor.

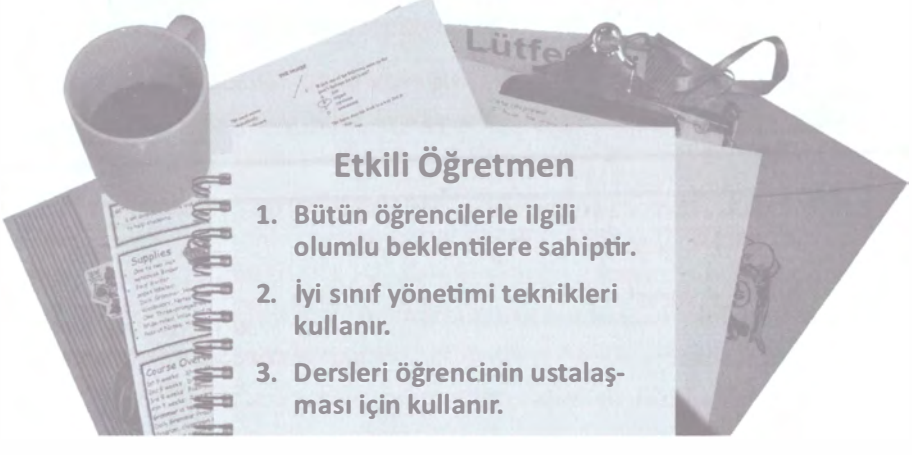
İyi düzenlenmiş bir ortam + Olumlu akademik beklentiler = Etkili sınıf

Bir ev inşa edilirken müteahhit mimardan ozalitleri alır. Ozalitler kabul edilebilir olan yeterlik düzeylerini belirler. İnşaatı sürekli kontrol eden yapı denetim uzmanı, önce ozalitlere bakar, ardından işin belirlenen yeterlik düzeyine uygun yürüyüp yürümediğini anlamak için işçiliği kontrol eder.

Öğretmenlik de bundan farklı değildir. Ustalık ya da yeterlik için öğretmeyi amaçlayan etkili bir öğretmen üç şey yapmalıdır:

1. Öğrencinin bir amaca ya da standarda ulaşmak için bir kavramı ya da beceriyi öğrenebileceği biçimde nasıl tasarlayacağını bilmek
2. Amacı ya da standardı öğretmek için nasıl eğitim vereceğini bilmek
3. Öğrencinin kavramda ya da beceride ustalaşabilmesi için öğrenmeyi nasıl değerlendireceğini ve düzeltici dönüt vereceğini bilmek

Sınıfın ana konularda başarılı olabilmesi, öğretmenin dersleri ve ustalıkla ilgili dönütleri nasıl tasarladığına bağlıdır.

Meslekteki İlk Yılınızda Nasıl Mutlu Olabilirsiniz?

İlk Yıl Başarılı Geçebilir

Öğretmenlikte başarının en büyük sırrı:
Dilen, borç al ve çal!

3. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Mesleğe yeni başlayan öğretmen, öğretmenlik becerilerinin tamamını bir yandan öğrenirken bir yandan da hayata geçirmelidir.

Yeni öğretmenlerin hisleri:
Yalıtılmış
Kırılgan
Nasıl algılanacağı konusunda son derece kaygılı
Yardım istemekten çekinen

Mesleğe başlarlar ve ...
Bir anahtar verilir,
sınıf gösterilir ve
hiçbir destek sunulmaz.

En kötü yerlerde görevlendirilirler.
Korkarlar.
Aşağılanmış hissederler.
Yardım görmezler.
Birisinin kendilerine yardım etmesini ve karşılaştıkları zorlukların ne zaman biteceğini söylemesini isterler.

Aslında bu çalmak değil. Araştırmak ve öğrenmek. Etkili bir öğretmenin sınıfına girip etrafa bakındığınızda işinize yarayabilecek bir şey görürseniz "Bana da, bana da!" deyin. Birçok usta öğretmen sizinle bir şeyler paylaşmaktan ve size yardım etmekten mutlu olur.

Bir uzmanlar değil, eşitler topluluğu içindeyiz. Ortak bir topluluğun üyeleriyiz. Sorup öğrenmekten çekinmeyin. Karşılıklı destek ve paylaşım sayesinde mesleğimizde ilerleyeceğiz.

Öğretmenlikteki ilk gününüz heyecan verici, büyük beklentilerle dolu bir olay olsa da bir yandan da korkutucudur. **Buna karşın okulun ilk günlerinde nasıl etkili olacağınızı öğrenirseniz başarılı olabilirsiniz.**

Öğretmenlik Eğitimi Sizi Hazırlamadı

Burada eğitim fakültelerini suçlamıyoruz. Kimse eğitimin bir üniversite diplomasıyla bittiğini söyleyemez. Bazı kişiler öğretmenliğe farklı belgelerle, diplomalarla yönelirler. Ama yine de en iyi öğretmenler aynı zamanda en iyi öğrencilerdir. İyi öğretmenler üniversite ortamına sürekli geri dönüp mesleki organizasyonlara, kongrelere, konferanslara ve çalıştaylara katılarak, personel gelişim toplantılarında yer alarak ve mesleki dayanışma ağları ve öğrenme toplulukları içinde bulunan meslektaşlarıyla iş birliği içinde çalışarak kendilerini durmadan geliştirirler.

Stajyerlik de Sizi Hazırlamadı

Öğretmenliğin İlk Yılı Korkutucu Olabilir

1. Eğitim fakültesi sizi hazırlamaz.
2. Stajyerlik sizi hazırlamaz.
3. Bulunduğunuz bölge sizi hazırlamaz.
4. Yine de sizden hemen göreve başlamanız beklenir.

Rehber öğretmeninizin de suçu yok. Kimse rehber öğretmeninizi size ne öğreteceği konusunda eğitmedi. Pek az öğretmen, okulun ilk günü ne yapacağı konusunda bir deneyim sahibi olarak öğretmenliğe başlar.

Tipik olarak, rehber öğretmen derse başlar ve ardından sınıfı stajyer öğretmene devreder. **Böylece birçok stajyer öğretmen öğretmenliğe okulun ilk günü ne yapacağı konusunda hiçbir eğitimi ve deneyimi olmadan başlar.**

Bazı Bölgelerde Sizi Hazırlamak İçin İntibak Eğitimleri Verilir

Öğretmenlikte mesleğe başlamak birden olabilir. İş dünyasında işe yeni başlayanlar daha ilk günden yoğun bir eğitim alırlar. Bu onların emekliliğe kadar kademeli olarak bilgi, deneyim ve sorumluluk edinmelerini sağlar.

Nasıl olup da sorunlu görünen öğrencilerinizin bir mağazada ya da fast-food zincirinde çok başarılı olduğunu hiç düşündünüz mü? McDonald's

Bazı okullarda daha okulun ilk gününde hazır olan örnek sınıflar vardır. Stajyer öğretmenler, bir sınıfın derse nasıl hazırlanacağını görmek için bu sınıflara giderler.

Bilgi yükte hafif, pahada ağır bir hazinedir.

ve Domino's Pizza gibi zincirlerin, işçileri müşteri karşısına çıkmadan önce hazırlamak için çok yönlü eğitim programları var. Hangi iş kolunda olursa olsun perde arkasında videolar inceleyen, yönerge kitapçıkları okuyan ve işinin farklı boyutlarını öğrenmek için eğitim alan işçiler görürsünüz. **Etkili bölgelerde ve okullarda da mesleğe yeni başlayan bütün öğretmenler için benzer eğitimler ve kapsamlı başlangıç programları vardır.**

Ne yazık ki bazı okullarda mesleğe yeni başlayan öğretmenlere bir sınıfın anahtarı verilip onlardan hemen derse başlamaları isteniyor. Bu, öğretmene;

İşi kendin hallet. Kendin yap. Bildiğini kendine sakla.

demektir.

Çalıştığınız bölgede öğretmenlik yapmak için sizi gerçekten hazırlayacak olan, sistemli bir intibak eğitimidir. Bu, birden fazla yıla yayılan ve yapılandırılmış program, etkili bir öğretmen olmanız için sizi eğitip destekleyecektir.[4] Yeni başlayan programı oryantasyon, danışmanlık ya da değerlendirmeden daha fazlasıdır. Olması gerektiği gibi bir öğretmenin yetişmesi için bölgenin verdiği eğitimdir. (Yardım olmadan kendi başınıza başarılı olacağınızı düşünmek saflık olur.)

Mesleğe yeni başlayan öğretmenin, kurumdaki en deneyimli öğretmenle aynı görevleri ve sorumlulukları üstlenmesi beklenir.

4) Breaux, Annette, and Harry K. Wong. (2003). *New Teacher Induction: How to Train, Support, and Retain New Teachers.* Mountain View, Calif.: Harry K. Wong Yayınları.

Sizden Hemen Göreve Başlamanız Beklenir

Mesleğe yeni başladığınızda bütün diğer öğretmenlerle eşit olacaksınız. Aynı öğrencilere ders vereceksiniz, aynı konuları işleyeceksiniz ve aynı idarecilerle çalışacaksınız. Bütün diğer öğretmenlerle aynı görevlere ve sorumluluklara sahip olacaksınız.

Bunun yanı sıra daha okulun ilk gününden itibaren mükemmel olmanız ve her yıl daha da ileri gitmeniz beklenir. Bunu başarabilirsiniz ama bölgenizdeki bir intibak eğitimine katılırsanız daha başarılı olursunuz ve etkili bir öğretmen olmanın hiç bitmeyen bir öğrenme süreci olduğunu fark edersiniz.

Eğitim bir ürün değil, bitmeyen bir süreçtir. Elinizdeki kitabın amacı okulun ilk günlerine nasıl başlayacağınızla ilgili size kavrayış, fikirler ve seçimler kazandırmak. "Seçimler" kelimesine dikkat edin. Bugün yaptığınız seçimlerin niteliği, yarınki fırsatlarınızın niteliğini belirleyecek.

Eğitimde hızlı, basit cevaplar, kestirme çözümler, garanti bir model, dört dörtlük yöntemler yoktur. Öğretmenliği iş olarak değil, bir uzmanlık olarak gördükleri için etkili olan öğretmenler vardır. **Öğrenmeye devam ederler ve kullanmaları gereken her bir uygun strateji hakkında, bilgi birikimlerinden yola çıkarak seçimler yaparlar.**

Bir yandan görevlerinizi öğrenirken, diğer yandan da bunların tamamını hemen, eksiksiz biçimde yerine getirmeniz beklenir.

Önünüzde koca bir ömür var ve bunu mutluluk ve başarıyla sürdürebilirsiniz. Mesleki kariyerinizden olumlu sonuçlar almak istiyorsanız meslektaşlarınızın en iyi kaynak olduğunu unutmayın.

İntibak Eğitimi Yolun Başındaki Öğretmenlere Yardımcı Olur

İntibak eğitiminin üç amacı vardır:

1. Öğretmenliğe geçişteki **yoğunluğu azaltmak**
2. **Öğretmenlikteki** başarıyı **artırmak**
3. **Yüksek sayıda** nitelikli öğretmeni **elde tutmak**

- Meslektaşlarınızla yetki ve sorumlulukları paylaşarak **çalışın**.
- Olumlu katkısı olan danışmanlardan ve rehberlerden bir şeyler öğrenin ve onlarla **bağlantılı olun**.
- Mesleki örgütlere **katılın**.
- Dersler, çalıştaylar, konferanslar, mesleki buluşmalar, kitaplar, dergiler, CD'ler, DVD'ler, internet ve lisansüstü çalışmalarıyla öğrenmeye **devam edin**.

Sizi yeni bir eğitim yılı ve tadına varmanız gereken uzun bir mesleki yaşam bekliyor.

Her iyi öğretmenin içinde keşfedilmeyi bekleyen daha iyi bir öğretmen vardır.

Bir amaç peşinde koşuyorsanız yaşamınız dolu dolu geçer.

Düşlerine sıkı tutun
Çünkü düşlerin ölürse
Yaşam kanadı kırık bir kuştur
Uçamayan
Düşlerine sıkı tutun
Çünkü düşlerin seni terk ederse
Yaşam çorak bir tarladır
Karda buz kesen[5]

Langston Hughes

Keşke Birisi Derse Başlasa

Adını hatırlamıyorum. Ama o olmasa bu noktaya kadar gelemezdim. Tanrı onu korusun! Bu, 26 yıl önce, Los Angeles'ta öğretmenliğe başladığımda okulun ilk günü başıma geldi.

Bu deneyimli öğretmen yanıma gelip "Nasıl başlayacağını bilmiyorsun, değil mi?" dediğinde öğretmenler odasının önünde öylece duruyordum.

"Nasıl anladınız?" dedim. "Eğer derse benim yerime başlayıp sınıfı toparlarsanız ben gerisini getiririm."

Kimse bana okulun ilk günü ne yapacağımı öğretmemişti.

GailSutton
Portland, Oregon

5) Hughes, Langston. (2004). "Dreams." *The Collected Poems of Langston Hughes*. Arnold Pampersad (ed.). New York: Alfred A. Knopf.

Üç ile beş yıl içinde maaşınızda yüzde yirmi beşlik bir artışla eğitim alanında bir iş sahibi olabilirsiniz

Önümüzdeki yıllarda birçok yeni öğretmene ihtiyaç duyulacağından etkili öğretmenler için birçok fırsat doğacak.

Eğitim alanında sizi parlak bir gelecek bekliyor olabilir. Ancak bu, yalnızca başarıya odaklanan öğretmenler için geçerli. Öğrenciler için de durum farklı değil. Yalnızca çok çalışıp olumlu davranışlar sergileyenler iyi dereceler alıyorlar. Sizi neden iyi bir geleceğin beklediğine ilişkin bazı nedenleri şöyle sıralayabiliriz:

- 2013 yılı itibariyle, ABD'deki okullarda, mevcut eğitim ordusunda emekli olacakların yerini almak için iki milyondan fazla öğretmene ve idareciye ihtiyaç duyulacak.
- Farklı iş seçenekleri sunulacak ve bu sınıfla da sınırlı kalmayacak. Birçok öğretmen idareci ya da üniversite hocası olacak, eğitsel organizasyonlar alanında çalışacak, yazılım hazırlayacak, danışman olacak, özel işletmeler için eğitim programları yürütecek, çocuk bakım merkezleri açacak ve bunlara benzer, eğitimle ilgili birçok alana kayacak.
- Öğretmenler öğrenmeyle iç içe olsalar da iş kendi yeterliklerini nasıl geliştireceğini öğrenmeye geldiğinde çoğunlukla en kötüler arasında yer alırlar. Çoğu öğretmen konferanslara gitmez ve mesleki buluşmaları alayla karşılar.
- Çoğu öğretmen gelişmeye istekli olmadığından gelişmeye açık olanlar üç ile beş yıl içinde, şu anda kazandıklarından yüzde yirmi beş fazlasını kazanarak eğitim alanında farklı konumlara gelebilecekler.

Özellikle başarı alanındaki açığı kapatmak bakımından okullarda yeni bir öncelik var. Bu öncelikle ilişkili konularda etkin bir rol oynayabilir ve bu katkınızın karşılığını fazlasıyla alabilirsiniz.

Öğretmenlik bir uzmanlıktır ve her uzmanlık gibi uzmanlarının durmadan yeni bilgi ve beceriler edinmesini gerektirir. Sürekli yeni bilgi ve beceriler edinmenin en etkili yolu, uzmanların birbirleriyle paylaşımda bulundukları ve birbirlerinden öğrendikleri bir çalışma grubunun parçası olmaktır.

En Büyük Tehdit

Örnek alacakları bir model olmadığında insanlar nadiren gelişme gösterirler. Birkaç kişinin zayıflığı yerine meslektaşlarınızın güçlü yanları üstünde durun.

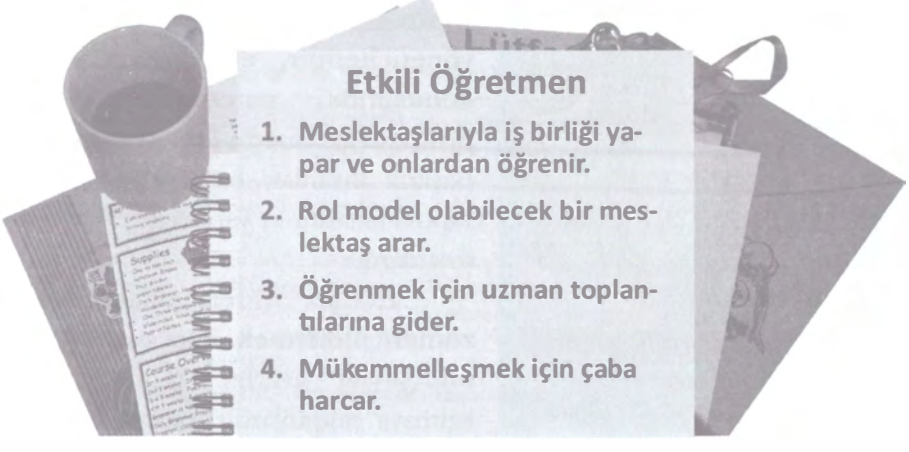
Kendini geliştirmeyen bir öğretmene yönelik en büyük tehdit kendini geliştiren bir öğretmendir. Durağan öğretmen, sizin gelişmenizi kendisi için bir tehdit olarak göreceğinden cesaretinizi kırmak ve sizi engellemek için elinden geleni yapacaktır.

Alaycı, olduğu yerde sayan öğretmenleri görmezden gelin.

Bunlar idarecilerle, eğitim kurumlarıyla, hizmet içi eğitim uzmanlarıyla, kongrelerle, konferanslarla ve uzman toplantılarıyla alay ederler. (Bu ortamlara girerlerse arka sıralarda otururlar.) Gelişip iyi bir öğretmene ve olmanız gereken kişiye dönüşmenizi sağlamak isteyen her şeye ve herkese direnç gösterirler.

Sürekli şikâyet edip bahaneler bulan öğretmenlerden uzak durun. Kendi davranışlarını kontrol edemeyen kişilerin sizin davranışlarınızı kontrol etmesine izin vermeyin.

Kendinize bir koç, size model olarak yardım edecek bir meslektaş bulun. Öğrenmenize yardımcı olacak ve size ilham verecek kişileri arayın. Gerçekten kendisi gibi olmak isteyeceğiniz, bir başarı sembolü olarak gösterebileceğiniz kişiyi bulun. Dünya üstünde sizin yeteneklerinizi kullanabilecek yegâne kişi yine sizsiniz. Bu büyük bir sorumluluktur.

Etkili Öğretmen

1. Meslektaşlarıyla iş birliği yapar ve onlardan öğrenir.
2. Rol model olabilecek bir meslektaş arar.
3. Öğrenmek için uzman toplantılarına gider.
4. Mükemmelleşmek için çaba harcar.

Öğrenci Kazanımlarındaki Açığı Nasıl Kapayabilirsiniz?

Etkili Öğretmenlerin Önemi

Bir okulun en güçlü yanı kadrosudur.

Öğretmen sınıfa girmeden okul başlamaz. Öğrenci kazanımının en önemli etkeni öğretmendir, öğretmenin bildikleri ve yapmayı başardıklarıdır. **Öğretmenin etkisi arttıkça öğrencilerin de başarısı artar.**

Etkili Öğretmenle Etkisiz Öğretmen Arasındaki Fark

4. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Öğretmenin etkili oluşu öğrencinin kazanım seviyesini belirler.

Alex Kajitani, ortaokul cebir dersinde rap müzikle matematiği kullanıyor.

Yalnızca bir fark var: Etkisiz öğretmen, etkili öğretmenin yaptığını yapmaz. Etkisiz öğretmen, etkili öğretmenin yaptığını tekrarladığı anda etkili bir öğretmen olur.

Başarılı öğretmenler plan yapmada yaratıcıdır, istisnai sınıf yöneticileridir, eleştirel düşünme konusunda yeteneklidirler ve problem çözmede üstlerine yoktur. Başarılı insanlar, başarısız insanların yapmadıklarını yapmayı **başaran** insanlardır.

Etkisiz öğretmenler, sınıfta zaman öldürmek için oyalanacak bir şeyler ararlar. Bunlar ayakta kalmaya çalışanlardır. İşe yarar hiçbir

şeyin kendilerine uymadığından yakınır, hep birilerinin kendilerine ne yapmaları gerektiğini söylemesini beklerler.

Gerçek bir uzman ve etkili bir öğretmen, öğrencileriyle birlikte öğrenen bir öğrencidir.

Etkili öğretmen; düşünen, dönüştüren ve icra eden, yaratıcı bir öğretmendir. **Etkili öğretmenler en iyiden çalar, kalanlardan öğrenirler.** Ellerindeki kaynaklara bakarlar ve bu kaynakları bir amaç doğrultusunda yeniden düzenlerler.

Etkili öğretmenler sorun çözücüdür. Öğrencilerin öğrenmesine yardımcı olmak için analizler yapar, sentezlere ulaşır ve materyaller hazırlarlar.

Etkili öğretmenlerin önemiyle ilgili bazı gözlemler şunlardır:

- Etkili öğretmenlerin çoğu, etkili olmayan öğretmenlerden farklı olarak bir yılda 9 ay, hatta daha uzun süre öğrenmeyi sağlarlar.[6]
- Öğretmen yetkinliği, öğrenci başarısı üstünde diğer tüm etkenlerden daha fazla, %40 oranında etkilidir.[7]
- Art arda birçok etkili öğretmenden eğitim almış öğrenciler çarpıcı başarılar sergilerken art arda iki etkisiz öğretmenden bile eğitim almak hatırı sayılır bir düşüşe neden olmaktadır.[8]
- Öğrenci kazanımındaki farklılaşmada öğretmen başarısı %90 oranında etkilidir.[9]
- Öğrenci kazanımındaki en büyük etki ırk ya da fakirlik değil, öğretmenin etkili olup olmadığıdır.[10]
- Öğretmenin etkili oluşu arttıkça ilk kazanacak olanlar düşük başarı seviyesine sahip öğrencilerdir.[11]

6) Rowan B., R. Correnti, and R. Miller. (2002). "What Large- Scale Survey Research Tells Us About Teacher Effects on Student Achievement." *Teachers College Record*, 104, s. 1525– 1567.
7) National Commission on Teachingand America's Future. (November 1997). *Doing What Matters Most: Investing in Quality Teaching.* NCTAF, 2100 M Street NW, Suite 660, Washington, D.C. 20037, s. 8.
8) Sack, Joetta. "Class Size, Teacher Quality Take Center Stage at Hearing." *Education Week*, May 5, 1999, s. 22.
9) National Commission on Teaching and America's Future, s. 9.
10) Rivers, June C., and William L. Sanders. "Teacher Quality and Equity in Educational Opportunity: Findings and Policy Implications." Presented at the Hoover/PRI Teacher Quality Conference, Stanford University, May 12, 2000, s. 4.
11) Sanders, William L. (1996). "Cumulative and Residual Effects of Teachers on Future Student Academic Achievement." University of Tennessee Value-Added Research and Assessment Center, s. 7.

Öğretmenler Başarı İster

Öğrenciyi öğrenmeye götüren, yazılımlar ya da okulun yapısındaki bir değişiklik değil, öğretmenler ve onların eğitsel pratikleridir. **Öğretmenler yazılımlar değil, öğrencilerinin kazanımlara ulaşmasını isterler.**

Öğrenci başarısını yazılımlar değil, öğretmenler üretir. Durmadan yeni yazılımlar almaktansa öğretmenleri eğitip geliştirerek çok daha fazla para tasarrufu yapılır. Eğitim liderleri en önemli konunun, okulların en fazla yardıma ihtiyaç duyan öğrencilerine akademik bilgi ve becerileri öğretmeye yönelik etkili stratejiler konusunda eğitim almış, iyi öğretmenler sunup sunamamaları olduğunu bilirler.

Öğrenci Başarısı Nasıl Artırılır?

Nitelikli Eğitim

Öğretmenlerin bilgi ve becerilerinin, çocukların öğrenmesini en fazla etkileyen unsur olduğu sayısız araştırmayla gösterilmiştir.[12] Hele dezavantajlı bir arka plana ya da sorunlu bir ev ortamına sahip çocuklarda nitelikli bir eğitim daha da önem kazanır.

Öğrencilerde bir gelişim varsa bunda etkisiz öğretmenin payı çok küçüktür. **Etkili öğretmen, etkisiz bir okulda bile ileri düzeyde bir öğrenme gerçekleştirir ve öğrenci başarısını artırır.**

%50 başarı düzeyine sahip bir öğrencinin aşağıdaki durumlardan birinde okula başladığını düşünün. Robert Marzano'nun araştırmasına göre iki yılın sonunda durum şöyle olacaktır:

- Eğer öğrencinin etkisiz bir okulda etkisiz bir öğretmeni varsa başarı düzeyi %50'den %3'e düşüyor.
- Eğer öğrencinin etkili bir okulda etkisiz bir öğretmeni varsa başarısı %37'ye düşüyor.
- Eğer öğrencinin etkisiz bir okulda etkili bir öğretmeni varsa başarısı %63'e çıkıyor.

12) Hanushek, E. A., J. F. Kain, and S. G. Rivkin. (2001). *Why Public Schools Lose Teachers.* Cambridge, Mass.: National Bureau of Economic Research.

Öğretmen, öğretmen, öğretmen! Okullarımızda ortalama öğretmenler bulunduğuna dikkat edin. Bu iyi.

Öğretmenler ve idareciler kendilerini her yıl biraz geliştirseler ilerleyen yıllarda öğrenci başarısında muhteşem sonuçlar elde edilir.

Öğrenme Üzerinde Okul ve Öğrenci Verimliliğinin Etkisi
Okula % 50'lik Başarı Diliminde Giren Öğrenciler[13]

Okul Türü ve Öğretmen Türü	İki Yılın Sonunda Yüzde
Etkisiz okul ve Etkisiz öğretmen	3
Etkili okul ve Etkisiz öğretmen	37
Ortalama okul ve Ortalama öğretmen	50
Etkisiz okul ve Etkili öğretmen	63
Etkili okul ve Ortalama öğretmen	78
Etkili okul ve Etkili öğretmen	96

Başarı seviyelerindeki bu fark, görece eşit yetenekteki öğrenci grupları okulda, aynı seviyede başarısız olduklarında ortaya çıkar. Bu başarı farkının nasıl kapatılacağı konusunda kapsamlı araştırmalar yapılmıştır.

Başarı farkını kapatmayı amaçlayan okullar şu özelliklere sahiptir:

- Bütün öğrencilerin öğrenmesine odaklanılır.
- "Bahane yok" politikası güdülür.
- Öğretmen uygulamalarını geliştirmek için araştırmalar
- ve veriler kullanılır.
- Geliştirme süreçlerine herkes dâhil edilir.
- Güçlüklere ve geri adımlara direnilir.
- Başarılar kutlanır.

13) Marzano, Robert. (2003). What Works in Schools: Translating Researchinto Action. Arlington, Va.:Association for Supervision and Curriculum Development (ASCD), s. 74.

Ortalama ve ortalama üstü öğretmenlerden oluşan bir okuldaki başarı farkı kapatılabilir. Ancak okul ve öğretmenler öğrenci kazanımını geliştirmek için birlikte çalışmalıdır.

Çok iyi bir öğretmeni olan bir öğrenci, en azından sonraki birkaç yıl boyunca akranlarından önde olacaktır. Etkili olmayan bir öğretmene sahip bir öğrenci ise daha sonra etkili öğretmenleri olsa bile üç dört yıldan önce kendini toparlayamayacaktır.

Herhangi bir okul ortamının, **öğrenci kazanımını sağlamak** ve başarı farklarını kapamak yolundaki en önemli bileşeni öğretmenin niteliğidir.

Bazı insanlar bir konuda neden başarılı olamayacakları konusunda sayısız gerekçe sıralarlar. Aslında tek yapmaları gereken neden başarılı olabilecekleri konusunda bir tek gerekçe bulmaktır.

Biz Öğretmeniz

Öğretmenlerin yaptığı şey bir mucizedir. Akla gelebilecek her konumdan öğrencileri kabul ederler; onları korur, besler, eğitirler. Böylesi soylu bir meslek seçtiğiniz için teşekkürü hak ediyorsunuz.

Olumlu beklentiler, sınıf yönetimi ve derste ustalık konulu bölümler etkili bir öğretmen olarak mesleki kariyeriniz için sizi hazırlayacak. Bu, heyecan verici bir yolculuk olacak.

Sevseniz de sevmeseniz de her tür eğitimin belki de en değerli sonucu, yapmak zorunda olduğunuz şeyi, yapılması gerektiği zamanda yapma konusunda kendinize söz geçirmeyi öğretmesidir.

Thomas Huxley

Soylu Bir Unvan: Öğretmen

Her yeni eğitim-öğretim yılına başladığımızda öğretmen dediğimiz o gurur verici kelimenin ayırıcı yanını ve inceliklerini tekrar hatırlayalım.

Yetenekleriniz, nitelikleriniz ve eğitiminiz sayesinde elinizde bulunan araçları hatırlatalım. Çünkü siz öğretmen olmayı seçtiniz.

Öğretmen- Renkli, sihirli dilinizle konunuza yönelik bir tutku dokurken bir şairsiniz. Hayali kurulacak büyük ve ihtişamlı bir gizemler mozaiği, çözülmeyi bekleyen sırlar, yalnızca öğrenme döngüsüne başlamak için gerekli bağlantılar ortaya koyuyorsunuz.

Öğretmen- Evrenimizin özelliklerine, değişimlerine ve etkileşimlerine sihir, mantık, akla yatkınlık ve mucize katarken bir fizikçisiniz.

Öğretmen- Bireylerin düşüncelerini ve eylemlerini kakofonik bir gürültüden uyumlu bir tınıya dönüştürürken bir maestrosunuz, usta bir bestecisiniz.

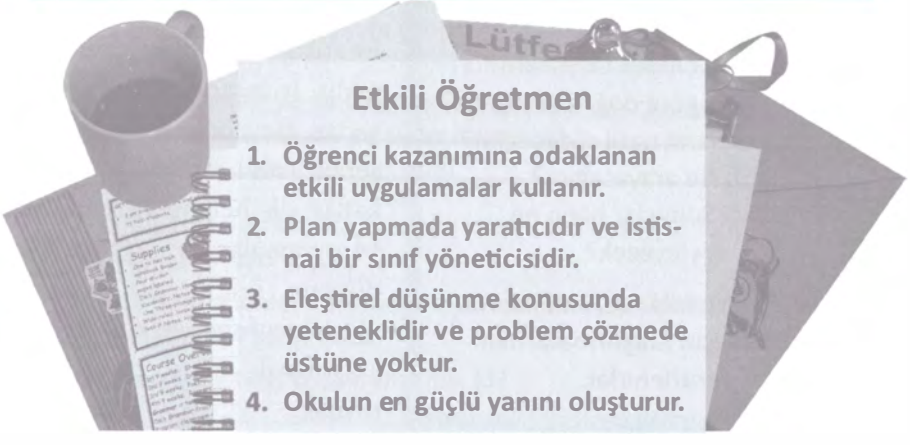
Öğretmen- Daima muhteşem bir yapının ortaya çıkmasını sağlayacak bir bakış açısıyla her öğrenciye sağlam bir temel atarken bir mimarsınız.

Öğretmen- Bükülmelerle ve taklalarla düşüncelerin esnetilip güçlendirilmesini teşvik ederken bir jimnastikçisiniz.

Öğretmen- Kişiliklerin, kültürlerin, inançların ve düşüncelerin çoğulluğu içinde üretici, olumlu etkileşimleri kolaylaştırırken bir zekâ ve duyarlılık büyükelçisisiniz.

Öğretmen- Eylemleriniz ve ahlaki duruşunuzla sizin rehberliğinizi ve örnek olmanızı bekleyen genç insanlara anlam ve umut taşırken bir filozofsunuz. İlk gününüze -ve her gününüze- hazırlanırken öğrencileriniz sınıfa girdiğinde ve onların heyecanlı, coşkulu bir beklentiden huzursuz, belirsiz bir kayıtsızlığa yayılan davranışlarıyla karşılaştığınızda sahip olduğunuz güçleri hatırlayın... şairden filozofa ... ve kendinizi öğrencilerinize o soylu unvana layık bir insan olarak tanıtın ... Öğretmen

Trish Marcuzzo
Omaha Devlet Okulları, Nebraska

Neden Kanıtlanmış, Araştırmalarla Desteklenen Uygulamaları Kullanmalısınız?

Araştırma Süreci

Ne yapacağını ve nasıl yapacağını bilen insanlar, daima niçin yapıldığını bilenler için çalışırlar.

5. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Etkili öğretmenler kanıtlanmış, araştırmalara dayanan, binlerce başka öğretmenin de kullandığı uygulamaları kullanırlar.

Araştırma Süreci

Sorun: Ne bilmek istiyorum?
Öngörü: Bana göre doğru cevap ne?
İşlem: Problemi nasıl çözeceğim?
Veri: Ne arayacağım?
Sonuç: Sonuçlar bana ne söyleyecek?

Etkili öğretmenler verimliliklerini artırmak için araştırmalardan yararlanırlar.

Araştırma, binlerce kişinin işe koştuğu eleştirel düşünme ve problem çözme sürecidir. Bu, insanı bütün diğer canlılardan ayıran yetisidir. Araştırma, cevaplar bulmak ya da bazılarının dediği gibi, "gerçeği" aramak için zihnin kullanılmasıdır.

Araştırma yalnızca bilim insanlarının yaptığı bir şey değildir. İş insanları da araştırma yapar. Beyzbol oyuncuları da, şefler, sıhhi tesisatçılar, avukatlar, diş hekimleri, sanatçılar ve oyuncular da… Öğrenciler dönem ödevlerini yazarken araştırma yaparlar. Araştırmak, araştırmak, tekrar tekrar araştırmak.

Size Öğretildiği Gibi Öğretmeniz Tehlikeli Olabilir

Bir yemek tarifini değiştirirken araştırma yapıyorsunuz demektir.

Ne yazık ki ve bir hata sonucu olarak birçok öğretmen, kendilerine öğretildiği gibi öğretiyor. Birçok öğretmen üniversitedeki hocalarının kendilerine öğretme biçiminin işin doğrusu olduğunu düşünerek onlar gibi öğretmenlik yapıyor. Hiçbir eğitim bilimleri profesörü, idareci, hizmet içi eğitim uzmanı ya da bir çalıştayda yer almış öğretmen, aşağıdaki tabloda gösterilen öğretmenlik modelinin öğretmenin tek yolu olduğunu söylemiş değil. Yine de birçok öğretmen bunun öğretmenlik olduğunu düşünüyor.

Ne yazık ki birçok öğretmen başarılı olup olmadığıyla ilgili araştırma kanıtlarına bakmadan en güncel modalara, felsefelere ya da siyasi gündemlere göre öğretmenlik yapma fikrine yenik düşüyor. Harvard Üniversitesinden Richard Elmore, "Eğitimde, özellikle kentlerdeki okullarda alınan çoğu karar, çocukların değil yetişkinlerin yararına." diyor.

Bu Öğretmenlik Modelini Destekleyen Hiçbir Araştırma Yok

- Okunacak konuları verin.
- Konunun sonundaki ya da çalışma kâğıdındaki soruları cevaplayın.
- Konuyu anlatın ve öğrencilerin not almasını sağlayın.
- Bir video izletin ya da bir etkinlik yapın.
- Puan sistemine dayalı bir sınav hazırlayın.
- Notların dağılımını kontrol edin.

Etkili öğretmenler, araştırmaların en etkili olduğunu ortaya koyduğu şeyleri yapar.

Etkili öğretmenler kanıtlanmış, araştırmaların desteklediği uygulamaları kullanırlar.

Neden başka türlü davranasınız ki?

Öğrenme topluluklarında çalışan öğretmenler, bir okuldaki en büyük araştırma gücünü oluşturuyor. Öğrendikleri, eğitim sisteminin temel dayanağını oluşturuyor ve bunun paylaşılması gerekiyor.

Öğretmek bir meslektir ve bütün meslekler gibi üyeleri sürekli yeni bilgi ve beceriler edinmelidir. Tam anlamıyla başarılı bir öğretmen olmak bir varış noktası değil, bir yolculuktur. Uzman bir öğretmen, emekli olduğu gün bile "daha iyisini yapmayı öğrenmekte olan"dır.

- Etkisiz öğretmenler daha çok, çocukları susturmak için peşinde koştukları hileler ve oyunlar hakkında konuşurlar.
- Etkili öğretmenler daha çok öğrenci kazanımını artırmak için hiç durmadan peşinden koştukları araştırmalar hakkında konuşurlar.

Öğrenci kazanımı ve başarısının, öğretmenlerin öğretme nedeni olduğunu hiç unutmayın. Araştırma başarılarımızın paylaşılma nedeni öğrencilerdir.

Araştırma Öğrenci Başarısını Artırır

Tema parkları, ne zaman ve nereye daha fazla gıda satıcısı göndereceğini bilir. Havayolu şirketleri her bir uçuş için hangi fiyatın belirleneceğini bilir. Mağazalar satın alma alışkanlıklarınızı bilir. İZ denen endüstri kavramını, yani iş zekâsı olarak bilinen şeyi kullanırlar. Sektörde karar alırken başvurulan; verileri, eğilimleri ve bilgiyi işleyen yazılımlar vardır.

Okullar da aynısını yapar. Öğrenci kazanımını artırmak için öğrenci verilerini işler. Joe Kitchens'ınyönettiği, Oklahoma'daki Western Heights bölgesi okullarında matematik ve okuma başarısı dört yıllık bir süre içinde %48'e varan artışlar gösterdi.

Öğrenci bilgisini derinlemesine algılayan yazılımlar kullanan öğretmenler, öğrencilerinin belli bir zamandaki notlarına neredeyse dolaysız erişime sahip oluyorlar. Öğrencilerin neredeyse %75'inin ücretsiz ya da düşük fiyatlı yemek hakkı kullandığı, farklılıklarla dolu bu bölgede, veriler öğretmenin, öğrenmenin ve sürekli ilerlemenin önünü açıyor.

Araştırma verileri öğretmenlere, farklı eğitim ihtiyaçlarına sahip öğrencilere "en iyi nasıl" ders hazırlanacağını belirleme ve gözden geçirme fırsatı veriyor. Öğretmenler, çocuğun tam olarak hangi alanda yardıma ihtiyacı olduğunu ya da sivrilme potansiyeli olduğunu görüyorlar.

Ders planlama yazılımı ve ölçüt belirleme süreci öğretmenler arası paylaşıma açıktır. Ekip, verileri öğrenci başarısını artırmak için kullanır.

Western Heights, Oklahoma standartlarını kabul etti ve bunu kendi öğretmenleri ve idarecilerinin eyalet sınavlarından daha üst seviyelerde hazırladığı, denenmiş testleriyle harmanladı.

Araştırma verilerini kullanarak konu ve seviye bakımından her bir çocuk için bir dizi beceriyi ayrıntılı olarak ortaya koydu. Öğretmen kadrosu bu veriyi, öğretmeyi ve öğrenmeyi geliştirmek için paylaşıyor. **Araştırma verilerinin paylaşılması, öğrenci kazanımı için geliştirdikleri bir formül. Bu başarıdır.**

Etkili Bir Öğretmenin Dört İnancı

1. Sınıfta fark yaratmak öğretmenin işidir.
2. Okulda öğrenme üstünde açık ara en önemli etken öğretmenin yeteneğidir.
3. Öğretmenlik konusunda her öğretmenin bilmesi gereken büyük bir araştırma ve bilgi birikimi vardır.
4. Öğretmen, öğrencinin öğrenmesini geliştirmek için araştırma ve bilgi birikimini dönüştürebilen bir karar alıcı olmalıdır.

After Madeline Hunter

Western Heights Bölgesi Okullarındaki Başarının Anahtarı

- Sınıf seviyesinde çalışan ekiplerin, amaçların kapsam ve sıralamasını belirleyip Oklahoma'nın her sınıf seviyesindeki konuların ötesine geçen amaçlar ve ölçüt testleri geliştirmesi
- Her dokuz hafta sonunda ölçüt testleri uygulaması
- Öğretmenlerin, öğretilenlerin ve ölçülenlerin sonuçlarını tutarlı biçimde her yıl gözden geçirmesi
- Öğretmenlerin, her öğrencinin her bir standartla ilgili performansına anında erişimi olması
- Öğretmenlerin, öğretmeyi ve öğrenmeyi geliştirecek biçimde, ders planlarını ve sınavları paylaşacak teknolojiye sahip olması

Bu noktada bir "İşte!" duyuyorum. Western Heights'a yeni bir öğretmen olarak geldiğinizde buradakilerin ne yaptıklarını bildiklerini ve bunun bir parçası olarak başarıya ulaşabileceğiniz izlenimini hemen edineceğinizi fark ediyor musunuz?

Bir Videonun Neresinde Soru Sormalısınız?

Bu sorunun cevabını, eğitim alanındaki araştırmalar söylüyor. New Jersey'de ortaokul öğretmeni olan Bob Wallace ise gösteriyor. Öğrencileriyle yaptığı bir araştırmanın sonuçlarını şöyle dile getiriyor:

Önce sınıfı üçe bölüyor:

1. grup: Öğrencilere bir video izletti ve ardından bir sınav uyguladı.

2. grup: Öğrencilere izleyecekleri video hakkında kısaca bilgi verdikten sonra 1. gruba izlettiği videonun aynısını izletip aynı sınavı uyguladı.

3. grup: 2. gruba yaptığı gibi video hakkında kısaca bilgi verdikten sonra aynı videoyu izletti. Ancak videoyu izlerken sık sık durdu. Her durduğunda öğrencilere sorular sorup sınıf tartışması yürüttü. Ardında 1. ve 2. gruplara uyguladığı sınavın aynısını uyguladı.

Bilin bakalım bu üç gruptan hangisi sınavda en başarılı sonucu aldı?

Tabii ki 3. grup.

Eğitim Alanındaki Her Öğretmene Uyan Araştırmalar

John P. Rickards iki sonuca ulaştı:

1. Soruların yer alacağı en verimsiz yer ünitenin sonudur.
2. Öğrenciye bir ödevle ilgili bütün soruları bir kerede verip bütün soruları cevaplamasını istemek ve hepsini bir kerede geri vermek verimsizdir.[14]

Rickards, bir öğrencinin üst seviye kavrayışa ulaşması için soruları metne ya da ödeve serpiştirmek gerektiği sonucuna vardı. Bunu, öğrencinin öğrenme başarısını sürekli değerlendirmek amacıyla yaparsınız. 22. ve 23. bölümler bu konuyu detaylı olarak ele alıyor.

Okuduğunu anlama sınavlarında bunun doğru olduğunu görmüşsünüzdür. Bu sınavlar, sonunda koca bir soru listesinin yer aldığı sayfalarca metinden oluşmaz. Sürekli ileri geri giden, sonunda birkaç sorunun yer aldığı bir iki paragraflık çalışma metinlerinden oluşur.

Başka bir deyişle hiçbir doktor ölmüş hastaya soru sormaz. Doktor, hastanın tedavisi sırasında sürekli hastanın sağlık durumunu değerlendirip araya serpiştirerek sorular sorar.

Benzer biçimde etkili bir öğretmen de bütün soruları bir tartışmanın, dersin, videonun, konunun, sunumun ya da toplantının sonunda sormaz. **Üst seviye bir kavrayışı amaçlayan etkili öğretmen, bütün ders etkinlikleri boyunca araya sorular serpiştirir. Araştırmaların bize söylediği bu.**

14) Rickards, John P. (November 1976). "Stimulating High-Level Comprehension by Interspersing Questions in Text Passages." *Educational Technology*, s. 13.

Öğrenci Kazanımını Artırmaya Yönelik Araştırma

Amaca Yönelik Zaman: Eğitsel amaçlara etkin biçimde odaklanan öğrenciler, konuya hâkim olma konusunda en iyi sonuçları alırlar.

Araştırma sonuçları: 130'dan fazla araştırma bu açık gerçeği doğruluyor: Öğrenciler daha çok çalışınca daha çok öğreniyorlar. Ancak yalnızca zaman yetmiyor. Ders hedefleri, öğrenme etkinlikleri ve sınavları uygun olmalı ve bunların üzerinde durulmalıdır. (Bunun nasıl uygulanacağını görmek için 22. ve 23. bölümlere bakınız.)

Öğrenme Topluluğu: Küçük araştırma gruplarındaki bireyler birbirlerinin öğrenmelerini destekleyip artırabilirler.

Araştırma sonuçları: Öğretmenlerle öğrenciler arasında alışveriş sıklaştıkça akademik başarı da artıyor. Dahası öğretmenler ve öğrenciler, iş hayatında da gerekli olan takım çalışması becerilerini kazanıyorlar. (Çalışma takımlarının nasıl uygulanacağını görmek için 24. Bölüm'e bakınız.)

Kapsamlı Okuma: Hem okulda hem okul dışında pek çok türden kaynağın kapsamlı olarak okunması; öğrencilerin kelime dağarcığının genişlemesi kadar, kavrama becerisinin gelişmesi ve bilgi birikiminin artması konularında da önemli etkiye sahiptir.

Araştırma sonuçları: Kavrama ve kelime dağarcığı gibi bilişsel beceriler, okul içinde ve okul dışında okumayla geçen süre arttıkça gelişir. Oysa araştırmalar çocukların ister ödev olarak ister bağımsız olarak okumaya ayırdıkları zamanın günde birkaç dakikayı geçmediğini söylüyor. Okullar, kaynaklar ve öğrencilerin okuması için ayrılan geniş zaman dilimleri bakımından uygun hâle getirilmelidir.

Bekleme Zamanı: Sınıfta bir soru sorduktan sonra beklemek, kazanımları artırır.

Araştırma sonuçları: Genelde öğrencilere bir soruyu cevaplamaları için bir saniyeden az bir zaman verilir. Üst düzey bir soruya verilen bekleme zamanını üç ile yedi saniyeye çıkardığımızda öğrencilerin daha iyi düşünülmüş cevaplar verdiklerini, kazanımların arttığını görürüz.

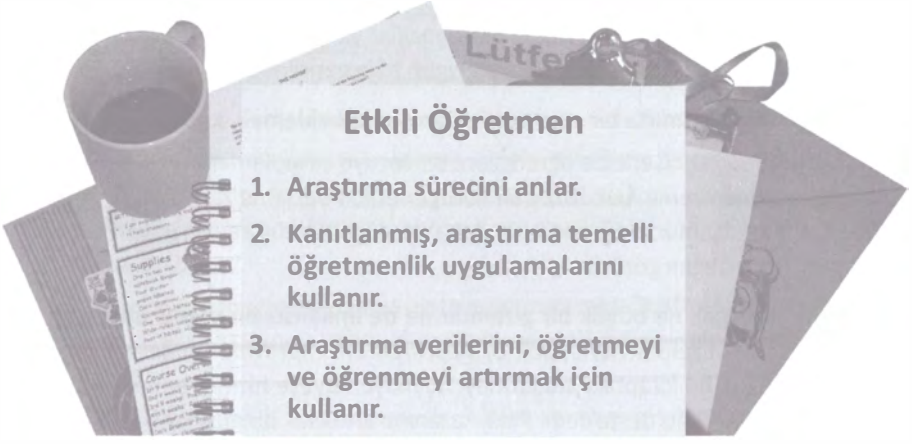
Kazanımı artırmak ne büyük bir gizemdir ne de imkânsız bir görev. Etkili öğretmenliğin temel ilkeleri, *Handbook of Research on Improving Student Achievement*'ta yer alır. Bu kitaptaki araştırmayı üç milyon üyeye hizmet eden, önde gelen 29 eğitim kurumu destekledi. Peki, kazanımı artırmak bir gizem değilse neden bunu başaramıyoruz? Bu araştırmayı hayata geçirmenin yollarını C ve D ünitelerinde öğreneceksiniz.

Gordon Cawelti editörlüğünde hazırlanan *Handbook of Research on Improving Student Achievement* (2004)' tan yararlanılmıştır.

Araştırma, öğretmenin en doğru ve en iyi yolunu tanımlayamaz ve tanımlamaz. Belli eğitsel uygulamaların daima kullanılmasını ya da asla ya da kullanılmamasını da önermez.

Araştırma, hangi eğitsel uygulamaların, hangi öğrenicilerle ve hangi koşullar altında arzulanan sonuçlara ulaşma ihtimalinin en yüksek olduğu konusunda bizi aydınlatabilir.[15]

Myriam Met

15) Cawelti, Gordon (ed.). (2004). *Handbook of Research on Improving Student Achievement*. Arlington, Va.: Educational Research Service, s. 3.

B ÜNİTESİ

İlk Özellik

—Olumlu Beklentiler

Etkili öğretmen öğrenci başarısı için olumlu beklentilere sahiptir.

Olumlu Beklentiler Neden Önemlidir?

Herkeste Başarı İçgüdüsü Vardır

Başarı ile aile arka planı, ırk, etnik köken, ekonomik durum, hatta eğitsel başarılar arasında bile kesinlikle bir bağ yoktur. Başarıyla bir tek şey arasında bağ vardır: TUTUM.

Bütün canlılar hayatta kalmayı amaçlar. Günlerini içgüdüsel olarak yiyecek, korunaklı bir yer arayarak ve yırtıcılardan kaçarak geçirir.

İnsanlarda başarı içgüdüsü vardır. Bu, insanı bütün diğer canlılardan ayıran şeydir. İnsanlar başarı ister, başarı potansiyellerini açığa çıkarmak için çabalarlar. Eğer davranış ve performans konusunda kendinizin de uyduğu yüksek beklentiler oluşturursanız öğrencilerle birlikte her şeyi başarabilirsiniz.

6. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Öğrencilerinizden beklentileriniz, sınıfınızdaki ve yaşamlarındaki başarılarını büyük ölçüde etkileyecektir.

Başarılı insanlar başarılı olmak için gerekli tutuma ve kararlılığa sahiptirler.

Olumlu ve Olumsuz Beklentiler

Neyi başarabileceğinizi ya da başaramayacağınızı bilmek beklentidir. Bir beklenti, olacağına ya da olmayacağına inandığınız şeydir.

İki Tür Beklenti

- ***Olumlu ya da yüksek beklentiler***
- ***Olumsuz ya da düşük beklentiler***

Olumlu Beklentiler

Kime öğretirseniz öğretin ya da her ne yaparsanız yapın sonucun başarı ve kazanım olacağı yönünde iyimser bir inanç… Başarılı olmayı umarsanız daima gözünüz açıktır ve başarılı olmanıza yardımcı olacak fırsatların farkındasınızdır.

Olumlu Beklentilere Örnekler

- "Ne kazandığımız, birlikte nasıl çalıştığımıza bağlıdır."
- "Bence her çocuk öğrenebilir ve sahip olduğu potansiyeli bütünüyle kullanabilir."
- "Ben iyi bir öğretmenim ve uzman bir eğitimci olmaktan gurur duyuyorum."
- "Her zaman öğreniyorum ve bu yüzden konferanslara, çalıştaylara ve mesleki gelişim toplantılarına gitmekten hoşlanıyorum."

Olumlu Beklentilerin Sonuçları

İşin ilginç yanı, gerçekleşmesi için enerji harcadığınız takdirde, istediğiniz şeyin gerçekleşecek olması. Bu nedenle, hem kişisel olarak hem öğrencileriniz gibi temasta bulunduğunuz insanlar arasındayken kendinizi başarıya ulaşmaya hazırlayın.

Her çocuk sahip olduğu ve sahip olacağı tek hayatı yaşar. En azından bunu silileştirmemek elimizde.

Bill Page

Olumsuz Beklentiler

Kime öğretirseniz öğretin ya da her ne yaparsanız yapın hiçbirinin işe yaramayacağı ya da sonucun başarısızlık olacağı yönünde kötümser bir inanç… Başka bir şey yapmak ya da bir başkasına öğretmek için neden canınızı sıkasınız ki? Başarısız olmayı beklerseniz daima başarısızlığınızı mazur gösterme ve bunu kanıtlama peşinde koşarsınız.

Olumsuz Beklentilere Örnekler

- "Öğretmenlik yaptığım yerin ortamını anlamıyorsun."
- "Bu çocuklar öğrenmek istemiyorlar işte."
- "Okuyamıyorlar. Heceleyemiyorlar. Sakin duramıyorlar. Terbiyeli olamıyorlar."

"Mesleki gelişim toplantıları sıkıcı; konferansların bana vereceği bir şey yok."

Olumsuz Beklentilerin Sonuçları

İşin ilginç yanı, gerçekleşmemesini kesinleştirmek için enerji harcadığınız takdirde, gerçekleşmemesini umduğunuz şeyin gerçekleşmeyecek olması. Bu nedenle, hem kişisel olarak hem öğrencileriniz gibi temasta bulunduğunuz insanlar arasındayken kendinizi başarısızlığa düşmeye hazırlamayın.

Olumlu sonuçlar almak için gereken enerji, olumsuz sonuçlar almak için gereken enerjiyle tam aynıdır. O zaman, bu enerji sizin ve öğrencilerinizin başarılı olmasını sağlayacakken neden başarısız olmak için enerjinizi boşa harcayasınız ki?

Beklentileri	Olumsuz ya da Düşük Beklentiler	Olumlu ya da Yüksek Beklentiler
Ailelerin	Çocuklarım uyuşturucuya bulaşmazsa mutlu olacağım.	Çocuklarımın sınıfın ilk on öğrencisi içine girmelerini istiyorum.
Öğrencilerin	Bu sınıf sıkıcı. Bu zırvaları neden çalışmalıyız ki?	Hayalim ve niyetim öğretmen olmak.
Öğretmenlerin	Mesleki toplantılar çok sıkıcı. Bu saçmalıkları neden dinlemeliyiz ki?	Konferanslarda çok şey öğreniyor, bir sürü ilginç insanla tanışıyorum.

Beklentiler Standartlardan Farklıdır

Beklentiler standartlarla karıştırılmamalıdır. Standartlar kazanım seviyeleridir. Olumlu beklentileri hayata geçiren öğretmenler öğrencilerinin yüksek standartlara ulaşmasına yardımcı olurlar.

Örnek: "Dersler çok eğlenceli geçecek ve siz bugüne kadarki en unutulmaz yılı geçireceksiniz. Bunun sonucunda da her şeyi iyi yapacaksınız."

Olumsuz beklentilerle yola çıkan öğretmenler, öğrencilerin yüksek standartlara erişmesine engel olur.

Örnek: "Bu sınıfta kimse A almayacak. İşi sizin yapabileceğinizden çok daha zor hâle getireceğim."

İnsanlar zekâlarının yüksekliğinden öte, inançlarının ya da beklentilerinin yüksekliği ile şekillenirler. Başarı, insanları kendi bilme biçiminize değil, kendi hissetme biçiminize ikna etmektir. İnsanlar sözcükleri reddedebilirler ama bir tutumu ya da beklentiyi reddedemezler.

Beklentilerle İlgili Klasikleşmiş Bir Araştırma

Flowing Wells Lisesi'nin Başarısının Sırrı

İster yapabileceğini düşün ister yapamayacağını. Her ikisinde de haklısın.
Henry Ford

Bütün hayallerimiz gerçekleşebilir. Peşlerinden koşacak cesaretimiz varsa.
Walt Disney

Hiçbir miras dürüstlük kadar büyük bir servet değildir.
William Shakespeare

Nasıl yapılacağını bildiğim şeyin en iyisini yaparım, yapabileceğim şeyin en iyisini yaparım ve bunu sonuna kadar sürdürürüm.
Abraham Lincoln

Zorlukların ortasında fırsatlar yatar.
Albert Einstein

Başarı, sahip olduğun becerileri en üst seviyede kullanmaktır.
Zig Ziglar

Çoğu başarılı okulun, herkesin ulaşabileceği beklentileri vardır.

Beklentilerle ilgili klasikleşmiş bir araştırma, Harvard Üniversitesinden Robert Rosenthal ve Güney San Francisco okullarından Lenore Jacobson tarafından 1960'larda yapıldı.[1] Güney San Francisco İlkokulundaki bir grup öğretmene yanlış bilgiler verip öğretmenlerin sonuçların doğru çıkmasını sağlamasını gözlemlediler.

Önceki eğitim yılının ikinci dönemi, Oak Okulu öğrencileri sınava alındı. Sonbaharda okul başladığında araştırmacılar ve idareciler, öğretmenlere özel bir deneye katılacak özel öğretmenler olduklarını söylediler.

"Ön sınav sonuçlarına dayanarak öğrencilerin %20'lik kısmının özel olduğunu tespit ettik. Bunlar, 'patlayanlar' ya da 'sonradan açılanlar' olacak; büyük zihinsel gelişim beklenen belirlenmiş bir grup." dendi.

İsimler gerçekten de rastgele seçilmişti. Ama öğretmenlerin, bu özel öğrencilerin statüsünün *Harvard Kaynaşık Kazanım Testi* denen, gerçek olmayan, bir sınavın sonuçlarına dayandığına inanmaları sağlandı.

1) Rosenthal, Robert, and Lenore Jacobson. (1968). *Pygmalion in the Classroom.* New York: Holt, Rinehart and Winston.

"Öğretmenlikteki yetkinliğinizin bir ödülü olarak size bu bilgiyi veriyoruz. Ama iki koşulumuz var." dendi.

1. Öğrencilere özel olduklarını söylememelisiniz.
2. Velilere, çocuklarının özel olduğunu söylememelisiniz.

"Bu özel öğrencilerle sizin büyük bir başarıya imza atacağınızı umuyor ve biliyoruz."

Sekiz ay sonra bütün öğrenciler tekrar sınava alındı ve belirlendiğini söyledikleri sınıflarla diğerleri arasında, IQ sonuçlarına dayalı bir karşılaştırma yapıldı.Sonuçlar, özel olarak belirlendiği söylenen %20'lik grubun zihinsel gelişiminde kayda değer bir artış olduğunu, diğerlerindeyse bu durumun görülmediğini gösterdi.

> ***Benim neslimin en büyük keşfi, bir insanın zihinsel tutumunu değiştirerek yaşamını da değiştirebileceğini fark etmektir.***
>
> William James

Yöneticiler öğretmenleri içeri alıp öğrencilerinin sonuçlarındaki gelişmeyi göstererek ulaştıkları dikkat çekici başarıdan dolayı onları tebrik ettiler.

Öğretmenler, "Bu doğal! Özel öğrencilerle çalıştık. Kolay oldu ve çok çabuk öğrendiler." dediler.

İdareciler ve araştırmacılar, "Size gerçeği söylemek istiyoruz. Özel denen çocuklar aslında rastgele seçildiler. IQ'ya ya da yeteneğe dayanan bir seçim yapmadık."

"Demek ki iş bizde. Çünkü özel bir deneyin parçası olmak için seçilmiş özel öğretmenler olduğumuzu söylediniz."

Araştırmacılar, "Size bir şey daha söylememiz gerekiyor." diye cevapladı. "Bu deneye katılan öğretmenler belirlenirken hiçbirinizin diğer öğretmenlere üstünlüğü söz konusu değildi."

Bu mükemmel biçimde tasarlanmış bir deneydi. Tek bir değişken vardı: BEKLENTİLER.

1. İdarecilerin öğretmenlerden beklentileri açıkça belirtilmişti. "Sizler özel öğretmenlersiniz

Beklentiler

Öğrencilerinize umduklarından fazlasını verin. Böylece siz de umduğunuzdan fazlasını alacaksınız. Öğrenci başarısının tek sınırı yetişkinlerin beklentileridir.

ve %20'lik dilimdeki bu öğrenciler zihinsel gelişim potansiyellerini belli eden özel öğrenciler. Bu özel öğrencilerle üstün başarıya ulaşacağınızı umuyor ve biliyoruz."

2. Öğretmenlerin öğrencilerden beklentileri üstü örtük biçimde ve sözsüz olarak aktarılmıştı. Öğretmenler çok özel öğrencileri olduğunu düşündükleri için beden dilleri, kişilikleri ve tutumları öğretmenliklerini ve öğrencilerinden beklentilerini etkilemişti.

Araştırmacıların belirttiği gibi, "Sonuçların büyük bir açıklıkla ortaya koyduğu üzere, öğretmenlerinin zihinsel olarak gelişmelerini umduğu çocuklar bir yılın sonunda kendilerinden böyle bir şey beklenmeyen çocuklardan gerçekten de daha büyük gelişme gösterdiler."

Bu ilk çalışmanın ardından birçok tamamlayıcı çalışma yapıldı. Bazıları bulguları tekrarlarken bazılarında böyle olmadı. Yine de eğiticiler ve veliler, öğrenci kazanımları üzerinde beklentilerin etkisi konusunda hemfikirler.

Doğumdan dört yaşına kadar geçen sürede birey olgunluktaki zekâsının %50'sini kazanır. Dört yaşından sekiz yaşına kadar %30'unu ve sekiz yaşından on yedi yaşına gelene kadar da kalan %20'yi kazanır.

Araştırmalar bir çocuğun ilk dört yılının akademik başarı için en önemli dönem olduğunu gösteriyor. **Bir çocuğun daha sonra ne öğreneceği dokuz yaşına ya da üçüncü sınıfın sonuna kadar ne öğrendiğinden etkilenir ve büyük ölçüde belirlenir.**

Hele okul ve ev çevreleri birbirini takviye ediyorsa öğrenme en üst seviyeye çıkar. **Öğrenmede değişimin en hızlı olduğu ilk okul yılları, öğrenme ortamının doğasının da en kritik önemde olduğu dönemdir.**[2]

Çocuklar ıslak çimento gibidir. Üzerlerine ne düşerse izi kalır.

Haim Ginott

2) Bloom, Benjamin S. (1964). *Stability and Change in Human Characteristics.* New York: Wiley, s. 68, 88, 110, and 128.

Öğretmenler Umduklarını Bulurlar

Öğretmen beklentileri ve öğrenci başarısı araştırması elli yıldan uzun süredir biliniyor. **Öğretmen beklentilerinin, öğrencilerin ne kadar iyi ve ne kadar çok öğrendiklerini belirlemede önemli bir rol oynadığını ortaya koyuyor.**[3]

Bazı öğretmenler farkında olmadan kazanımlara ulaşamayan öğrencilerin öğrenmelerini bastırıyor olabilir. Öğretmenlerin kazanımları yüksek, ortalama ve düşük oranda edinen öğrencilerden beklentilerinin birbiriyle tutarlı olmadığını biliyoruz. Örneğin gecikme ya da bekleme anlarında, öğretmenler üstün başarılı öğrencilere cevap vermeleri ya da uygulama yapmaları için çoğu zaman ötekilerden daha fazla süre verirler.

Şimdi, "Öğretmenler çoğu zaman üstün başarılı öğrencilere ötekilerden daha fazla ..... verirler." cümlesini ele alalım. Aşağıdaki öğretmen beklentilerini yerleştirerek cümleyi tamamlayın.

Fırsat	Onaylama	Yakınlık
Bireysel yardım	Övgü	Sorular
Başka kelimelerle ifade etme	Duygular	Vazgeçmek

Öğretmen beklentisi ve öğrenci kazanımı konusunda http://streamer.lacoe.edu/tesa/ adresinden bilgi edinebilirsiniz. TESA, on beş öğretmen-öğrenci etkileşimini seçip öğrencilerin gerçekleştirilmeyi bekleyen potansiyellerinin en iyi nasıl açığa çıkarılacağını gösteren bir ders yapılandırdı.

Program, öğretmenlerin belli öğrenciler üzerinde yıkıcı etki yapabilen çıkarımlarda bulunduğunu savunan beklenti teorisine dayanıyor. **Bu "kendini gerçekleştiren kehanet", öğrenciden ne beklerseniz karşılık olarak onu alacağınızı ileri sürüyor.**

Öğrenciler, öğretmenlerinin umduğu kadar az ya da çok öğrenme eğilimindedirler. Bütün öğrencilerine yüksek beklentilerle yaklaşan öğretmenler, düşük beklentilere sahip öğretmenlere göre öğrencilerinden daha yüksek akademik performans elde ederler.[4]

3) Bamburg, Jerry. (1994). "*Raising Expectations to Improve Student Learning.*" North Central Regional Educational Laboratory. ED 378 290.
4) U.S. Department of Education. (1986). *What Works: Research About Teaching and Learning.* Washington, D.C.: Hükümet Matbaa Birimi, s. 7.

Gençler İçin En Önemli İki İnsan Grubu

Ebeveynlerime Övgü

Beş yaşımda bile değildim. Ebeveynlerim bana tekrar tekrar aynı şeyi söylüyorlardı. Akrabalarımıza, komşularımıza ve çevre esnafa bile aynısını söyletiyorlardı:

Her gün defalarca "Küçük Harry Wong, büyüyünce ne doktoru olacaksın?" dendiğini duyuyordum. Buna, olumlu rol modeli olarak amcalarımın hepsinin doktor olduğu ve kuzenlerimin de tıp eğitimi aldığı hatırlatması eşlik ediyordu.

Bunun kaçınılmaz sonucu olarak o günlerde çok rağbet görse de tıp fakültesine gireceğimi söylüyorlardı. Tek bilmek istedikleri uzmanlığımın ne olacağıydı.

Daha anaokulunda bile değilken "Bilmiyorum." diyordum. "Beyin cerrahı olacaksın, değil mi?" diye cevaplıyorlardı. Başka bir deyişle doktorluğun zirvesine ulaşacak bir zekâya sahip olduğuma inanıyorlardı. Öyle akıllıydım ki insanların beyinleri üstünde bile ameliyatlar yapabilirdim.

Ebeveynlerim bana yüksek ya da olumlu beklentilerini bir mesaj olarak veriyorlardı. Bunun için onlara müteşekkirim ve sevgilerimi gönderiyorum.

Ebeveynlerimin ve Öğretmenlerimin Bana Hiç Söylemedikleri Şeyler

Kalın kafalısın.
Aptalsın.
Bir işe yaramazsın.
Hiçbir zaman beş para etmeyeceksin.
Bu sınıfa ait değilsin, bana rağmen buraya geldin.
Bir de şöyle düşün: Yaz tatiline yalnızca on ay var.

Öğretmenlerime Övgü

Okulda ve yaşamda başarıya ulaşmamın bir diğer nedeni öğretmenlerimdir. İlkokuldayken her yıl tekrar ettikleri bir sözü açıkça hatırlıyorum. Bu söz, yaşamım boyunca benim için itici güç ve beklenti oldu.

"İstediğin her şey olabilirsin. ABD başkanı bile olabilirsin." Aldığım beklenti mesajı bir dünya lideri ya da seçtiğim herhangi bir alanda lider olabileceğim yönündeydi.

Gençler lider ya da kahraman olma yolunda çok az teşvik görüyorlar.

Çoğunlukla, medyadan ve arkadaşlarından, okulda başarılı olmanın pek de havalı bir şey olmadığı mesajını alıyorlar.

Neyse ki San Francisco'da, kalabalığın ve fakirliğin umursanmadığı Çin mahallesinde doğup büyüdüm.

Ailem, iyi okullarım ve terbiyem vardı. Büyüdüğüm dönemde, "pirinç kovası" denen popüler bir "kategorizasyon" yöntemi vardı. Bütün yaptığı gün boyu bir kenarda oturup bir pirinç kovası gibi görünene kadar yiyip içmek olan, tembel ve işe yaramaz tipler için kullanılırdı. Bizlerden bundan daha fazlasını yapmamız beklenirdi.

Öğretmenim, olduğumdan daha zeki olduğumu düşünüyordu. Öyleydim.

Altı yaşımdaki ben

Hepimizden, çok çalışıp okulda başarılı olmamız beklenirdi ve bu beklentiyi başarının anahtarının sıkı çalışma olduğuna bizi inandıran bir terbiyeye sahip, muhteşem öğretmenler aşılıyordu.

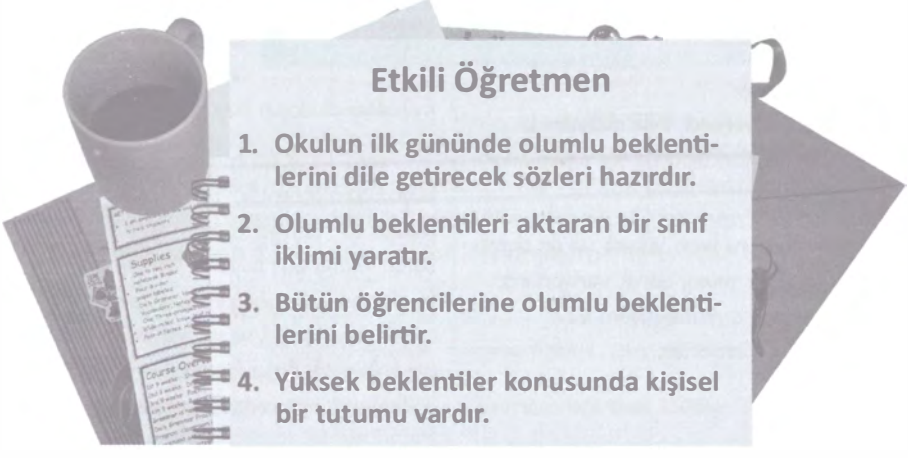
Öğretmenlerim, son derece olumlu beklentilerden oluşan bir mesaj veriyorlardı. Bu etkili mesajla bana olmak istediğim her şey olacak, hatta ülkenin en üst makamına yükselecek kadar zeki ve iyi olduğumu söylüyorlardı.

Benden bunları bekledikleri için öğretmenlerime teşekkür ediyorum.

Harry K. Wong

Gelişim yıllarında ebeveynler ve öğretmenlerin çocuklara beklenti olarak yansıttıkları, gençlerin bu doğrultuda başarıya ulaşması üstünde etkili olacaktır.

Öğrencilerinizden beklentileriniz onların sınıfınızdaki, yaşamlarındaki ve nihayet dünyadaki kazanımları üzerinde büyük etkiye sahip olacaktır.

Bütün Öğrencilerin Başarılı Olmasına Nasıl Yardım Edilebilir?

Okulun İlk Gününü Kutlayın

Bir insanın eğitim hayatındaki en önemli gün mezuniyeti değil, okulun ilk günüdür.

Okul, olması gerektiği gibi olumlu beklentilerle başlamazsa mezuniyet töreni diye bir şey de olmaz. 2009'da bir milyon üç yüz bin öğrenci mezun olmayı başaramadı. Başka bir deyişle her yirmi yedi saniyede bir öğrenci okulu bıraktı.[5]

7. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Okul ve aile gençlerin eğitiminde ortak olarak daha fazla yer aldıkça çocukların başarı şansı da artar.

Ülkedeki bütün okullarda asıl kutlanması gereken gün okulun ilk günüdür.

Bazı öğrenciler için mezuniyet bir başarı duygusuyla kutlanacak eğlenceli bir gün değil, saygı kavramını makaraya alacakları, aptalca davranacakları, eğitim sistemiyle alay edecekleri, ailelerine ve öğretmenlerine saygısızlık edecekleri ve eğitim almış herhangi bir kişinin katılacağına inanmayacağınız çılgın partilere katılacakları bir gündür.

Okulun ilk gününü kutlamak bütün eğitim sistemlerinde bir geleneğe dönüşmelidir. Bu kutlama günü, dünyanın geleceğinin vatandaşlarının eğitimiyle ilişkili olan ya da ilgilenen herkesi kapsamalıdır.

5) "Analysis Finds Graduation Rates Moving Up". (31 Mayıs 2011). *Education Week.*

Okul ortamındaki herkese ilaveten kutlama aileleri, iş dünyasını ve mahallelileri de içermelidir. Öğrencilerin, herkesin onların başarısı için seferber olduğunu görmeleri önemlidir.

Okul, aile ve toplum gençlerin eğitimi yolundaki ortak çalışmalarını artırdıkça çocukların başarı şansı da artacaktır.

Öğrencileri İyi Karşılayın

Tıpkı sizin bir tatile giderken yüksek beklentilere sahip olmanız gibi, öğrenciler de okula yüksek beklentilerle gelmeli. Eğitim almaya, arkadaşlarıyla görüşmeye, etkinliklere katılmaya, eğlenmeye, çalışmaya ve öğrenmeye geliyorlar. Bütün günleri okulun ve arkadaşlarının çevresinde dönüyor. Bu, yaşamlarının heyecan verici bir zamanı.

Bu nedenle okul çalışanları, öğrenciler okula gelmeden ve okula geldiklerinde öğrencileri selamlamalıdır. Herkes öğrencilerin okulda karşılanmaları sürecini planlamada yer almalıdır. "Herkes"; idareciler, öğretmenler, bölgede çalışanlar, aileler ve iş dünyası anlamına geliyor. **Gençlerin başarıyla eğitilmesi, topluluk içi karşılıklı ilişkiye dayalı bir takım çalışması işidir.**

Öğrencileri İyi Karşılamak İçin Ne Yapmalı?

- Okulun ilk günü kutlaması düzenleyin.
- Okulun ilk günü öğrencileri otobüs durağında karşılayın. Uzun yıllardır görmediğiniz halanızın uçağı körüğe yanaşmış gibi el sallayın ve gülümseyin.
- Okulun ön girişlerinde bekleyin. Hiçbir öğrencinin sıcak, dostça bir karşılamadan mahrum kalmaması için her girişte öğrencileri karşılamak için en az bir kişi bulunsun.
- Okul bandosunun girişe yakın bir yerde ya da yol kenarında çalmasını sağlayın.
- Okul bandonuz yoksa okulun ilk günü öğrencileri sıcak bir gülümsemeyle karşılamak için bir araya gelmiş öğretmenler ve öğrencilerden oluşan bir grup oluşturun.
- "Hoş geldiniz" yazan bir afiş asın.
- Okulun üstün yanlarını ve öğretmenlerinin ve öğrencilerinin sahip olduğu muhteşem okul ruhunu öven bir okul gazetesi çıkartın.

- Okulun koridorlarında rehberler bulundurun. Öğrencileri sınıflarına yönlendiren yön işaretleri asın.
- Karşılama ekibinin adlarıyla birlikte, kendi adınızı ve oda numaranızı açıkça görünür bir şekilde sınıf kapısına asın.
- Açılış konuşmasında üstünde durulacak ilk konular, "Hoş geldiniz!" mesajı ve okulun ilk yılına yönelik olumlu beklentiler olsun.

Öğrencilerimize şunları öğretmeli ve göstermeliyiz:

1. Birbirimizden sorumlu olabileceğimiz
2. Okulun bilgi edinilecek bir yer olduğu
3. Okulun sevecek ve sevgi görülecek bir yer olduğu
4. Okulun başarılı olunacak bir yer olduğu

Okul; öğrencilerin gelip ders dinledikleri, çalışma kâğıtları doldurdukları ve sıkıntıdan patladıkları bir mekân ya da çoğu okulun kasvetli ve kirli görüntüsüne katlanabilenlere ayrılmış bir yer **değildir.**

Okul; öğrencilerin öğrenme yolunda sevgiyle karşılandığı; korku, baskı ya da zarar görme olmadan yaşamlarının niteliğini artırdıkları; temiz ve düzenli bir ortamda şefkatli ve ilgili insanlarca yönlendirildikleri bir kavramdır.

Okul bir mekân değil, bir kavramdır.

Bir insanın diğerine verebileceği en büyük hediye sevildiği, desteklendiği bir öğrenme ortamında öğrenip gelişme fırsatıdır.

Hepiniz Başaracaksınız

Japon eğitim sistemine âşık olduğumu düşüneceksiniz, Değilim ama bakış açımı belirleyen bir olay anlatayım. Kızımız, Japonya'da, anaokulundaki ilk günü için torunumuzu okula götürürken tıpkı bizim ABD'de yaptığımız gibi çocuğu okula bırakıp döneceğini düşünerek gündelik kıyafetleriyle gitmiş. Pek öyle olmuyormuş.

Önce bütün velilerin tüm gün sürecek "okulun ilk günü kutlamaları" için en şık kıyafetleriyle geldiklerini fark etmiş. Anne babalar sınıfta çocuklarıyla beraberlermiş. "Anaokuluna Hoş Geldiniz. Hepiniz Başarılı Olacaksınız" yazan büyük bir afişin yer aldığı sahneden konuşmalar yapılıyormuş.

Ernest L. Boyer
"Veliler, Okul ve İş Yeri
(1988 Sonbahar) Kappa Delta Pi Record, s.8

Haughton Lisesi Size "Hoş Geldiniz" Diyor

Louisiana'daki Haughton Lisesi, okullar açılmadan bir hafta önce yeni öğrencilerini karşılar.

Yarım günlük programa gelmek için otobüs kullanması gerekenlere otobüs ayarlanır. Yeni öğrenciler toplantı salonunda toplanır. Okul şarkısı ve dansı öğretilir. Öğretmenler, hemşireler, servis şoförleri ve kantin çalışanları tanıtılır. İyi bir karşılamaya yönelik mesajlar ve olumlu beklentiler havada uçuşur.

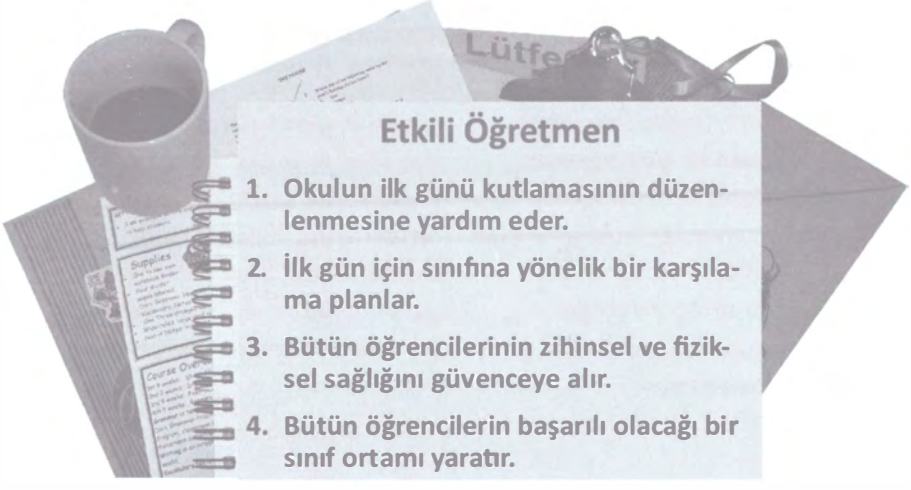
Ders programları dağıtılır; dolaplar, kantin, spor salonu ve sınıflar gösterilir. Öğrenciler artık okulu tanıdıklarından kimse okulun ilk günü alaya alınma kaygısı taşımaz.

Öğrenciler, kendilerine iyi bir başlangıç için ne yapmaları gerektiğinin öğretildiği ve beladan uzak durmaya yönelik tavsiyelerin verildiği başarı gruplarında dönüşümlü olarak yer alırlar. Danışmanlarıyla bir araya gelip başarıları için plan yapabilirler.

Bu, başarıları için çabalayan bir okulun onları iyi karşılamasıdır.

Okullar bankalardan daha sağlam inşa edilip daha iyi korunmalı çünkü okullarda daha büyük bir hazine bulunuyor.

Martin Haberman

Etkili Öğretmen

1. Okulun ilk günü kutlamasının düzenlenmesine yardım eder.
2. İlk gün için sınıfına yönelik bir karşılama planlar.
3. Bütün öğrencilerinin zihinsel ve fiziksel sağlığını güvenceye alır.
4. Bütün öğrencilerin başarılı olacağı bir sınıf ortamı yaratır.

Başarı İçin Nasıl Hazırlanılır?

Giyiminize Göre Muamele Görürsünüz

Bir ilk izlenim oluşturmak için ikinci bir şansınız olmaz.

Röportajcılar, görüştükleri kişi hakkında yirmi saniye içinde bir yargıya ulaştıklarını söylüyorlar. Satıcılar, bir izlenim uyandırmak için yedi saniyeleri olduğunu biliyorlar.

8. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Uzman bir eğitimci olan etkili öğretmen, bir başarı örneğine uygun biçimde giyinir.

Kıyafet Algısı

Giyiminize göre algılanırsınız. Algılanma biçiminize göre muamele görürsünüz.

Her zaman öğrencilerinizden daha iyi giyinin. Eğer siz kendinizi umursamazsanız onlar neden sizi umursasınlar?

Etkili öğretmenler de giydikleri kıyafetlerin ve yüzlerindeki gülümsemenin, kapıdan girip sınıfı selamladıklarında öğrencilerin gördüğü ilk şey olduğunu bilirler.

Hata yapmayın: Başkalarının kıyafetlerine göre yargılara varırız. Onlar da bizim için aynısını yapar. Bu adil de olmayabilir doğru da. Ama insanlar başkalarına, kıyafetlerine göre muamele etme eğilimindedir.

Bu sağduyu. Kıyafetinize göre muamele göreceksiniz. Bir satıcı, biri düzgün giyinmiş, diğeri hırpani giyimli iki müşterinin yaklaştığını gördüğünde hangisine hızlı ve daha iyi hizmet edeceğini çok iyi bilirsiniz.

Ödeme çekinizi hazırlayan gişe görevlisi, kot pantolon ve üzerinde "Fakirlik Başa Bela!" yazan bir tişört giyseydi bankanın saygınlığı olur muydu?

Dikkate alınan, olan değil algılanandır.

İdeal bir dünyada görünüşümüzden dolayı değil, yalnızca kişiliğimizden dolayı kabul görmek muhteşem olurdu. Oysa gerçek dünyada, görünür yanımız sıkı bir gözlem altında.

Gerçek şu ki birçok insan; kapağın, kitabın kendisi olduğunu, kutudaki resmin mısır gevreği olduğunu ve deri ceketin onu giyen insan olduğunu sanıyor. Hepimiz yargılara varıyoruz. Birisine bakıp statüsü, geliri, hatta mesleği hakkında yargıda bulunuyoruz.

Yürüyen ve Konuşan Bir Reklam Broşürüsünüz

Bu yüzeysel bir yorum gibi gelebilir ama işler böyle yürüyor. Bir şeye yüzeysel diyerek onu başınızdan def edemiyorsunuz. Giysi seçiminizi sizin için çalışır hâle getirmek, size karşı çalışmasına izin vermekten çok daha iyidir.

Önemli olan yalnızca iyi görünmek değil, profesyonel görünmek. **Profesyonel görünmenin avantajı, öğrencileriniz sizle ilgili aceleci yargılara varmadan önce, ilk birkaç saniye içinde kendinize zarar vermekten sizi korumasıdır.**

Uzman bir eğitimci olan etkili öğretmen, bir başarı örneğine uygun biçimde giyinir. Dikkat edilmesi gereken sözcük *uygun*. Restoranlarda, eğlence mekânlarında vb. de uygun giyinmeye yönelik uyarılarla sık sık karşılaşırız. Okullarımızın varlık nedenlerinden birisi de öğrencilerimizin neyin uygun olduğunu öğrenmeleridir. Gençler, toplumda neyin uygun olduğunu yetişkin rol modellerine bakarak öğrenirler; uygun davranabilmek için kıyafetinizi, hareketlerinizi ve sözlerinizi kopyalarlar.

Bir ilkokul öğrencisine üç gün verin, sizin kopyanız olur. Bir lise öğrencisine on gün verin sizin kopyanız olur.

Charles Galloway

İlk ya da ikinci haftanın sonu itibariyle, bütün sınıf sizden sene sonuna kadar nasıl davranmaları gerektiği konusunda işaretleri almış olacaktır.

Başarılı öğretmenler başarı için giyinir.

Evet, kravat takmak zaman alıyor ve bazen rahatsız ediyor. Ama kravat, karşılaştığınız herkese, "Sana, işime ve kendime saygı duyuyorum. Bunu göstermek için zaman ayırmaya hazırım." mesajı verir.

Olduğumuz kişinin konuşan, yürüyen reklam broşürleriyiz. Uzman eğitimciler olarak olduğumuza inandığımız kişinin konuşan, yürüyen reklam broşürleriyiz.

Derse geciktiğinizde bir şeyler söylemiş oluyorsunuz. Derse gecikip elinizde bir kutu maden suyu ya da bir fincan kahveyle, sert bir yüz ifadesiyle girdiğinizde bir şeyler söylemiş oluyorsunuz.

Sınıfa erken gelip yüzünüzde bir gülümsemeyle kapıda bekliyorsanız, çocukları sevgiyle karşılıyorsanız, günün konuları tahtada yazılıysa, sınıf ve eğitim materyalleri hazırsa ve olumlu bir sınıf iklimi varsa bir şeyler söylemiş oluyorsunuz.

Sınıfta birbirine sataşmalara izin veriyorsanız bir şeyler söylemiş oluyorsunuz. Sınıfta birbirine sataşmaya hoşgörü göstermiyorsanız bir şeyler söylemiş oluyorsunuz. **Bu söylediğiniz öğrencilerinizin sınıfta nasıl davranacaklarını ve ne kadar başarılı olacaklarını belirler. Öğrencilerin sınıfta nasıl davrandıkları ve ne kadar başarılı oldukları ise öğretmen olarak sizin başarınızı belirler.**

Her eyleminiz kim olduğunuzu vurgular.

Uzmanlar ergenlerin değer sistemlerini arkadaşlarından aldıklarını söylüyor. Doldurulması gereken bir değer boşluğu olduğu sürece bu doğru. Bu alanı önce anne babaların ele geçirmesi şart. Yeni öğretmenler değer sistemlerini eski öğretmenlerden alırlar. Yeni öğretmenleri etkilemek için, adanmış, uzman, rol model öğretmenlerden oluşan bir koçluk programıyla birlikte ilerleyen bir okul ya da bölge intibak programı uygulanması şarttır.

Saygıdan Dolayı Giyinin

Giyim kuşam kişiliği oluşturmaz ama bir insanın kişiliğinin bozulmasına yol açan bir etken olabilir. Kabul etmek istesek de istemesek de dış görünüşümüz nasıl algılandığımızı ve kabul gördüğümüzü kesin biçimde belirler. Giyim kuşamın öğrencilerin öğretmeni sevmesinde hiçbir etkisi yoktur. Ancak öğrencinin öğretmene olan saygısında etkilidir ve eğer öğrenme gerçekleşecekse bir öğretmenin mutlaka saygınlığa sahip olması gerekir.

Vekil Öğretmen Olsak Bile

Phoenix'te bir okulda rehber öğretmen olarak göreve başlayan kızım, dış görünüşümüz sayesinde çocukların sevgisini kazanabileceğimiz konusunda benimle hemfikir.

Kızım şöyle diyor: "Bir vekil öğretmen olarak güzelce giyindim. Çocuklar iki yanda durup bana kapıyı tuttular. Dış görünüşten bu kadar kolay etkilenmeleri hem çok ürkütücü hem de muhteşem."

Harry Wong'la paylaşılan bir düşünce

Araştırmalar öğretmenlerin kıyafetlerinin öğrencilerin çalışma, tutum ve disiplinlerini etkilediğini ortaya koyuyor. Dört ana etkiyi dikkate alarak giyinmelisiniz:

- Saygınlık
- Güvenilirlik
- Kabul
- Otorite

Gözlerime İnanamadım

Yılbaşı tatilinin ardından öğrencilerimden biri, masama sınıfça yaptığımız tatil partisinde çekilmiş bazı fotoğraflar bıraktı. Şöyle bir baktım ve kendimi tanıyamadım. Kendimi hiç umursamıyormuş gibi görünüyordum.

Ertesi gün okula daha uygun bir kıyafetle geldim. Bütün öğrencilerim bunu fark etti ve ne kadar güzel göründüğümü söylediler. Çok mutlu oldum. Öğrencilerim bana kendimi iyi hissettirdiler.

Artık kim olduğum hakkında düşünmeye daha fazla zaman ayırıyorum. Öğrencilerim de beni önemsiyorlar ve temsil ettiğim kişiliğin bir sonucu olarak onlara çok daha iyi davranıyorum.

5. sınıf öğretmeni
Iowa

Etkili öğretmen bu dört özelliği öğrencilere, iş arkadaşlarına, idarecilere, ailelere ve topluluğa ilişkin değerler olarak kullanır. Bu dört özelliğe sahipseniz gençleri öğrenme yolunda etkilemede, bu dört özelliğe sahip olmayan birine göre çok daha büyük şansa sahip olacaksınız.

Öğrencilerin, tıpkı kendilerinin ve başkalarının kıyafetlerinin uygunluğuna dikkat ettikleri gibi, öğretmenlerinin nasıl giyindiğine de dikkat ettiklerine emin olabilirsiniz.

Çocuklar, anne babalarının her gün işe iş kıyafetleri ya da kurum üniformalarıyla gittiğini görüyorlar. Sonra okula gelip, üniversite diplomasına, öğretmenlik yapma ehliyetine sahip yetkin, orta sınıf entelektüeller olarak görülen öğretmenlerinin elbiselerini gözlemliyorlar. Öğretmenlik mesleğinin saygınlık ve güvenilirlik kazanmak için neden zor günlerden geçtiğini görebiliyorsunuz.

Neden bazı öğretmenlerin öğrencilere ulaşmada ve onları etkilemede büyük zorluk yaşadığını da görebiliyorsunuz. (Öğretmen öğrenciye ulaşamazsa öğrenme gerçekleşmez.) Bu öğretmenler öğrenciye ulaşamamakla kalmıyor, günün sonunda kendi yetersizliklerinden hayal kırıklığına uğramış olarak okuldan ayrılıyorlar. Bu yetersizlikler nasıl giyindiklerine bakılınca açıkça görülüyor. **Her gün kıyafetlerinizi seçerken kendiniz hakkında dünyaya bir şeyler söylüyorsunuz demektir.**

Gerçekler hakkında yanlışa düşmeyin. Öğretmenlerin, öğrenmeyi teşvik etmek gibi bir sorumluluğu var ve öğrenme öğrencilerin saygısını kazanmak ve bunu korumakla başlar. **Saygınlığınız dış görünüşünüzle başlar.**

Uygun biçimde giyinmişseniz güzel göründüğünüzde öğrenciler yorumlar yaparlar. Sizin kendinize özen gösterdiğinizi bildiklerinden, üstünüzde size uymayan bir şey varsa bunu da size söyleyeceklerdir. Ama okula sürekli uygun olmayan kıyafetlerle gelirseniz sizin kendinize özen göstermediğinizi varsayarak onlar da sizi umursamayacak ve tek kelime bile etmeyeceklerdir. **Uygun giyinin çünkü insanların sizi önemsediğini bilmek çok önemlidir.**

İnsanlar sizi önemserse saygı duyarlar, sizden bir şeyler öğrenir ve satın alırlar. Uzman bir eğitimci olarak öğrencilerinize bilgi ve gelecekleri için başarı satıyorsunuz.

Kendini Görmek İstediğin Yere Göre Giyin

Oklahoma'daki Muskogee Lisesi'nde işletme eğitimi öğretmeni olan DeRutha Richardson algılar ve mesleki imaj konusunda bir sınıf projesine başlamak üzereydi.

Projenin ilk günü aklına gelebilecek en kötü biçimde giyinmiş olarak geldi. Kuyruklu bir bluzun üstüne, kesimi kendisine uymayan eski bir ceket giydi. Tenis ayakkabıları ve naylon çorap üstüne pamuk çorap giydi. Saçını düzleştirip geriye taradı, makyaj yapmadı ve bir dişi yokmuş gibi bir efekt kullandı.

Sınıfta olanlar karşısında şaşkına döndü.

Sınıfta kontrolü tamamen kaybetti. Öğrencilerin dikkatini toplayamadı ve on beş dakika boyunca sınıfta gerçek bir kaos oldu. Tekrar düzeni sağlaması için, sınıftan çıkıp öğretmenliğe uygun bir kıyafetle geri dönmesi gerekti.

Yakında iş hayatına katılacak olan öğrenciler, her bağlamda uygun giyinmenin önemini birinci elden bir deneyimle öğrenmiş oldular. Kıyafet, meslek hayatları boyunca bu öğrencilerin önünü açacak ya da kesecek sözsüz bir dildir.

"Projecting Professional Images." (March 2007). www.kodak.com/global/en/consumer/education/lessonPlans/lessonPlan018.shtml.

Nelere izin yok?

- Tenis ayakkabıları, sporda ve idmanlarda kullanılır.
- İyisi mi bol tişörtleri ve eşofmanları spor salonunda bırakın.
- Tişörtler ve içini gösteren gömlekler ciddi görüntünüzü bozar.
- Mini etekler, düşük bel pantolonlar ve dekolte elbiseler sınıfa uygun değildir.
- Parmak arası terlikler tatiller ve istirahatler içindir.
- Son moda kıyafetler otorite izlenimi uyandırmaz ve öğrencilere bırakılmalıdır.
- Kot pantolonlarınızı okul sonrası ya da hafta sonlarına saklayın.
- Şatafatlı takılar ya da çok yoğun kokular iticidir.

Nelere izin var?

- İlkokul öğrencileri parlak renkleri sever.
- Fazla parlak olmayan, yumuşak renkler ortaokullar için tavsiye edilir.
- Yakalı gömlek giymiş bir erkeğin kravat takmaması düşünülemez.
- Bir bluz, etek, pantolon kadınlar için uygundur.
- Temiz kıyafetler hijyen sağlar.
- Muntazam, güzel kesimli kıyafetler güven verir.
- İş kıyafetleri öğrencileri rekabetçi, küresel dünya ekonomisine yönelik bir gelecek için hazırlar.

Öğrencileri Yaşama Hazırlamak

Uygun giyinmek ne demektir? Öğrencilerinizin uygun bir dil kullanmalarını, uygun biçimde makaleler yazmalarını ve uygun davranışlar ve tavırlar sergilemelerini bekliyorsunuz, değil mi? O zaman uygun giyinmenin ne demek olduğunu da anlarsınız.

Okulun ana işlevlerinden birinin gençleri yarının dünyasına hazırlamak olduğu konusunda herkes hemfikir. Evet, dünyaya. Belli bir şehre, bölgeye ya da ülkeye değil, dünyaya. **İnsanların uluslararası faaliyetleri bulunan firmalar için çalıştığı, rekabetçi, küresel bir dünya ekonomisi içinde yaşıyoruz.** Büyük ihtimalle öğrencilerinizin çoğu dünyanın dört bir yanında büroları bulunan bir şirkette çalışacak.

Dünya ölçeğinde başarılı olmak istiyorsanız küresel düşünmek zorundasınız.

Her mesleğin kendine has kıyafeti vardır.

Öğrencileri yarının dünyasına hazırlamak istiyorsak dünyayı tanımamız gerek. Dünyayı tanımıyorsanız araştırma yapmaya biraz zaman ayırın. Büyük bir havalimanında durup Amerikan Havayolları'nın, Lufthansa'nın, Singapur Havayolları'nın yolcularını izleyin.

Sonra büyük bir şehrin iş merkezine gidip insanların kıyafetlerini inceleyin. Yöneticiler, mağaza sahipleri, satıcılar ve destek hizmetleri çalışanları... Destek hizmetleri alanında çalışanlarla konuşurken okulun sekreterinin neredeyse daima birçok öğretmenden daha uygun kıyafetlerle okula geldiğini fark ettiniz mi?

Dünyayı gözlemlediniz. Sabah giyindikten sonra, yarının başarılarla dolu dünyası için sizi bir başarı örneği

olarak gören öğrencilerinizin karşısına çıkmak üzere okula gitmeden önce aynada kendinize bir bakın. Kendinize şu üç soruyu sorun:

1. Bu kıyafetle bir emlak bürosunda iş bulabilir misiniz?
2. Bu kıyafetle Mc Donald's'ta bir müşteriye teslimat yapmanıza izin verilir mi?
3. Sevgili çocuğunuzu, torununuzu, yeğeninizi sizin gibi giyinen bir öğretmenin olduğu bir okula güvenle gönderir misiniz?

Suçlular bile insanların verdikleri sözel olmayan mesajlar konusunda açık bir algıya sahiptir. Bir grup suçluyla yapılan ufuk açıcı bir araştırmada, deneklere sokakta yürüyen insanların videoları izletildi. Suçluların büyük çoğunluğu kamburunu çıkararak yavaş yürüyen, savunmasız ve aciz görünenleri seçtiler. Dik, bir amacı olduğu belli ve kendinden emin yürüyen insanları reddettiler.

Bu ikinci gruptaki insanlar, yaşamlarının kontrolünü ellerinde tuttukları mesajını veriyorlardı.

Elbiseleriniz kendinizi önemseyip önemsemediğinizi dünyaya bildirir. Herkes bu mesajı kolayca alır. Bir öğretmen olarak şu iki mesajdan hangisini veriyorsunuz?

1. Fakir, düşük maaşlı, pasaklı, haşin ve takdir edilmeyen bir kişiyim.
2. İşinin uzmanı, gururlu, kendini adamış, sorumlu ve takdir edilen bir kişiyim.

Okulun sekreteri uygun biçimde giyinerek mesleğinde yetkin olduğu mesajını veriyor.

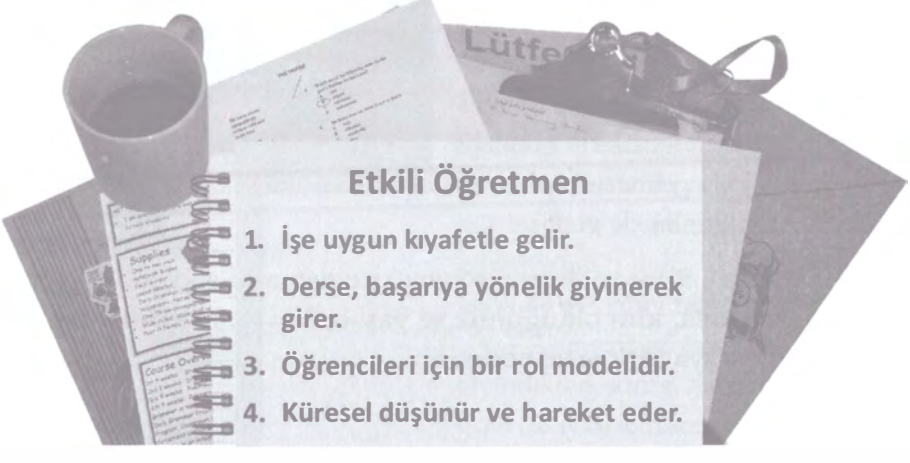
Bu mesaj okulunuzda idarecilere ve birçoğu eğitimcilerin gündelik kıyafetlerle okula gelmesini kabul edilmez bulan meslektaşlarınıza olduğu kadar, öğrencilerinize de verilir.

Pazarlama, idare ve liderlik eğitimi size hep aynı şeyi söyleyecektir. **Davranışlarınızla, kim olduğunuz ve yaşamdan ne beklediğiniz konusunda dünyaya bir mesaj verirsiniz.**

Zihninizi giydirin!

Bir gün "Hastalandım." der diye korkumuzdan ölüyoruz. Sekreterimiz burada olmasa okula ara vermek zorunda kalırız.

Dave Arnold,
Illinois Custodian Brownstown
İlkokulu Müdürü

Öğrencileri Öğrenmeye Nasıl Teşvik Edebiliriz?

Davete Dayalı Eğitim

Etkili öğretmenler, öğrencileri ve meslektaşlarını her gün sınıfta birlikte öğrenmeye davet etme gücüne ve becerisine sahiptir.

9. ANAHTAR DÜŞÜNCE

İnsanları, potansiyellerini tam olarak ortaya koymaya davet etmek için birlikte çalışan insanlar, mekânlar, politikalar, prosedürler ve programlar olmalı.

Ardından Cindy Wong, velilerden çocuklarına bir not yazıp sıraya bırakmalarını istedi. Öğrenciler, sıralarında kendilerini bekleyen sürprizi görmek için okula gidiş vaktini iple çektiler.

Otuz öğrenciden yirmi beşinin velisi Okula Dönüş Gecesi'ne geldi. Kaliforniya'da San Jose'de öğretmen olan Cindy Wong, velilere bir davetiye gönderdi. Ayrıca öğrencilerinin bir mektup şablonunu kopyalayıp sıralarına bırakmalarını, bunun yanına kâğıttan bir turna ve anne babalarına yazılmış kişisel bir mektup eklemelerini istedi. Çocuklar anne babalarına onları "özel" bir sürprizin beklediğini söyleyecekleri için çok heyecanlıydılar. Bazı anne babalar, çocuklarının kendilerine yalnızca hediyelerini almak için gelmeleri gerektiğini söylediğini aktardılar. Bunun sonucu, otuz öğrenciden yirmi beşinin velisinin Okula Dönüş Gecesi'ne katılması oldu.

Sevgili Anne Babalar,

Çocuğunuzun sınıfına hoş geldiniz! Bu sınıfta olup bitenler onun geleceğini etkileyecek. Zamanı burada geçecek. Bütün gün boyunca kafa patlatacağı için çocuğunuz eve tükenmiş hâlde gelebilir. Bu grupta muhteşem bir öğrenci kitlemiz var. Müthiş bir eğitim yılı bizi bekliyor. Sizinle birlikte başaracağız.

Sevgiler
Cindy Wong

Anneciğim,

Beni düşündüğün ve sınıfımı tanımaya zaman ayırıp geldiğin için teşekkürler. Lösemiyle cesurca savaşan Sadako adlı bir kızın hikâyesini öğreniyoruz. İyi şans emarelerine inanıyormuş. Turna, huzurun ve düşlerin gerçekleşmesinin sembolüymüş. Bu turnayı senin için yaptım. Bununla sana sevgi, huzur ve hiç bitmeyen mutluluk dilerim. Seni seviyorum!

Sevgiler
Emilio

Davet Etmenin Mantığı

Davet etmenin mantığı ilişkiler inşa etmektir.

Etkili öğretmen velilerle ilişkiler inşa eder. Velileri, çocuklarında saklı potansiyeli açığa çıkarmak için iş birliğine davet edin. Okulların velileri ve öğrencileri okulun ilk gününden önce nasıl davet ettiğini görmek için 7. Bölüm'e bakabilirsiniz.

Etkili öğretmen bilinçli olarak davet eder. Hepimiz alışverişe gitme, bir partiye ya da bir gruba katılma daveti almaktan memnun oluruz. Çoğumuz insanları kapıda karşılama, birileriyle tanıştırıldığımızda hoş sözler söyleme ve bir misafire yiyecek içecek ikram etme gibi yaygın nezaket örneklerini sergileriz. Tüm bunlar apaçık, beklenen ve uygulanan şeylerdir. Bu kavramlar her seviyede sınıflara da uygulanmalıdır.

Ben Neden Davet Edilmedim?

Bugün hâlâ üzülüyorum. Lise birdeyken bütün notlarım A idi ve sınıfın şeref listesinde yer alıyordum. Bir gün öğretmen sınıfta gezip bazı öğrencilere davetiye verdi ama bana vermedi. Ulusal Şeref Cemiyeti üyeliğine çağrılıyorlardı. Bugün hâlâ neden çağrılmadım diye şaşkınım ve hayal kırıklığı yaşıyorum.

Rosemary Tripi Wong

Etrafta dolaşıp sınıfınızın davetkâr olup olmadığına bakın. Bir öğrencinin ya da ziyaretçinin ilk izlenimi nedir?

- Kapının yeri yeterince belirgin mi?
- Karşılama ve bilgi işaretleri asılmış mı?
- İşaretler mesleki dille ifade edilmiş mi?
- İlk ödev açık ve anlaşılır mı?
- Gençleri önemsediğinizi belli eden ipuçları var mı?

Etkili öğretmen herkesi beceri sahibi, değerli, sorumlu ve insan emeğinin bütün kıymete değer alanlarında açığa çıkmayı bekleyen bir potansiyele sahip insanlar olarak görmeye kendini adamıştır.

Fikri sorulan ya da iltifat edilen herkes davet edilmiş demektir. Fikri sorulmayan ya da iltifat edilmeyen kişi uzak tutulmuş demektir. Bu kavramlar ilk olarak William W. Purkey tarafından dile getirilmiştir ve davete dayalı eğitim adıyla bilinmektedir.[6]

Hâlâ kimse sempatinin, kibarlığın ve paylaşımcılığın zenginliğinin tam anlamıyla farkına varamadı. Her gerçek eğitimcinin çabası bu hazine sandığının kilidini açmak olmalı.

Emma Goldman

6) Purkey, William W., and John Novak. (1996). *Inviting School Success.* Belmont, Calif.: Wadsworth; Purkey, William W., and Betty L. Siegel. (2003). *Becoming an Invitational Leader.* Atlanta: Humanics Trade Group.

Başarı Kolay

Miami'deki Amerikan Lisesi'nden Theresa A. Borges, "Başarı kolay. Öğrencilere dikkat edin. Söylediklerini bir dedektif gibi dinleyin." diyor.

- Yeni bir saç kesimini ve gömleği, hele de doğru bir cevabı fark edip iltifatta bulunurum.
- Orijinal bir çalışma olup olmadığına yönelik olarak el yazısı analizi yaparım. Öğle arasında ders anlatmayı öneririm.
- Beni arayan her veliyi aynı günün sonunda ararım.
- Benimle bağlantı kurmak ya da telefonda konuşmak gibi bir konuda asla bir veliden iki kere talep gelmez.
- Öğrencilerimi hastanede ziyaret ederim, cenazelere giderim (ne yazık ki) ve sınavlarda iyi dereceler yapan öğrencilere ödüller veririm.
- Lise seviyesinde olduğuna bakmadan iyi sınav kâğıtlarına etiketler yapıştırırım.
- Sporcularımız hakkında gazetelerde çıkanları takip eder, gidebildiğim maçlara giderim.
- Sevdikleri bilgisayar oyunlarını ve sosyal medyada öğrenilecek şeyleri bilirim.

"Müfredatı bilmek tabii ki hayati önemdedir ancak öğrencilerinizi tanımak zaman alır ve başarıya götürür."

Korkutucu bir sonuca ulaştım.
Ben sınıftaki belirleyici unsurum. Sınıf iklimini yaratan, benim kişisel yaklaşımım. Sınıfın havaya girmesi benim o günkü ruh hâlimle ilgili. Öğretmen olarak bir çocuğun yaşamını berbat edecek ya da neşeyle dolduracak muazzam bir güce sahibim. Bir işkence aracı da olabilirim ilham kaynağı da.
Aşağılamak da elimde nüktedanlık da. Can yakabilirim ya da iyileştirebilirim. Her durumda, bir krizin tırmanıp tırmanmayacağı ya da hafifleyip hafiflemeyeceği ve bir çocuğun insani değerleri benimseyip benimsemeyeceği benim elimde.

Haim Ginott,
Öğretmen ve Çocuk (1976).
Avon Kitapları

On üç yaşıma kadar adımın "Kapa çeneni!" olduğunu sanıyordum.

Joe Namath

Davetkâr mısınız yoksa uzak mı tutuyorsunuz?

Davetkâr Sözel Yorumlar	Uzak Tutan Sözel Yorumlar
"Günaydın."	"İşe yaramaz."
"Tebrikler."	"Yaptıkların umurumda değil."
"Yardımın için sana teşekkür borçluyum."	"Bunu başaramazsın."
"Konuyu bana anlat."	"Öyle dediğim için öyle."

Davetkâr Kişisel Davranışlar	Uzak Tutan Kişisel Davranışlar
Gülümsemek	Alaycı biçimde gülmek
Dinlemek	Saatinize bakmak
"Harika, on numara" demek	İtip kakmak
Bir kapıyı açık tutmak	Arkanızda duran birisine kapıyı kapattırmak

Davetkâr Fiziki Çevre	Uzak Tutan Fiziki Çevre
Parlak renk boya	Karanlık koridorlar
Canlı bitkiler	Bitki bulunmaz
Temiz duvarlar	Kötü koku
Konforlu koltuklar	Yıpranmış ya da rahatsız koltuklar

Davetkâr Düşünceler (Kendiyle Konuşma)	Uzak Tutan (Kendiyle Konuşma)
"Hata yapmakta bir sorun yok."	"Neden bu kadar aptalım?"
"Anahtarlarımı yanlış yere koydum."	"Yine anahtarlarımı kaybettim."
"Bunu yapmayı öğrenebilirim."	"Bunu asla yapamam."
"Bazen ne dediğime dikkat etmeliyim."	"Ne demem gerektiğini hiç bilmiyorum. İdrak etme hızım çok düşük."

Siz Önemli Bir İnsansınız

Davete dayalı eğitim, her bireyin yaşamında önemli kişiler olduğunu söyler. Öğretmenler, liderler, danışmanlar, meslektaşlar, patronlar, anne babalar, akrabalar, antrenörler, yöneticiler, eşler ve yakın arkadaşlar bunlar arasında sayılabilir. Herkes özeldir.

Öğrenciler zekânızın yüksekliğinden öte inandırıcılığınızdan etkilenirler. Amaç öğrencileri sizin düşünme biçiminize göre değil, hissetme biçiminize göre değiştirmektir.

Öğrenciler sözcükleri reddedebilir ama davete dayalı bir davranışı reddedemezler.

Davete dayalı mesajlar, başkalarının yaşamlarını etkileyen önemli insanların aklındadır.

Etkili öğretmenler, öğrencilerini ve meslektaşlarını **her gün, her ders birlikte öğrenmeye** davet etme gücüne ve becerisine sahiptirler. Nezaket, beklenti, tutum, coşku ve değerlendirme, bir öğretmenin davetkâr mı olduğu yoksa uzakta mı tuttuğunu belirleyen birincil güçlerdir. Bunlar, bir öğrencinin benlik algısını ve öğrenme olasılığının artışını ya da azalmasını önemli ölçüde etkileyen özelliklerdir.

Her öğretmen, her profesör, her eğitmen her yıl bir anaokulunda ya da birinci sınıfta zaman geçirip oradaki heyecanı görüp hissetmeli. Çocuklar dünyadaki herşeyden heyecan duyarlar. Dünya onların sahnesidir ve okuyamasalar, yazamasalar ya da heceleyemeseler bile başaramayacakları hiçbir şey yoktur. Sizin istediğiniz her şeyi yapmaya da hazırdırlar.

Ardından öğretmenlerine bakın. Öğrencilerinin okuyamadığını, yazamadığını, heceleyemediğini hatta doğru düzgün konuşamadığını bilirler. Bu öğrencilerin bazıları nasıl yemek yeneceğini, banyonun nasıl kullanılacağını ya da birilerinin yardımı olmadan ceketlerini nasıl asacaklarını bile bilmiyor olabilir. Yine de öğretmenler yavaş öğrenen bir öğrenci grupları olduğu için şikâyet etmezler. Aksine, sınıfları ve hâlleri tavırları herkese hızlı öğrenen bireyler olarak davranan, öğrenmeye yönelik, davete dayalı tutumlarla göz kamaştırır.

Arizona'nın Mesa şehrinde yaşayan Wayne Hill'in öğrencilerine önemli insanlar olduklarını söylemek için kendine özgü bir yöntemi var.

Okulun ilk günü, derse başlamadan önce, öğrencilere yirmi dolarlık bir banknot gösterip bunu kimin istediğini sorarım. Elbette birçok kişi elini kaldırır. Parayı buruşturup aynı soruyu sorduğumda yine eller kalkar. Parayı yere atıp üzerinde tepinerek iyice ezerim. Sonra havaya kaldırıp aynı soruyu tekrar sorarım. Yine eller kalkar.

Sonra öğrencilerime buruşturduğum, üzerinde tepindiğim, ezdiğim hâlde yirmi doları neden hâlâ istediklerini sorarım. Cevap hiç değişmez: "Çünkü hâlâ yirmi dolar değerinde. Değerini kaybetmedi."

Öğrencilerime, hayatta bazen üzerimizden geçilmiş ve kirlenmiş gibi hissettiğimizi söylüyorum. "Ama evde ya da burada, okulda birilerinin sizi önemsediğini hiç unutmayın." Onlara, "Sizler benim için özelsiniz. Bunu asla unutmayın." diyorum. Dersten çıkmamla ilgili konuşurken dersi bitirenin zil değil ben olduğumu söylüyorum. Bütün öğrenciler sessizce oturmadığı sürece dersten çıkmıyorum. "Sakın unutmayın." diyorum ve cevap veriyorlar: "Biz özeliz."

Sınıftan çıkıyorlar ve koridorda çocukların "Biz özeliz." diye tekrarladıklarını duyuyorum. Bahçede beni gördüklerinde bana sesleniyorlar: Merhaba Bay Hill. Biz özeliz.

"Bir insan olarak benim için önemlisin."
Bu hepimizin, her gün öğrencilerimize ve meslektaşlarımıza vermek zorunda olduğu bir mesaj.

Herkes VİP üyedir

Oklahoma'da müdür olan Sharon Creager odasında, iç kapağında şu cümlelerin yer aldığı bir "VİP kitabı" bulunduruyor.

Çeşitli yönleriyle farklı özellikleri olan
bu çok önemli öğrencileri tebrik ediyoruz.
Onlar geleceğimizin yıldızları.

Öğretmenler, öğrencilerini adlarının VİP defterine girmesi için gönderiyorlar. Kitap, hep koridorda duruyor ve hiç zarar görmüyor. Her gün sabah, duyurular yapılırken yeni VİP isimler okunuyor.

Davete Dayalı Eğitimin Dört Aşaması

Öğrencilere yönelik davetlerin dört seviyesi vardır. Bu aşamalar bir öğretmen olarak etkinliğinizi belirleyebilir.

Davetlerin Dört Aşaması

İsteyerek Uzak Tutan

Bu, ancak birkaç aksi öğretmenin kullandığı alt seviyedir. Öğrencileri bilerek aşağılar, yollarından döndürür, bozguna uğratır ve onların cesaretlerini kırar.

Şöyle ifadeler kullanırlar:

"Zahmet edip de okula gelmeseydin."

"On altı yıllık meslek hayatım boyunca yalnızca bir kere A verdim."

"Hiçbir zaman bir işe yaramayacaksınız."

Ve asla gülmezler.

İstemeden Uzak Tutan

Bazı öğretmenler negatif insanlar oldukları gerçeğinden habersizdirler. İyi niyetli olduklarını düşünürler ama başkaları tarafından şoven, hor gören, ırkçı, cinsiyetçi, tepeden bakan ya da düşüncesiz olarak görülürler. Şuna benzer yorumlar yaparlar:

"Yalnızca öğrenmek isteyen öğrencilere öğretirim."

"Öğrenmek istemiyorsanız bu sizin sorununuz."

"Bunların, daha iyisini yapacak kapasitesi yok."

"Ben tarih öğretmek için buradayım; başka şey için değil."

Öğrencilerle iletişim hâlindeyken kollarını bağlarlar.

İstemeden Davetkâr

Bunlar "doğuştan öğretmen"dir. Genellikle çok sevilen, etkili ama neden etkili olduğunun farkında olmayan öğretmenlerdir. Çoğu zaman cana yakın olmaları, öğrencilerindeki potansiyeli bütünüyle açığa çıkaracak biçimde öğrenmedikleri gerçeğini gizler. Bunlar samimi öğretmenlerdir, çalışıp çabalarlar ve onlarla arkadaş olmayı genellikle severiz. Şöyle hatırlatmaları vardır:

"Tatlı mısın sen!"

"Hadi arkadaşlar! İş başına!"

"İşte bu!"

"Biraz daha çalışırsan başaracaksın!"

Ve coşkunluktan yerlerinde duramazlar.

İsteyerek Davetkâr

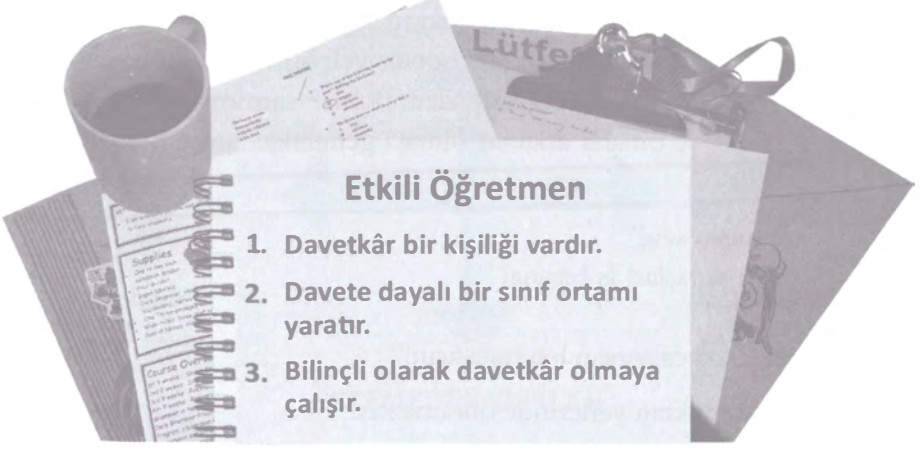
İsteyerek davet eden öğretmenlerin, profesyonel bir tavrı vardır. Özenli ve tutarlı çalışırlar ve daha etkili öğretmenler olmak için çaba gösterirler. Kesin bir eğitim felsefeleri vardır; öğrencinin öğrenme sürecini analiz edebilirler. En önemlisi, isteyerek ve açıkça davetkârdırlar. Davetkâr olmanın ne anlama geldiğini bilirler ve buna yönelik hareket ederler. Şunlara benzer şeyler söylerler:

"Günaydın. Gününüz aydın olsun."
"Bunu denersen ortalığı yıkacaksın."
"Bir gün ..... de işin en iyisi olacağını biliyorum."
"Bana yardım edebilir misin lütfen?"

Ayrıca doğru zamanda uygun duyguyu kullanırlar.

Etkili öğretmenler, öğrencilerine öğrenme kapısını nasıl açacaklarını ve onları öğrenmeye nasıl davet edeceklerini bilirler.

Olumlu beklentilerin ve davete dayalı eğitimin gücünü kullanırsanız çok güçlü ve etkili bir öğretmen olursunuz.

Olumlu Öğrenci Davranışı Nasıl Artırılabilir?

Beş Önemli Kavram

Gerçekten etkili öğretmenlere baktığınızda özenli, sıcak, sevgi dolu insanlar görürsünüz.

Etkili öğretmenlik tamamen öğretmen-öğrenci ilişkileriyle ilgilidir.

Öğrencilerle ilişki kurmanın en etkili yolu, öğrencilerin, onlarla birebir zaman geçirmenize imkân verecek görevlerle uğraştığı, iyi düzenlenmiş bir sınıf ortamını kullanmaktır. Öğrenciler, ebeveynler, öğretmenler, herkes bağlantılarla zenginleşir.

Öğrencilerin, rol modellerine ihtiyaçları vardır. Saygı duyup iletişime geçecekleri, öğretmenleri olabilecek bir kişiye ihtiyaçları vardır. Bir insanın yaşam yolculuğu bağlantı kurduğu önemli insanlardan etkilenir. "Önemli insanlar" dediğimiz kişiler, insanların yaşamda istediklerini başarmaları için gereken beş kavramı anlar ve kullanırlar. Bu kavramlar, bir insana adıyla hitap etmek, "lütfen" ve "teşekkür ederim" demek, gülümsemek ile özen ve şefkat göstermektir.

10. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Eğitimin kalbi, kalbin eğitimidir.

Yaşam bir rota değil, bir yolculuktur. Yol almaya devam ettikçe daima başarılı olacaksın.

Albert Camus

Olumlu beklentileri artıran beş önemli davranış

1. *Adıyla hitap etmek*
2. *"Lütfen" demek*
3. *"Teşekkür ederim" demek*
4. *Gülümsemek*
5. *Sevgi göstermek*

Her Öğrenciye Adıyla Hitap Edin

Etkili satıcılar çok basit ama bir o kadar kıymetli bir teknik kullanırlar. Adınızı öğrenir, kendilerini size tanıtır ve sizinle konuşurken her yedi ya da on cümlede bir adınızı kullanırlar. Neden? **Birisine adıyla hitap ettiğinizde o insana değer veriyor ve saygı gösteriyorsunuz demektir.**

Adınız çok önemlidir. Sizi tanımlar ve size saygınlık kazandırır. Başka insanlar da sizinle aynı adı taşıyabilir ama söz konusu olan sizseniz dünya üstünde o adı taşıyan tek kişi sizsiniz demektir. Bu, bir kalabalığın keşmekeşi içinde bile söylense kolaylıkla duyabileceğiniz bir addır. Ve adınızı duyduğunuzda dikkat edersiniz. Satıcılar bunu bildiklerinden adınızı kullanırlar. Dikkat edersiniz. Dikkat edersiniz çünkü siz önemlisiniz.

Etkili öğretmenler özellikle bir öğrencinin bir şey yapmasını ya da belli bir biçimde davranmasını istediklerinde adları kullanırlar.

Bir öğrenciye seslenirken adını kullanın.

Öğrencinizin adını arkadaşça ve saygılı bir biçimde kullanın. Bir öğrenciye asla sinirli ve küçümser bir tonda hitap etmeyin. Bu, bir insanın kimliğinin ve saygınlığının yok sayılmasıdır.

Öğrencinin adını doğru telaffuz edin. Bir insanın adı değerli ve kişiseldir. Ad, o kişiye aittir. Öğrencilerin, adlarının doğru telaffuz edildiğini duymaları bir zorunluluktur. Bunu yapamamak öğrencilere birbirlerinin adlarına saygı göstermek zorunda olmadıkları mesajını verecektir ve bunun sonucunda adlar üstünden sataşmalar, alay etmeler, dalga geçmeler baş gösterebilir.

Kalbinizin derinliği düşlerinizin büyüklüğünü belirler.

İşin Sırrı Tekrarda

Bir çocuğun yeni bir şey öğrenmesi için konuyu ortalama sekiz kere tekrar etmelisiniz.

Bir çocuğun eski bir davranışı unutması ve bunun yerine yeni bir davranış kazanması için yeni davranışı ortalama yirmi sekiz kere tekrar etmelisiniz.

Bunların yirmisi eski davranışı ortadan kaldırmak, sekizi yeni davranışı öğretmek içindir.

After Madeline Hunter

Bir insanın adını kullandığınızda o kişiye, "Sen önemlisin. Sen benim için, seni adınla tanımlayacağım kadar önemlisin." demiş olursunuz.

Bir insanın adını kullandığınızda "Senin kim olduğunu bilecek kadar özenliyim." demiş olursunuz.

Kültürümüzde insanlar ilgiye açlar.

- Ortalama olarak bir çocuk ailesinden günde on iki dakika ilgi görüyor.
- 18 yaşına gelmiş Amerikalıların büyük çoğunluğu arkadaşları ya da aileleriyle geçirdikleri zamandan fazlasını televizyon önünde geçirmiş oluyor.
- Ortalama olarak bir ergen günde üç saatten fazla yalnız kalıyor.
- Evlerinden dışarı çıkmaya korkan birçok yaşlının başta gelen sorunu yalnızlık.
- Carnegie Cemiyeti 22.000 öğretmeni kapsayan bir çalışma yaptı. Öğretmenlerin;
- %90'ı, okullarında velilerin desteğinin yetersiz olmasının bir sorun olduğunu söyledi.
- %89'u, okullarında istismara uğramış ya da ihmal edilmiş çocuklar olduğunu söyledi.
- %69'u öğrencilerin sağlık sorunları yaşadığını belirtti.
- %68'i bazı çocukların yetersiz beslendiğini bildirdi.
- Tamamı, öğrencilerini "Duygusal bakımdan muhtaç ve ilgi, sevgi açlığı çekiyor." biçiminde tanımladı.

Lütfen "Lütfen" Deyin

Kültürel birikimi olan, nazik insanlar davranışlarından tanınabilirler. Nezaketin özü insanlara saygıdır. **Nezaket ve saygı, "Sana özen gösteriyorum." mesajı verir.** Nezaketin göz ardı edilmesi, topluluğun çöküşüne yol açar ve bu, insanların birbirini aşağıladığı, etkili olmayan okullarda ve sınıflarda görülebilir.

Çocuklarla konuşuyor olsalar bile "lütfen" demeyi ihmal eden kişiler, etkiye açık genç insanlara, emirler yağdırmanın ve başkalarının haysiyetine saygısızlık etmenin doğru olduğunu öğretmiş olurlar. Gençler buna tepki ya da cevap vermeseler de böyle davranmanın altında yatan nezaketsizliğe sinirlenirler.

"Lütfen" demeyi gözden kaçırıp isteğinizi bir emirle ifade ederseniz o insanın özgürlüğünü ve saygınlığını yavaş yavaş ortadan kaldırıyorsunuz demektir. Pek çok çocuğumuz okula geldiğinde gece gündüz kendisine bağırıldığı için, özgürlük ve saygınlıklarından eser kalmıyor.

"Lütfen bana bir kutu zamk verir misin?" demeniz aslında kısa yoldan: "Eğer bundan memnun olacaksan, bu sana keyif verecekse bana bir kutu zamk ver." demektir. Karşınızdaki kişiden yalnızca size yardım etmesini değil, size karşı sevecen duygular beslemesini de istiyorsunuz demektir. "Lütfen" bu sevecenliğin bir dışa vurumudur. "Lütfen" dediğinizde özü itibariyle, "Sana, sevecenliğine ve bir insan olarak değerine saygı duyuyorum." diyorsunuzdur.

- Sevecenlik *lütfen* sözüyle başlar.
- Kültürel birikimi olan, nazik ve olumlu tavırlara sahip kimseler, *lütfen* sözünü kendiliklerinden kullanırlar. Uygun davranışı öğrenmiş kişilerdir.
- *Lütfen* sözünün tekrar tekrar kullanılması, bir çocuğun yaşamında *lütfen* sözünü kullanmayı öğrenmesi bakımından önemlidir.
- *Lütfen* çoğunlukla birisinden sizin için bir şey yapmasını istediğinizde kullanılır. Bu nedenle *lütfen* kelimesini kullanmanın en etkili yolu önüne karşınızdaki kişinin ismini eklemektir. "Trevor, lütfen…" örneğinde olduğu gibi.
- Çalışma kâğıtlarınızda, ödevlerinizde ve sınıfa dağıttığınız diğer kâğıtlarda yönergelerinize *lütfen* kelimesini eklemeyi unutmayın.

Yaptığını Gerçekten Takdir Ediyorum

Lütfen kelimesini *teşekkür ederim* olmadan kullanamazsınız. Bunlar ayrılmaz ikilidir. Bunların ayrılması çatalsız bıçak, tokasız kemer, zarfsız mektup gibidir. *Teşekkür ederim* dediğinizde birisinin siz **ona** yapmasını emrettiğinizden değil,sırf **sizin için** kibarca bir şey yaptığını dile getirmiş olursunuz.

Lütfen, "Sorun Değil" Değil, "Teşekkür Ederim" Deyin!

"Teşekkür ederim"e verilecek en kötü cevap "sorun değil"dir. Bu, görevin aslında bir sorun olduğunu ima eder. "Teşekkür ederim"e verilecek daha uygun bir cevap, "Benim için keyifti."dir. Bu, görevin bir sorun olduğu için değil, severek yerine getirildiğini gösterir.

"Teşekkür ederim", başkalarına, çabalarını ve inceliklerini takdir ettiğinizi söyler. Eğer çocukların çok çalışması ve incelikli olmayı öğrenmesi yolunda beklentileriniz varsa "teşekkür ederim" sizin onların ince ve gayretli olduklarını ve sizin için yaptıklarını takdir ettiğinizi dışa vurma yolunuzdur.

1. *Teşekkür ederim* gerçek bir aktarımdır. Sonraki isteğin, dersin, etkinliğin ya da sınıftaki görevin yolunu açar. Yapılmasını istediğiniz her ne varsa onun daha kolay olmasını sağlar.
2. *Teşekkür ederim* sözünü en etkili kullanma yolu, karşınızdaki kişinin ismiyle birlikte kullanmaktır. "Yaptığını gerçekten takdir ediyorum. *Teşekkür ederim George.*" ya da "George, yaptığını gerçekten takdir ediyorum. *Teşekkür ederim.*"
3. Çalışma kâğıtlarınızda, ödevlerinizde ve sınıfa dağıttığınız diğer kâğıtlarda yönergelerinize *teşekkür ederim* sözünü eklemeyi unutmayın.

Bir Gülümseme; Kekin Üstündeki Krema

Birisine adıyla hitap edip "lütfen" ve "teşekkür ederim" derken gerçekten en üst düzeyde verimliliğe ulaşmak istiyorsanız ona **gülümseyin.** Hiçbir çaba gerektirmez, hatta kaşlarınızı çatmaktan daha kolaydır. Gülümserken kaş çatmaya göre çok daha az kas kullanılır; bu nedenle daha az yorucudur. Ancak tıpkı lütfen ve teşekkür ederim demek gibi, gülmek de öğrenilen davranışsal bir özelliktir.

Bir gülümseme; yemek tabağında bir dal maydanoz, bir iş iyi yapıldığında o kişinin sırtını sıvazlamak, "Seni gerçekten seviyorum." mesajı veren fazladan bir sarılma, kekin üstündeki krema gibidir ve üç mesaj verir:

1. Siz, konukseverliğin ve cana yakınlığın en iyisini bilen bir kişisiniz.
2. Sizi birikimli bir insan olarak gösteren fazladan bir ışıltınız ya da canlılığınız var.
3. Kendinizi iyi hissediyorsunuz ve başkalarının da kendilerini iyi hissetmelerini istiyorsunuz.

Bizim İşimiz

Bizimkisi doktor, avukat, öğretmen, hemşire, bilim insanı, polis, tezgâhtar ya da işçi üretmek, daha yüksek sınav sonuçlarına ulaşmak işi değil.

Bizimkisi genç yüzlerde gülücükler, genç kalplerde mutluluk ve genç zihinlerde düşler üretme işi.

Gerisi kendiliğinden gelir.

Dan Seufert

Bir gülümseme, huzuru ve uyumu anlamanın evrensel dilidir. Demek ki gelecek nesillerin barış ve anlayış dolu bir dünyaya sahip olmalarını istiyorsak bunun işareti olan gülümsemeyi öğretmeliyiz.

Bir gülümseme olumlu bir ortam yaratmanın, sinirli bir insanı sakinleştirmenin ve "Benden korkma; ben sana yardım etmek için buradayım." mesajını vermenin en etkili yoludur.

- Koca bir gülümsemeye gerek yok. Bütün ihtiyacınız olan kontrollü, hafif, karşıdakini sakinleştiren bir gülümseme.
- Gülümsemenize karşınızdaki kişinin ismi eşlik etsin.
- Gülüp konuşurken anlık aralar verin. Buna zamanlama denir. Bir konuşmanın, bir şaka yapmanın ya da bir performans sergilemenin anahtarının zamanlama olduğunu,başkalarına hitap eden herkes bilir. Bu, önemli ya da duygusal bir konuya ya da can alıcı noktaya geçmeden önceki doğurgan sessizliktir.

Bir gülümseme, insanlara kalbinizin onlarınkiyle bağlantılı olduğunu söyleyen bir ışıktır.

Lynn Birdsong
Howard County Devlet Okulu, Maryland

Gülümse - Konuş - Durakla Tekniği

1. Adım **Gülümseyin:** İlk yapmak istediğiniz şey öğrenciye sert davranmak olsa bile öğrenciye yaklaşırken gülümseyin.

2. Adım **Dönüt:** Gülümsemenize nasıl karşılık verildiğini gözlemleyin. O da size gülümsüyor mu ya da en azından öğrencinin sakinleştiğini ve sizin yaklaşımınıza karşılık verdiğini gösteren bir işaret var mı?

3. Adım **Duraklayın:** (Zamanlama, zamanlama)

4. Adım **Adıyla hitap edin:** Hafifçe gülümseyerek "Nathan" deyin.

5. Adım **Duraklayın**

6. Adım **Lütfen:** Ardına ricanızı ekleyerek "Lütfen"le söze devam edin.

7. Adım **Duraklayın**

8. Adım **Teşekkür ederim:** "Teşekkür ederim Nathan" diyerek ve hafifçe gülümseyerek bitirin.

Beslenme Çantasındaki Notlar

Kimberley, her gün oğlu Kenny'nin beslenme çantasına koyduğu küçük kremalı kekin yanına iliştirdiği nota onu yüreklendiren, sevgi dolu birkaç kelime yazıyordu. Kenny ise her öğlen, beslenme çantasını içindeki notla birlikte geri getiriyordu.

Kimberley'nin aklına sık sık, yazdığı notları Kenny'nin okuyup okumadığı takılıyordu. Bir gün Kenny, çantayı içinde not olmadan geri getirdi. Kimberley merak içinde sordu: Tatlım, yazdığım not nerede?

Kenny, yanlış bir şey yapıp yapmadığından emin olmayarak ona baktı. "Tim'e verdim. Annesi ona notlar yazmıyor. Ben de... onun bendeki notu kullanabileceğini düşündüm."

Kimberley, "Gerçekten mi?" diye sordu.

Kenny, "Evet. Annesi ağır hasta ve Tim bugünlerde çok üzgün." diye açıkladı. "Belki yarın onun için de bir not yazabilirsin ya da geçen Perşembe yazdığını ona verebilirim. O çok iyiydi."

Aşk Hiç Biter mi!

Aşk öğretmenlik yapma nedenimiz.

Bedelsiz ama yine de birisinin sahip olabileceği en değerli şey.
Verdikçe fazlasını alıyoruz.
İyileştiriyor ve koruyor, sakinleştiriyor ve güçlendiriyor.
Aşkın başka adları da var:

Bağışlayıcılık
Tolerans
Merhamet
Yüreklendirme
Yardım
Sempati
Şefkat
Samimiyet
ve Neşe.

Başkalarına ne kadar verirsek verelim hep daha fazlasını alırız.

Aşk "İşleyen demir ışıldar."ın vücut bulmuş hâlidir.

Çevrenize aşk saçın. Durmadan!

Örnek

Nathan, lütfen Joey ile konuşmayı bırak ve ödevini yapmaya devam et. Teşekkürler Nathan. (Hafifçe gülümseme)

Bunu bir ayna karşısında defalarca tekrarlayın.

Sevgi, öğretme nedenidir.
Bedelsizdir.
Ama kişinin sahip olabileceği
en kıymetli şeydir.

Sevgi yaşamdır... Ve sevgiyi elinizden kaçırırsanız yaşamı ıskalarsınız.

Leo Buscaglia

Bunların Hepsi Sevgi Anlamına Gelir

Mutlu ve başarılı bir hayat için yalnızca iki şey gereklidir: Cana yakın ve sevmeye muktedir olmak. Etkili öğretmen asla daha fazla sevgi arayışını bırakmaz.

Gerçekten etkili öğretmenlere baktığınızda şefkat gösteren, sıcakkanlı ve cana yakın insanlar görürsünüz. Üzerinden yıllar geçtikten sonra kendilerinde en çok iz bırakan öğretmenlerini hatırladıklarında öğrencilerin akıllarına gelen, çoğunlukla kendilerine en çok önem veren öğretmenler olur. Etkili öğretmenler, öğretmenin kendisini önemsediğini hissetmediği sürece bir öğrenciye bir şey öğretemeyeceklerini bilirler.

Etkisiz öğretmenler tüm yapmaları gerekenin, "Benim işim tarih öğretmek." ya da "Ben üçüncü sınıfların dersine giriyorum." örneklerinde olduğu gibi, bir ürün sunmak olduğunu düşünürler.

Etkili öğretmenler bir üründen fazla olarak bir de hizmet sunarlar. Etkili öğretmenler öğrencilerin öğrenmelerine yardımcı oldukları kadar yaşam kalitelerini artırmalarına da yardımcı olurlar. Bu hizmeti sürekli sunarlar çünkü kendileri de yaşamdaki etkinliklerini artırırken bu aynı inancı hayata geçirirler.

Hizmetin en samimi hâli hiçbir para, eğitim, özel kıyafet ve hiçbir üniversite diploması gerektirmez. **Hizmetin en samimi hâli dinlemekten, önemsemekten ve sevmekten geçer.**

Bir sınıftaki herkese onları sevdiğinizi söylemeniz gerekmez. Ama bunu kesinlikle gösterebilirsiniz. Bir öğrencinin yaşamında iz bırakan ve etkili bir insan olmak istiyorsanız ilginizi ve sevginizi örtük biçimde beden dilinizle, açık biçimde sözlerinizle göstermelisiniz.

İz bırakan insanlar, kayda değer sözleri ve hareketleri kullanarak başka insanlardan gelecek olumlu davranışların ortaya çıkma ihtimalini artırırlar. Öğrencileriniz için olumlu bir rol modeli olduğunuz için teşekkürler.

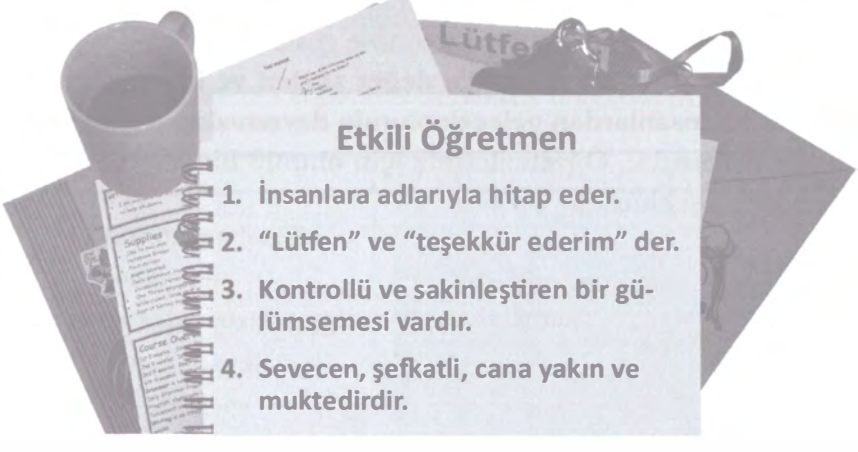
Her Şeyi Öğretmenler Yapar

Öğretmenliği bir başlık altında öğretmeye yönelik ticari programlar, internet siteleri ve kitaplar yoktur. Her birimiz en iyi kaynağız. Olduğumuz kişi; tavırlarımız ve davranışlarımız başkalarına yansırken aşkın ne olduğunu öğretir. **En iyi öğretmenler hem akılla hem gönülle öğretenlerdir.**

Etkili öğretmenliğin programlarla ve yapısal değişikliklerle çok az ilgisi vardır. Programlar çocuklara öğretmenlik yapmaz. Sınıf boyutunu değiştirmek çocuklara öğretmez. Çocuklara öğretmek öğretmenlerin işidir.

- Programlar vasat öğretmenleri iyi öğretmen yapmaz.
- Programlar etkisiz öğretmenleri etkili öğretmenlere dönüştürmez.
- Programlar sınıfın yarısının İngilizce konuşamadığını anlayamaz.
- Programlar öğrenciye şefkatle gülümseyemez ya da sevgiyle dokunamaz.
- Programlar "lütfen" ya da "teşekkür ederim" diyemez.
- Programlar çocuklara inanmaz.

Öğretmenler tüm bunları ve daha fazlasını yaparlar.

C ÜNİTESİ

İkinci Özellik

—Sınıf Yönetimi

Etkili öğretmen çok iyi bir sınıf yöneticisidir.

İyi Yönetilen Bir Sınıf Nasıl Olmalı?

İlk Bilmeniz Gereken Şey

Sınıf yönetimi programdaki her şeye hükmeder.

11. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Etkili öğretmen öğrencilerin görev odaklı bir ortamda öğrenebildikleri, iyi yönetilen bir sınıf ortamı oluşturma becerisine sahiptir.

Yirmi Sekiz Etken

Öğrenmeyi belirleyen yirmi sekiz etkenden bazılarını önem sırasına göre şöyle sıralayabiliriz:

1. Sınıf yönetimi
2. Eğitim / öğrenme süreci
3. Anne baba ve ev desteği

28. Bulunulan bölgenin demografik özellikleri

Sınıf yönetimi, öğrenmeyi belirlemede en önemli etkendir.

Muhtemelen Bu Kitabın En Önemli Başlığı

Öğrencinin öğrenmesi üstünde tek başına en etkili etkeni belirledik. Üç araştırmacı, elli yıla yayılan on bir bin araştırmadan oluşan bir incelemede, öğrencinin öğrenmesi üstünde etkili olan yirmi sekiz etken belirleyip önem sırasına dizdi. (Yandaki tabloya bakabilirsiniz.) **Öğrencinin öğrenmesi üzerinde en etkili olan etken sınıf yönetimi.**[1] O hâlde bu ünite belki de sizin için kitabın en önemli kısmı.

En az etkili olan etkense öğrenci kitlesinin demografik özellikleridir. Yani ırk, ten rengi,

1) Wang, Margaret, Geneva Haertel, and Herbert Walberg. (December 1993/January 1994). "What Helps Students Learn?" *Educational Leadership*, s. 74–79.

cinsiyet, ulusal ve dinsel arka plan ve ailenin ekonomik durumu öğrencinin hedefe ulaşmasını belirleyen etkenler arasında en az etkili olanlardır.

O hâlde öğrencilerin demografik ya da kültürel özelliklerini hedefe ulaşmadaki başarısızlığın mazereti olarak görmeyi bir an önce bırakalım.

Sınıfı yönetme biçiminiz öğrencilerinizin ne kadar iyi öğreneceğini belirleyen bir değişkendir. ***Okulun İlk Günü*** aşağıdaki araştırma verilerine dayanmaktadır:

- Etkili öğretmenlerin üç özelliği vardır:
  1. Sınıf yönetimi becerileri vardır.
  2. Derste ustalık için öğretirler.
  3. Olumlu beklentileri hayata geçirirler.[2]
- Sınıf yönetimi becerileri, öğretmenlik başarısını belirlemede başat öneme sahiptir.[3]
- Öğrencinin öğrenmedeki başarısını belirleyen etkenler arasında sınıf yönetimi başta gelir.[4]
- Okulun ilk günü eğitim yılının en önemli günüdür. Etkili sınıf yönetimi uygulamaları okulun ilk günü başlamalıdır.[5]

Değinilen bulgular doğrultusunda öğretmenlik mesleğinin saygınlığını şöyle dile getirebiliriz:

Sınıfta fark yaratan,
öğretmendir;
öğretmenin bildiği ve yapabildiğidir.

2) Good, Thomas, ve Jere Brophy. (2007). *Looking in Classrooms.* Needham, Mass.: Allyn & Bacon, s. 8, 9, 12, 47, 71 ve 301.
3) Emmer, Edmund T., Carolyn M. Evertson, and Murray E. Worsham. (2003). *Classroom Management for Secondary Teachers.* Boston: Allyn & Bacon; Evertson, Carolyn M., Edmund T. Emmer, and Murray E. Worsham. (2006). Classroom Management for Elementary Teachers. Boston: Allyn & Bacon.
4) Wang, Haertel, ve Walberg.
5) Brooks, Douglas. (May 1986). "The First Day of School." *Educational Leadership,* s. 76–79.

Etkili Öğretmenler Sınıflarını Yönetirler

Nasıl biftek pişirileceğini bilmeniz sizi başarılı bir restoran işletmecisi yapmaz. Bunun için muhasebe prosedürlerini, yasal düzenlemeleri, hijyenle ilgili yasaları, sendika sözleşmelerini, çalışanlarınızla ve müşterilerinizle doğru biçimde ilişki kurmayı bilmeniz gerekir. Bifteği nasıl pişireceğinizi bilmeniz, en son gereken şeydir. Bilmeniz gereken ilk şey restoranı nasıl yöneteceğinizdir.

Üniversitede İngiliz dili bölümünden mezun olmanız sizi İngilizce öğretmeni yapmaz. İlk bilmeniz gereken şey; iyi yönetilen bir sınıfa nasıl sahip olacağınızı ve ardından -D Ünitesi'nde göreceğiniz üzere- öğrencinin öğrenmesi için yönergeleri nasıl vereceğinizi ve bu öğrenmeyi nasıl değerlendireceğinizi bilmenizdir.

Etkili öğretmenler sınıflarını YÖNETİRLER.

Etkisiz öğretmenler sınıflarını DİSİPLİNE ederler.

Öğrenciler iyi yönetilen bir sınıfı öğretmenlerden daha fazla isterler çünkü tutarlı bir sınıf onlara güvenlik hissi verir. Hem öğretmenin hem öğrencilerin ne olup bittiğini bildiği bir sınıfta sürprizlere, bağırıp çağırmalara yer yoktur. Tutarlılığın kaynağı prosedürleri ve rutinleri hayata geçirmektir.

Hiçbir şey öğrencileri öğretmenlerinin kafasının karışık olduğundan kuşkulanmaları kadar dağıtmaz. Kafası karışık öğretmenler yalnızca sunumlar yapmak, ders anlatmak, çalışma yaprakları hazırlamak, görüntüler izletmek, etkinlikler yaptırmakla uğraşırlar. Yönetimi düşünmezler bile. Oysa sınıflar yönetilmediğinde kaotik ve daha az üretken olurlar.

Bu nedenle bir öğretmenin okulun ilk haftası boyunca sınıfta başarabileceği en önemli şey tutarlılık sağlamak olacaktır. Sınıftaki uygulamalar ve prosedürler öngörülebilir ve tutarlı olmalıdır. Öğrenciler günbegün sınıfın nasıl yapılandırıldığını ve düzenlendiğini kavramalıdır. Eğer bir ka-

Eğitimin amacı, çocuklara dünyada ayakta kalmalarına yardımcı olacak bir amaç ve imkân duygusu, düşünme becerileri ve alışkanlıkları kazandırmaktır.

Alice Waters

lemtıraş kırarlarsa ne yapılacağını bilirler. Eğer gecikmişlerse, öğretmenin yardımına ihtiyaç duyuyorlarsa, aşağı inmeleri gerekiyorsa ya da bir etkinlikten diğerine geçmeleri gerekiyorsa ne yapılacağını bilirler. Yönergeleri bağırıp çağırarak anlatmaya gerek kalmaz.

Tekrar 1. Bölüm'e dönün ve yoksulluğun had safhada olduğu, risk altındaki bir çevrede bulunan bir okuldaki öğrencinin dediğini hatırlayın:

> "Bu okula gelmeyi seviyorum çünkü burada herkes **ne yapacağını** biliyor. Kimse bize bağırmıyor ve biz öğrenmeye bakıyoruz."

Öğrencinin sözlerindeki anahtar ifade "yapmak". Etkili bir sınıfta öğrenciler kendi öğrenmeleri için düzenlenmiş prosedürleri yerine getirme sorumluluğuna sahiptir. Etkisiz bir sınıfta öğretmen sürekli öğrenci davranışıyla ilgilidir.

Sınıf Yönetimi Nedir?

Sınıf yönetimi bir öğretmenin öğrencileri, mekânı, zamanı ve ders materyallerini düzenlemek için yaptığı her şeyi kapsar.

Brophy ve Evertson, "Öğretmenin etkili oluşu hakkındaki neredeyse bütün araştırmalar, ister öğrencinin öğrenmesi üzerinden ister sıralamalar üzerinden ölçülsün, öğretme başarısını belirlemede sınıf yönetimi becerilerinin önem bakımından ilk sırada yer aldığını gösteriyor." diyorlar. O hâlde yönetim becerileri hayati önemde ve temel niteliktedir. **Sınıf yönetimi becerileri bakımından büyük ölçüde yetersiz olan bir öğretmen, muhtemelen pek de bir şey başaramayacaktır.**[6]

Sınıf yönetimi becerisi bir öğretmenin iki amaca yönelik olarak yaptıklarını içerir:

1. Öğrencinin bütün sınıf içi etkinliklere katılmasını teşvik etmek.
2. Üretken bir çalışma ortamı yaratmak.

İyi yönetilen bir sınıf ortamında, sınıfı yapılandıran bir dizi prosedür ve rutin vardır. (Bkz. 19 ve 20. bölümler) Prosedürler ve rutinler sınıfı öyle düzenler ki ortamda sayısız etkinlik sorunsuz ve gerilimsiz bir biçimde gerçekleşir. Bu etkinlikler okuma, not alma, grup çalışmasına ka-

6) Brophy, Jere, ve Carolyn M. Evertson. (1976). *Learning from Teaching: A Developmental Perspective. Needham Heights,* Mass.: Allyn & Bacon.

Çoğu öğretmen öğretmez

Etkinlikler yaparlar.
Sorun çıktığında sınıfı disipline ederler.

Birçok sınıf yönetilmez.
Bir sınıf iyi düzenlenmediğinde çok az başarıya ulaşılır.

tılma, sınıftaki tartışmalarda yer alma, oyunlara katılma ve materyal üretme olabilir. Etkili bir öğretmen her öğrencisinin bütün bu etkinliklere ve daha fazlasına katılmasını sağlar.

C Ünitesi öğrenci katılımını teşvik etmeyi ve üretken bir sınıf ortamı yaratmayı başarmanızda size yardımcı olacak. Böylece etkili bir öğretmen olacaksınız. Etkili bir sınıfta öğrenmenin önünü açan ortamı hazırlayan bir yapı vardır. Öğrenciler çalışırlar, dikkatlerini verirler. Yardımlaşırlar ve birbirlerine saygı duyarlar. İç disiplinleri vardır ve verilen görevi sonuna kadar takip ederler. Bütün materyaller hazır ve düzenlidir. Sınıf demirbaşları üretken bir çalışmaya uygundur ve olumlu bir sınıf iklimi hâkimdir.

İyi Yönetilen Bir Sınıf Ortamının Özellikleri

Büyük bir mağazanın iyi yönetilmesini beklersiniz. Bunun ne anlama geldiği sorulduğunda muhtemelen bazı özellikler sıralayacaksınızdır:

Mağaza : Düzen, tertipli olma ve temizlik
Mallar : Sergilenmesi, erişilebilirliği ve geçerliliği
Personel : Yönetim, verimlilik, bilgi ve cana yakınlık

Muhtemelen bir restoran, havayolları şirketi ya da bir muayenehane için de aynı listeyi hazırlayabilirsiniz. Aslında kim bilir kaç kere, "Burası benim elimde olacak, her şey başka olurdu." demişsinizdir.

Peki bir sınıfı "işlettiğinize" göre sizde durum ne? Buna sınıf yönetimi diyoruz ve iyi yönetilen bir sınıfın özellikleri hepimizin malumu. C Ünitesi, sınıfınızın öğrenci başarısını sağlayacak biçimde işlevsel ve düzenlenmiş olması için bilmeniz gereken her şey hakkında sizi olabildiğince hızlı biçimde haberdar etmeyi amaçlıyor.

İyi Yönetilen Bir Sınıfın Özellikleri[7]

1. Öğrenciler çalışmalarıyla, özellikle öğretmen yönetimindeki akademik öğretime etkili biçimde katılırlar.
2. Öğrenciler kendilerinden ne beklendiğini bilirler ve genellikle başarılı olurlar.
3. Görece daha az zaman kaybedilir, daha az karmaşa ve aksaklık yaşanır.
4. Sınıf iklimi çalışma odaklı olmakla birlikte rahat ve keyiflidir.

7) Emmer, Evertson, ve Worsham; Evertson, Emmer, ve Worsham.

İyi yönetilen bir sınıfın dört özelliğini hayata geçirmeye yardımcı teknikler

Özellikler	Etkili öğretmen	Etkisiz öğretmen
1. Öğrencilerin çalışmalara üst seviyede katılımı	Öğrenciler çalışır. (Bkz. 121. sayfa)	Öğretmen çalışır.
2. Açık öğrenci beklentileri	Öğrenciler, ödevlerin amaçlara dayandığını bilirler. (Bkz. 234. sayfa) Öğrenciler sınavların amaçlara dayandığını bilirler. (Bkz. 243. sayfa)	Öğretmen "3. bölümü okuyun ve materyali çalışın." der. "Size 3. bölümdeki her şeyi içeren bir sınav vereceğim."
3. Görece daha az zaman kaybı, daha az karmaşa ve aksaklık	Öğretmenlerin prosedürleri ve rutinleri vardır. (Bkz. 159. sayfa) Öğretmen derse hemen başlar. (Bkz. 121. sayfa) Duyuru panosunda ödevler vardır. (Bkz. 122. sayfa)	Kuralları öğretmen belirler ve ruh hâline göre cezalar verir. Yoklamayı öğretmen alır ve zaman öldürür. Öğrenciler sürekli ödevleri sorarlar.
4. Çalışma odaklı olmakla birlikte, rahat ve keyifli ortam	Öğretmenler prosedürleri rutinler hâline getirene kadar tekrar etmeye zaman harcarlar. (Bkz. 171. sayfa) Öğretmen, sınıfın dikkatini nasıl toplayacağını bilir. (Bkz. 177. sayfa) Öğretmen başarıyı övmeyi ve öğrenciyi nasıl teşvik edeceğini bilir. (Bkz. 178. sayfa)	Öğretmen prosedürleri söyler ama provasını yapmaz. Öğretmen bağırıp ışığı yakar söndürür. Öğretmen, ya sınıfın genelini över ya da kimseyi övmez.

Bu Kadar İşe Yarıyor Olması Ürkütücü

Arthur Kavanaugh,
Wissahickon Middle School

Her derse bir "Anayasa Zamanı"yla başlıyorum. "Anayasa Zamanı", NBC radyonun ABD anayasasının iki yüzüncü yıl dönümü boyunca yayımlanan güncel ses kayıtları.

Birkaç hafta önce

- Her öğrenciye güncel ses kaydının bir dökümü verilir.
- Her öğrenciye sınıfın önünde bir sunum için tarih verilir.
- Dökümler ezberlenir.
- Etkili sunum yapmak için tartışma yürütülür.
- Sunum yapacak öğrencilerin beklentilerine yönelik prosedürler tartışılır.
- Dinleyicilerin beklentilerine yönelik prosedürler tartışılır.

Sunumun yapılacağı gün:

- Sunucu olan öğrenci, "Anayasa Zamanı"nı sunmak için ders başlamadan önce sınıfın önüne çıkar.
- Sınıfın kalanı dinlemeye ve not almaya hazır vaziyette oturur.
- Zil çaldıktan bir dakika sonra sunucu sunumuna başlar.
- Yaklaşık bir dakika sonra sunum bitmiştir ve sunucu yerine oturur.
- Sınıf program, prosedür ya da günün ödevi için sınıf panosunu kontrol eder.

Bu süre boyunca sakin biçimde sınıfın arkasında oturup dinler, sunumu puanlar, yoklamayı alırım.

Sınıf kendiliğinden başlar.

- Sessiz dururlar.
- Düzenlidirler.
- Öğrenmeye hazırdırlar.
- Kendilerinden ne beklendiğini bilirler.

Bu kadar işe yarıyor olması ürkütücüdür.

İki dakika içinde sınıf hazır olur ve tek kelime bile etmemişimdir. Üstelik tamamen prosedürlere göre ilerleyen bir öğrenme etkinliğini bitirmişizdir.

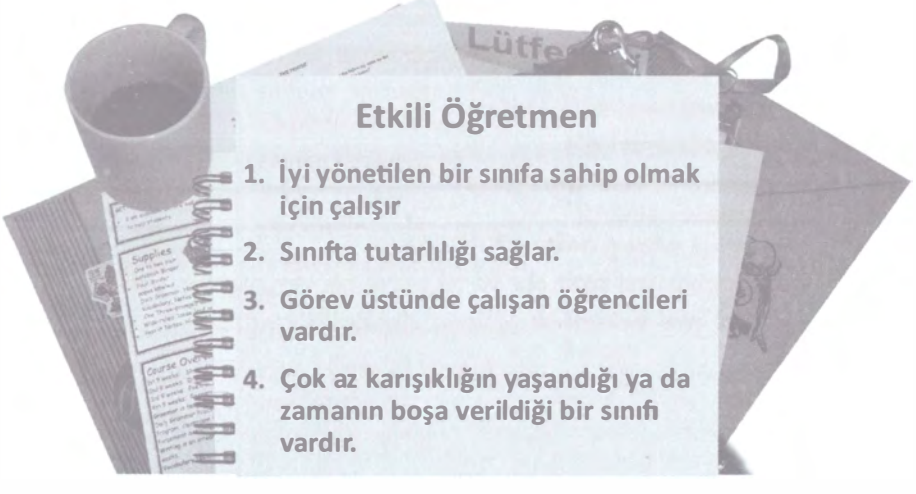
Arthur H. Kavanaugh
Ambler, Pensilvanya

Görev Odaklı ve Öngörülebilir Bir Ortam

İyi yönetilen bir sınıf ortamı, öğrencilerin kendilerinden ne beklendiğini ve nasıl başarılı olacaklarını bildikleri **görev odaklı bir ortamdır.** Araştırmalar, iyi yönetilen bir sınıf ortamında çoğu öğrencinin hedeflere daha iyi ulaşacağını gösteriyor.

İyi yönetilen bir sınıf ortamı, öngörülebilirdir. Hem öğretmen hem öğrenciler ne yapacaklarını ve sınıfta neler olabileceğini bilirler. Sınıf ortamını yönetmeye karar verdiğinizde gözlerinizi kapayın ve öğrenmenin gerçekleştiğini gözünüzün önüne getirmekle yetinmeyin. Öğrenmenin neden gerçekleştiğinin de farkında olun.

Sınıfı yönetmek ve görev odaklı ve öngörülebilir bir ortamın kurulmasını güvenceye almak öğretmenin sorumluluğudur.

Sınıfınızı Nasıl Hazırlamalısınız?

Etkili Öğretmenler Neden En Alt Seviyede Sorun Yaşarlar

Etkili öğretmenin uğraşacağı olumsuz öğrenci davranışı en alt seviyededir.
Etkisiz öğretmen durmadan olumsuz öğrenci davranışlarıyla uğraşır.
Yine de bu durumun çözümü basittir.

12. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Hazır olan öğretmenler, öğrenmeyi en üst seviyeye çıkarıp istenmeyen davranışları en düşük seviyeye indirirler.

Verimliliğinizin Yarısı Siz Evden Çıkmadan Önce Bellidir.

- **Siz daha işe gitmeden başaracağınız iş miktarı bellidir.**
- **Bir günde başaracaklarınızın yarısı daha siz evden çıkmadan bellidir.**
- **Bir günde başaracaklarınızın dörtte üçü daha siz okulun kapısından girmeden bellidir.**

Evden çıkıp okula gitmeden önce, hem akademik hem davranışsal olarak kendinizi hazırlamalısınız. Eğer materyaller, sınıf iklimi ve öğretmen öğrenciler gelmeden önce hazır olursa öğrencilerin başarısını artırır, sorunlar yaşamaları ihtimalini azaltırsınız.

Etkisiz olmayın. Hem siz hem öğrencileriniz bunun bedelini ödersiniz. Etkili olmayan öğretmenlerin sınıfları hazır değildir. Karışıklık sorunlara, sorunlar istenmeyen davranışlara ve istenmeyen davranışlar öğretmenle öğrenciler arasında bitmeyen mücadelelere yol açar. Etkili olmayan öğretmenler her geçen gün daha stresli, tükenmiş, bitap düşmüş, olumsuz, kırıcı ve sinirli olurlar. Sorunları için hep başkalarını ve başka şeyleri suçlamayı kısa sürede öğrenirler.

Evertson ve Anderson eğitim yılının başında etkili sınıf yönetiminin

önemli olduğunu ilk gösteren kişilerdi.[8]

Daha iyi sınıf yönetimi uygulamaları için öğretmen eğitiminin büyük önemi olduğunu gösterdiler. Etkili öğretmenler olmak için alınan eğitim sayesinde sınıfları hazır oldu.[9]

Etkili öğretmenler eğitim yılının başında bir plan uygulayarak sorunları önlüyorlardı. Bu plan aşağıdaki bileşenlerden oluşuyordu:

- Olabildiğince verimli kullanılan zaman
- Üst seviyede katılım ve düşük seviyede istenmeyen davranışla uygulanan grup stratejileri
- Yüksek öğrenci katılımının önünü açan seçilmiş ders formatları ve akademik görevler
- Derse katılmayla ilgili iyi anlatılmış, açık prosedürler

Etkili öğretmenler sınıfı hazırladıklarından, birçok davranış sorununu daha ortaya çıkmadan önleyebilirler. Etkili öğretmenler çok daha az öğrenci sorunuyla karşılaştıklarından ve bu nedenle öğrencilerini çalışıp başarılı olmaya yönlendirebildiklerinden dolayı etkilidirler.

Etkili Öğretmenler Hazırdır

Etkili öğretmenlerin sınıfı hazırdır.
C Ünitesi: Sınıf Yönetimi

Etkili öğretmenlerin çalışmaları hazırdır.
D Ünitesi: Derste Ustalık

Etkili öğretmenlerin kendileri de hazırdır.
A Ünitesi: Temel Anlayışlar
B Ünitesi: Olumlu Beklentiler

Bunun sonucu olarak etkili öğretmenler davranış sorunlarıyla uğraşma konusunda çok daha az stres yaşadıklarından her günü mutluluk, başarı ve gurur duygusuyla bitirebilirler.

8) Evertson, Carolyn M., ve L. Anderson. (1979). "Beginning School." *Educational Horizons*, 57(4), s. 164–168; Emmer, Edmund T., Carolyn M. Evertson, ve L. Anderson. (1980). "Effective Classroom Management at the Beginning of the School Year." *Elementary School Journal*, 80(5), s. 219–231.

9) Evertson, Carolyn M. (1985). "Training Teachers in Classroom Management: An Experiment in Secondary Classrooms." *Journal of Educational Research*, 79, s. 51–58; Evertson, Carolyn M. (1989). "Improving Elementary Classroom Management: A School-Based Training Program for Beginning the Year." *Journal of Educational Research*, 83(2), s. 82–90.

Başarılı Bir Restoran İş Başında

Masa hazır: Rezervasyon saatinde vardığınızda masa kurulmuş sizi bekliyor.

Salon hazır: Ortam keyifli bir akşam yemeği için uygun.

Çalışanlar hazır: İyi bir hizmet bekleyebilirsiniz çünkü çalışanlar derslerini çalışmışlar ve sizin yemekten memnun kalmanız konusunda yüksek beklentilere sahipler.

Başarılı Bir Öğretmen İş Başında

İş hazır: Sıralar, kitaplar, kâğıtlar, ödevler ve ders materyalleri zil çaldığında hazır.

Sınıf hazır: Sınıfın çalışma odaklı, olumlu bir havası var.

Öğretmen hazır: Öğretmenin sıcak, olumlu bir tavrı ve bütün öğrencilerin başaracağı konusunda olumlu beklentileri var.

Her gün hele de okulun ilk günlerinde sınıfınızı hazırlayın: Bu aşikâr. Bir restorana, büroya ya da mağazaya girdiğinizde ortamın her şeyiyle sizi bekliyor olmasını umarsınız. Böyle değilse üzülürsünüz.

Arkadaşlarınız bir akşam yemeği için size geldiklerinde masa hazırsa başarılı bir akşamın iyi geçme olasılığı artar. Takımınız ya da grubunuzun müsabaka ya da sahne almak amacıyla hazır olmaları

En Etkili Sözcükler

Bir ressam, pilot ya da aşçı için en önemli üç sözcük şunlardır:

Hazırlık, hazırlık, hazırlık.

Bir öğretmen için en önemli üç sözcük şunlardır:

Hazırlık, hazırlık, hazırlık.

Dağınık ya da boş bir sınıf, öğrencilerinize onları önemsemediğiniz biçiminde, negatif bir mesaj gönderir. İyi düzenlenmiş, etkileyici bir sınıf ise onlara keyifli bir ortam hazırlayacak kadar saygı duyduğunuz biçiminde olumlu bir mesaj gönderir. Onlar da bu saygıyı karşılıksız bırakmayacaklardır. Keyifli bir oda insanlara kendilerini iyi hissettirir ve onları sakinleştirir. Öğrencilerinizi, hazır olduğunuz bir sınıfa davet edin.

kazanma şanslarını artırır. Öğrenciler bir kulüp etkinliğine katılacaklarında eğer gündem incelikli biçimde düşünülmüşse muhtemelen başarılı bir toplantı olacaktır.

Bütün savaşlar, savaş başlamadan kazanılır.
Sun Tzu

Müşteriniz aradığında hazır değilseniz malı satamayacağınızı bilirsiniz. Görüşmeye hazır değilseniz bir şansınız daha olmayabilir. Öğretmen size seslendiğinde hazır değilseniz zayıf bir not ya da düşük bir derece alabilirsiniz.

Hazır olmak öğretmenin etkin olup olmadığını belirleyen başat unsurdur.

Gerçek dünyada hazır değilseniz kovulursunuz. Öğrencilerimiz bu gerçek dünyaya hazırlanmalıdır. Hazır olmayı, bu konuda öğrencilere örnek olarak elde edebiliriz: İşte, sınıf ortamında, kendimizde. Sistemli olmayan öğretmenler kendilerinin öğretmeye hazır olmadıkları konusunda yüksek sesli bir mesaj vermektedir.

Başka Bir Şey Yapmadan Önce

Organizasyon etkinliğin anahtarıdır.

Toz alın. Temizleyin. Cilalayın. Düzenleyin. Dekore edin. Kraliyet ailesinin ziyarete geldiğini düşünün. Kim öğrencilerinizden daha önemli olabilir ki?

Bir sürü temizlik malzemesi alın. Sıvılar, süngerler, paspaslar, bezler... Püskürtün ve tozunu alın. Püskürtün ve temizleyin. Püskürtün ve ovun. Püskürtün ve cilalayın.

Bolca dosya ve şu plastik depolama kutularından alın. Çalışma konularınızı dosyalayıp etiketleyin. Gereksizleri atın, gruplandırın ve sağlamlaştırın. Her şeyin yeri vardır. Yıl boyu sürecek eğitim etkinliğini organize ederek her gün ne yapacağınızı düşünmekten kurtulacaksınız.

Araştırmalar okulun ve sınıfın temizliğinin, düzenliliğinin ve karakterinin öğrencinin davranışını ve bir öğretmenin öğretme becerisini etkilediğini gösteriyor.[10]

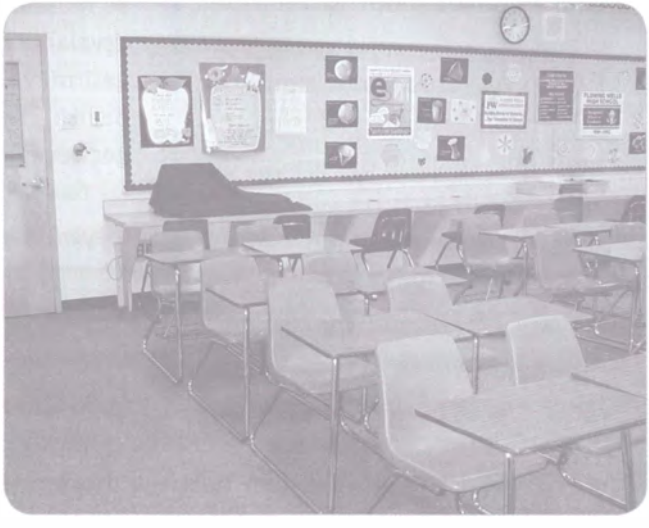
10) Lackney, J. A. (1996). Teachers as Placemakers: Investigating Teachers' Use of the Physical Environment in Instructional Design. Madison: Wisconsin Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi. http://www.engr.wisc.edu/.

Bir Sırayı Bile Hareket Ettirmeden Önce...

Bir eşyanın yerini değiştirmeden ya da sınıfın duvarlarına bir şey asmadan önce bazı kesin doğrulara dikkat etmelisiniz:

1. Okulun ilk haftası oluşturmak isteyeceğiniz şey bir çalışma iklimidir.
2. Okulun ilk haftası büyük grup organizasyonu ile öğrencilere yönelik prosedürler konusuna odaklanmalıdır.
3. Zamanınızı, sınıfınızı bir vitrin gibi göstermeye çalışmaktan öte öğrencilere yönelik prosedürleri sınıfta uygulamaya ayırın. Temiz ama boş birkaç pano, raf ve saksı kimseyi rahatsız etmez.
4. Okulun ilk günü sınıfınızı erişilmez ya da fazlaca süslü hâle getirmeyin.
5. Sınıfınız düzenli ve rahatlatıcı olmalı ama okul başlamadan önceki tanışma programınızda son hâlini vermiş olmak için zaman harcamayın.
6. Sınıf ortamının, sınıf kitaplığının ya da laboratuvarların eksiksiz olmasına takılmayın. (Okulun ilk günü laboratuvarlara ihtiyacınız olmayacak. Laboratuvarlarda çalışmaları için izin vermeden önce bir iki hafta boyunca öğrencilerin sınıf kurallarını, prosedürlerini ve rutinlerini sular seller gibi öğrenmelerini bekleyin.)

Kitaptaki birçok örnek gibi şimdi vereceklerimiz de genelleştirilmiş ve kavramsal. Bu örnekleri kaçıncı sınıfların dersine girdiğinize ve duruma göre uydurarak uygulayın.

Zemini Hazırlayın

- Gereken sıra ve sandalye sayısını belirleyin. Zarar görmüş eşyaların yenilenmesini ve sınıfta yeterince eşya bulunmasını sağlayın. Gereken eşyaları zamanında talep edin. Gelen eşyalar istediğiniz gibi değilse idareyle tartışmayın. Hele de istekleriniz son dakikada yerine getirildiyse...
- İdareciler ve müstahdemler gerçekten yardımsever insanlardır ve çocukların kaliteli bir eğitim almasını onlar da en az sizin kadar isterler. Onları bilgilendirdiğinizde onların da sizin kadar mücadeleci, iş birlikçi, tutkulu ve yardımsever olduklarını göreceksiniz. Karamsar öğretmenlerin inanmanızı istedikleri gibi öcü değiller. İhtiyaç duyduğunuzda yanınızda olacaklar.
- Eğitim yılı süresi içinde sınıfınızın düzenini değiştirmeyi düşünüyorsanız bile, sıraların öğretmene dönük yerleştirildiği bir oturma düzeniyle başlamakta yarar var. Bu, dikkat dağınıklığını en aza indirir, davranışları daha rahat izlemenizi sağlar ve sınıfınızdaki öğrencileri tanımanızda ve onlara alışmanızda size yardımcı olur.
- Sıraların geleneksel oturma düzeni içinde olması şart değildir. Önemli olan bütün sandalyelerin ileri bakması, böylece bütün bakışların sizde toplanmasıdır.

Organizasyonun Dört Temel Kuralı

1. **Okulla kişisel işlerinizi ayırın.**
   Öğrenciler önceliğinizdir. Kişisel konulardan dolayı amacınızdan sapmayın.
2. **Masanızın üstünü temiz tutun.**
   Masanızın üzerinde duran bir kâğıtlar ve materyaller dağındansa dikey olarak duran, etiketli dosyalarınız olsun.
3. **Gelen ve giden kâğıtlar için alan açın.**
   Size gelen kâğıtlar ve öğrencilere geri vereceğiniz kâğıtlar için yeriniz belli olsun.
4. **Birleştirin, birleştirin, birleştirin.**
   Küçük kaplar, temiz plastik saklama kutuları, dergilikler ve masa düzenlemeye yarayan eşyalar alın. Eşyaları bir araya getirmeye harcayacağınız birkaç dakika, sizi eşya aramakla geçireceğiniz saatlerden kurtaracak.

Sol beyinli insanların dosyaları vardır. Sağ beyinli insanların öbekleri vardır. Dağınık fikirli insanların dosya öbekleri vardır.

- Öğrencilerin sıralarını gerek sınıf çalışması gerek küçük grup çalışması sırasında sizi rahatça görebilecekleri biçimde yerleştirin.
- Yoğunluğun olduğu yerleri boş bırakın. Kapıların, çeşmelerin, kalemtıraşların ya da masanızın olduğu yere sıra, sandalye vb. koymayın.
- Sınıftan ayrı kalmak isteyen öğrenciler için belli bir yer ayırın.

Çalışma Alanını Hazırlayın

- Çalışma alanlarını ve sıraları, sınıfın neresinde olursanız olun bütün öğrencileri ve alanları kolaylıkla görebileceğiniz ve izleyebileceğiniz biçimde düzenleyin.
- Öğrenciler sizi olduğu gibi sık kullanılan tahta, pano, ekran, sunum alanı gibi noktaları da görebilmelidir.
- Hareketli bölgeleri boş bırakın. En arkadaki sıraların etrafında hareketi kısıtlamayacak kadar açıklık bırakın.
- Kitaplıkları, dolapları ve kapıları kolay erişilebilir biçimde düzenleyin.
- Yangın, deprem, kasırga ve başka doğal afetlerle ilgili düzenlemeleri bilin ve sınıf ortamınızı bu tür acil durumlara hazırlayın.
- Çalışma alanları için yeterli sandalyeniz olduğuna emin olun.
- Çalışma alanlarınızda kitaplar, deney malzemeleri, etkinliklerle ilgili kartlar, aletler ve araçlar gibi her tür gerekli materyalin bulunduğundan emin olun.
- Kullanmaya başlamadan önce bütün elektrikli ve mekanik donanımın çalıştığından emin olun.
- Öğrencilerin ihtiyaç duyacağı materyalleri depolamak için sepetler, kutular, plastik konteynerler vb. kullanın. Sınıfınızı öğrencilerinizin bunlara kolayca erişebileceği biçimde düzenleyin. (Bu kurallar için Bkz. 20. Bölüm)

Öğrencinin Alanını Hazırlayın

- Başınızın ağrımaması için tedbirinizi alın. Öğrencilerin eşyaları için alanlar ayarlayın. Klasörleri, sırt çantaları, kitapları, beslenme çantaları, şemsiyeleri, ayakkabıları, sunum malzemeleri, kayıp eşyalar, kaykaylar ve proje çalışmaları için alan ayırın.
- Öğrencilerin paltolarını asacakları alan ayırın.

Duvarları Hazırlayın

Öğrencilerin öz disipline sahip olduğu, kendi kendilerini güdüledikleri ve kendi öğrenmelerinden sorumlu oldukları sınıflar en etkili olanlardır. Öğrencilerinize ödevler ve bilgiler için duyuru panolarını takip ederek neyi nasıl yapacaklarını öğretin. (Bkz. 15, 19 ve 20. bölümler)

- Bir ya da birkaç duyuru panosunu renkli kâğıtla kaplayıp boş bırakın. Bu panonun amacı öğrenci çalışmalarını sergilemek olduğundan bir öğretmen eliyle mağaza vitrini gibi dekore edilmemelidir.
- Sınıf kurallarınızı görünür bir yere asın. İlk haftadan sonra başka yere taşıyabilirsiniz. (Bkz. 18. Bölüm)
- Prosedürleri, görevleri, takvimi, saati, acil durum yönergesini, haritaları, çizelgeleri, listeleri, süslemeleri, doğum günlerini ve öğrencilerin çalışmalarını asın.
- Günlük ya da haftalık ödevleri ilan etmek için belirli bir yeriniz olsun.
- Sınıfta yapılacak ödevlerin başlıkları ya da stilleriyle ilgili büyük ebatlı bir örnek asın.
- Öğrencilerin girecekleri sınavların, teslim edecekleri ödevlerin ve yazacakları makalelerin örneklerini asın.
- O günün ya da işlenen ünitenin öne çıkan başlık, konu, bölüm ya da becerisini gösterin.

Ne Zaman Hazırlanmalı?

Futbol takımınızı maç günü hazırlamazsınız.

Su kuyusunu susadığınızda kazmazsınız.

Prosedürleri de kriz durumu ortaya çıktığında ele almazsınız. Kriz anı, ne yapılacağını tartışacağınız zaman değildir.

Hazırlanmak öğretmen için başarının anahtarıdır.

Kitaplıkları Hazırlayın

- Kitaplıkları ya da sergi panolarını öğrencilerin görüş açılarını engelleyecek biçimde yerleştirmeyin.
- Raflardaki materyalleri dönüşümlü olarak sergileyin ve yalnızca öğrencilerin ellerine almalarını uygun gördüğünüz materyalleri bunun dışında tutun.
- Kitapları ya da sabitlenmemiş materyalleri, kolaylıkla götürülebilecekleri ya da acil durum yönergelerinin üstünü örtebilecekleri, çıkışa yakın noktalara koymayın.

Öğretmen Alanını Hazırlayın

Öğrencilere, sıklıkla kullanılan materyallere ve donanımlara elinizden geldiğince yakın olun. Öğretmenlerin ve öğrencilerin birbirlerine ulaşmak, materyalleri toplamak ya da sınıftaki donanımı kullanmak için attıkları her adım israftır.

Öğrencilerinize ne kadar yakın olursanız sınıftaki davranış sorunlarını o kadar azaltırsınız. Öğretmen, fiziki olarak öğrencilere yakın olup onlara kolayca erişebilirse öğrencilerin göreve yönelik davranışları artar. Öğretmen öğrencilerden uzaksa ve onlara hızla erişemiyorsa öğrencinin çalışmayı bırakıp başkalarının çalışmasını da aksatması kuvvetle muhtemeldir. **Sorunlarınızı azaltmak için yakınlığınızı çoğaltın.**

- Öğretmen kürsüsünü, dosyasını ve diğer eşyaları öğrencilerin geliş gidişlerini aksatmayacak biçimde yerleştirin. Kendinizle öğrenciler arasında bir bariyer oluşturmayın. Kürsünüzü bir öğrenciye yardım etmek, destek vermek ya da onu disipline etmek için hızla hareket edebileceğiniz biçimde yerleştirin.
- Öğretmen kürsüsünü ister otururken ister tek tek öğrencilerle çalışırken sınıfı rahatlıkla izleyebileceğiniz biçimde yerleştirin.
- Öğretmen kürsüsünü kimsenin bir şey alıp kaçamayacağı biçimde kapıdan uzağa yerleştirin.
- Kişisel eşya olarak değerlendirilebilecek her şeyinizi kürsünün üstünde ve içinde bırakacaksanız sınıf prosedürlerini ve rutinlerini öğretirken bu noktayı da öğrencilere açıkça belirtin.

Bir öğretmenin disiplin problemleri öğrencilerine olan uzaklığıyla doğru orantılıdır.

Öğretim Materyallerini Hazırlayın

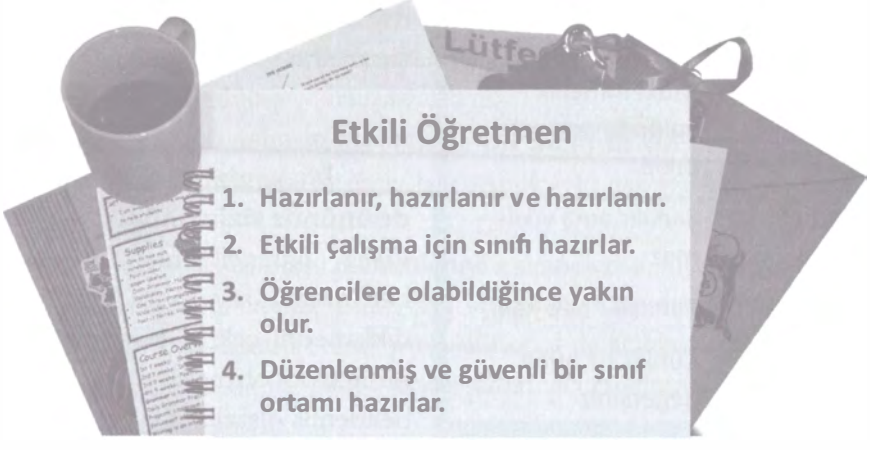
- Öğrencilerinizin evden getirmelerini istediğiniz materyallerin bir listesini hazırlayın. Öğrencileriniz bu materyalleri sınıfa getirdiklerinde saklayabilecekleri yeri ve bu konuyla ilgili prosedürleri belirleyin.
- Öğrencileri belli bir sıraya uyum sağlama konusunda ikna edecek bir yönteminiz olsun. Öğrencilerin sıralarının üstünde adları yazsın. Sıra düzeniyle ilgili, öğrenci isimlerinin yer aldığı bir slayt ya da PowerPoint sunusu da kullanabilirsiniz.
- Okulun ilk haftasında, temel materyalleriniz hazır olsun. Kitaplar, kâğıtlar, kurşun kalemler, cetveller, zamk, tebeşir, keçeli kalemler, zımba, bant, pano, pastel boyalar, el işi kâğıtları, araçlar, hesap makineleri, sarf malzemeleri, abaküsler, oyun alanı donanımları ve bilgisayar yazılımları bunlar arasında sayılabilir. Bir uyarı olarak kullanmak istiyorsanız bir zil ya da zamanlayıcı alabilirsiniz.
- Materyalleriniz için muhafaza kapları bulun ve bunları düzenleyin. Kopya kâğıdı kutularını, kasaları, kahve tenekelerini, süt kartonlarını ve ayakkabı kutularını materyalleri depolamak için kullanın. Muhafaza kaplarınızın üstüne etiketler yapıştırın. İçlerine de üstünde o kapta olması gerekenlerin yazdığı bir envanter kartı koyun.
- Nadiren kullanılan materyalleri ortada tutmayın ama envanterlerinin çıkarıldığından ve hemen kullanıma hazır olduğundan emin olun.
- Elektronik eşyaları çıkışa yakın noktalara ve öğrencilerin kabloların üstünde gezinmeyeceği yerlere yerleştirin. Elinizin altında bir uzatma kablosu ve adaptör olsun.
- Kayıtlarınızı, ders planlarınızı ve bilgisayardaki verilerinizi düzenleyip dosyalayın. Çalışma kâğıtlarınız için de aynısını yapın. Böylece gelmeyen ya da fazladan yardıma ihtiyaç duyan öğrenciler söz konusu olduğunda her an hazır olursunuz.

Son Olarak: Kendinizi Hazırlayın

- Evrak çantanızı, el çantanızı, anahtarlarınızı ve başka kıymetli eşyalarınızı güvenli bir yerde tutun.
- Acil durumda gerekecek kâğıt mendil, kolonyalı mendil, kâğıt havlu, sabun, ilk yardım kiti ve fazladan bir yemek parası gibi şeyleri elinizin altında bulundurun. Bunları öğrencileriniz için değil kendiniz için saklayın.
- Derslerde kullanacağınız her ders kitabı için bir öğretmen kitabı edinin.
- Gündelik okul rutinlerinde kullanılan yoklama kâğıdı, geç kâğıdı, öğretmen izni, sevk kâğıtları gibi formları elinizde bulundurun. Bu formları her gün kullanacağınızdan hemen bulacağınız bir yerde tutun.

Etkili bir öğretmen olmak için hazır olun. **Hazır olan öğretmenler öğrencinin öğrenmesini en üst seviyeye taşır ve istenmeyen davranışları en aza indirir.**

Kendinizi Sınıfa Nasıl Tanıtmalısınız?

Ününüz Sizin Önünüzde Gider

İlk gün kendinizi nasıl tanıttığınız, eğitim yılının devamında ne ölçüde saygı göreceğinizi ve başarılı olacağınızı belirleyebilir.

13. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Doğru ya da yanlış, uygun ya da değil, ününüz sizin önünüzde gider.

İmajınız satışları artırır

Hallmark:	En iyisini göndermek sizin için yeteri kadar önemliyse
Lexus:	Mükemmellik yolunda amansız takip
Timex:	Sarsılır ama yıkılmaz
De Beers:	Elmaslar hep kalır
L'O réal:	Çünkü siz buna değersiniz

İnsanların ünleri vardır. Tatlı, kibar, dürüst, çalışkan, güvenilir ya da gevşek, aksi, kibirli, tembel, güvenilmez insanlar tanırsınız.

İşlerin ünü vardır. Bazılarının hizmetleri berbattır, döküntü ürünler satarlar ve ürünlerinin arkasında durmazlar. Bir başkasınaysa rahatlıkla güvenilebilir.

İyi bir imaja sahip IBM, Coca-Cola, Lexus, Hallmark, Nordstrom ve HP satışlarını artırırlar. İnsanların güvendikleri firmalardan alışveriş yaptıklarını bilirler. İmajları satışlarından önce gelir.

İsteseniz de istemeseniz de ününüz sizin önünüzde gider. Daha öğrencilerinizi görmeden bile ününüz, saygılarını kazanma ve dikkatlerini çekme konusunda başarılı olup olamayacağınızı çoktan belirlemiş olabilir.

İyi bir ününüz varsa öğrenciler sınıfa yüksek beklentilerle girecektir. Bu da sizin işinize yarayacaktır. Ününüzü oluşturmak ilk günden başlar ve devam eder.

- İyi bir ün size kapılar açar. İyi bir ününüz varsa insanlar (öğrenciler) etrafınızda toplanırlar. Sağlam ve dürüst bir karakter yapısı sergileyin ve cana yakın olun. Öğrencilerin cıvıltısı bu olumlu özellikleri yansıtacaktır.
- Kötü bir ününüz varsa öğrenciler düşük beklentilerle gelecekler ve bu sizin aleyhinize olacaktır. Öğrencilerin cıvıltısı yerini sizin sınıfta bittiğinizi gösteren bir testere gürültüsüne bırakacaktır.

Sevseniz de sevmeseniz de öğrenciler de idare de meslektaşlarınız da sizin hakkınızda konuşacaklar.

Herkes kazananları sever ve destekler. Veliler çocuklarının iyi üne sahip öğretmenlerin sınıfında olmasını isterler. Kötü bir üne sahip öğretmenler, çoğu zaman öğrenci ve öğretmenler arasında seçimler yapılıp bittikten sonra kalanlarla yetinirler.

Eğer sizin sınıfınızda olmaya istekli öğrencileriniz varsa daha iyi öğrencileri çekeceksiniz, okulun ilk günü daha az sorun yaşayacaksınız ve genel olarak işinizden çok daha memnun olacaksınız. Kimsenin öğretmeni olarak görmek istemediği bir kişi olduktan sonra öğretmen olmanın bir anlamı kalmaz.

Olumlu bir imaja sahip olarak ününüzü koruyun. Kaybedecek bir şeyiniz yok ve her şeyi kazanacaksınız.

Okul Öncesi Daveti ya da Ziyareti

Etkili öğretmenlerin kullandıkları bazı teknikleri şöyle sıralayabiliriz. Örnekleri durumunuza uydurup uygulayın.

1. **Okul başlamadan önce velilere bir mektup yollayın.**
   - Velilere çocuklarını sınıfınızda görmek için sabırsızlandığınızı söyleyin.
   - Okulun açılış törenini takvimlerine eklemelerini söyleyin ve katılımlarının neden önemli olduğunu açıklayın. Ödevleri, not sistemini, disiplin kurallarını ve sınıf prosedürlerini de açıklayın.
   - Öğrencilerin okula hangi materyalleri getirmelerini istediğinizi de sözlerinize ekleyin.

2. **Okul başlamadan önce her öğrenciye bir mektup yollayın.**
   - Okul başlamadan önce bağlantıya geçin. Bir hoş geldin kartı yollayın. Aileye de bir e-posta gönderin.
   - Öğrencilere kendinizi tanıtın.
   - Soruları varsa sizi aramalarını ya da e-posta göndermelerini söyleyin.
   - İhtiyaç duyacakları materyallerin listesini vererek hazırlanmalarına yardımcı olun. Eğer siz hazır olursanız onlar da hazır olurlar. Öğrencilerinizi şaşırtmayın.
   - Onlara kendi beklentilerinizi anlatın, onların beklentilerini değil.
3. **Okul başlamadan önce her öğrencinin evini ziyaret edin. (Bunu yapmanızın doğru bir şey olup olmadığını kontrol edin.)**
   - Kendinizi tanıtın.
   - Yukarıda anlatılan özelliklerde mektuplar götürün.
   - Velilerle nasıl yardımcı olabilecekleri konusunda görüşlerinizi paylaşın.

Sevgiyle Ünlenmek

Jone M. Couzins Ohio'da öğretmenlik yapıyor. Eğitim yılının son günü, yedinci sınıf öğrencilerine gelecek yılın yedinci sınıf öğrencilerine tavsiye mektubu yazmalarını istiyor. Okulun en stresli öğrencileri yedinci sınıflar olduğundan okulun ilk günü bu mektupları yeni yedinci sınıflara dağıtıyor.

Öğrencilere mektupların amacının onlara okuldaki yeni yaşama alışmaları konusunda yardım etmek olduğunu söylüyor. Mektuplar okunduktan sonra öğrencilere düşen, bir mektuba cevap yazmak ve okulun ilk haftası itibariyle kendi yaşadıklarını artık sekizinci sınıfta olan öğrencinin deneyimleri ve önerileriyle karşılaştırmak.

Yeni öğrencilerin yorumları arasında, "Bayan Cousins'in dersini seveceğimi biliyorum çünkü çocukları sevdiğini söylüyor." en sık karşılaşılan ifade.

Doğru Sınıfta mıyım?

Douglas Brooks bir öğrencinin okulun ilk günü bilmek istediği şeyin" Doğru sınıfta mıyım?" sorusunun cevabı olduğunu fark etti.[11] **Okulun ilk günü doğru sınıfı bulmak bir öğrenci için en korkutucu deneyimlerden biri olabilir.** Ders başladıktan on beş dakika sonra yanlış sınıfta olduğunu fark etmekten daha utandırıcı bir şey olamaz.

Sevgili Bay Wong,

Hizmet içi eğitimden eve döndüğümde on üç yaşındaki oğluma şu soruyu sordum: Okulun ilk gününde sence en korkutucu şey nedir?

Bir an düşünüp "İki şey: Öğretmenin adını yanlış söylemesi ve yanlış sınıfa girmek." dedi.

Sınıf öğretmeni
Garland, Teksas

Velilerle Hızlı İletişim Kurmanın Yolları

Velilerle ve öğrencilerle iletişim kurmak hiç olmadığı kadar kolay. İnterneti, öğrenciler okula gelmeden önce karşılama sözlerinizi iletmek için kullanın. Herkesin sizin öğrenme konusundaki tutkunuzun farkına varmasını sağlayın.

Sınıfınızı velilere götürün ve olup bitenleri gözlemlemelerini sağlayın. Bunu yapmak için teknoloji uzmanı olmanıza gerek yok. Bilginin planlamasında ve yayılmasında öğrencileriniz de işe karışsın.

Veliler bağlantının dolaysızlığını takdir edecekler. Siz de interneti bir bağlantı aracı olarak kullanmanın zaman tasarrufu sağlayan yanını takdir edeceksiniz.

Nasıl başlanacağı ile ilgili bazı örnekler verebiliriz:

1. **Okul başlamadan önce kendinizi velilere tanıtan bir e-posta atın.**

11) Brooks, Douglas. (Mayıs 1985). "The First Day of School." *Educational Leadership*, s. 76–78.

E-postanız şu özellikleri taşısın:

- Bir resminiz olsun
- Sesli ya da görüntülü bir karşılama mesajı
- Sınıfın bir resmi
- Okulun açılış ve kapanış tarihleri
- İlk ayın müfredatı
- Sizinle en kolay irtibata geçme yolu
- Sizin onlarla iletişime geçme yolunuz
- Öğrencilerin beklentileri
- Ev ödevi politikası
- İhtiyaç duyulan özel malzemeler
- Kaydetmeleri gereken tarihler
- Eğitim yılı için duyduğunuz heyecan
- Öğrenciye hitaben yazılmış bir karşılama mektubu

  - Bu mektup okulun ilk günü getirilmesi gereken ilk ödevi içermeli. Ödev eğlenceli ve kolay olmalı.

2. Birçok okulda öğretmenlere internet sitesi olanağı sunuluyor. Siteyi ödevleri, projeleri ve öğrencilerin öğrendiklerini paylaşmak için kullanın. Okulunuz size internet sitesi olanağı sunmuyorsa siz site kurmayı bilmiyorsanız bile çoğu öğrenciniz biliyordur. Yardım isteyin. Ufaktan başlayın. Önce yalnızca ödevleri bu siteden yollayın. Bu teknolojiye alıştıkça kullanım alanınızı genişletin.

3. **Velilerin dersi canlı izlemesini sağlayın.** Ders, proje sunumu ya da özel bir kutlama sırasında ailelerin sınıfı canlı olarak izlemesi için bir internet linki ve kamera sistemi oluşturun. Özel olarak yayın yapmak istediğiniz zamanlar dışında bu kamera kapalı olsun.

4. **Etkileşimli akıllı tahtanızı** işleri ve mesajları depolamak için kullanın. Günün sonunda verileri indirin, depolayın ve ailelerle paylaşın.
E-posta adresi olmayan aileler için çıktı alın, öğrenciler eve götürsünler.

5. **Blog yazın.**
Kısaca söylemek gerekirse bir blog, düzenli olarak görüşlerinizi yazdığınız bir web sayfasıdır. En son bilgi üstte göründüğünden ziyaretçiler yeni yazıları okuyabilirler. Blogunuz yorumlara açık mı olacak yoksa tek yönlü bir iletişim kanalı mı olacak, bu size kalmış.

2003 itibariyle ABD'deki sınıfların yaklaşık %93'ünde internet erişimi vardı.[12] Teknoloji yalnızca bir öğretim aracı olarak değil, nerede olurlarsa olsunlar aileler ve velilerle iletişimi canlı tutmanın bir yolu olarak da kullanımınıza açık.

12) Ulusal Eğitim İstatistikleri Merkezi. ABD Eğitim Birimi.

İlk Gün Çocukları Nasıl Selamlamalı

Sınıfın kapısında yüzünüzde bir gülümseme ve tokalaşmaya hazır olarak bekleyin. Bunu arkadaşlarınız geldiğinde ya da insanlarla tanışırken yaparsınız. Uçaklarda, restoranlarda ve araba bayilerinde çalışanlar böyle yapar. Etkili öğretmenler apaçık doğru olanı yaparlar. Okuldaki başka herkesin yaptıklarını değil. Yüzünde bir gülümsemeyle kapıda duran tek kişinin siz olmanız sizin yanıldığınızı, ötekilerin haklı olduğunu mu gösterir? Elbette hayır. Bu, sizi yaptığınız işte daha etkili hâle getirir.

Birçok etkili öğretmenin okulun ilk günü öğrencilerini selamlamak için kullandığı başarılı bir tekniğe değinelim.

1. **Adım:** Şu bilgileri sınıfın kapısının yanına asın.
    - Adınız
    - Sınıfınızın numarası
    - Gerekiyorsa dönem ya da bölüm
    - Kaçıncı sınıf ya da hangi ders öğretmeni olduğunuz
    - Uygun bir karşılama ya da selamlama mesajı

Öğrenciler duvardaki bilgileri görüp kayıt belgelerindeki bilgilerle karşılaştırabilirler. Bu bir havalimanında ekranda gösterilen uçuş bilgisini, muayenehanenin kapısında doktorun ismini ya da sinema gişesinde filmle ilgili bilgileri, zamanı ve ücretleri bulmaktan farklı değildir.

2. **Adım:** Okulun ilk günü kapıda durun. Yüzünüzde bir gülümseme olsun. Öğrencileri tokalaşmaya hazır olduğunuzu ve onlarla tanışmak için sabırsızlandığınızı belirten bakışlarla karşılayın.

3. **Adım:** Karşınıza geçmiş sizin doğru öğretmen ve sınıfın doğru sınıf olup olmadığını sorgular gözlerle bakarlarken yeni eğitim yıllarını kutlayın ve şu bilgileri verin:
    - Adınız
    - Sınıfınızın numarası
    - Gerekiyorsa dönem ya da bölüm
    - Eğer varsa öğrenciye ayrılan sıra gibi gerekli bilgiler

4. Adım: Her öğrencinin kayıt belgesini kontrol edin ve öğrenci yanlış yerdeyse ya da kaybolmuşsa ona yardımcı olun ya da yardım edecek birisini bulun.

5. Adım: Bir öğrenciyi karşıladıktan sonra öğrenci sınıfa girip aynı bilgiyi sınıfta tekrar görebilmeli.

- Adınız
- Sınıfınızın numarası
- Gerekiyorsa dönem ya da bölüm
- Kaçıncı sınıf ya da hangi ders öğretmeni olduğunuz
- Uygun bir karşılama ya da selamlama mesajı

Öğrenciler aynı bilgiyle üç kez karşılaştıklarından bir öğrencinin okulun ilk günü yanlış yerde olması düşük ihtimaldir. Kaygıları ve inatlaşma ihtimalleri azalacak ve kendilerini hoş karşılanmış ve huzurlu hissedeceklerdir.

Yeni eğitim yılına etkili ve samimi biçimde nasıl başlanacağıyla ilgili buraya kadar ortaya konulanlar yeterince açık olmalı. Gündelik bir iş ya da buluşma için bir yere yanlışlıkla gittiğiniz ve adresi, binayı ya da

Okulun İlk Gününe Nasıl Başlamamalı

Etkisiz öğretmen zil çaldığında birden kapıda belirir. Öğretmenin adı ve sınıf numarası hiçbir yerde yazmaz. Öğretmen sınıfı buz gibi bir bakışla karşılar. Okulun ilk günü işler şöyle yürür:

1. Öğretmen dik dik bakıp içeri giren herkesi "Alanıma giriyorsun." dercesine süzerek kürsünün arkasında durur.
2. Öğretmen adını, sınıf numarasını, kaçıncı sınıflara girdiğini ya da dönemi söylemez.
3. Öğretmen yoklamayı alacağını söyler.
4. Öğretmen yoklamayı alırken öğrencilere ayrılan yerlerin alfabetik sıraya göre belirleneceğini söyler. Bir gürültü kopar.
   (Bkz. "İlk İsteğinizde Başarıya Ulaşmak " 113. sayfa)
5. Öğretmen ilk öğrenciyi çağırıp ilk sırada oturan öğrenciye "Kalk." der. Öğrenci öfke ile bakar, ayaklarını sürüyerek gidip duvara yaslanır.
6. Ardından öğretmen ilk öğrenciye seslenip "Sen böyle otur." der.
7. Sırasından kaldırılan her öğrenci duvar kenarında boş boş gezinir.
8. Öğrenciler birbirlerine bakıp başlarını sallar, "Bu kafası karışık insan öğretmenimiz mi olacak? Hem de koca bir yıl boyunca."

büroyu bulamadığınız oldu mu hiç? Bunun ne kadar büyük bir hayal kırıklığı yaratabileceğini bilirsiniz.

Öğrencileri iyi karşılamak, nereye gideceklerini ve nasıl zamanında varacaklarını güvenceye almak için mümkün olan her şey yapılmalıdır.

Oturma Planı ve İlk Ödev

Öğrencilerinizin yerlerini önceden belirlediyseniz bunu onlar sınıfa girer girmez söyleyin. Öğrenciler oturduktan sonra yerlerini değiştirmeyin. Bu durumda öğrenciler neden yer değiştirmek zorunda olduklarını ve bir arkadaşlarının yakınında oturamayacaklarını sorgularlar.

Öğrencilerin Kendilerine Ayrılan Yeri Bulmalarına Nasıl Yardımcı Olmalı

- Sıraların üstüne adlarının yazılı olduğu kâğıtlar bırakın.
- Oturma planını JPEG formatında ya da bir PowerPoint sunumu olarak ekranda gösterin.
- Kapıda öğrencileri karşılarken onlara B5, A8, C3 gibi, bir harf ve bir sayıdan oluşan sıra numaralarının yazılı olduğu bir kâğıt verin ve onlardan ekrandaki oturma planına göre sıralarını bulmalarını isteyin. Öğrencilerin bu iki koordinatı kavramalarının güç olacağını düşünüyorsanız bu yöntemi kullanmayın. Zil çaldığında şaşkın şaşkın etrafta dolaşmalarını değil, sıralarında oturuyor olmalarını istiyorsunuz.

Öğrenciler yerlerine geçtiğinde ilk ödevlerinin masalarında olduğunu ya da panoda asıldığını söyleyin ve hemen çalışmaya başlamalarını isteyin.

İlk ödev kısa ve ilgi çekici olmalı, kolayca bitirilebilmeli. Her öğrenci için bir başarıya dönüşmeli. Örneğin puan verilmeyecek bir bilgi formu olabilir.

Şu dört noktaya dikkat ederseniz okulun başarılı bir biçimde başlaması olasılığını büyük ölçüde artıracaksınız.

1. Sınıfınız hazır olsun.
2. Kapıda bekleyin.
3. Öğrencilerin sıraları belirlenmiş olsun.
4. Vereceğiniz ilk ödev hazır olsun.

Önemli olan bir sınıf yöneticisi ve öğretmen olarak öğrencilerinize verimlilik ve yeterlik konusunda bir mesaj vermenizdir. **Okulun ilk gününde yaptıklarınız eğitim yılının kalanında ne kadar saygı göreceğinizi ve başarılı olacağınızı belirleyebilir.**

Öğrenciler Sınıfa Nasıl Girmeli?

Kim Olduğunuzu Anlatmak

Hakkınızda bilgi verin. Diplomanızı panoya asın. Gittiğiniz yerleri gösteren ilginç dünya haritaları, sinema afişleri vb. ile kişiliğinizi ve beklentilerinizi görselleştirerek betimleyin. Aile fotoğraflarınız ya da çocuğunuzun çizdiği resim gibi kişisel detayları paylaşırken sınırlarınız olsun. Öğrencilerin kişiliğiniz hakkında bildikleri arttıkça size duydukları saygı da büyük ölçüde artacaktır. Ancak özel yaşamınızla ilgili bildikleri arttıkça sizi bir öğretmen olarak görmeleri olasılığı da düşecektir.

Olabildiğince kısa süre içinde panoya her öğrenciden, üstünde isminin yazdığı bir çalışma asın. Her öğrenciden bir şeylerin asılması öğrencilerin kendilerini sınıfın bir parçası olarak hissetmelerini sağlar. Birbirlerini tanıdıkça özdeşleşme ve birbirlerine eşiti olarak saygı duyma olasılıkları da artacaktır.

Öğrencilerinizi sınıfın dışında karşılayıp sıraya dizebilirsiniz. Bu, öğrencileri karşılarken bir yandan da onların sınıfın prosedürleriyle tanışmalarını sağlamak bakımından ideal bir stratejidir.

Prosedürleri ve rutinleri öğretmeye okulun ilk günü öğrencileri kapıda karşılarken başlamalısınız. (Bu konuda daha fazla bilgi için Bkz. 19. Bölüm)

Sınıfa doğru biçimde girmeyen her öğrenciye kapıya geri gidip bu sefer doğru biçimde girmesini söyleyin. Öğrenciyi sınıfın dışına değil kapıya gönderin. Daha ilk dakikadan kimseyi "sınıfın dışına" göndermek istemezsiniz. "Sınıfın dışı" olumsuz, aşağılayıcı bir mesaj verir. Şunlara benzer ucu açık ifadeler kullanmayın:

" İçeri doğru biçimde girmeyi bir dene."
" Biz bu sınıfa hanımefendiler ve beyefendiler gibi giriyoruz."
"İçeri doğru düzgün giriyorsun, anladın mı?"

Sakin ama kararlı biçimde şunları yapın:

1. Öğrenciye kapıya gitmesini söyleyin.
2. Nedenlerini açıklayın.
3. Sınıfa doğru biçimde girmesi için gereken yönergeleri verin.
4. Anlayıp anlamadığını kontrol edin.
5. Anlayışı için onu takdir edin.

Örnek:

Todd, lütfen kapıya git. Özür dilerim ama sınıfa böyle giremezsin. Gürültü yapıyordun, sırana geçmedin ve Ann'i itekledin.

Bu sınıfa sessizce girip sırana geçmen ve hemen panoda asılı ödevinle ilgili çalışmaya başlaman gerekiyor. Aklına takılan bir soru var mı?

Teşekkürler Todd. Şimdi bana sırana uygun biçimde geçebileceğini göster.

Öğrenciye adıyla hitap etmenin, lütfen demenin ve teşekkür etmenin önemini unutmayın. (Bkz. 10. Bölüm)

Tavrınız ve sesiniz kibar ve sakin olmalı. İçtenlikle gülün ama kararlı olun. Sesiniz en ufak bir şaşkınlık ya da öfkelenme işareti barındırmamalı. Olay sizin kontrolünüzde ve öğrencilerden ne beklediğinizi biliyorsunuz, bu beklentiyi onlara da iletiyorsunuz.

Sınıfa uygun olmayan bir biçimde girmek gibi istenmeyen bir davranışı, bununla daha sonra ilgilenecek vaktiniz olacağı gibi bir mantıkla görmezden gelmek hatadır. Etkili öğretmenler istenmeyen davranışı daha sonra düzeltmenin çok daha zor olacağını bilirler.

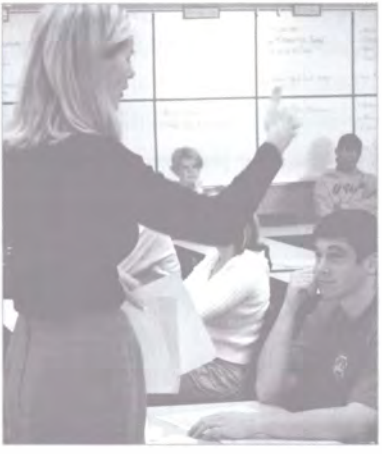
Etkisiz öğretmenler bağırıp çağırırlar, yol haritaları ya da beklentileri yoktur ve istenmeyen davranışın kendiliğinden düzeleceğini varsayarlar. Sınıfa belli prosedürler doğrultusunda girileceğini belirtmeniz, öğrenciler için sınıfta yapabilecekleri ve yapamayacakları konusunda belli sınırlar olduğunun bir göstergesidir.

Günün hangi saatinde olursa olsun sınıfa girmek için uyulması gereken kuralları belirtmeniz önemlidir. Bu kurallar alışkanlık hâline gelene kadar provasını yapın. Bu kurallara uyduklarında öğrencilerinizi takdir edin

ve bunu rutin hâline getirmeye teşvik edin. En iyisi, buraya kadar açıklananları, kendinizi öğrencilere aşağıda gösterildiği üzere tanıtana kadar akılda tutmak.

Sınıfa Nasıl Hitap Etmeli

Sınıfa hitap ederken ayağa kalkın. Kısa ve açık cümleler ve ifadeler kullanın. Uzun, karmaşık cümleler karşısında öğrenciler kendilerini kapatırlar. Amacınız zekânızla onları etkilemek değil, kesinlik ve anlayış inşa etmek. En önemlisi, öğrenciler size olan güvenlerini söylemek istediğinizi nasıl söylediğinize bakarak ayarlayacaklar.

Bağırarak konuşmanıza gerek yok. En etkili öğretmenlerin, kararlı ama nazik bir sesi vardır. Ses düzeyinizi değil, tonunuzu kullanarak "yüksek sesli" konuşmayı öğrenin. Yumuşak bir ses tonuyla konuştuğunuzda sınıf dikkatle dinler. Sesinizin yüksekliğini ayarlayarak sınıftaki gürültü seviyesinin yüksekliğini de ayarlarsınız. Sesinizi yükseltmek zorunda kalacağınız nadir durumlarda ise iki kat etkili olacaksınız.

Sözel olmayan dili kullanmayı öğrenin. İhtiyacınız olan bir baş sallama, bir gülümseme, bir bakış, bir kaş çatma, şaşkınlıktan fal taşı gibi açılmış gözler ya da bir yüz ifadesidir. Bunlar sınıftaki çalışmayı da bölmez. Beden dili aynı zamanda yüksek sesli konuşmadır. Beden dilini sınıfı yönetmek ve dağılmaları en aza indirmek için kullanın.

İlk Sözleriniz Önemli

Okulun ilk günü daha baştan belirtmek isteyeceğiniz iki şey var: Adınız ve beklentileriniz. Sınıfa adınızı söylemekle kalmayıp hecelemeniz de adınızı yanlış öğrenmemeleri bakımından lehinize olacaktır.

Öğrenciler kişi olarak sizi tanımak ve onlara insan gibi davranıp davranmayacağınızı bilmek isterler. Sınıfta bulunmaktan kaynaklanabilecek korkularını dağıtmanız önemlidir. Bunun en iyi yolu gülümsemek, şefkat göstermek ve olumlu beklentilerinizi belli etmektir.

Bir Öğretmenin Karşılaması

Hoş geldiniz. Yeni bir eğitim yılına hoş geldiniz.

Adım Harry Wong. Tahtada da yazılı. W-O-N-G biçiminde okunur. Lütfen bana Bay Wong deyin. Teşekkürler. Bu yıl öğretmeniniz olmayı sabırsızlıkla bekliyorum. Rahatlayın.

Otuz yıldan fazla hizmeti olan deneyimli bir öğretmenim. Okul dışında çalıştaylara, konferanslara, mesleki toplantılara, üniversite derslerine ve seminerlere gidiyorum. Ayrıca mesleki dergiler okuyorum ve mesleki kurumlarda meslektaşlarımla birlikte çalışmalar yürütüyorum. Öğretmenlik becerilerimi güncel tutuyorum. En önemlisi, öğretmeyi seviyorum! Öğretmekten keyif alıyorum ve öğretmen olmaktan gurur duyuyorum. Bu nedenle rahat olabilirsiniz. Bu yıl benimle emin ellerdesiniz.

Hayatınızın muhteşem eğitim deneyimlerinden birini yaşayacaksınız. Bu sınıf iyi düzenlenmiş olacak ve sınıftayken size özen gösterildiğini hissedeceksiniz. Yalnızca derslerle ilgilenmeyeceğiz; sizinle önünüzdeki yıllarda işinize yarayacak bazı yaşam becerileri ve sırlar da paylaşacağım. Şunu kesin olarak söyleyebilirim ki bundan yirmi beş yıl sonra sokakta beni görürseniz "Haklıydınız Bay Wong. O, okuldaki en unutulmaz, heyecan verici ve muhteşem yılımdı." diyeceksiniz.

Öyleyse hoş geldiniz!

"...eceksiniz"

Okulun ilk günlerinde cümlelerinizin çoğuna "...eceksiniz" diyerek başlamanız gerektiğini bilin. Bunun alternatifi, "Sınıfın kuralı..." olabilir. İlk birkaç gün çok önemli. Bunu ne kadar vurgulasak az.

Göreviniz bu kitapta prosedürler ya da rutinler denen öğrenci alışkanlıkları oluşturmak. Aksi takdirde **öğretmenlerin prosedürleri öğretmediği ve beklentilerini dile getirmediği sınıflarda öğrenciler kendi alışkanlık kalıplarını geliştireceklerdir.** Bu alışkanlık kalıpları yayılır ve kısa süre sonra bütün sınıf kendi gündemini, kendi programını ve kendi prosedürler dizisini oluşturur. Belki okulun üçüncü günüdür ama siz sınıfı çoktan kaybetmişsinizdir.

Sınıfın kargaşa ve memnuniyetsizliğin alıp başını gittiği bir yer olmaması için, etkili öğretmenin daha baştan itibaren bir sınıf yönetimi planı vardır.

İlk Günün Senaryosu

Belki siz de okulun ilk günü öğrencileriniz kadar endişelisiniz. Etkili öğretmenlerin okulun ilk günü için hazır bir senaryosu vardır. Sınıfınızı ve kendinizi bu önemli gün için hazırlarken ilk günü sizinle beraber geçirecek olan öğrencilerinizi de hazırlayın. Onlar da aynı ölçüde beklenti içinde ve endişeliler. İyi düzenlenmiş bir sınıfla ve iyi bir karşılamayla beklentilerini artırabilirsiniz. (Ayrıca sizin de sinirleriniz gevşer.) **Okulun ilk günü senaryosu sayesinde öğrenciler sizin yaptığınız işi bildiğinizi anlayacaklar.**

Melissa Boone-Hand

Teksas'tan Melissa Boone-Hand, meslekteki ilk yılında çalıştığı ilkokulda işe bir senaryoyla başladı. Ne giyeceğini, nerede duracağını, ne söyleyeceğini, sınıfın nasıl düzenleneceğini ve öğrencilerin neler yapacağını en ince ayrıntısına kadar planladı. O hazırdı. Öğrenciler hazır oldu. Bugün başarılı bir öğretmen ve lider.

Sacha Mike

Washington'da ortaokul öğretmenliği yapan Sacha Mike'ın, mesleğe başladığı günlerde, bir hafta bile dayanamayacağını düşünen bir müdür yardımcısı vardı. (Ne korkunç bir beklenti!) Bugün meslektaşları onu harika buluyorlar.

John Schmidt

İllinois'den John T. Schmidt öyle başarılı ki yalnızca iki yıllık öğretmenliğin ardından Homewood-Flossmoor lise bölgesi ona yeni öğretmenlere yönelik eğitim programlarında örnek ders anlattırıyor.

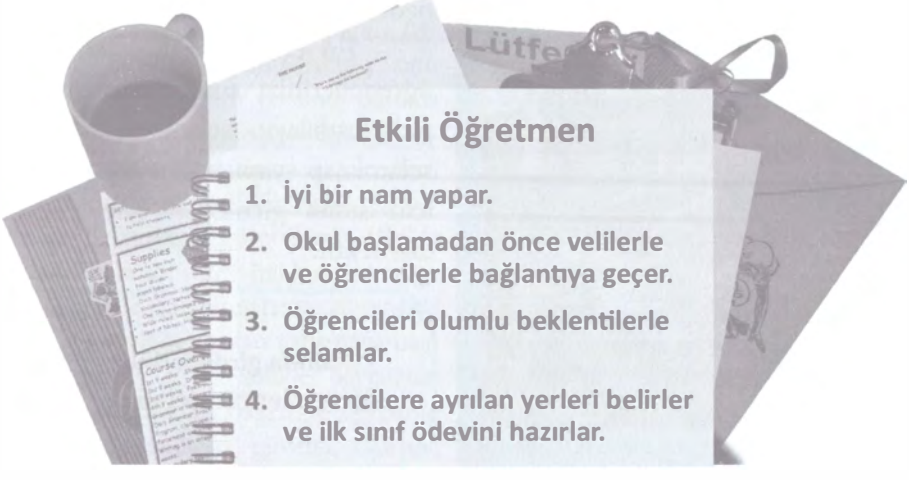
Öğrenciler, öğretmenlerinin kendilerinden ne beklediklerini bildiklerinde daha başarılı olurlar. Hazırlıklı olmak sorunları çözmenin en etkili yoludur çünkü

sınıfı yapılandırmazsanız sizin yerinize
öğrenciler sınıfı yapılandırır.

Sınıfınız Sizi Tanımanın İlk Adımıdır

- Sınıf; programı, kuralları ve prosedürleri, iş takvimi ve sıcak bir karşılamasıyla hazır bir yer olsun.
- Öğrenciler içeri girmeden önce panoda asılı bir ödev olsun.
- Okulun ilk günü için senaryonuz hazır olsun.

Artık öğrenciler sınıftaki beklentilerin neler olduğunu biliyorlar. Sizin düzenli ve en önemli şeye, **onların başarısına,** hazır olduğunuz konusunda kesin bir güvenceleri var.

Oturma Düzeni Nasıl Belirlenmeli?

Sınıfınıza İlk Vermeniz Gereken Yönergeler

Sınıfınızın ilk yönergelerinize vereceği tepki, eğitim yılının kalanında nasıl tepki vereceğinin göstergesidir.

Yönerge vermede ne kadar başarılı olacağınızı, sınıftan ilk talebinizin başarısına göre hemen görebilirsiniz.

Şu iki yoldan birini izleyeceklerdir:

1. Emirlerinizi derhal ve saygılı bir biçimde yerine getireceklerdir.
2. Bütün yıl boyunca onlardan istediğiniz her şey için söylenip tartışma çıkaracaklardır.

Evet, bütün yıl boyunca! İşte nedeni.

En etkili tekniklerden birisi öğrencilerinizi sınıfa girerken kapıda karşılayıp selamlamak ya da selamlayıp yapılacakları anlatmak için sınıfa girmeden önce sıraya dizmektir.

14. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Öğrencilerinizin başarılı olması için, sıraları başarmalarını istediğiniz şeye göre düzenleyin.

Sınıfa girdiklerinde öğrencilerinizi selamlayın.

İlk İsteğinizde Başarılı Olmak

Etkili Öğretmen

- Öğrenciler geldiğinde sınıfta ya da kapıda hazır bekliyordur.
- Sınıfa girdiklerinde öğrencilerini sıralarına yönlendirir.
- Her sırada öğrenciler için bir ödev vardır.

Bir öğrenci okula, kütüphaneye, büroya ya da sınıfa girdiği anda yaptıklarınız öğrenciye hoş karşılanıp karşılanmadığının mesajını derhal verir.

Öğretmen yüzünde bir gülümseme, tokalaşmak için elini uzatmış, kapıda duruyor. Öğretmen herkesi içeri girmeye davet ediyor ve her öğrenci öğretmenin yüzündeki tehdit içermeyen gülümsemeye bakıp kendini güvende hissediyor. Sınıfın girişinde bir paspas ya da kırmızı halı serili. Bu da öğrencilere olumlu bir mesaj veriyor.

İnsanlar insanları iyi karşılar. Okuldaki ders kitapları, tahtalar, dersler, çalışma kâğıtları ve sınavlar değil. Öğretmenler, otobüs şoförleri, gıda sektöründe çalışanlar, yöneticiler, sekreterler, yardımcılar, müdürler ve danışmanlar öğrencileri okulda başarılı bir deneyim yaşamaya davet ederler.

Sınıfa girdiği andan itibaren, öğrenci hoş bir ortam bulur. Adınız, sınıfın numarası, dönem ve sınıf tahtada yazılıdır. Oturma düzeniyle ilgili yönergeler (yerler belli olsun ya da olmasın) tekrar tekrar dile getirilir. Sıralarda yer alan ya da herkesin görebileceği şekilde asılmış olan ilk ödev hakkındaki bilgi, açık bir dille anlatılmıştır ve öğrenciye daha ders zili çalmadan çalışmaya başlamasını söyler. Böylelikle öğrencilere sınıfın, her anın başarı ve öğrenme yolunda geçirildiği; güvenli, olumlu, çalışma odaklı bir yer olduğu mesajını vermiş olursunuz.

Öğrenciler sınıfta başarılı bir deneyim yaşamaya çağrılmışlarsa iyi karşılanacaklarının, takdir edileceklerinin, kendilerine özen ve ilgi gösterileceğinin farkına varacaklardır. **Öğrenciler kendilerine ilgi gösterildiğini hissederlerse yönlendirmelerinizi ve isteklerinizi yerine getirme ihtimalleri de artacaktır.**

İlk İsteğinizin Etkili Olmasını Nasıl Sağlarsınız?

1. Adım: Kapıda her kayıt belgesini kontrol edin.

2. Adım: Yüzünüzde sevecen bir gülümseme olsun.

3. Adım: Her öğrenciyle göz teması kurun; hepsine "Hoş geldin." deyin ve hepsini tek tek sınıfa alın. "Merhaba, haydi sınıfa gir." ya da "Seni gördüğüme sevindim." kulağa hoş gelen sözlerdir.

4. Adım: Alçak ama kararlı bir sesle konuşun. Yavaş konuşun ve çocuklara yerlerinin belli mi olduğunu, yoksa rastgele mi olduğunu söyleyin. (Bkz. 115. sayfa)

5. Adım: Bunun ardından "Oturduğunuzda sıranızda ya da panoya asılı bir etkinlik göreceksiniz. Sanırım bunu yapmak hoşunuza gidecek. Lütfen hemen çalışmaya başlayın. Teşekkürler." deyin. (Bkz. 125. sayfa)

İlk İsteğinizde Başarısız Olmak

Etkisiz öğretmen

- Öğrenciler geldiğinde ortada yoktur.
- Herkes yerine oturduktan sonra tekrar yer değişikliği yapar.
- Okul açılmadan önce halletmesi gereken idari ayrıntılar hakkında söylenip durur.

Öğrencilerin öğretmen ortada yokken sınıfa girdiğini düşünün. Bazı öğrenciler kendilerine bir yer bulurken bazıları ortalarda dolanıyor. Ortak soru şu: Öğretmen kim? Bu doğru sınıf mı? Ders tarih mi? Hepsinin cevabı da aynıdır: Bilmiyorum.

Zil çalar ve aniden, tıpkı hapisten çıkmış bir canavar gibi, odaların birinden ya da köşe başından bir öğretmen çıkıverir. Bu, daimi etkisiz öğretmen Devreleri Yanık Kâmil'dir. Kantinde kahvesini yudumlayıp sigarasını tüttürürken görülebilir. Okulun ilk günü öncesinde, yıllardır yaptığı gibi, hep aynı şeylerden yakınır.

Koştura koştura sınıfına gider, zil çaldığında ucu ucuna içeri girer. Öğrenciler, sınıfta çıt çıkmayacak dercesine bakan tehditkâr bakışları fark ederler. Asla kendisini tanıtmaz; sınıfı, dönemi de söylemez. Sınıfın karşısında bir eğitim çavuşu edasıyla durup "Adınızı söylediğimde ayağa kalkın ve imzalamam için kayıt belgenizi bana getirin." der.

Herkesin kaydı tamamlanmış gibi göründüğünde listeye şöyle bir bakar ve herkesi çağırıp çağırmadığını sorar. Bir el kalkar. Öğrencinin yanlış sınıfta olduğunu fark eden Devreleri Yanık Kâmil, ona nereye gitmesi gerektiğini söyler. Öğrenci sınıftan çıkarken bütün bakışlar onda toplanmıştır. Bu bakışlar size iki şey söyler:

- Aptal! Nasıl yanlış sınıfa gelecek kadar salak olabiliyorsun?
- Koca yıl boyunca bu öğretmen müsveddesine tahammül etmek zorunda olmadığı için şanslı değil mi?

Böylece bir öğrenci, öğretmen hazır olmadığı ve davetkâr olmayan bir tavırla hareket ettiği için aşağılanmış olur. Bu arada öğrencilerin Devreleri Yanık'la ilgili ilk izlenimleri, eğitim yılı boyunca çalışmalarına yansıyacaktır.

İlk isteğiniz etkisiz olacak demektir...

1. Öğrenciler sınıfa geldiğinde orada değilseniz,
2. Öğrenciler sınıfa girmeden önce kayıt belgelerini kontrol etmezseniz,
3. Öğrencilerinize adınızı, sınıfın kapı numarasını, dönemi ya da sınıfı ve şubeyi söylemezseniz,
4. Öğrencilere hoş geldin karşılaması yapmazsanız,
5. Herkes yerine oturduktan sonra sınıfta yerleri değiştirirseniz,
6. İdari işler yapmak zorunda olduğunuzdan yakınırsanız,
7. Ödevleri önceden hazırlamadıysanız ve siz öğrencilerin kayıtlarını kontrol ederken onların yapacağı bir şey yoksa

Oturma Düzeni mi, Öğrencilerin Sıralara Dağıtılması mı?

Sıraları öğrencilere ayırmalı mıyım yoksa istedikleri yere oturmalarına izin mi vermeliyim? Bu soru ancak öğrencilerin ne yapmasını istediğinize karar verdikten sonra anlamlı hâle gelir. Öğrencileri sıralara dağıtmak bir sorun değildir. Oturma düzeni belirlendikten sonra öğrencilerin sıralara dağıtılması gelir. **Öncelik oturma düzenindedir.**

Öğretmen, oturma düzenini belirlemeden önce öğrencilerin neler başarması gerektiğini bilmelidir. Ardından sıralar, görevlerin en üst seviyede başarılmasını ve istenmeyen davranışların en düşük seviyeye indirilmesini sağlayacak biçimde düzenlenir. Oturma düzeni belirlendikten sonra, öğrenciler sıralara istenen biçimde dağıtılabilir.

Oturma düzeninin amacı sınıftaki görevleri başarmaktır.

İletişimi Sağlayacak Bir Oturma Düzeni Olmalı

Oturma düzenleri en heyecanlı konu olmayabilir ama sıraların yerleştirilme biçimi dersin çıktısını derinden etkileyebilir. **Bir oturma düzeninin başlıca amacı iletişimi sağlamaktır.**

- Etkili öğretmen yıl boyunca öğrencileri harekete geçirecek çeşitli etkinlikler yapar.
- Bir dizi farklı oturma düzeni kullanılır.
- En iyi oturma düzeni iletişim kurmanın önünü açandır.

İnsanların iletişim kurma biçimleri, hedefinize ulaşmadaki başarınızı belirleyecektir.

Öğretmen öğrencilerle iletişim kuruyor mu? Öğrenciler birbirleriyle iletişim kuruyor mu? Öğrenciler bir dinleyici kitlesiyle iletişim kurabiliyor mu? Öğrenciler bir bilgisayarla iletişim kurabiliyor mu? Öğrenciler bir uzaktan eğitim öğretmeniyle iletişim kurabiliyor mu?

Chris Bennet tiyatro hocası. Sınıfı konferans salonunda ve sıralar yere sabitlenmiş. O, öğrencileriyle iletişim kuruyor; öğrenciler birbirleriyle iletişim kuruyor; sahnedeki öğrencilerle de benzer biçimde iletişim kuruyorlar. Seyirci olma duygusuna kapılmanın, seyirci koltuğunda oturmaktan daha iyi bir yolu olabilir mi?

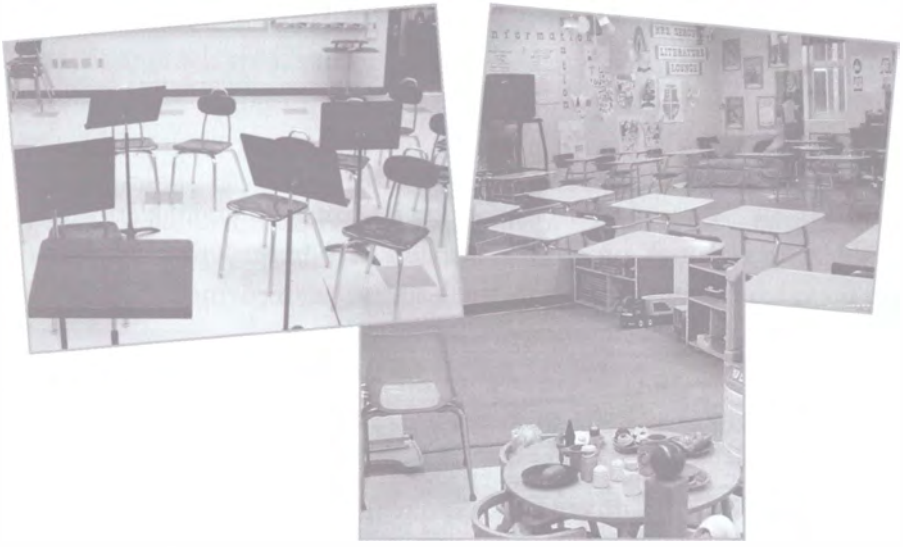
LaMoine Motz fen bilgisi öğretmeni. Sınıfı, araştırma temelli bilimsel etkinliklere uygun özellikler taşıyor. Öğrenciler, "deney grupları" denen etkinliklere yönelik küçük gruplara ayrılmış. Bu oturma düzeni, sınıf ya da konu ayrımı olmaksızın küçük gruplarla yapılan her çalışmada kullanılıyor.

Tony Tringale beşinci sınıf öğretmeni. Sosyal derslerde, tartışmaya dayalı ders işleme biçimine en uygun olanın at nalı oturma düzeni olduğunu görüyor. Konuşup sayısız tartışma yönetiyor. Bu oturma düzeninde öğrenciler onu ve birbirlerini görüyorlar.

Angelica Garcia sahne sanatları hocası. Müzik çalarken yaşça küçük öğrencileri yüzleri ona dönük biçimde yerde oturuyorlar. Yerdeki çarpı işaretleri nereye oturacaklarını gösteriyor. Yaşça büyük öğrencileri ise yüzleri ona dönük biçimde ayakta duruyorlar.

Diana Greenhouse "İç-Dış Tartışma" için sandalyeleri iki çember biçiminde sıralıyor. İç çember içeri bakarken dış çemberdeki sandalyeler dışarıya yönelik duruyor. Sandalyeler sırt sırta sıralanarak iç ve dış sandalye çemberleri oluşturuyor. (Bu teknikle ilgili daha fazla bilgi için Bkz. 274. sayfa)

Robin Barlak anaokulu çağına yönelik bir özel eğitim uzmanı. Çoğunluğu ciddi ölçüde engelli olan öğrencileri, büyük grup çalışması yaparken halının üstünde her gün aynı yerde, yarım daire düzeniyle, yüzleri ona dönük biçimde oturuyorlar.

Steve Geiman beden eğitimi öğretmeni. Tribünlerdeki koltukları saymazsanız oturacak yer yok. Öğrenciler bazen askerî düzende sıralanıyorlar, bazen öğretmenin etrafında toplanıyorlar. Bazı idmanlardaysa farklı yönlere bakan sıralar oluşturuyorlar.

Oturma Düzenleri

Sıralar, tasarladığınız iş için özel olarak düzenlenmiştir.

Örnekler

- İlk gün kayıt ve prosedürler
- İş birlikli öğrenme
- Ders dinleme
- Bir hikâye dinlemek için oturma
- Sınıf tartışması ve etkileşim
- Küçük grup etkinliği
- Sınav olma
- Bireysel araştırma ya da masa başı işi

Öğrencilerin Sıralara Dağıtılması

Sıralar, öğrenmeyi ve sınıf yönetimini en üst seviyeye çıkaracak ve istenmeyen davranışları en alt seviyeye indirecek biçimde dağıtılmıştır.

Örnekler

- Yaşa göre
- Boya göre
- Alfabetik sıraya göre
- Akran eğitimi için
- Çiftler hâlinde problem çözerken
- Daha düşük başarıya sahip ya da daha katılımcı öğrencilerin ön sıralarda oturtulması

Oturma Düzenleri

Sınıftaki görevlerin başarılması için, oturma düzenlerini belirleme amacıyla sırasıyla şu üç soruyu sormalısınız:

1. **Ne yapmak istiyorum?**

Bir hikâye mi okumak istiyorum? Küçük grup etkinlikleri yapmak mı? Disiplin sağlamak, prosedürleri ve rutinleri öğretmek mi? Yoksa istediğim bir video izletmek, koro yönetmek, alıştırmaları çözmek ya da bireysel çalışma yapmak mı?

2. **Ne tür oturma düzenleri mümkün?**

Sınıfınızın büyüklüğü ya da şekli ya da sınıftaki sıra sayısı sizi kısıtlayabilir.

3. **Hangi oturma düzenini kullanacağım?**

Farklı görevleri başarıyla yerine getirmek için farklı oturma düzenlerinin kullanılması gerekir. Öğrenciler onlardan başarmalarını istediğiniz şeyi kolaylaştıracak biçimde oturmalıdır.

Bütün eğitim yılı boyunca kullanılacak tek bir oturma düzeni yoktur. Amaçlarınız için gerekli gördükçe sınıftaki oturma düzenini istediğiniz sıklıkta değiştirin.

Ya Sıralar Hareket Ettirilemiyorsa?

Eğer sıralar sabitlenmişse bu oturma düzenine mahkûmsunuz demektir. Bu durumda etkinliklerinizi mevcut oturma düzenine uydurmalısınız.

Sınıf, başka bir şube ya da başka bir ders için kullanılıyor olabilir. Daha da önemlisi başka bir öğretmenin sınıfını geçici olarak kullanıyor olabilirsiniz.

Kendi rahatınız için sınıf yönergelerinizi ve öğretim tekniklerinizi belirleyin. Şüphesiz ki koşulların ve maddi imkânların dayatmalarına boyun eğmek zorunda kaldığınız durumlar olmuştur. Örneğin lüks bir otelin devasa salonu yerine evinizde yapacağınız bir düğün törenine yalnızca yetmiş beş kişi çağırabilirsiniz.

Her şeyin istediğiniz gibi olmayacağını kabul edin ve buna takılmayın.

Vücudunuzu yenilemeyi öğrenin ve yaşam kalitenizi artırmaya devam edin.

Öğrencilerin sınıfınızın nasıl düzenlendiğini ve yapılandırıldığını öğrenmesinin tek yolu, sıraları sınıftaki herkesin sizi görebileceği biçimde yerleştirmektir. Kuralları, prosedürleri ve rutinleri öğretmek istiyorsanız sınıfı, öğrencilerin yarısının sırtını size döneceği bir dizi merkezler ve daireler biçiminde düzenlemeyin. Disiplin kuralları, prosedürler ve rutinler 18 ve 20. bölümlerde açıklanıyor. Bunların en iyi öğretilme biçimi sıraların yatay ve dikey hatlar hâlinde yerleştirilmesi yoluyla olur.

Öğrenciler Sırtları Size Dönük Otururlarsa Olacaklar

1. Siz bir disiplin kuralını açıklıyorsunuz ve öğrenciler küçük bir grup olarak oturmuş birbirlerine ve gökyüzüne bakıyorlar. Umursamaz tavırlarıyla ilk kuralı geçersiz hâle getirdiler.
2. Bir prosedürü açıklıyorsunuz. Bu arada öğrencilerin yarısı arkalarına dönüp yazmak, sonra tekrar arkalarına dönmek zorunda kalıyorlar. Öğretme prosedürleri gereği, prosedürünüzü geçersiz hâle getirdiniz.
3. Başka bir prosedürü açıklıyorsunuz ve öğrencilerin yarısının, sırtı size dönük olanların, anlayıp anlamadığını bilemiyorsunuz çünkü onları prosedürü uygularken göremiyorsunuz. Öğrencilerin öğrendiğinden emin olma prosedürünü geçersiz hâle getirmiş oluyorsunuz.

Öğrencilerin Sıralara Dağıtılması

Etkili öğretmen okulun ilk günü tek tek öğrencileri belirlenmiş sıralara yönlendirir. Okulun ilk günü sırasını aramayı öğrenciler için hayal kırıcı bir hazine avına çevirmeyin. Konu saniyeler içinde halledilmeli. Bu, sınıfça tartışılacak bir şey değildir. Eğitimi vermekten sorumlu öğretmen siz olduğunuz için, konu tartışmaya açık olmamalı. Sınıftaki eşyaları, malzemeleri ya da sıraların yerlerini yeniden düzenlemek istediğinizde de aynı pratik yolu kullanarak değişiklik yapın.

Eğer öğrencileri belirlenmiş sıralara yönlendirirseniz çoğunlukla çok daha etkili bir sınıfınız olacak demektir. Grup çalışması için öğrencileri gruplarına yönlendirmeli, ardından grupları istasyonlara ya da oturma düzenlerine katmalısınız. Örneğin bir akşam, misafirlerinizin üç ayrı masada oturduğu bir parti düzenliyorsanız onlara çekmeceden tabak

çanak alıp istedikleri yere oturmalarını söylemezsiniz. İyi bir ev sahibi olarak nereye oturmaları gerektiğini söylemeniz beklenir.

Havayolları, tiyatrolar ve restoranlar -iyi olanları- size bir yer ayıracak ya da sizin de onayınızla sizi bir masaya yönlendireceklerdir. Sınıfta da böyle yapın. Siz öğretmensiniz, şefsiniz, yöneticisiniz.

Oturma Planı Hazırlamak İçin Nedenler

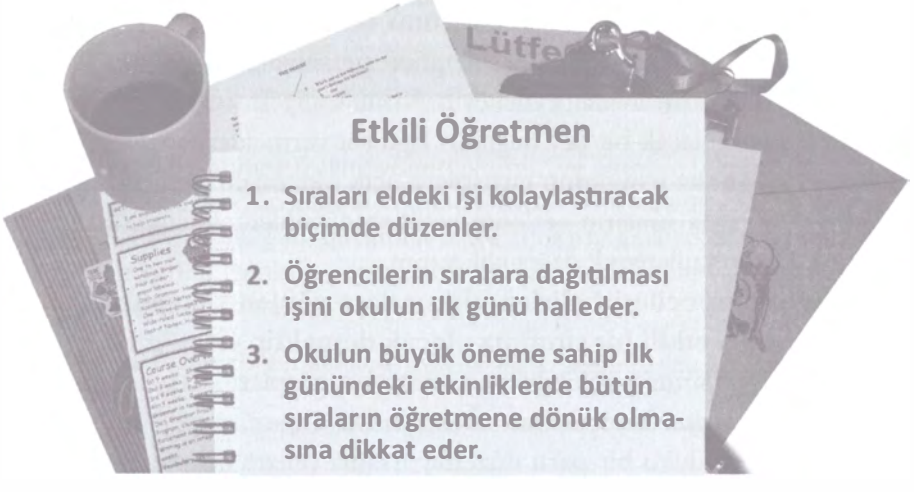
1. **Yoklama almayı kolaylaştırır.**
2. **Adları ezberlemeye yardımcı olur.**
3. **Sorunlu öğrencileri ayırır.**

Öğrencilerin sıralara dağıtılması bazen sosyal ve davranışsal nedenlerle de yapılır. Belli öğrencilerin birlikte oturmasını istemiyorsanız onları ayırın. Bir düzenlemeye gitmeden önce "Lütfen oturmadan önce size yerinizi göstermemi bekleyin." deyin.

Öğrencilerin sıralara dağıtılması, yoklamanın zil çalana kadar yapılacak çalışmalarla uğraşan öğrencilerin dikkatini dağıtmayacak biçimde yapılmasını kolaylaştırır. (Bkz. 133. sayfa)

Öğrencilerin sıralara dağıtılması kalıcı değildir. Üzerlerinde öğrencilerin adlarının yazılı olduğu küçük etiketler kullanın. Böylece öğrencilerin yerlerini kolayca değiştirebileceksiniz.

Oturma düzenleri ve sıra planları sınıfta sorun olmamalı. **Esas odak noktanız öğrencinin başarısı ve öğretim programıdır.**

Derse Nasıl Etkin Başlanabilir?

Derse Başlarkenki Önceliklerniz

Ders başlarken ilk önceliğiniz öğrencileri çalışmaya yönlendirmektir.

Çoğu büyük mağazada girişte bir görevli durur. Yüzünde bir gülümsemeyle sizi karşılar, alışveriş sepeti isteyip istemediğinizi sorar ve hemen elinize bir sepet tutuşturur. Siz de alırsınız çünkü onlar böyle istemiştir. Sepet büyüktür çünkü sizin o koca sepeti doldurup harcadıkça harcamanızı isterler. Ayrıca potansiyel bir müşteri olarak görüldüğünüz için siz de kendinizi iyi hissedersiniz.

15. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Öğrenciler sınıfa girdiğinde hazır ve panoya asılmış bir ödev olsun.

Etkili öğretmenler de böyle yaparlar. Öğrencileri kapıda gülümseyerek karşılayıp "Bu senin ödevin." derler.

Öğrenciler ödevi alıp hemen çalışmaya koyulurlar. Bu nedenle böyle öğretmenler ve öğrencileri başarılı olurlar.

Bu uçuk bir fikir değil. Her gün binlerce sınıfta tekrarlanıyor. Öğrenciler içeri giriyor, oturup çalışmaya başlıyorlar. Onlara bunu yapmalarını söyleyen kimse yok. Bazı ülkelerde sınıftan sınıfa gezen bir öğretmen oluyor. Başlarında öğretmen olmasa da öğrenciler sınıfta ne yapılması gerektiğini biliyorlar.

Her Gün ve Aynı Yerde

İlk önceliğiniz yoklama almak değil, öğrencilerin hemen çalışmaya başlamasını sağlamak. Özel sektörde de durum farklı değil, kısmi zamanlı olarak bir yerlerde çalışan öğrenciler için bile durum böyle. İşçiler sağda solda durup birilerinin kendilerine emirler yağdırmasını beklemiyorlar ya da "Ne yapmamı istiyorsunuz?" gibi sorular sormuyorlar. Belirlenen saatte çalışmaya başlamaları bekleniyor.

Üç koşulu yerine getirdiğinizde, ders başladığında öğrencileri kolaylıkla çalışmaya yönlendirebilirsiniz.

1. Bir ödevleri olmalı.
2. Ödevi nerede bulacaklarını bilmeliler.
3. Ödevi neden yapmaları gerektiğini bilmeliler.

Örnek Ödevler

Öğrencilerin hemen çalışmaya başlaması için panoya bir ödev asılmalı.

Örnek İlkokul Ödevi

Heceleme:

1. Kâğıtlarınıza 1'den 15'e kadar numara verin.
2. Bir heceleme testi çözün.
3. Bir arkadaşınızla kâğıtlarınızı değiştirin.
4. Testlerdeki hataları düzeltin.
5. Yanlış hecelediğiniz kelimeleri beşer kere yazın.

Örnek Ortaokul Ödevi

1. Haiku yazmanın kurallarını gözden geçirin. Tahtadaki hatırlatmaya ya da kitabınızdaki ilgili kısma bakabilirsiniz.
2. Kış hakkında bir haiku yazın.
3. Tek kelimelik bir başlık verin. Başlıkta kullanacağınız kelime metinde geçmemeli.

Sağduyu ve etkili sınıflar hakkındaki araştırmalar aynı şeyi söylüyor:

HER GÜN ÖDEVLERİ PANOYA ASIN!

Ödevleri her gün aynı yere asın. Aynı ödev olsa bile. Öğrenciler ödevin her gün aynı yerde olduğunu bir kez öğrendiklerinde "Ödev ne?", "Ne yapmam gerekiyor?" gibi sorularla zaman kaybetmezsiniz.

Ödevler Her Gün Aksatmadan Panoya Asılmalı

1. Öğrenciler sınıfa girmeden ödevi panoya basın.
2. Ödevi her gün aynı yere asın.

Bugün Bir Şey Yapıyor muyuz?

Etkisiz öğretmen ödevi söyleyeceği ana kadar bir sır gibi saklar ve farklı biçimlerde söyleyebilir ve her gün başka yere asabilir.

Bazen öğrenciler istese bile ödev yoktur. Bunun nedeni öğretmenin de ne yapılacağını, öğrencilerin ne öğrenmesi gerektiğini ya da nasıl öğretileceğini bilmiyor olması olabilir.

Ödevlerin asılmadığı sınıfları hemen tanırsınız. Etkisiz öğretmen şuna benzer şeyler söyler:

"Dün nerede kalmıştık?"
(Anlamı: Olaylar benim dışımda gelişiyor.)

"Kitaplarınızı açın, sırayla okuyacağız."
(Neden?)

"Sessizce oturup çalışmaya devam edin."
(Ne işimize yarayacak?)

"Şu filmi izleyelim."
(Ne öğreneceğiz?)

"Size serbest çalışma zamanı veriyorum."
(Anlamı: Size verecek ödevim yok. Derse hazırlanmadım.)

Ders kitabı program değildir. Öğrencilerin çalışma kâğıtları doldurup meşgul olmasını ve sessiz durmasını sağlamak program değildir. Bir programı olmayan öğretmenler ders kitabına sayfası sayfasına bağlı kalırlar ve öğrencileri meşgul edecek çalışmalar ararlar. Bu olduğunda sınıfa girip şöyle sorular soran öğrencileriniz olacak demektir:

"Video mu izleteceksiniz?"
"Bize bir şeyler mi okuyacaksınız?"
"Ders mi anlatacaksınız?"
"Biraz çalışmamız için bizi serbest mi bırakacaksınız?"

Ya da daha da kötüsü;

"Bugün bir şey yapacak mıyız?"
"Bugün önemli bir şey yapacak mıyız?"
"Derse gelmediğimde önemli bir şey kaçırdım mı?"

Buna benzer yorumlar yapılan sınıflarda, öğrenciler çalışmalarından sorumlu değildir. Sınıftaki tek sorumlu kişi öğretmendir. Bu nedenle ne olacağını öğretmene sorarlar. Yönlendirme, eğlence ve çalışma için hep öğretmene bakarlar.

Her Şey Nasıl Başladığınıza Bağlı

Teniste her puan için iki kere servis atma şansınız vardır. İlk serviste ne yaptığınız puanı almanızı etkileyecektir.

Örgüde ilk sıraya nasıl başladıysanız sonraki bütün ilmikler ona göre gidecektir. Aslında sonradan işe yanlış başladığınızı görürseniz işe tekrardan başlama umudunuz vardır.

Aşkta ağzınızdan çıkan ilk kelimenin ikinci bir kelime etme şansınız olup olmayacağını belirleyeceğini bilin.

Öğrenciyi o günkü derse hazırlamak için sınıfa girip bir sabah ya da sınıf rutiniyle işe başlaması söylenmelidir.

Etkili öğretmen;

- Öğrenciler sınıfa girmeden önce panoya asılmış, zil çalana kadar yapılması gereken bir ödev hazırlamış olur.
- Bu ödevi her gün aynı yere asar.

Bir Aylık Eğitim Kaybı

Güneybatı Eğitim Geliştirme Laboratuvarı'ndan Shirley Hord, her dersin başında 3 ila 17 dakika arasında kayıp olduğunu ortaya koydu. Yani ilk öğrencinin sınıfa girdiği andan dersin etkin olarak başladığı ana kadar toplam ders süresinin %9'u ila %32'si arasında bir zaman kaybediliyor.

Ders başı 10 dakika kaybedildiği varsayılırsa altı derslik bir günde bir saatin kaybedildiği anlamına gelir. Bunu 180 iş günü ile çarparsak sonuç eğitim yılı boyunca 180 saatin kaybedildiği sonucu çıkar. **Günde altı saat ders üzerinden konuşursak demek ki her yıl eğitim yılının bir ayı kaybediliyor.**

Eğitim politikalarını belirleyenler eğitim yılını uzatmaktan söz ediyorlar. Buna hiç gerek yok çünkü

Etkili öğretmenler eğitime ayrılan zamanı en kıymetli kaynakları olarak görüp korumayı ve sınıfta geçen süreyi sonuna kadar kullanmayı bilirler.

İlk ödevler tahtaya, panoya asılabilir; slaytla yansıtılabilir ya da öğrenciler sınıfa girerken dağıtılabilir.

Sabit sınıfı olmayan bir öğretmenseniz ya da bir özel eğitim öğretmeniyseniz ödevi slayt olarak, taşınabilir bir tahta üstünde ya da sınıfa girer girmez göstermeye hazır biçimde bilgisayarınızda taşıyabilirsiniz.

Beden eğitimi ve okul öncesi eğitim sınıflarında ödevin asılması gerekmez. Prosedürün her gün provası yapılır ve tekrarlanır; böylece öğrenciler sınıfa ne yapacaklarını bilerek girerler.

Etkili öğretmenler ilk ödevlere farklı adlar verirler. Bu etkinlik için yaygın kullanılan adları şöyle sıralayabiliriz:

Ödev	Enerji verici
Zilci	Açılış Etkinliği
Zile kadar	Altın saatler
Hemen şimdi	Günün Sözü

Zile kadar yapılması gereken ödevlere puan verilmez. Derse öğrencileri tehdit ederek başlamayın. Zile kadar yapılması gereken ödev bir prosedürdür ve prosedürler kural değildir. Bu nedenle sonuçları ya da cezaları da olmaz.

Tipik Bir Sabah Rutini Örneği

- Sessizce sınıfa girin.
- Paltonuzu ya da ceketinizi çıkartıp asın.
- Çantanızı boşaltın.
- Ucu açılmış iki kaleminiz, kitaplarınız ve ders materyalleriniz hazır olsun.
- Tamamlanmış bütün ödevlerinizi teslim edin.
- Günün yapılacaklar listesini okuyun.
- **Zile kadar bitirilmesi gereken ödeve kendiniz başlayın.**

İlk Ödevler

Örneğin öğretmenin bir cümleyi kelimelerin sırasını değiştirerek yazdığını düşünelim. Öğrencilerin yapması gereken kelimeleri bir cümle formunda yeniden sıralamaktır.

Arizona'da bir öğretmen bir yıl boyunca kullanacağı, zile kadar yapılacak etkinlikler dizisi hazırladı. Bunları her güne bir tane gelecek biçimde slayta döktü ve slayt makinesinin altına koydu. Her akşam sınıftan çıkarken bir sonraki günün ödevini makineye yerleştirdi. Eğer sınıfa gecikirse diye bir öğrenciye de slayt makinesini açmayı öğretti.

Kendi ödevlerinizi hazırladığınızda (ya da satın aldığınızda[13]) bir sonraki yıl kullanacağınız biçimde saklayın. En iyi ödevler o günün konusuna uygun olan, ne yapılması gerektiği konusunda bağlantı kurup motivasyon sağlayanlardır. İlkokullarda, özellikle ilkokul dörtte yaygın olarak kullanılan bir etkinlik ders başlayana kadar sessiz okumadır.

Bunu öğrenciler için verimli hâle getirin. Bu kıymetli zamanı yoklama almak ya da evrak işleriyle uğraşmak gibi verimsiz şeylerle harcarsanız bütün ders saatinin başarısını tehlikeye sokacaksınız demektir.

Günlük Coğrafya Pratiği

Alabama'dan Debra S. Lindsey doksan dakikalık blok derslerde, beşinci sınıflara fen bilgisi ve sosyal bilgiler öğretiyor. Kullandığı etkinliklerden biri "Günlük Coğrafya Pratiği". Bunu tutarlı bir biçimde yaptığından öğrencilerin soru sormasına gerek yok ve her gün ne yapacaklarını biliyorlar.

Günlük Coğrafya Pratiği, Evan-Moor Eğitim Yayınlarının ticari amaçla hazırladığı bir ürün ve eğitim materyalleri satan bir mağazadan ya da internetten temin edilebilir. Her hafta öğrenciler için haftanın haritası ve her gün cevaplanacak iki soru oluyor. Öğrenciler kuralın, tam ve gramer bakımından doğru cümlelerle cevap vermek olduğunu biliyorlar.

Debra, öğrencilerin yılın sonunda üst seviye harita okuma becerisi edinmekle kalmadıklarını, kendi alanıyla ilgili günlük çalışmalarda ve testlerde çok iyi cümleler de yazdıklarını söylüyor.

13) www.dailybite.com

Etkili Okulların Okulca Benimsenmiş Prosedürleri Vardır

Wanda Bradford Kaliforniya'daki Harris İlkokulunda müdür. Etkili Öğretmen video serilerinden çeşitli kısımları öğretmenlere izletti. Kimseyi bir şey yapmaya zorlamadı ama öğretmenleri kendiliklerinden güne, zile kadar yapılacak etkinliklerle başlamayı tercih ettiler. Böylece bu, okulca benimsenmiş tutarlı bir uygulama oldu.

Bradford, "Her günü yapılandırılmış bir başlangıçla açıyoruz. Her öğretmenin günlük bir başlangıcı var ve öğrenciler güne o ödev üstünde çalışarak başlıyorlar." Okulun başarısını bir şiirle dile getiriyor.

Öğrenciler sınıfa gelir,
Gün öğrenmeyle başlar.
Gevezelik etmezler,
Güne ödevle başlarlar.

Ödevler açıktır,
Anlatmak gerekmez.
Sessiz sakin iş başı yapılır.
Bu arada öğretmen yoklamayı alır.

Günlük işler yapılırsa
Az zaman kaybedilir.
Dersler su gibi akar,
Sınıf yönetimi coşar.

Araştırmalar diyor ki
Etkili öğretmen güne
Zamanı iyi kullanarak başlarsa
Hedefe ulaşma oranı da artar.

Wanda'nın şiirinin amacı öğrencilerin hedefe ulaşmaları. Öğretmenler bunu, sınıflarını yönetmede rutinleri kullanarak başardılar.

Harris Okulu'nu düşünün. Hatta daha iyisi kendi okulunuzu düşünün. Hayal edin…

- Öğrenciler sınıfa girip oturuyor ve hemen çalışmaya başlıyorlar. Kimse onlara ne yapacaklarını söylemiyor. Ödevi nerede bulacaklarını da biliyorlar.
- Sonraki derse geçiyorlar, oturup çalışmaya başlıyorlar.
- Ve sonra yeni ders
- Yeni ders
- Ve sonraki

Bunun okuldaki hâkim kültür olduğunu düşünün. Ertesi yıl öğrenciler üçten dörde, altıdan yediye ve on birden on ikiye geçiyorlar ve bu, bütün okul bölgesinin hâkim kültürü.

Sadece Düşünün...

- **Öğretmenler bütün sınıflarda tutarlı biçimde rutinler kullanarak birbirlerini destekleseler yaşamın ne kadar kolay olacağını bir düşünün.**
- **Bu, okulun hâkim kültürü olsa öğrencilerin hedefe ulaşma oranlarının nasıl olacağını bir düşünün.**
- **Bu, bütün okul bölgesinin hâkim kültürü olsa okulların ne kadar etkili olacağını bir düşünün.**

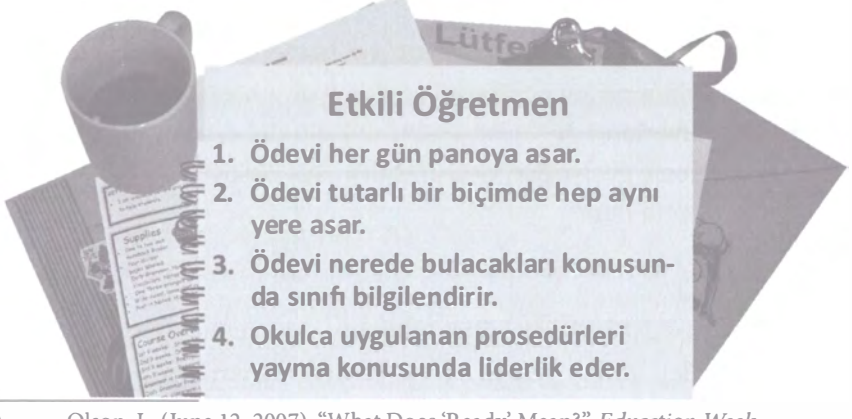
Bütün bunları başarmak için para gerekmiyor. Masraflı, gelip geçici programlar uygulamak da. Ortada tartışılacak bir şey yok ve bu konsept hangi sınıfa, hangi dersin anlatıldığından ve bölgenin hangi eğitim felsefesini benimsediğinden bağımsız olarak işliyor.

Ortaya Çıkıp Çalışmaya Hazır

Daniel Furman[14], işverenlerin lise mezunlarının "iş görüşmesine uygun kıyafetle gelmediklerinden, girmek için görüşme yaptıkları işle ilgili hazırlıkları olmadığından" yakındıklarını belirtiyor.

"Bir iş bulacak kadar şanslı olanlarsa Pazartesiden Cumaya kadar iş yerinde görünmeleri gerektiğinin farkında değiller."

İşin sırrı birlikte çalışanların bir aile olması. Bu, tutarlılık duygusu yaratıyor ve herkes için yaşamı çok daha kolaylaştırıyor. Daha da önemlisi öğrencilerin hedefe ulaşma oranı artıyor çünkü eğitim ve öğrenmeye daha fazla zaman ayrılıyor.

14) Olson, L. (June 12, 2007). "What Does 'Ready' Mean?" *Education Week*

Yoklama Ne Zaman ve Nasıl Alınmalı?

Etkili Yoklama Almanın Sonuçları

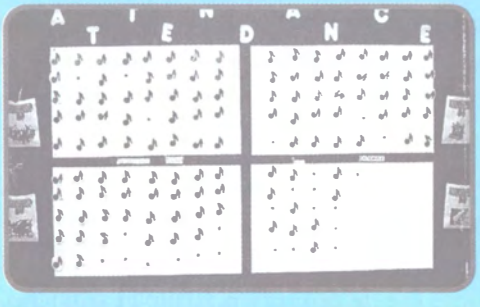
Etkili öğretmen derse hemen bir ödevle başlar, yoklamayla değil.

Kansas'ta bir müzik grubu çalıştıran Becky Hughes, yoklama almıyor bile. Her öğrencinin adı bir panoya cırt cırtlı bantlarla yapıştırılmış duruyor. Öğrenciler sınıfa girdiklerinde ne yapacaklarını biliyorlar. Adlarını alıp panonun yanındaki zarfa atıyorlar.

Her gün seçilen bir öğrenci piyanoda do notasına bastığında herkes oturduğu yerde enstrümanını akort ediyor. Becky, zil çaldığında bagetini kaldırıyor, zil sustuğunda bagetini indiriyor ve öğrenciler çalmaya başlıyor. Öğrencilere yerlerine oturmaları için bağıran yok. Becky'nin gülümsemesinin ardından öğrenciler büyük bir istekle okul takımının marşını çalıyorlar.

16. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Yoklama almayı, eğitim zamanından çalmayacak biçimde kolaylaştırın.

Bunlar olup biterken nöbetçi öğrenci panoda kalan notalara bakarak yoklamayı tamamlıyor.

Nevada'da öğretmenlik yapan Heidi Olive dersin ilk beş dakikasının çok önemli olduğunun farkında.

Ön bilgilendirmeye ya da gözden geçirmeye yönelik bir etkinlik panoya asılmış oluyor. Etkinliğin türü değişiyor. Öğrencilerden bir alıntıya ya da gazete makalesine yönelik bir şeyler yazmaları, bir zaman çizelgesini kopyalamaları, bir müzik eserine yönelik duygularla ilgili beyin fırtınası yürütmeleri ya da önceki okuma ödevine ilişkin soruları cevaplamaları bekleniyor. **Açılış etkinliği ne olursa olsun amaç, öğrencileri kapıdan adımlarını attıkları andan itibaren çalışmaya yöneltip** Heidi'ye yoklama almak ve diğer idari işlemleri tamamlamak için fırsat yaratmak. Açılış etkinliği bir yandan da o günkü derse başlamayı sağlar.

Dersin başlangıcını yapılandırmak, günün kalanında öğrencinin derse katılımını sağlamak bakımından büyük öneme sahip. Tıpkı bir filmin ilk sahnesi gibi dikkatinizi çekmeli, sizi koltuğa yapıştırmalı. Eğer derse başlama etkinliği olmazsa öğrenciler yerlerinden kalkıp dersin başlamasını beklerler.

Yetişkinler dünyasında işe zamanında başlamak yaygın bir prosedürdür. Düğünler, buluşmalar, maçlar ve televizyon programları hep zamanında başlar. En azından böyle olması beklenir. Tıpkı derslerin de olması gerektiği gibi.

İlginç Bir Devam Duygusu

Nano saniye düzeyinde yönetilen dünyamızda bazı öğretmenler hâlâ her günün ya da dersin başlangıcında yoklama alarak öğrencinin öğrenmesine ayrılmış beş dakikayı, hatta daha fazlasını boşa harcıyor.

Tartışılır mı? Tartışılır. Öğrencilerde ilginç bir devam duygusu vardır. Okulda bir yerlerde iseler, hatta okula bir kilometre uzakta bile olsalar kendilerini okulda sayarlar. Hâlbuki çoğu öğretmen belli bir sırada kanlı canlı bir insanın oturduğunu görmediği sürece öğrenciyi yok sayar.

Öğretmen yoklama defterinden bir ad okuyup da cevap alamadığında ya da bir sıranın boş olduğunu gördüğünde "Aaa, Ernie yok." der ve onu yok yazmaya hazırlanır. O anda bir, belki birden de çok öğrencinin itirazı yükselir: "Ernie burada. Koridorda; sınıfa geliyor." ya da "Ernie'yi kütüphanede gördüm. Epey yol var. Şimdi burada olur."

Bu durumda öğretmen ne yapmalı? Öğretmenle sınıf karşı karşıya gelmiştir. Sınıf Ernie'nin okulda bir yerlerde olduğunu söylese de öğretmen onu sırasında görememektedir. Yine de öğretmen Ernie'yi yok yazar.

Sınıfta bulunmayan dört kişinin dördü için de bu sahne tekrarlanır. Her seferinde gürültü seviyesi artar ve çalışmaya yönelik zaman boşa harcanır.

Bazen de öğretmen yoklama defterinden adları okuyup öğrenciler de "Burada." ya da "Yok." diye cevaplarken birisi "Hey!" deyiverir. Sınıfta kıkırdamalar olur.

"Hooo!" Sınıf kopar. Bir an için sınıfa bir bakış atan öğretmen işine devam eder.

Öğrenciler öğretmenin uygunsuz davranış karşısında bir tepki vermediğini hızla fark ederler. Devam sürecine olan ilgileri gittikçe azalır, gürültü seviyesi artar da artar. Bunu, sınıfı susturmaya yönelik başarısız denemeler takip eder. Üstelik daha ders başlamamıştır bile.

Buna karşılık etkili öğretmen bütün öğrencilerin derse nasıl başlanacağını bildiği bir sınıf kurmuştur.

Lütfen yoklamayı dersin başında almayın.

Yoklama almak öğrencilerin sorumluluğu değildir; yoklamayla uğraşıp ders süresinden çalmayın.

Mevcut Olmayan Öğrenci

Yoklama almaya ve mevcut olmayan öğrencilere yönelik bir prosedürüm var. Yoklama alma görevini dönüşümlü olarak üstlenen üç öğrencim var. Diğer öğrenciler ödevlerini yaparken onlar yoklamayı alıyorlar.

Bir öğrenci mevcut değilse yoklamayı alan öğrenci bir kâğıda "Bay Hockenberry'nin verdiği ödev" yazıp günün ödevine iliştiriyor, ardından bunu duvarda belirlenmiş yere bir zarf içinde asıyor.

Mevcut olmayan bir öğrenci geldiğinde beni bulmuyor. Zarftan çalışmayı alıp anlamadığı noktalar varsa yoklamayı alan üç öğrenciden birisine soruyor. Yine de benim yardımıma ihtiyaç duyuyorsa benim yanıma geliyor ama bu nadiren oluyor. Böylece sınıf hızla derse başlamış oluyor.

Ed Hockenberry
Midlothian Ortaokulu, Virginia

Etkili Bir Sınıfta Etkili Yoklama Alma

Etkili öğretmen derse hemen bir çalışmayla başlar, yoklama alarak değil. Etkili öğretmen öğrencilerin sorumlu bir biçimde kendi başlarına çalışmaya başlayacakları bir sınıf ortamı oluşturmayı başarır. Etkin öğrenen öğrenciler şunları bilirler:

1. Sınıfa hızlı ve nazik biçimde girmeyi
2. Sıralarına nasıl geçeceklerini ve ders materyallerini nasıl hazırlayacaklarını
3. Ödevleri için nereye bakacaklarını
4. Hemen işe başlamayı

Yoklama almanın sayısız yolu vardır ancak ilk önceliğiniz öğrencilerin çalışmaya başlamasıdır.

Giriş zili çaldığında ilk işiniz sınıfa bir göz atmak olmalıdır. Bu, yoklama almak değil, çalışmaya başlamamış öğrencileri tespit etmek içindir. Bu öğrencilere hemen işe koyulmaları için sessizce işaret edersiniz. Bunun için onlardan işe başlamalarını istediğinizi açıkça gösteren kendinden emin bir gülümseme ve el hareketi kullanın.

Ödevin nerede asılı olduğunu ve ne yapacaklarını biliyorlar. Akademik öğrenme zamanını en üst seviyeye çıkarıyorsunuz.

Sınıf derse başlar başlamaz idari işlerle uğraşmaya başlayabilirsiniz. Yoklama almak da genellikle bunlardan birisidir.

Etkisiz Yoklama Almanın Sonuçları

- Sınıfın bağırarak cevap verdiği her seferde gürültü seviyesi gittikçe artar.
- Bir öğrencinin mevcut olup olmamasıyla ilgili sınıfla öğretmen arasında bir zıtlaşma doğar.
- Kıymetli dakikalar boşa verilir.
- Aslında sınıfı ilgilendirmeyen idari bir iş yüzünden kıymetli öğrenme zamanı boşa verilirken birçok öğrenci oturup sıkılır.

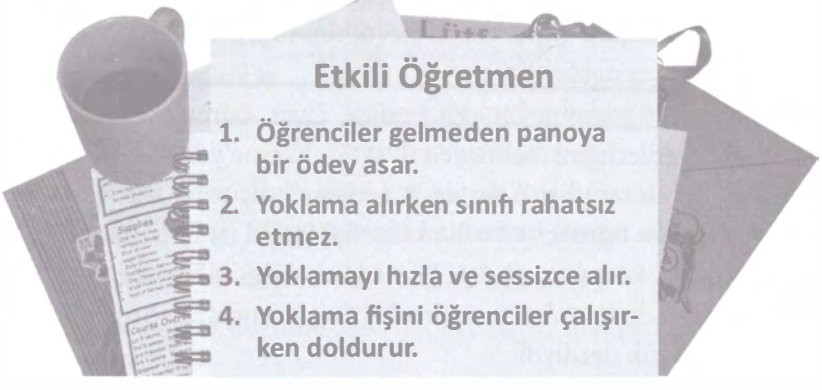
Verimli ve Etkili Yoklama Almanın Üç Yolu

Yoklama almanın birçok yolu vardır. **Hangi yöntemi kullanırsanız kullanın, yoklamayı hızla ve sınıfı rahatsız etmeden almalısınız.**

1. Sınıfa bakın ve oturma düzeninizi dikkate alın. Mevcut olmayan öğrencileri işaretleyin. Bu sürece sınıfı katmayın; onlar iş başındalar.
2. Dosyalar ya da kişisel eşyalar kapıda bir kutuda dursun. Öğrenciler sınıfa girdiklerinde dosyalarını alıp sıralarına geçsinler ve panoda asılı ödevle ilgili çalışmaya başlasınlar. Öğrenciler işe koyulduktan sonra kutuya bakın. Üç kutunun kaldığını mı gördünüz? Adlarını alıp bu öğrencileri yok yazın.
3. 129. sayfada Becky Hughes'un kullandığı uygulamaya benzer biçimde, bazı öğretmenler her öğrencinin adını bir mandala yazar. Bu mandalları bir bölmeye ya da ilgi çekici bir kutuya tutturun. Öğrenciler sınıfa girdiğinde derse geldiklerini göstermek için adlarının yazılı olduğu mandalı alırlar. Öğrenciler çalışmaya başladığında alınmamış mandallara bakıp gelmeyen öğrencileri yok yazarsınız. Uygun bir zamanda mandalları tekrar kutuya koyma görevini bir öğrenciye verin.

Araştırma çok şey söylüyor. Öğrencilerin iş başında geçirdiği süre arttıkça hedefe ulaşma oranları ve öğrenmeleri de artıyor. Etkili öğretmen öğrencileri nasıl hemen çalışmaya başlatacağını bilir. Sonrasında idari bir iş olan devam durumunu kendisi halleder.

Etkili Bir Not Kaydı Sistemi Nasıl olmalı?

Gerçek Bir Not Defteri

İyi düzenlenmiş bir not defteri istediğiniz anda istediğiniz öğrencinin öğrenme düzeyini değerlendirme şansı verir.

17. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Not defteri öğrencinin süreç boyunca aldığı sonuçları ve kaydettiği ilerlemeyi göstermelidir.

Geçmişte öğrenciler sınıfa gelir, bir şey yapmadan sırada oturur ve öğretmeni sessizce dinlerlerdi. Belki de tek etkinlik bireysel olarak yapılan okuma yazma çalışmalarıydı.

Öğrencilere dersin amacı anlatılmazdı; niçin o etkinliği yaptıkları hakkında da en ufak bir ipucu verilmezdi. Öğretmenin otoritesini sorgulamaya ya da "Bunu ne için yapmalıyız?" sorusunu sormaya asla cüret edemezlerdi.

Öğrenmeyi değerlendirmek için değil, iş takvimine göre sınavlar yapılırdı. Öğretmenler öğrencilere ne öğrendiklerini söylemediklerinden sınav soruları da rastgeleydi.

Ardından öğretmen bir not verirdi. Evet, öğretmen her öğrenciye hangi notun verileceğini belirleyen Üst Mahkeme'ydi. Bazı öğretmenler gururla, "Ben yalnızca bir A üç de B veririm." diyordu. Bir işe yaramayacak olsa da birçok öğrenci ve veli notlar hakkında uzun uzun tartışıyordu. Öğretmen hangi konuları işlediği konusunda bilgi sahibi değildi. Yine de "Dönem bittiğinde konuları yetiştirmiş olacak mıyım?" sorusu birçok öğretmenin en büyük derdiydi.

Konuları yetiştirmek öğretmenin göreviyken öğrencinin öğrenmesi değildi.

Böyle bir eğitim sisteminde not defteri yalnızca devam durumunu ve öğretmen tarafından verilen notu kayda geçirmek için gerekiyordu. Raporlar için notlar yuvarlanırdı ve konuları yetiştirmeye odaklanmış etkisiz öğretmen için yaşam devam ederdi.

Ne Tür Bir Not Kayıt Sistemi?

Etkili öğretmen için öğrencilerin neyi, ne kadar iyi yaptığını kaydetmek, her öğrenciyi değerlendirmede ve en üst öğrenme seviyesine kadar çıkarmada büyük öneme sahiptir.

Soru, "Notları ve kayıtları geleneksel yöntemle mi tutuyorum, yoksa bir yazılım kullanıyor muyum?" biçimindedir.

Cevap her ikisi de olabilir. Not defterinin kaybolacağından korkuyorsanız kayıtları dijital ortamda tutmak işe yarar. Bununla beraber bazen ağlar yavaşlayabilir ya da bilgisayar çökebilir. Elinizde bir defter olduğunu bilmek başınızın rahat olmasını sağlar. Birçok öğretmen yazılım kullansa da ne olur ne olmaz diye defter tutmaya da devam eder.

Geleneksel Bir Not Defteri

İlk günden itibaren öğrenci kayıtlarını tutacağınız bir deftere ihtiyacınız olacak. Daha bir derse bile girmemişken bunun hazır olması gerekir. Bu tipik bir "not defteri"dir ve farklı ölçülerde, biçimlerde ya da yapıda olabilir. **Bir not defteri, daha doğru bir deyişle öğrenci kayıt defteri ya da not kayıt defteri olarak adlandırılmalı.** Not kayıt defteri notlardan çok daha fazlasını içerir. Öğrenciler hakkında çeşitli kayıtları tutmada kullanılır.

Kayıt defterleri gerekli bilgiyi anında erişilebilecek biçimde düzenler.

Birçok not defterinde görülen sorun, bir öğrenci hakkında bilgi girmek için ayrılan kısmın bir iki satırdan ibaret olmasıdır.
Bu yüzden şu sorunları yaşarsınız:

- Yalnızca devam durumu gibi tek bir kaydı tutmaya yetecek yeriniz olur.

- İlave bilgi girmek için başka bir sayfa açmalı ve muhtemelen bütün adları tekrar yazmalısınız. Sürekli sayfa çevirmek durumunda kalırsınız.
- Sınıftaki öğrenci sayısı bir sayfadaki satır sayısını aşarsa her sayfanın üst kısmında aynı bilgileri tekrarlamalısınız.
- Asıl sorun bir ilerleme raporu ya da bir not süreciyle ilgili bir özet almak istediğinizde ortaya çıkar. Her öğrenci için bütün bilgileri girebileceğiniz yalnızca bir satır olduğundan devam durumu, ev ödevleri, proje ödevleri, sınavlar vb. öğrencinin ilerlemesini gösterecek, öğrenci hakkında kaydedebileceğiniz her şeyi bir süzgeçten geçirmek zorundasınız. Bunun sonucu olarak ilerleme bir bakışta görülmez.

Kendi not kayıt defterinizi almayı planlıyorsanız öncelikle nasıl not vereceğinizi ve hangi kayıtları tutacağınızı belirlemelisiniz ki nasıl bir defter alacağınızı bilesiniz.

Eğitim yılı başlamadan önce neyi kaydedeceğinize karar vermeniz olmazsa olmazdır. Başka mesleklerde de aynısı yapılır:

- Muhasebeciler sayıları girmeden önce muhasebe defterinde kategorileri belirlerler.
- İş insanları verileri girmeden önce sütunlara başlıklar verirler.
- Bir beyzbol maçında istatistikler tutulurken oyun ilerledikçe gelecek sonuçların doğru biçimde girilmesi için sütunlar adlandırılır.
- Düğün davetiyeleri hazırlanırken de gelecek insanların bilgisini kaydetmek için bir çizelge hazırlanır.

Her öğrenciniz için ne istediğinizi belirlemelisiniz. Örneğin:

Devam	Proje notları
Ev ödevleri	Ekstra krediye yönelik çalışma
Sınıf çalışması	Sınıf katılımı
Sınav notları	Sınıftaki davranışlar
Yetkinleştiği beceriler	Yığılımsal ilerleme

Uygun biçimde tasarlandığında bir not kayıt defteri, her öğrencinin sonuçlarını ve ilerlemesini anında görmenizi sağlar.

Üç Temel Kaydı Tutmak

Öğrenci kayıtlarını iyi tutmak için her öğrencinin adının yanında üç ya da dört satıra ihtiyaç duyacaksınız. Satın alacağınız çoğu not defterinde ise ismin yanında bir ya da iki satır olduğundan uygun olmayan bir not defteri satın aldığınızda öğrencilerle ilgili kayıtları tutarken zorluklar yaşarsınız.

İlk satır: Devam

Bir not defterindeki üç temel kayıt için ayrı ayrı satırlar olmalı.

1. **Devam**
2. **Puanlar**
3. **Nihai toplam**

Devam kaydı muhtemelen okul idaresi tarafından zorunlu tutulmaktadır. Gündelik hayattaki birçok ortamda devam kaydı bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Okullara, insanlara para ödenir; öğrenciler de bir işteki ya da okuldaki mevcudiyetlerine göre puan alırlar. Bu nedenle devam kaydı tutmayı mümkün olduğunca etkin ve dikkati çekmeyecek biçimde yapın. (Bkz. 16. Bölüm)

Tutmanız gereken dört devam kaydı "mevcut", "yok", "mazeretsiz" ve "geç kaldı" biçimindedir.

1. **Mevcut:** Genellikle bu durumda boşluğa bir şey yazılmaz. Bu, size öğrencinin o gün derste olduğunu söyler.
2. **Yok:** Genelde boşluğa, o tarihte öğrencinin derse gelmediğini anlatan bir çarpı atılır. Eğer öğrenci derse gelmeyişiyle ilgili haklı bir mazeret belgesi getirirse bu çarpı silinebilir. Bu, sınıfta olmayışın haklı nedenini gösteren resmî bir yazı olabilir. Eğer çarpı atmamışsanız hâlâ mazeret belgesini bekliyorsunuz demektir.
3. **Mazeretsiz:** Eğer devamsızlığı açıklayan resmî bir belge yoksa bu kısım işaretlenir.

   Mazeretsiz devamsızlık öğrencinin velisinden, doktordan ya da başka bir öğretmenden getirdiği bir belge olmadan gelmeyişini gösterir. Bazı okullarda öğrencinin derse gelmeyişinin mazeretli olup olmadığını siz belirlersiniz. Bazılarındaysa bu işlemi idareciler yapar.

   Mazeretsiz devamsızlıkla ilgili ne yapacağınız okul politikası ile

belirlenmiş olabilir. Bunu idareye sorun. Bir okul idari olarak harekete geçmeden önce ancak belli ölçüde mazeretsiz devamsızlığa müsaade eder. İyi bir okul mazeretsiz devamsızlık ya da dersten kaçma durumunda aileyi anında bilgilendirir.

Başka öğretmenlere de mazeretsiz devamsızlıklar karşısında nasıl bir tavır takındıklarını sorun. **Çoğu durumda mazeretsiz devamsızlık öğrencinin kaçırdığı ödevlerle ilgili sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.** Öğrenci çalışmayı tamamlamalıdır.

Mazeretsiz devamsızlık durumu, öğretmenin öğrencinin ödevi yapmasına yardımcı olma zorunluluğunun ortadan kalkması anlamına gelebilir.

Dersten kaçtığına göre dersi, filmi ya da etkinliği kaçırmanın sorumluluğunu da kabul etmelisin. Eksik materyali kendin bulman gerek. Derse gelmemenin sonucu bu.

4. **Geç Kaldı:** Haklı bir nedenle geç kalan öğrenciyi var yazarsınız. Haklı bir geç kalma nedeni yoksa "geç kaldı" yazılır. Bu konuda okul politikasına uygun davranmalısınız. Örneğin geç kalma belli sayılarda tekrarlandığı takdirde konuyu özel olarak idareye bildirmeniz gerekebilir.

İşin kolayını bulmak istiyorsanız devamsızlıklarda kaçırılan ödevlerin takibini yapmak için Ed Hockenbery'nin 131. sayfadaki prosedürlerini kullanabilirsiniz.

İkinci Satır: Notlar

Sınavlar, projeler, makaleler, çalışma kâğıtları ve ödevler gibi bireysel verileri kaydetmek için ikinci bir satıra gerçekten ihtiyacınız var. Sonuçları hangi sistemi seçtiyseniz öyle gösterebilirsiniz. İster harf değeriyle ister sayısal olarak. Yine de her notun farklı ağırlığı olmasını ya ilerleme raporunuzun işe yaramasını istiyorsanız sayısal sistem çok daha iyidir.

Üçüncü Satır: Genel Toplam

Öğretmenler, öğrencilerin ilerlemelerini gösteren sonuçlara yönelik soru yağmuruna tutulurlar. Velilerden telefonlar alırsınız, rehberlik servisi ya da idare katı program dışı etkinliklere seçilme ölçütlerini belirlemek için tamamlanması gereken formlar gönderir ve öğrenciler de kendi ilerlemeleriyle ilgili sorular sorar. **Her öğrencinin ilerlemesini güncel olarak**

gösteren genel bir taslak hep hazır olmalı.

Üç satırlı not defteri ile işleyen bir ilerleme raporunuz olur ve notları anında girebilirsiniz. Başkaları dişlerini sıkarken sizin ilgilerinizin peşinde koşmaya, spora gitmeye, film izlemeye ya da ayaklarınızı uzatıp kitap okumaya vaktiniz olur çünkü sizin not defteriniz her öğrencinin bütün süreç içindeki sonuçlarını ve ilerlemesini gösterir.

Üç Satırlı Devam ve Not Defteri

Merle J. Whaley okulun kendisine verdiği tek satırlı not defteri yüzünden hayal kırıklığına uğramış bir öğretmen. Karısına, "Herkesin anlayabileceği ve ayrıca her öğrencinin ilerlemesini kolaylıkla gösteren bir not defteri tasarlamak istiyorum." dedi. İki yıllık uğraşının ve pek çok değişikliğin sonunda hazırladığı Üç Satırlı Devam ve Not Defteri beklentilerinin çok ötesine geçti.

"Sonunda bir öğrencinin kayıtlarını ve notlarını saniyeler içinde, kolaylıkla gösteren bir defterim ve yöntemim olmuştu. Her öğrenciye ayrılan üç satırın ilkinde devam ve gerekli becerilerin kaydını tutuyorum. İkinci satır öğrencinin günlük çalışmaları, quizleri, projeleri ve sınav sonuçları gibi bütün puanları için kullanılabiliyor. En önemlisi olan üçüncü satır ise her öğrenci için genel toplamı gösteriyor. Artık veliler aradığında ya da okula geldiğinde öğrencinin ilerlemesini bir çırpıda görebiliyoruz."

Whaley'in not defterinde, her sayfanın üst kısmında koparılabilen bir parça var. Aynı etkinliği yapan bütün öğrenciler için bir sayfanın üst kısmında tarihi ya da ödevi bir kez kaydetmeniz yeterli. Kullanılmayan parçalar yırtılıyor. Böylece herhangi bir sınıfın dizin etiketini aradığınızda kolaylıkla buluyorsunuz. Örneğin birçok öğretmenin aynı etkinliği yapan otuz, kırk hatta daha çok öğrencisi bulunan sayısız sınıfı var.

Sayfaların üst kısmı yırtılarak etkinliklerin, tarihlerin ve muhtemel sonuçların bir kerede girilmesi mümkün hâle geliyor. Bu da bir not kayıt defteriyle uğraşırken muazzam zaman tasarrufu sağlıyor.

Whaley anne baba, öğrenci adının; telefon ve kimlik bilgilerinin çıktısını almaya yarayacak bir de yazılım geliştirdi. Her not verme dönemi için elde ya da bilgisayarda bu verileri yazmak yerine veriler doğrudan not defterine yazdırılabiliyor.

Elektronik Not Kayıt Programı

Devir değişti. Günümüzde öğrencinin öğrenmesini değerlendirmek etkili öğretmenlerin asıl uzmanlık alanı. Aslında, tıpkı bir hasta için en iyi tedaviyi değerlendirip planlamak için bir araya gelen doktorlar gibi, etkili öğretmenler de yardıma ihtiyaç duyan belli öğrencileri ele almak için toplanırlar.

Bir doktorun hastayla ilgili detaylı kaydı gibi, her öğrencinin başarılı olmasına yardım etmek için de detaylı bir kayıt tutma sistemi olmalı. Bunun için ihtiyacınız olan bir elektronik kayıt sistemi olabilir. Hem sizin hem de meslektaşlarınızın hemen erişebilecekleri ve bir öğrenci hakkında size derhal dönüt sağlayacak bir programa ihtiyacınız var.

Okulun ya da okulun bağlı bulunduğu müdürlüğün kullandığı bir program olabilir. Yoksa bile internette sayısız program bulabilirsiniz.

D Ünitesi'nde göreceğiniz üzere bir öğrencinin öğrenmesini istediğiniz şeyde ustalaşması için öğrencinin belli ölçütlere bağlı etkinliklerdeki notlarını görebilmenize imkân veren bir not kayıt sistemine ihtiyacınız var. Bu nedenle ölçütlere bağlı puanlama için bir not kayıt programına ihtiyaç duyacaksınız.

Eğer kişisel olarak bir elektronik not kayıt programı arıyorsanız kaydetmeniz gerekebilecek şeyleri göz önüne alın:

- Etkinlikler (laboratuvar çalışmaları, sanat çalışmaları, teknolojik çalışmalar)
- Yazı ödevleri
- Ev ödevleri
- Sınıf çalışmaları
- Katılım
- Projeler (kütüphane araştırmaları, dönem ödevleri)
- Performans kayıtları (şarkı söyleme, ezberden okuma, dans etme)
- Zenginleştirme etkinliklerine yönelik ilave puanlar
- Ölçütlere dayalı sınavların sonuçları

Elektronik programınızın

1. Öğrenme ve veri girme bakımından kullanıcı dostu olması gerekir.
2. Öğrencilerin çizgiden sapmaması için verileri kolaylıkla yönlendirebileceğiniz kadar basit olması gerekir.
3. Hem sınıf düzeyinde hem de tek tek öğrenciler için anlık performans da dâhil olmak üzere, hemen ve doğru olarak notları sunabilmesi gerekir.

4. Evden internet aracılığıyla bağlanıldığında raporları sunabilmesi gerekir.
5. İnternetin bağlı bulunduğu bir sınıfınız varsa her bilgisayara bağlanabilmesi gerekir.
6. Bireysel öğretimden grup çalışmasına kolaylıkla geçirilebilmesi gerekir.

İyi bir not kayıt programı, öğrencilerin zayıf yanlarını kolaylıkla teşhis edebilmenizi ve öğretimi onların ihtiyaçlarına göre biçimlendirebilmenizi sağlar.

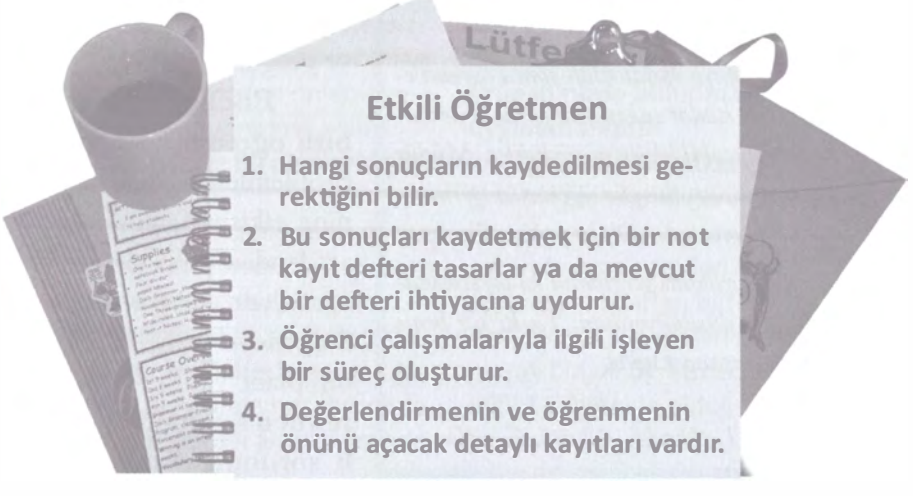
Ayrıca öğretmenlerin, öğrencilerin ve anne babaların kayıtlara, notlara ve değerlendirmelere erişmesini ve sınıf dışında birbirleriyle iletişimlerini sürdürmelerini sağlar.

Yazılımın yalnızca davetli üyelerin siteye girebilmesini güvenceye alacak bir koruma zırhı olması gerektiğini söylemeye gerek yok. Birçok okul not kayıt programlarına sahip. Böylece aileler çocuklarının notlarını ve devam durumlarını evden görebiliyor.

Öğrenciler internetten erişilebilen not kayıt sistemlerini severler. Birçok öğrenci için görsel kaynakları anlamak ve akılda tutmak çok daha kolay.

"Başarılı mıyım?" öğrencinin tekrar tekrar sormayacağı bir sorudur.

Öğrenciler kendi kayıtlarını özel olarak görüp tepkilerini ve düşüncelerini internet üstünden ilettiklerinde, sınıfın rahat olmayan ortamına göre daha yansıtıcı düşünen ve daha iyi sorun çözen bireyler olurlar.

Etkili Bir Disiplin Planı Nasıl Olmalı?

Planla Disipline Edin

Planınız yoksa başarısız olmayı planlamışsınız demektir.

Sınıftaki davranış sorunlarıyla uğraşmak söz konusu olduğunda iki tür öğretmen vardır: **Tepkisel ve tedbirli.**

Etkisiz öğretmen ya da henüz ne yapacağını bilmeyen öğretmen, tepkisel öğretmendir. Kitabın buraya kadarki bölümlerinde betimlendiği üzere, düzenlenmiş bir sınıf ortamı kuramayan bu öğretmen, her soruna bağırıp çağırarak, cezalarla, tehditlerle ve zorlamayla sınıfa boyun eğdirmeye çalışır. Tepkisel öğretmen eve sinirli, yorgun ve gergin döner.

Etkili öğretmen tedbirli öğretmendir. Sınıftaki problemlerin yüzde seksenine etkisiz öğretmenler yol açtığından etkili öğretmenin sorunların ortaya çıkmasını **önlemeye** yönelik **tedbirli** bir planı vardır. **Etkili öğretmen sınıftaki en önemli sorunun disiplin değil,**

18. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Bir disiplin planınız olsun ve bunu uygulayın.

Bir Sistemim Yoktu Bile

Çıldırıyordum ve düzgün bir sistemimin olmadığını hatta hiçbir sistemimin olmadığını fark ettim…

Planı uygulamaya koyduktan sonra öğrencilerim sınıfın ne kadar sakin olduğunu ve ne kadar rahat çalışabildiklerini söylediler. Müdür de sakin, çalışan, düzgün öğrenciler görmekten ne kadar memnun olduğu yorumunu yaptı.

Bana gelince, öylesine gergindim ki öğretmenliği bırakmayı düşünüyordum. Ta ki siz benle bir plan paylaşana kadar.

Sheila
Lethbridge, Alberta, Canada

prosedürlerin ve rutinlerin, sınıfı akademik başarı doğrultusunda düzenleyen bir planın eksikliği olduğunu bilir. Tedbirli öğretmen sorunları nasıl önleyeceğini bildiğinden sınıfı da başarılıdır. Günün sonunda eve öğrencilerinin bir şeyler öğrendiğini bilmenin mutluluğuyla döner.

On sekizinci, on dokuzuncu ve yirminci bölümleri birlikte okumanız şiddetle önerilir.

İyi idare edilen bir sınıf disiplin sorunlarını en alt seviyeye indirecektir.

Disiplin Planlarının Sürekliliği

Asla kendiliğinden işleyen, dört dörtlük bir disiplin sistemi bulamazsınız. Kitabın buraya kadarki bölümlerini ve on dokuzuncu ve yirminci bölümleri uygulamamanız hâlinde, yalıtılmış olarak bu bölümü kullanmanız sınıfınızdaki davranış sorunlarını çözemez.

Disiplin planları diyet planları gibidir. Çoğu diyet planının başarısız olma nedeni, insanların yeme alışkanlıklarını değiştirmeden kestirme çözümler aramalarıdır.

Disiplin planlarında da durum aynıdır. Sayısız disiplin planı vardır ama siz hayata geçirmeye isteksizseniz ve her şeyden önce sorunları daha ortaya çıkmadan önlemeye yönelik bir sınıf yönetimi planı uygulamıyorsanız bu planların çoğu işe yaramaz.

Birçok farklı disiplin planı var. Hepsinin de artıları eksileri var ama sonuçta hepsi de plan. Bugün çeşitli becerileri, dilleri ve ihtiyaçları olan bir öğrenci kitlesiyle çalıştığımıza göre, bir planın her durumda işe yaramayacağı açıktır. Aslında etkili öğretmenler iki farklı sınıf türüne göre iki farklı plan kullanabilir ve planları da yıldan yıla değiştirebilir. Herkese, her duruma uyan bir disiplin planı yoktur. Profesyonellik gereği muhtemelen bir plandan diğerine geçeceksiniz. Eğitim yılı içinde plan değiştirmede bir sorun yoktur.

Disiplin planları bir süreklilik gösterir. Kurallarla, sonuçlarla ve ödüllerle öğretmenin sorumlu olduğu planlardan, tamamen öğrencinin sorumlu olduğu, kuralların, sonuçların ve ödüllerin olmadığı planlara uzanan bir yelpaze söz konusudur. **Önemli olan bu planların bir çıktısının elinizde bulunması ve bunları uygulamanızdır.**

Öğretmenler yetkinleştikçe sıklıkla bir plandan diğerine geçerler. İlk aşamada tamamen öğretmen sorumludur. Ardından öğretmen ve öğrencinin sınırları birlikte koyduğu yeni bir disiplin planına geçilir. Son olarak birçok öğretmen sorumluluğun öğrencide olduğu bir plana geçer.

Çeşitli Disiplin Planlarındaki Öğretmen Öğrenci Rolleri

Öğretmen Sorumlu (144. sayfa)	Hem Öğrenci Hem Öğretmen Sorumlu (153. sayfa)	Öğrenci Sorumlu (156. sayfa)
Sınıfı öğretmen yönetir. Kontrol öğretmendedir. Öğrenciye seçim hakkı sunulmaz. Öğretmen sonuçlara ulaşır. Öğretmen müdahale eder ve yalıtır. Öğretmen ne yapılacağını söyler. Sınıf iklimi gerginleşebilir. Sınıf özgürlük olmaksızın belli sınırlara sahiptir.	Öğretmen ve öğrenci iş birliği içinde çalışır. Öğrenciye yapılandırılmış seçenekler sunulur. Öğretmen sorular sorar, tartışır ve öğrencilerle birlikte sorun çözer. Öğretmen müdahale eder ve uzlaşmalara varılır. Öğretmen ve öğrenci birlikte bir sınıf davranış kodu oluşturarak sınırlar koyar. Sınıf belli sınırlar içinde özgürlüğe sahiptir.	Sınıf öğrenci merkezlidir. Öğretmen işe karışmaz. Öğrencinin sayısız seçeneği vardır. Öğretmen yönlendirici olmayan ifadeler kullanır. Öğrenci, davranışından sorumludur. Öğretmen dinler. Sınıf iklimi kaotik olabilir. Öğrenciye sorumluluk öğretilir.

(Bu planların detaylarını görmek için ilgili sayfaları okuyunuz.)

Öğretmenin Sorumlu Olduğu Disiplin Planı (144. sayfa)

Disiplin Planlarının Kuralları ya da Yönlendirici İlkeleri Vardır

Öğretmenin sorumlu olduğu bir disiplin planının temel yapısında üç bölüm vardır:

1. **Kurallar** : Öğrencinin izlemesi beklenen yoldur.
2. **Sonuçlar** : Bir kurala uymadığında öğrencinin karşılaştıklarıdır.
3. **Ödüller** : Uygun davranış karşılığında öğrencinin aldığıdır.

Güvenli ve etkili bir öğrenme ortamı oluşturmak için öncelikle öğrencilerin uyması gereken kesin kurallar koyun. Kurallar sınıfta

tartışılmalı ki öğrenciler kuralların emir ya da ceza olmadığını bilsinler. Tıpkı oyunda düzeni sağlayan kurallar olması gibi, kuralların amacı da sınır çizmektir.

Açık kurallar sınıfta tutarlılığı destekler. Öğrenciler her duruma uymak için kafasına göre kuralları değiştiren ya da yeniden düzenleyen bir öğretmendense kuralları, sonuçları ve ödülleri bilmeyi tercih ederler. Etkisiz öğretmenler sorunlara tepki olarak kuralları yeniden düzenlerler. Bu da kuralların ceza gibi hissedilmesine neden olur. Bir sorun doğmadan kurallar koymanız, öğrencilerin sınıfta istenen davranışların ne olduğunu anlamalarını sağlar.

- Kurallar hemen öğrencilerin onlardan ne istediğinizi bildikleri, çalışma eksenli bir sınıf atmosferi yaratır.
- Kurallarınıza ince eleyip sık dokuyarak karar verin ve okulun ilk gününden önce kurallarınızı yazın ya da panoya asın.
- Uygun davranış olarak ne umduğunuzu öğrencilerinize hem sözlü hem yazılı biçimde, açık bir dille ifade edin.

İyi davranışı kazandırmak artık yerleşmiş istenmeyen davranışı değiştirmekten daha kolaydır.

İki Tür Kural

Kurallar sınırları çizmek için vardır. Öğrenciler öğretmenlerin yönergeler vermesini ve sınırlar çizmesini beklerler. Okulda sınırlanmak önemlidir çünkü öğretmenler farklı türden davranışları umarlar ya da hoşgörüyle karşılarlar. Örneğin bazı öğretmenler sınıfta gezinmeye izin verirken bazıları vermez.

Öğrenciler, sınır çizmekle kalmayıp bu sınırları korumayı da başaran birisinin içinde bulundukları ortamı kontrol ettiğini ve bundan sorumlu olduğunu bilmeye ihtiyaç duyarlar. Okul, öğrencilerin öğrenmek için korkmadan geldikleri güvenli ve korunaklı bir ortam olmalıdır.

Ne yapabilirim?

"Ben bu çocuğa ne yapabilirim ki?" demek etkisiz bir yoldur. Sorunlara tedbirli yaklaşmak için bir disiplin planınızın (18. Bölüm) ve sınıf yönetimi planınızın (19 ve 20. bölümler) olması gerekir.

Bir kuralın işlevi, öğrenciden beklentileri açıkça ifade ederek davranışı önlemek ya da teşvik etmektir. İki tür kural vardır: **Genel kurallar, özel kurallar.** Genel kurallar çok genişken özel kurallar nokta vuruş yapar.

Kaç Kural?

Telefon numaranızın, kredi kartınızın, SGK numaranızın, ehliyetinizin ve posta kodunuzun beş ya da daha az sayıda rakamla kodlandığını fark ettiniz mi? Üç ila beş rakam kullanılarak kodlanmış sayılar daha kolay hatırlanır.

- Kurallarınızı kendinizin de öğrencilerinizin de rahatlıkla hatırlayabileceği sayıda tutun ve bu sayı asla beşi geçmesin.
- Beşten fazla kural koymanız gerekiyorsa asla bir kerede beşten fazla kural koymayın.
- Kuralların sınıftaki her tür davranışı kapsaması gerekmez.
- Öğretmenin dilediği zaman bir kuralı değiştirme hakkı vardır.
- Yeni bir kural gerekirse eski bir kuralın yerine onu koyun. Öğrenciler bu yeni kuralı daha önce "yazılı olmayan kural" olarak öğrenmiş olabilir. Öğrenciler eski kuraldan sorumlu olmaya da devam edeceklerdir.

Genel Kurallar:

Geniş bir davranışlar ağını kapsar.

- Başkalarına saygı duy.
- Nazik ve yardımsever ol.
- Sınıfı temiz tut.

Üstünlüğü: Sayısız davranış konseptini ve beklentiyi geniş anlamda dile getirir.

Zayıf Yanı: Açıklanmalıdır. Örneğin öğrencilere başkalarına saygı duymanın kimseye vurmamayı, hırsızlık, dedikodu vb. yapmamayı içerdiği söylenmelidir.

Genel kurallar, yıllar içinde sınıftaki iyi davranışları nasıl teşvik edeceğini öğrenmiş, etkili ve deneyimli öğretmenler tarafından kullanıldığında daha başarılı sonuç verir. Bu öğretmenler öğrenciye sakin bir biçimde nasıl işaret vereceklerini, ellerini sallayacaklarını, şöyle bir bakacaklarını bilirler ve öğrenci de ona göre davranır.

Özel kurallar:

Özellikleri tek tek davranışlara odaklanmalarıdır.

- Zil çaldığında derste olun.
- Saldırgan dil kullanmayın.
- Elinize, ayağınıza, eşyalarınıza sahip çıkın.

Üstünlüğü: İstenen öğrenci davranışını hiçbir muğlaklık olmadan, açıkça ifade eder.

Zayıf Yanı: "Kaç Kural?" başlığında açıklandığı üzere kurallar beşten fazla olmayacak biçimde sınırlanmalıdır.

Özel kurallar yeni öğretmenler ya da daha iyi bir disiplin sistemi arayan deneyimli öğretmenler için daha uygundur. Öğrenciler onlardan beklediğiniz davranışları öğrendikçe eğitim yılı boyunca her zaman özel kurallardan genel kurallara geçebilirsiniz.

Bunlar İyi Kurallar Değil

- Akademik prosedürler ve performans, kural listenizde yer almamalı. Ev ödevlerini yapma, kurşun kalem kullanma ya da bilgisayarda yazma, ödevleri teslim etme vb., prosedürler (Bkz. 20. Bölüm) ve akademik performans alanıyla (D Ünitesi) ilgilidir. Disiplin planınız akademik çalışmayla değil, davranışla ilgili olmalıdır.
- Mümkünse kuralları olumlu bir dille ifade edin ama bazen olumsuz bir kuralın daha doğrudan, anlaşılır ve itiraza kapalı olduğunu da unutmayın.

Küfür edilmeyecek.
Sigara içilmeyecek.
Oyun alanında kavga edilmeyecek.

Kurallarım Ne Olmalı?

Bazı insanlar kuralları kılavuz ilkeleri ya da beklentiler olarak adlandırırlar. Yine de bir kuralla (18. Bölüm) prosedür (19 ve 20. bölümler) arasındaki farkı bildiğinize emin olun. **Kuralları hangi çalışmanın yapılmasını istediğinizi değil, özel davranış beklentilerinizi belirtmek için kullanın.**

Disiplin planınızda kullanabileceğiniz bazı özel kural örneklerini sıralayalım:

Evrensel Özel Kurallar

1. Yönergelere ilk verildikleri andan itibaren ve sonrasında uyun.
2. Elinizi kaldırın ve konuşmak için izin verilmesini bekleyin
3. Sıranızdan kalkmanıza izin verilmediği sürece yerinizde oturun.
4. Elinize, ayağınıza, eşyalarınıza sahip çıkın.
5. Küfür etmeyin, çevrenize sataşmayın.

İlkokullar İçin Özel Kurallar

1. Konuşmadan yönergeleri bekleyin.
2. Öğretmen konuşurken yüzünüz ona dönük olsun.
3. Ödevlerinizi hızlı ve sessiz biçimde teslim edin.
4. Sabah yapılacakları bitirin.
5. Henıen belirlenmiş alandaki yerinizi alın.

Liseler İçin Özel Kurallar

1. Zil çaldığında yerinizde olun.
2. Kitaplarınızı ve ders materyallerinizi getirin.
3. Ders esnasında kişisel bakım yapmayın.
4. Her gün size ayrılmış sırada oturun.
5. Kurallara ilk konduğu andan itibaren uyun.

Oyun Alanı İçin Özel Kurallar

1. Salıncakta yalnızca ileri geri doğru sallanın.
2. Kimseye buz ya da kartopu atmayın.
3. Kızakla kaymaya başlamadan önce kayacağınız yolun açık olmasına dikkat edin.
4. Tahterevalliyi iki kişiden fazla kullanmayın.

Kantin İçin Kurallar

1. Yemekleri aldıktan sonra masalara, masalardan kirli tabakları bıraktığınız alana ve çıkışa ilerlerken akışın tersinden gitmeyin.
2. Bir sandalye seçin ve orada oturun.
3. Yemeğinizi yalnızca kantinde yiyin.
4. Yemeği bitirdiğinizde çıkmak için elinizi kaldırarak izin alın.
5. Plastik spatulayla tabağınızdaki yemekleri çöpe sıyırdıktan sonra tabağınızı suya koyun.

Bir sınıfı ya da bir grubu susturmanın tek yolu "Çakın bir beşlik." El işaretini kullanmak değildir. Kendi tekniğinizi yaratın ya da şunlardan birisini kullanın:

1. Bir müdür turuncu bir kartı kaldırdığı anda bir toplantıdaki koca bir öğrenci kitlesini saniyeler içinde susturabiliyor.
2. Birçok öğretmen "Dikkat lütfen!" der.
3. Bir diğer öğretmen "Durun Bana Bakın!" sözlerini kısaltıp "D-U-B-A-B" diyor.
4. Bir antrenör "Lütfen beyler!" diyor.
5. Bir diğer öğretmen masadaki gonga vuruyor.
6. Bir okul öncesi öğretmeni ise şarkı söylüyor.

Sekiz Yüz Kişiyle de İşe Yarıyor!

Susan Galindo kendi "Çakın bir beşlik." hikayesini bizimle paylaşıyor. Susan devlet okullarında okuyan, zihinsel ve fiziksel dezavantajlı yaklaşık altı yüz çocuğun bulunduğu bir şenliğe katılıyor. Bu öğrenciler şehrin on farklı bölgesinden geliyorlar ve büyük çadırın altında yemek vakti.

Yemek sırasında çeşitli topluluk üyelerine yönelik bir ödül töreni var.

Susan, gürültücü ve şamatacı kitlenin dikkatini çekmeye çalışıyor. Birçok başarısız denemenin sonunda kendileri de yemek yiyen iki yüz kadar öğretmene sesleniyor: Bu çocukların dikkatini nasıl çekebilirim?

Öğretmenler ağız birliği etmişçesine "'Çakın bir beşlik.' de" diyorlar.

Ardından Susan elini kaldırıp sakin bir ses tonuyla "Çakın bir beşlik." diyor. Sekiz yüz kişi birden, bir anda susuyor.

Ödül alan topluluk üyeleri son derece etkileniyor.

Yardım İsteyen Öğrencilere Yönelik Prosedür

Öğrencinin yardım isterken elini kaldırması etkili değildir. Öğrencilerin dikkatinizi çekmek için kullanacakları daha etkili yöntemler vardır.

Sınıf çalışıyor ve siz de sıralar arasında gezip onlara yardımcı oluyorsunuz. Kalkmış bir el görüp "Pam." diyorsunuz. Bütün sınıf işi bırakıp size ve Pam'e bakıyor.

Pam, "Çöp atabilir miyim?" diyor. Makul bir istek.

Siz de "Evet." ya da "Hayır." diyorsunuz ve sınıf çalışmaya devam ediyor.

Biraz sonra başka bir elin kalktığını görüyorsunuz. "Carlos." diyorsunuz. Bütün sınıf işi bırakıp size ve Carlos'a bakıyor.

Carlos, "Yardımınıza ihtiyacım var." diyor. Yerinde bir istek.

"Bir dakika bekle." diyorsunuz ve sınıf çalışmaya devam ediyor.

Her konuştuğunuzda sınıfın dikkatini dağıtıyorsunuz. Bunlar bazen sıklıkla, çoğu zaman iki üç dakikada bir gerçekleşebilir.

Okul müdürü, bırakın iki üç dakikada bir, günde birkaç kere bile duyuru yaptığında dağılırsınız. Gün boyunca müdürün sürekli dersi böldüğünden şikâyet etmeden önce, bir öğretmenin öğrencileri işlerine yoğunlaştığı sırada dersi kaç kere böldüğünü bir düşünün.

Sınıfın Dikkatini Dağıtmadan Öğretmenin Dikkatini Çekmeye Yönelik Öğrenci Yöntemleri

El işareti: Farklı sayıda parmağını kullanarak işaret verir.
Tuvalet kağıdı masurası: Boyanmış bir masurayla işaret verir.
Plastik bardak: Bir fincanın duruşuyla işaret verir.
Kartlar: Bir kartın üzerindeki mesajla işaret verir
Ders kitabı: Dik koyduğu bir ders kitabıyla işaret verir.

El İşareti

Bu teknikte öğrenciler önceden belirlenmiş sayıda parmağını kullanarak öğretmene işaret verir. Kullanılan parmakların sayısı öğretmen tarafından önceden belirlenen bir talebe karşılık gelir.

Panoya el işareti sinyalinizi açıklayan bir duyuru asın. Ardından öğrencilerinize bu sistemi kullanmayı öğretin.

- Konuşmak istediklerinde işaret parmaklarını kaldıracaklar.
- Yerlerinden kalkmak istediklerinde iki parmaklarını kaldıracaklar.
- Sizden yardım istediklerinde üç parmaklarını kaldıracaklar.
- Tuvalete gitmek istediklerinde serçe parmaklarını kaldıracaklar.

Bir işaret gördüğünüzde başınızı sallayarak ya da bir el işaretiyle sessizce cevap verin.

Öğretmenin Dikkatini Çekmek İçin Parmağınızı Kaldırın:

Bir parmak: Konuşmak istiyorum.
İki parmak: Yerimden kalkmak istiyorum.
Üç parmak: Yardımınıza ihtiyacım var.

Gürültü Seviyesinde Tek Başına Fark Yarattı

Sevgili Rosemary,

Sizi sempozyumumuzda görmekten gerçekten memnun olduk. Bize önerdiğiniz son derece yaratıcı ve pratik düşüncelerin değerini bileceğiz. Eşim 5. ve 6. sınıflarda sizin el işaretlerinizi kullanıyor ve tek başına bunun gürültü seviyesinde yarattığı farka inanamıyor.

Tüm bunlar ve çok daha fazlası için tekrar teşekkürler.

Debbie Fraser
Ontario, Kanada

Önemli Olan Sınıfın Rahatsız Edilmemesi

Tuvalet Kâğıdı Masurası

Boş bir tuvalet kâğıdı masurası alıp bir tarafını kırmızı, bir tarafını yeşil el işi kâğıdıyla kaplayın. Masura yeşil tarafı üste gelecek biçimde öğrencinin sırasında durur. Prosedür, öğrencinin öğretmenin dikkatini çekmek istediğinde kırmızı tarafı üste getirip **çalışmaya devam etmesi** biçiminde işliyor. Öğretmen yardıma geldiğinde yeşil taraf tekrar üste getiriliyor.

Plastik Bardak

Plastik bir bardağın altına kısa bir ipi bantlayın. (Plastik bardaklar ses çıkarmaz.) İpin öbür ucunu sıranın kenarına yakın bir yere bantlayın ve bardağı masanın ucundan sallanacak biçimde sarkıtın.

Öğrencinin öğretmenin dikkatini çekmek istediğinde yapacağı şey, bardağı masanın üstüne koyup **çalışmaya devam etmek.**

Kart

Bir kartı üç taraflı bir piramit biçiminde katlayıp yapıştırın. Bir yüze "Lütfen bana yardım edin.", diğerineyse "Lütfen çalışmaya devam edin." yazın. Üçüncü tarafı boş bırakın. Kartı boş yüzü öğrenciye bakacak biçimde sıraya bırakın. Öğrenci öğretmenin yardımını istediğinde "Lütfen bana yardım edin." yazan yüzü üste gelecek biçimde kartı çevirir. Öğrenci "Lütfen çalışmaya devam edin." yazan yüzü görür ve **çalışmaya devam etmesi** gerektiğini hatırlar.

Ders Kitabı

Lise öğretmenleri bu basit sistemi çok beğenirler. Öğrencinin öğretmenin dikkatini çekmek istediğinde yapması gereken şey, bir ders kitabını dik biçimde sıranın üstüne koyup **çalışmaya devam etmektir.**

Öğrencinin Öğrenmesine Yönelik Eğitsel Prosedürler

Tıpkı sınıfın yapısını düzenleyen sınıf prosedürleri olduğu gibi, öğrencilerin akademik çalışmalarını yönlendiren eğitsel prosedürler de vardır.

Bazı temel eğitsel prosedürleri şöyle sıralayabiliriz:

1. Grup çalışması nasıl yapılır? (204. sayfa)
2. Derste nasıl not alınır? (290. sayfa)
3. Ders kitabı nasıl kullanılır? (291. sayfa)
4. Ödev nasıl yapılır? (292. sayfa)
5. Günlük öğrenmeler nasıl özetlenir? (213. sayfa)

Bu prosedürler her derse ve konuya uygundur. Tıpkı sınıf prosedürlerinin sınıfı yapılandırmanın temelini oluşturduğu gibi, eğitsel prosedürler de bilgi edinmenin ve öğrenmenin temelini oluşturur.

Ya Prosedürler İşe Yaramazsa?

Konuşmayı bırakmıyorlar bir türlü. Ya çığlıklar atan çocuk? Ya eğer...? Prosedürler konusunda en sık sorulan şunlardır:

1. **Ya prosedüre uymazlarsa?**
   "Onlara söylüyorum, defalarca hatırlatıyorum; yine de yapmıyorlar." en sık dile getirilen öfke ifadesidir. Prosedürü birilerine söylemek, yapılacağı anlamına gelmiyor. Bir prosedürün defalarca provası yapılmalı. (170-172. sayfaları gözden geçirin.)

2. **Ya prosedürü unuturlarsa?**
   Öğrenciler unutur ve sınıfta çığlıklar atarlar. Hepimiz unuturuz. Öğrenci prosedürü bilir ama unutabilir. Çok daha iyi, hızlı ve akıllıca bir yolu dururken tekrar provasını yapmaya gerek yok. Sadece şunu deyin:

   Peki, prosedür neydi?

   Bir aynanın önünde durun ve şu ifadeyi, sizin için kendiliğinden bir cevaba dönüşene kadar defalarca tekrarlayın:

   Peki, prosedür neydi?

   "Peki, prosedür neydi?","Peki prosedür neydi?". Bin kere söyleyin. Bunu sakin ve kararlı ama sevecen bir gülümsemeyle yapın.

   Bir öğrenci yapılmaması gerekeni bir kez daha yaptığında, öğrenci bir kez daha çığlıklar attığında hiçbir öfke ve gerilim hissine kapılmadan öğrencinin yanına gidin ve kararlı ama cana yakın bir gülümsemeyle yalnızca şunu söyleyin:

   Peki, prosedür neydi?

   Bu ifade ve vücut dili tezat oluşturmaz. Bu bir sorudur. Öğrenci hatasını düzelttiğinde ona bir gülümsemeyle karşılık verip derse dönün.

3. **Ya Sınıfa Yeni Bir Öğrenci Gelirse?** (176. sayfayı gözden geçirin.)

4. **Ya Bütün Yaptıklarım Sonuçsuz Kalırsa?**
   Prosedürleri öğretme konusunda (170. sayfa) ustalaştığınızı ve yine de öğrencilerin iş birliği yapıp sınıfın prosedürlerine katılmadığını varsayalım. Bu durumda prosedürü kurala çevirme seçeneğiniz vardır. Kuralla prosedür arasındaki farkı bildiğinize emin olun (164. sayfa). Prosedürü

kurala çevirdiğinizde bunun bir sonucu olacağı konusunda öğrenciyi bilgilendirin. Prosedüre uyulmadığı bir dahaki durumda bu sonuca uygun davranın.

Karar sizin. Sonuçlarla birlikte yaptırım ve uyum, hatta belki zorlama gelir. İki kere düşünün çünkü prosedürü uygulamanın sorumluluğunu öğretmeye çalışmak yine de daha kolay olabilir.

Risk Altındaki Öğrenciye Yardımcı Olmak

Risk altındaki öğrencilere yardım edilebilir. Risk altında sayılan öğrenciler aslında "ümit vadeden" öğrencilerdir. Bu, sonucun ne olmasını istediğinizle ilgili çok daha olumlu bir beklentidir. Risk altında dediğinizde çocuğun zekâsıyla, cinsiyetiyle, ten rengiyle, etnik kökeniyle ya da sosyo-ekonomik arka planıyla ilgili hiçbir şey söylemiş olmazsınız. Risk altında, öğrencinin tehlikede olma, okulda başarısız olma ya da okulun dışında kalma riskiyle karşı karşıya kaldığı anlamına gelir.

Tipik olarak bir öğrencinin başarısız olma nedeni ödevlerini yapmamasıdır. Bu da not bakımından başarısızlık anlamına gelir. Ümit vadeden birçok öğrenci D Ünitesi'nde ele alınan akademik prosedürlerin çoğunu öğrenmediği için başarısız olur. Bu teknikler ümit vadeden öğrencilere başarılı olma fırsatı verir.

- Derste nasıl not alınır? (290. sayfa)
- Kitap nasıl okunur? (291. sayfa)
- Ödev nasıl yapılır? (292. sayfa)
- Grup çalışması nasıl yapılır? (204. sayfa)
- Ödev nasıl anlaşılır? (222. sayfa)
- Sınava nasıl çalışılır? (238. sayfa)
- Ve öğrencinin sınıfta yapması beklenen bir yığın başka şey. (Davranmak değil, yapmak kelimesinin kullanıldığına dikkat edin.)

İyi yönetilen bir sınıfta öğrenciler bir şeyleri nasıl **yapacaklarını** öğrenirler. Öğrencilere yapı öğretilir; bir şeylerin nasıl yapılacağı öğretilir. Risk altındaki öğrencileri yapısı olmayan, yani organize olmamış ve kaotik bir sınıfa koyduğumuzda dezavantajlarını yoğunlaştırırız.

- Etkili sınıfta **yapı** vardır.
- Prosedürler ve rutinler **yapıyı** oluşturur.

- Etkili öğretmenler **prosedürleri** ve **rutinleri** yöneterek eğitim verirler.

Ümit vadeden çocuklara yardım etme konusunda en etkili çözüm:

Yapıya ihtiyaçları var!

Prosedürler öğrencilere ve öğretmenlere yapıyı verir. Birçok öğrenci işlevsel olmayan, yani yapılandırılmamış evlerden gelir. Etkili öğretmen yapıyı sağlayarak öğrencilerin güvenebilecekleri, tanıdık ve güvenli bir ortama sahip olmalarını sağlar.

Özel prosedürler öğrencilere kendilerini güvende hissettirir; sıkıştıklarında çalacakları bir kapıdır. Prosedürlerin çok incelikli olmasına gerek yoktur ama kesin bir düzenleri, tutarlılıkları olması gerekir. Bir ilkokul öğrencisi için nerede sıraya gireceğini bilmek ve bir ortaokul öğrencisi için bir tehlike anında hızla gitmesi gereken yeri bilmek kadar basit şeyler olabilir. Öğretmenlerin bir kenara çekilip dinlenebilecekleri odalarının olmasına karşın, öğrencilerin dinlenebilecekleri sakin bir alanlarının olmaması ironiktir.

Bir kez işleyen prosedürleriniz olduktan sonra, sorumlu öğrencileriniz de olacaktır.

Sorumlu öğrencileriniz olmasının ve risk altındaki öğrencilerinize yardım etmenizin tek yolu, öğrencilerinizin kendilerini sorumlu hissedebilecekleri prosedürleriniz ve rutinlerinizin olmasıdır.

Eğitim yılının başında oturtulan prosedürler ve rutinler, yılın kalanını tamamen ders içeriklerini öğretmeye ve öğrenmeye ayırma fırsatı verir.

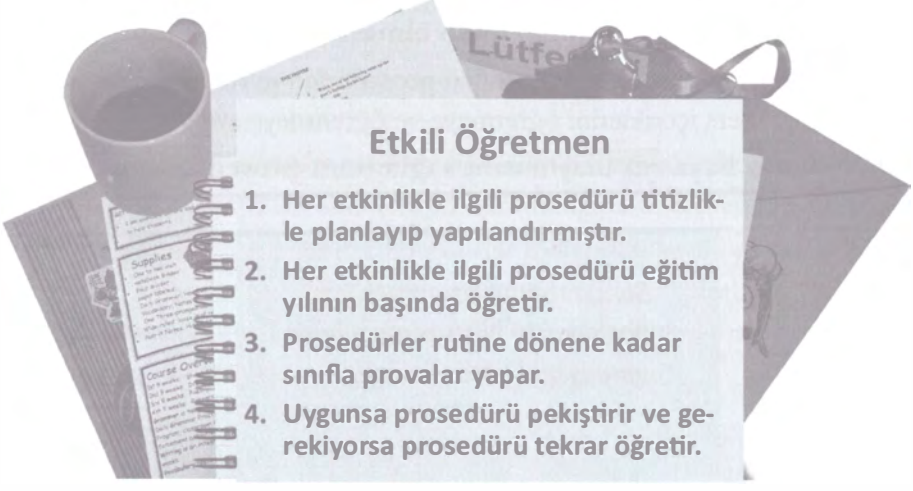
Sınıfın başarıya ulaşmasını sağlayanın prosedürler olduğunu unutmayın.

Sonda zaman kazanmak için başlangıçta biraz zamanı boşa vermiş gibi görünürsünüz.

Lim Chye Tin

Öğrencilerle Prova Yapma Prosedürü

Sınıfa girmek
Hemen çalışmaya başlamak
Soruları dinleyip cevaplamak
Sınıf tartışmalarına katılmak
Sıranızı düzenli tutmak
Ders materyallerini kontrol etmek
Anlayıp anlamadığınızı göstermek
Dikkatinizi vermek
İş birliği yaparak çalışmak
Grupları değiştirmek
Defter tutmak
Öğrenci işlerine gitmek
O günün ya da sınıfın programını bilmek
Bir ilerleme raporu tutmak
Her ödevin yönergelerini bulmak
Ödevleri teslim etmek
Ödevleri değiştirmek
Öğrenci arkadaşının ödevini geri vermek
Materyalleri başkalarını rahatsız etmeden almak
Okulun bahçesindeki materyalleri yerine bırakmak
Sınıfta dolaşmak
Kütüphaneye ya da bilgisayar laboratuvarına gitmek
Ödevlerin başlıklarını düzenlemek
Bir kesinti olduktan sonra çalışmaya devam etmek
Bir soru sormak
Ders süresi içinde koridorda gezmek
Yangın tatbikatında gerekenleri yapmak
Depremde gerekenleri yapmak
Kritik hava durumu alarmında gerekenleri yapmak
"Teşekkür ederim." demek
Derse geciktiğinde
Günün sonunda dersten çıkarken
Kalem ya da kâğıt isterken
Sınıfta değilken
Yardıma ya da görüş alışverişine ihtiyaç duyduğunuzda
İşiniz erken bittiğinde
Okulun bütününe hitap eden bir anons yapıldığında
Sınıfta ziyaretçiler varken
Öğretmen sınıfın dışındaysa
Aniden hastalandığında

Etkili Öğretmen

1. Her etkinlikle ilgili prosedürü titizlikle planlayıp yapılandırmıştır.
2. Her etkinlikle ilgili prosedürü eğitim yılının başında öğretir.
3. Prosedürler rutine dönene kadar sınıfla provalar yapar.
4. Uygunsa prosedürü pekiştirir ve gerekiyorsa prosedürü tekrar öğretir.

Prosedürler Öğrenme Olanaklarını Nasıl Artırır?

Düzenli ve Öngörülebilir

Etkili öğretmenlerin görünmeyen prosedürleri vardır. Dışarıdan bakanlar bunları görmez ama var olduğunu bilirler. Bu nedenle etkili öğretmenlerin sınıflarında işler yolunda gider.

Bir odaya girerken zemine dikkat etmezsiniz. Ama zemin olmasaydı dikkatinizi çekerdi. Sınıf yönetimi için de durum böyledir. Öğrencilerin öğrenmesi doğrultusunda sınıfta işler sorunsuz biçimde yürür. Etkili öğretmenler okulun ilk haftasında zamanlarını öğrencilerin öğrenmesi doğrultusunda sınıfı düzenleyip yapılandırmaya ayırırlar.

20. ANAHTAR DÜŞÜNCE

İyi yönetilen bir sınıfta öğrencinin öğrenmesi artar.

Yaşamı insanlar için görülebilir hâle getirdiğinizde güç kendiliğinden gelir.

Howard Stevenson

Okulun ilk günü ve ilk haftasında üzerinde durulması gereken en önemli etken tutarlılıktır.

Tutarlılık, sınıfın düzenli ve öngörülebilir olduğu anlamına gelir. Sürprizler yoktur; öğretmen ve öğrenci, sınıfın nasıl yapılandırıldığını ve sınıfta işlerin nasıl yürüdüğünü bilir. Öğrenciler ne yapacaklarını bilirler. Prosedürleri bilirler.

Örneğin öğrenciler şu prosedürleri bilirler:

- Dikkatini vermek (177. sayfa)
- Sınıfa girmek ve çalışmaya başlamak (124. sayfa)

- Yardım istemek (182. sayfa)
- Merdivenlerden inmek (208 ve 329. sayfalar)
- Otobüse ya da arabaya binmek (213. sayfa)

Eğitim dünyasında

- Zile kadar yapılan çalışma (209. sayfa)
- Derste not almak (290. sayfa)
- Grup hâlinde çalışmak (204. sayfa)
- Sınava hazırlanmak (238. sayfa)
- Materyalleri dağıtmak (203. sayfa)

prosedürleri bilinir.

Başka Prosedürler

D Ünitesi'nde başka eğitsel prosedürler de bulacaksınız.

Not alma (290. sayfa)

Bir ders kitabını okuma (291. sayfa)

Ödev (292. sayfa)

Bu prosedürler sayesinde öğretmen sürekli bağırmaktan ve öğrencilere ne yapacaklarını söylemekten kurtulur. Öğrenciler ne yapacaklarını bilirler ve iyi düzenlenmiş bir sınıfta öğrenirler.

Prosedürler Kalıcı Değişim Üretirler

Sınıfta ne yapacağını bilen öğrenciler sonuç üretir. Sonuçlarsa öğrenme ve hedeflere ulaşma anlamına gelir. Bunun nedeni öğrencilerin yapılması gereken işlerin sorumluluğunu almaları ve bu işleri sahiplenmeleridir. Böylece daha az davranış ve disiplin sorunu çıkarken akademik öğrenme zamanı da artar.

Kabul Edildiğiniz Bir Yer

Birçok öğrenci için okul bir sığınaktır. Öğrenciler okula kendilerine bağırılıp çağrılması için gelmezler. Çocuklar okula, ait olmak için gelirler. Kabul edilmek ve bir şeyler öğrenmek isterler.

Prosedürler **kalıcı** davranış değişikliklerinin yolunu açar. Davranış sorunlarını ele almanın tek sonucu **geçici** davranış değişiklikleridir. Başka bir deyişle;

> Etkili öğretmenler sınıflarını prosedürler ve rutinlerle **yönetirler.** Etkisiz öğretmenler sınıflarını tehditler ve cezalarla **disipline ederler.**

Sabah başlangıç rutini olmayan bir öğretmen okulun ilk günü ve her günü felakete davetiye çıkarıyor demektir.

19. Bölüm'de

- Dersi bitirme
- Sınıfı susturma
- Öğretmenden yardım isteyen öğrenciler
- Risk altındaki öğrencilere yardım etme

durumlarını içeren sınıf prosedürlerini paylaştık.

Bu bölümde

- Derse başlamaya
- Makale teslimine
- Geçişlere
- Kalem sorununa

yönelik sınıf prosedürlerini anlatacağız.

Yine bu bölümde

- Gruplara ayırmaya
- Grup etkinliklerini yapılandırmaya

yönelik eğitsel prosedürlere de bakacağız.

Prosedürleri Öğretmeye Yönelik Prosedür

Öğret
Prova yap
Pekiştir

Bir prosedürü öğretmek için belli adımlar olduğunu unutmayın: Öğret, prova yap, pekiştir. Bu tekniği tekrar gözden geçirmek istiyorsanız 19. Bölüm'e geri dönün.

Sınıf ortamınıza uyan daha pek çok prosedür oluşturacaksınız. İşleyen prosedürlerinizin sayısı arttıkça öğrencilerin öğrenmesi için sahip olduğunuz zamanı da en yüksek seviyeye çıkaracaksınız.

Günün Başlangıcına Yönelik Prosedür

Etkili öğretmenlerin günlük prosedürleri daima öğrenciler sınıfa girdikleri anda panoya asılı ya da dağıtılmaya hazır olur. Bu prosedür öğrenciler için bir rutin hâline gelene kadar tutarlı biçimde uygulanmalıdır.

Bu, okuldaki bir günün başlamasına yönelik prosedürün bir örneğidir. Bir öğretmen tarafından kullanılmakla birlikte başka birçok öğretmen için uygun değildir. Etkili öğretmenler örneklere bakıp kendi sınıf seviyelerine ya da konularına göre dönüştürebildikleri için örnekler yararlıdır.

Hazırlık son derece önemlidir:

- Bir marangoz işe başlamadan önce gerekli bütün malzemeleri hazırlayacaktır.
- Bir cerrah ameliyata girmeden önce gerekli bütün malzemeleri hazırlayacaktır.
- Bir şef ilk siparişi almadan önce gerekli bütün gıdaları ve mutfak eşyalarını hazırlayacaktır.

Kâğıt Teslimine Yönelik Prosedür

Sınıfta geleneksel oturma düzenine yer veriyorsanız kâğıtların öne doğru değil yana doğru gönderilmesi daha etkili olacaktır.

Öğrencilerin kâğıtları öne doğru değil yana doğru göndermesi gerekir.

Neden? Kâğıtları öne doğru göndermede ortaya çıkabilecek bazı sıkıntıları şöyle sıralayabiliriz:

1. Kâğıtlar öne doğru gönderilirken siz sınıfın ön kısmında kâğıtları beklediğinizden, her öğrencinin arkasında ne olduğunu göremezsiniz.
2. Bazı öğrenciler kâğıtları vereceğini belirtmek için önündeki öğrencinin sırtına vurabilir, onu dürtebilir, itip kakabilir. Kimileri de öndeki öğrencinin yüzüne doğru kâğıtları sallayabilir. Her durumda öndeki öğrenci rahatsız olur, bir şeyler söylenir ve sınıftaki rahatsızlık artar.
3. Elden ele geçirilirken bazı kâğıtlar yere düşebilir. Bu nedenle kâğıtları elden ele geçiren öğrenci sayısı arttıkça kâğıtların düşme ihtimali de artar ve bu, kıymetli öğrenme zamanından çalar.
4. Çoğunlukla düşey sıralarda oturan öğrenci sayısı yatay sıralarda oturan öğrenci sayısından daha fazladır. Bu da kâğıtları elden ele geçiren öğrenci sayısının artması anlamına gelir.
5. Bu nedenle kâğıtları öne doğru göndermek daha uzun sürer ve çoğunlukla öğrenciler arası gerginliklere yol açar.

Kâğıtları yana doğru iletmenin öne doğru iletmeye göre avantajları olduğunda karar kıldık. Şimdi bununla ilgili bir prosedür oluşturma vakti:

1. **Adım:** Öğrencilere, en kenardaki öğrenciden başlayarak kâğıtlarını yanlarındaki sıranın üstüne koymalarını isteyin.
2. **Adım:** Sonraki öğrenci kâğıdını kendisine gelen kâğıt yığınına ekleyip yan sıranın üstüne koymalı. Öğrencilerin kâğıtları elden ele geçirmemesini sağlayın. Bu, elden ele geçirilirken kâğıtlarla birbirlerine vurmaları ihtimalini ortadan kaldıracak.
3. **Adım:** Öğrenciler kâğıtları sıradan sıraya geçirirken gerektiğinde ayarlayarak, düzelterek ve uygun gördüğünüzde öğrencileri överek prosedürü gözlemleyin.
4. **Adım:** Prosedürü gözlemlemek için duvar kenarına giderek bütün sıralara bakın. Böylece sıraları görebilirsiniz. Oysa sınıfın önünde durduğunuzda öğrenciler birbirlerine kâğıtları verirken sırtlarını göremezsiniz.
5. **Adım:** Kâğıtları toplayın ya da bir öğrenciden bütün kâğıtları toplamasını isteyin. Öğrenciler önünde sıra değil de masa varsa

    - Masanın üstünde belli bir yere koymalarını isteyin.
    - Öğrencilerden ya da bir yardımcınızdan kâğıtları getirmesini isteyin ya da bunu kendiniz yapın.

Öğrencilerin kâğıtlarını öğretmenin masasında bir kutuya koymaları iyi bir fikir değildir çünkü bu durumda çok fazla hareket vardır ve bu çoğunlukla bir kargaşaya yol açar. Bazen öğrenci kâğıt kendisinde olduğu hâlde kâğıdı teslim ettiğini söyleyebilir. **Hangi prosedürü seçerseniz seçin kâğıtları ilk kez toplarken prosedürün provasını yapın.**

Geçişlere Yönelik Prosedür

Gün boyunca geçişler olacak. Buna engel olamazsınız. Zaman ve programlar bunu şart koşar. Öğrenciler bir etkinlikten diğerine, bir öğretmenden diğerine giderler. Okulda aralar, teneffüsler, yemek molaları, toplantı saatleri, kulüp saatleri vb. bir yığın şey olur. Geçişler kitap okumaktan çalışma yaprakları doldurmaya, video izlemekten bir tartışmaya katılmaya, yazmaktan ezberden okumaya, temizlikten dersten çıkış hazırlıklarına hızla geçmeyi de içerebilir.

Sınıfınızda geçişler istersiniz. Bir sırada yedi saat boyunca oturup tek bir işle uğraşmaktan daha sıkıcı bir şey olamaz. Hangisi olursa olsun bir prosedür geçişlerin sorunsuz ve ortalığı velveleye vermeden gerçekleşmesini sağlar. **Etkili öğretmenlerin geçiş zamanını kolaylaştıran prosedürleri vardır.**

Öğrenciler aniden başka bir şey yapmaları için emir verildiğinde başarılı olamazlar. Öğrencilerin geçişlerini kolaylaştırmak için onları buna hazırlamalısınız. En iyisi, "İki dakika içinde sizden... isteyeceğim." demektir.

Geçiş, aynı anda üç şeyi birden yapmayı gerektirdiğinden bazı öğrenciler için zordur. Bunlar;

1. Bir işi bırakmak.
2. Bir başka iş için hazırlanmak.
3. Yeni bir işe odaklanmak.

İyi bir geçişin anahtarı öğretimin açıklığı ve basitliğidir. Kısa, basit ve kolay yapılır olmasını sağlayın.

1. **Adım:** Bırakmak: Öğrenciye zamanı hatırlatın. "İki dakika içinde 'değiştirin' (Ya da kendinize ait bir kelime kullanın.) diyeceğim."
2. **Adım:** Hazırlanmak: "Değiştirmenizi söylediğimde işi bırakmanızı ya da bir kenara kaldırmanızı istiyorum."
3. **Adım:** Yeniden Odaklanmak: "Ardından tarih kitaplarınızı çıkarıp 222. sayfayı açın ve üçüncü soruyla başlayın."Sözel yönergelere ek olarak daima sayfa ve soru numarasını tahtaya yazın. Genç bir insana daha birinci ve ikinci basamaklarla uğraşırken üçüncü basamağı yapmalarını söylediğinizi unutmayın.

Geçiş başladıktan sonra konuşmayın. Konuşmak öğrencilerin kendini duruma uydurma becerisini kesintiye uğratır. Eğer sürekli emirler veriliyorsa geçiş yönergeleriniz kısa, basit ve yapması kolay değildir.

Dikkatle izleyin ve birisi doğru biçimde davranmıyorsa kararlı biçimde gülümseyip bir el işareti yapın ya da tahtada yazılı yönergeleri işaret edin. Öğrenci anlayacaktır.

Herkes Zamanında Döner

Harry Wong'un bir konuşmasını dinlediyseniz dinleyicilerinin sayısının yüzleri, binleri bulduğunu ama herkesi aradan sonra zamanında dönmek konusunda başarıyla motive edebildiğini bilirsiniz.

"Tamam, bir ara verelim." demez. İnsanlar uzun bir ara verip etrafta gezinirler, koridorlarda dururlar ve başka bir dizi yönerge verilene kadar sohbet ederler.

Wong, "Yirmi dakika ara verelim." demez. Kimse saat tutmaz; insanlar başkalarının dönmeye başladığını görünce yavaş yavaş içeri girerler

Bunun yerine Wong "Arayla ilgili prosedür şu." der. "Prosedür" kelimesi duyulunca kalabalıktan muzip gülüşmeler duyulur ama yine de anlarlar.

"Lütfen ben prosedürü açıklamayı bitirmeden ayrılmayın. Lütfen saat 10.55'te tekrar koltuklarınızda olun. Koridorda yürümeyin ya da durmayın. Lütfen 10.55'te koltuğunuzda oturuyor olun. Ben elimi kaldırdığımda sessizlik olmasını istiyorum ki 'Materyalleri nasıl bir dakikada dağıtabiliriz ve her şeyi kırılmadan ya da çalınmadan bir dakikada toplayabiliriz?' konusuna hemen başlayabileyim."

Ardından sorar: Prosedürü anlamayan olup olmadığını anlamak bakımından elleri görebilir miyim? Hiçbir el kalkmaz. Ne yapıyor? Bütün etkili öğretmenlerin kullandığı çok yaygın bir prosedürü kullanıyor. **Prosedürü anladıklarına dair onay alıyor.**

Yirmi dakika sonra ya da 10.55'te sahnede binlerce insana bakarak duruyor. Elini kaldırıp kalabalık beş saniyeden daha kısa bir sürede derin bir sessizliğe gömülene kadar gülümsüyor.

Bunu bir üniversite toplantısında, kursta ya da herhangi bir buluşmada deneyin. **Geçiş tekniği işe yarıyor.**

Geçiş Melodileri

Robin Barlak Ohio'da okul öncesi özel eğitim öğretmeni. Öğrencileri geçiş prosedürlerini şarkı olarak söylüyorlar. Listede şu melodiler var:

- Günaydın şarkısı
- Atıştırmalık şarkısı
- Temizlik şarkısı
- Veda şarkısı

Barlak'ın öğrencileri şarkıların sırasının gelmesini hevesle bekliyorlar.

Kalem Sorununu Çözmeye Yönelik Prosedür

Dert etmeyin. Günümüzde sorumluluk bilincinin azaldığından yakınarak zaman kaybetmeyin. Sınıfta öğrenmeye ayrılmış değerli zamanı boşa vermeyin.

Sorunla debelenmeyin.
Yalnızca onlara bir kalem verin.

Bir kutunun üstüne "Yeni Kalemler" yazın ve içine açılmış kalemleri koyun. Diğerine ise "Kullanılmış Kalemler" yazın.

Kutuları sınıfın girişine koyun. Öğrenciler sınıfa girdiklerinde derslerde kullanmak üzere açılmış bir kalem seçebilirler. Günün sonunda, sınıftan çıkarken kalemi "Kullanılmış Kalemler" kutusuna bırakırlar. Ertesi gün kullanılması için kalemleri açacak bir temsilci belirleyin.

Böylece "Kalemimi unutmuşum, çalışmaları yapamıyorum." biçimindeki sızlanmalar ortadan kalkacaktır.

Kalem sorununu ele almanın yollarından yalnızca biri bu. Günün sonuna yönelik prosedürün bir parçası olarak bazı ilkokul öğretmenleri, öğrencilerin dolaplarına açılmış bir kalem koymalarını ve ertesi sabah derse girerken o kalemi almalarını sağlar. Kalemleri bir gün önceden açılmış olduğu için öğrenciler sınıfa girer girmez yazı yazmaya hazır olurlar.

Kavram basit: Öğrencinin kalemi olmaması durumuna karşı elinizin altında bir kalem olsun. Prosedürü sizin işinize yarayacak ve öğrencilerin amaca ulaşacağı biçimde tasarlıyorsunuz.

Aynı prosedür ders esnasında kırılan kalem uçları için de geçerlidir. Kalem açacağının sürekli gıcırtısı yerine kalem gerektiğinde "Yeni Kalemler" kutusunu kullanın. Öğrenciler ucu kırılmış kalemi "Kullanılmış Kalemler" kutusuna bırakırlar ve diğer kutudan yeni bir kalem alırlar. Bu prosedür bütün sınıfı değil, yalnızca kaleminin ucu kırılan öğrenciyi uğraştırır.

Kırmızı Alarm

Bir acil durum tatbikatına yönelik prosedürden daha önemlisi olamaz. Bu kasırga, hortum ya da yoğun sağanak yağış gibi yaklaşan meteorolojik bir felaket ya da bir deprem olabileceği gibi; okula girmiş bir saldırgan ya da okul içinde karşılaşılan bir şiddet vakası olabilir.

Belki bir mağazada "Kadın ayakkabıları departmanında kod 99 vakası" gibi zararsız görünen mesajlar duymuşsunuzdur. Bunlar birisini yardıma çağırmak ya da bir acil durum hakkında çalışanları teyakkuza geçirmek için kullanılan kurum içi kodlardır.

Bazı okullarda hoparlörlerden "kırmızı alarm" sireni çalınır ve öğretmenlere bir prosedürü yürürlüğe sokup verilecek yeni bilgileri beklemeleri gerektiğini anlatmak için kullanılır.

Sorun çıkaracak öğrencilere ve velilere karşı tedbir olması bakımından, provalardan önce bile evlere tatbikatı açıklayan bir mektup gönderilmeli.

Öğrencilere "başınıza kötü şeyler geleceğini sanmıyoruz. Bu yalnızca sizin güvenliğiniz için." deyin.

"Eğil ve siper al" ateş hattının dışına çıkıp kendini korumaya yönelik bir işarettir. Ateş hattında birisi olduğunda kolluk kuvvetleri bunu önerir.

Depremin her an kapıda olduğu Kaliforniya'da öğretmen "Eğil ve siper al." dediğinde öğrencilerin eğilip kendilerini bir sıranın altına atmaları için iki saniyeleri vardır.

Kanada'nın Saskatchewan eyaletinde öğretmen olan Laurie Jay sınıf nöbet listesini kapının pervazına yapıştırdı. Bir yangın tatbikatı sırasında ya da sınıfı acilen tahliye etmek gerektiğinde listeyi hızla alabiliyor.

Hazır olun. Acil durumlar kapıyı çalmadan gelir. Bir acil durum için siz ve öğrencileriniz ne kadar iyi hazırlanırsanız onu zarar görmeden atlatma şansınız da o kadar artar.

Gruplara Yönelik Prosedürler

Gelişim psikologu Jean Piaget'nin çocukların en iyi yaparak ve yaptıkları hakkında düşünerek öğrendiklerini söylediği görüşü yaygındır. **Yaparak yaşayarak ve açık bir zihinle öğrenme, öğrencileri kendi öğrenme süreçlerine dâhil etmenin en iyi yollarından biridir.**

Sekizinci sınıflarda uygulanmış 14000 matematik ve fen bilimleri sınavının sağladığı verilerin analizine dayanan Ulusal Değerlendirme Raporu'ndan yola çıkan Eğitim Sınavları Birimi şu sonuçlara ulaştı:

> **Öğretmenleri yaparak yaşayarak öğrenme etkinliklerini uygulayan öğrenciler, akranlarını matematikte %70'e, fen bilimlerinde %40'a varan oranlarda geride bıraktı.**[15]

Öğrencilerin grup etkinliklerinde yer almasının bir artı değeri de gelecek yaşamlarında başarılı olmak için ihtiyaç duyacakları liderlik, grup kararı alma ve çatışma yönetimi gibi alanlarda da eğitim alıyor olmaları.

Yalnızca Kendinle Yarış

Öğrencilerinize şu mesajı verin:

- Dünyada yarışmanız gereken yalnızca bir kişi var, o da kendinizsiniz.
- Her gün olabileceğiniz en iyi kişi olmaya çalışın.
- Yaşamdaki misyonunuz başkalarını geçmek değil, kendinizi geçmek.
- Kendinizle yarışırken sizden, bu sınıftaki herkesle iş birliği ve saygı içinde çalışmanız bekleniyor.
- Yalnızca kendi öğrenmenizden değil, grup arkadaşlarınızın öğrenmelerinden de sorumlusunuz.

Öğrenciler birbirleriyle ne kadar uyumlu çalışırlarsa o kadar iyi öğrenir.

Grup öğrenmesi yapılandırılmış bir durumdur. Etkinlik sırasında öğrencilerin görüşlerini açık hâle getirmeleri, izlenimlerini karşılaştırmaları, çözümlerini paylaşmaları ile liderlik ve takım çalışmasına yönelik yeteneklerini geliştirmeleri için öğrenilmesi gereken prosedürler vardır. Birbirlerini önemseyen ve birbirlerine adanmış bir grup insan hedefe, her birinin görevi kendi başına yerine getirmeye çalışmasından daha hızlı ulaşacaktır.

15) Wenglingsky, Howard. (2000). *How Teaching Matters: Bringing the Classroom Back Into Discussions of Teacher Quality.* Educational Testing Service. https://www.ets.org/

Sınıfı Gruplara Nasıl Ayırmalı?

Soru sınıfın nasıl ayrılacağından öte öğrencilerden gruplara ayrılmaları istendiğinde sınıfın kendisini nasıl hızlı ve sorunsuz biçimde ayıracağıdır.

Bazı öğretmenler öğrencilerini gruplara ayırmada hiçbir sorun yaşamazlar. Öğretmen gruplara ayrılmalarını söylediğinde öğrenciler hızla ve kolayca söyleneni yaparlar. Bazı öğretmenlerse öğrencileri gruplara ayırmada sorunlar yaşar. Öğretmen gruplara ayrılmalarını söylediğinde öğrenciler mızmızlanır, yakınır, hatta başkalarıyla çalışmayı reddederler. Neden?

Etkili biçimde gruplara ayırma iki ana etkene bağlıdır:

1. Sınıf iklimi
2. Açıklama

Sınıf İklimi

Basitçe söyleyecek olursak öğrenciler sınıfı ya da öğretmeni sevmezlerse ya da başarılı değillerse gruplara ayırma zor olacaktır. **Sınıf gruplara ayrılmadan önce, başarılı öğrenci iş birliğinin bütün ögelerinin işliyor olması önemlidir.**

Yandaki tablo, öğrenci iş birliğini etkileyebilen etkenleri sıralıyor. Öğrenciler iş birliği yapmazlarsa etkisiz öğretmen çaresizce meraklanır: Ne yapmam gerekiyor?

Başarı Etkenleri

Parantez içinde verilen sayı konuyla ilgili daha fazla bilginin bulunabileceği bölümü gösteriyor.

(6) Olumlu beklentileri artırmak
(7) Okulun ilk günü etkinliklerini kullanmak
(8) Başarı için giyinmek
(9) Evi de işin içine katmak
(9) Davete dayalı öğrenmeyi kullanmak
(10) Beş uygun kelimeyi kullanmak
(11) Etkili sınıf yönetimi stratejilerini hayata geçirmek
(12) Olumlu atmosferi kullanarak sınıfı hazır tutmak
(13) Kendini uygun biçimde tanıtmak
(14) Sıraları düzenlemek ve öğrencileri yerleştirmek
(15) Ödevleri hemen asmak ve başlatmak
(16) Yoklamayı hızlı almak
(18) Disiplin planını öğretmeye zaman ayırmak
(19) Prosedürlerin ve rutinlerin provasını yapmak
(21) Dersin amacını paylaşmak
(22) Amaca uygun sınavlar yapmak
(23) Aldıkları notu belirleyebileceklerini öğrencilere açıklamak

Krizi aşmak için hızlı bir çözüm arar. Eğitimde hızlı çözümler yoktur. "Başarı Etkenleri" listesi, **sınıfın başarısından öğretmenin sorumlu olduğu gerçeğini üstü örtük olarak ifade eder. Etkili öğretmen bunu bilir.**

Yalnızca Altı Öğrencinin Adını Biliyorlardı

Stajyer öğretmenlerle yürüttüğümüz bir çalıştayın ardından aldığımız mektuptan alıntı yapalım:

Stajyer öğretmenlerden biri, sizin düşüncelerinizden birini test etmek için sınıfında bir deneme yaptı. Dokuzuncu sınıf öğrencilerine boş bir oturma planı dağıtıp onlardan adları ve soyadları yazarak bu planı doldurmalarını istedi. Öğrencilerin yalnızca 28'i 25'ten fazla adı doğru doldurabildi. Çoğu yalnızca adları biliyordu. Hatta öyle birkaç öğrenci vardı ki yalnızca hemen yakınlarında oturan altı yedi kişinin adını biliyordu.

Mektup 20 Mayıs tarihliydi. Demek ki bu stajyer öğretmenler dokuz aydır birlikte olan bir sınıfta çalışıyorlardı. Üstelik sınıfta stajyer öğretmen ve rehber öğretmen olarak iki öğretmen bulunuyordu. Buna rağmen yılın sonunda yalnızca birkaç öğrenci gerçekten birbirini tanıyordu.

Buna benzer bir durumda öğrenciler istenmeyen davranışlar sergileyecektir. Birlikte çalışmayı reddedecek ve grup etkinliklerine katılmada isteksiz davranacaklardır.

Öğrenciler birlikte çalışmayı reddettiğinde suçlanacak kişi öğretmen olabilir.

Öğrencilerin gruplara sorunsuzca ayrılmaları, öğretmenin grup görevinin mantığını ve sorumluluklarını ne açıklıkta ifade ettiğine bağlıdır.

Açıklama

Öğrencilerin gruplara ne kadar hızlı ayrıldığı, öğretmenin grupların neden ve nasıl oluşturulacağını ne kadar iyi açıkladığına bağlıdır.

Gruplar "Hadi bakalım, dört gruba ayrılıyoruz." diyerek oluşmaz. Bunun gibi boş yönergeler şunlara benzer soruların önünü açar:

Andrew'la birlikte çalışabilir miyim?
Charlotte'la çalışmak zorunda mıyım?
Bu grupta ne kadar süre kalmam gerekiyor?

Kalıcı gruplar olmayacağından sınıfı gruplara ayırmak için enerji harcamak gerekmez. Bunu bir rehber ilke olarak görüp öğrencilerinize şunları söyleyin:

- **Gruptaki Kişi Sayısı:** *Sınıf birçok defa gruplara ayrılacak. Bir gruba her ihtiyaç duyulduğunda grubun büyüklüğü ve grubu oluşturan kişiler etkinliğin yapısına bağlı olarak değişecek. Bazı etkinlikler iki kişilik olacak, bazıları dört kişilik, bazıları ise sekiz vb. Aslında ihtiyaç duyulan kişi sayısı, gruptaki kişi sayısıdır.*
- **Grupta Geçirilen Süre:** *Sınıfın gruplara ayrıldığı her sefer etkinliğin süresi, yapısına bağlı olarak değişecek. Bazı etkinlikler iki dakika sürebilirken bazıları iki gün ya da iki hafta sürebilir. Etkinlik bittiğinde grup dağılacak.*

Öğrencilere grup içinde uyumlu çalışmayı öğretmek bir günde olacak iş değildir. Grup çalışmasına yönelik prosedürleri öğretmek adım adım olur ve zaman, sabır ve sürekli pekiştirme gerektirir.

Öğrencilere "kendileri için düşünmeyi" öğretmekten, Y kuşağı bireylere takımlar içinde birlikte düşünmeyi öğretmeye toplumsal geçiş, sınıftaki grup etkinlikleri için iyi bir zemin hazırlar.

Öğrenciler doğaları gereği birlikte çalışmayı ve oynamayı severler. Demek ki sorun öğrencilerin katılması ya da etkileşimi değil, uygun olmayan yönergelerdir. **Sözel ya da yazılı yönergeler ne yapılacağını ve neyin başarılacağını belirtmezse öğrenciler işe kendi yorumlarını katarlar.** En üst düzeyde kavrayış için öğretmen işe koyulmadan önce etkinliği yapılandırmalı ve yazmalı.

Grup Etkinliklerini Nasıl Yapılandırmalı?

Şirketler, istihdam edecekleri kişileri bulmaya ve eğitmeye yüzlerce milyon dolar harcarlar. Etkili öğretmenler de ders verecekleri öğrencilerini eğitmek için zaman harcar.

Grup Yapısı

1. Grubun **adını** belirleyin.
2. Grubun **büyüklüğünü** belirleyin.
3. Etkinliğin **amacını, materyallerini ve adımlarını** ifade edin.
4. **Prosedürleri** öğretin.
5. Grup çalışmasının yürümesi için **bireylerin denetime açık olması** konusunu vurgulayın.
6. Ne kadar başarılı çalıştıklarını kendilerinin belirleyebilmesi için öğrencilere **değerlendirme yöntemlerini** öğretin.

1. Grubun Adını Belirleyin: Birlikte öğrenme dediğimiz şeyin örneği olarak destek grubu kavramını verebiliriz. Kilo vermek, bağımlılıklardan kurtulmak, korkularını yenmek ve anne babalık becerilerini kazanmak isteyenler için destek grupları vardır. Yalnız ebeveynler, yaşlılar, istismara uğramış çocuklar, şiddet mağduru kadınlar ve gaziler için destek grupları vardır. Ağ kurmaya yönelik gruplar, kurulum grupları, hatta CEO'ların grupları işlerini geliştirme konusunda birbirlerine destek olur.

Bir destek grubu, benzer ihtiyaçları ve amaçları olan, birbirine özen gösteren, sorunlarının çözümünde ve başarıya ulaşmada birbirine yardımcı olan insanlardan oluşur. Sınıftaki destek grupları da varlıklarını aynı nedene borçludur.

> *İnsanların ortak bir amaca yönelik olarak birlikte çalışmalarının bireysel çalışmadan daha iyi sonuçlar vereceği fikri, sosyal psikolojinin sağlam bir ilkesidir.*
>
> Robert Slavin

Gruplarınızı **destek grupları** ve destek grubunun her bir üyesini de **destek arkadaşı** olarak adlandırabilirsiniz.

2. **Grubun Büyüklüğünü Belirleyin:** Grubun büyüklüğü, etkinliği tamamlamak için kaç kişinin gerektiğine bağlı bir etkendir. Örneğin dört kişilik bir grupta;

   1. **Öğrenci:** Materyalleri almak ve günün ya da dersin sonunda yerine koymaktan sorumludur.

   2. **Öğrenci:** Etkinliğin adımlarının izlendiğini kontrol etmekten sorumludur.

   3. **Öğrenci:** Etkinlik yürürken gözlemler yapmaktan, verileri kaydetmekten ve tutanaklardan sorumludur.

   4. **Öğrenci:** Grup raporunun yazılmasının denetiminden sorumludur.

3. **Etkinliğin Amacını, Materyallerini ve Adımlarını İfade Edin:** Öğrencilere verilecek ödevin neyin, nasıl yapılacağını anlamalarını sağlayacak biçimde, yeterince yapılandırılmış olması gerekir. Bunun nasıl yapılacağının bir örneğini görmek için 204. sayfadaki etkinliğe bakabilirsiniz.

4. **Prosedürleri Öğretin:** Öğrencilerinizle birlikte ele alabileceğiniz dört prosedür örneği ele alalım.

- **Kendi işinizden ve grup sonuçlarından sorumlusunuz.** (İş dünyasında hem kendi işinizden hem de çalışma arkadaşlarınızın sonuçlarından sorumlusunuzdur.)
- **Bir sorunuz varsa arkadaşlarınıza sorun.** (İş dünyasında yardım istemek için elinizi kaldırmazsınız. Araştırır, sorar, inceler, arama motorlarına bakarsınız çünkü sizden kendi inisiyatifinizle hareket etmeniz beklenir.)
- **Bir arkadaşınız sizden yardım istediğinde ona yardım etmeye istekli olmalısınız.** (İş dünyasında takım çalışması becerilerini kullanmanız beklenir.)
- **Kimse bir soruyu cevaplayamazsa ortak bir soruda uzlaşın ve elini kaldırıp öğretmenden yardım istemesi için bir kişi belirleyin.** (İş dünyasında görüşmek ve uzlaşmalara varmak başarının anahtarıdır.)

5. Takım Çalışmasından Dolayı Bireylerin Denetime Açık Olması Üstünde Durun: Öğretmen hedefleri, ödevleri ve prosedürleri belirledikten sonra grubun danışmanı olarak hareket eder. Sorunlar, çözülmesi için gruba yönlendirilir.

Destek gruplarının iş birliği içinde raporlar yazması ve takım olarak sunumlar yapması gerekir. Öğrenciler grup çalışmalarının niteliği ve işlerinin sonucu konusunda denetime açıktır.

Destek grubu bir grup puanı alır ve bu aynı zamanda her bireyin de puanı olur. Bu nedenle grubun her üyesinin diğerlerinin kazanım çabalarını desteklemesi ve grubun başarısına eşit biçimde katkı sunması önemlidir.

Örnek Etkinlik

Bu etkinlikte dört kişilik **destek grupları** hâlinde çalışacaksınız. **Destek grubunun** üyelerini öğretmeniniz seçecek. Destek gruplarında çalışmanızın nedeni, yeni düşünceleri sınıf arkadaşlarınızla tartışırken daha iyi anlamanızdır.

Bazen arkadaşlarınızla birlikte çalışacaksınız. Bazen tek başınıza... Destek arkadaşlarınızın kim olduğuna bakmaksızın sorumluluğunuz, etkinliği anlama ve tamamlama yolunda birbirinize yardım etmek. Bu nedenle size **destek arkadaşları** diyoruz.

Öğretmeniniz yapılacak işleri açıklayacak. Kimin hangi işi yapacağını öğretmenin seçtiği de olacak sizden seçim yapmanızın istendiği de.

Destek grubunun her bir üyesinin grubunuzun neyi ve neden yaptığını anlaması için birlikte çalışmanız ve ödeviniz hakkında konuşmanız gerek. Destek grubunuzun sınıfa rapor sunması zamanı geldiğinde öğretmen, grubunuzun yalnızca bir üyesini çağıracak. Bu üye destek grubunun ulaştığı sonuçları açıklayacak. Bu nedenle çağrılmadan önce hepinizin olup bitenlerden haberi olduğuna emin olun. Destek grubunuz iyi görünürse siz de iyi görünürsünüz.

Pervaneliler Nasıl Çalışır?

Arka plan

Bazı uçaklar ve helikopterler pervaneler aracılığıyla uçar. Pervanenin kanat biçimi ve açısı değiştikçe farklı sonuçlar alınır.

Sorun

Bir pervane kanadını kaç farklı biçimde tasarlayabilirsiniz?
Her bir tasarımın performansı nasıl?
Bu tasarımlarla ilgili sizin değerlendirmeniz ne?

Destek Grubu İşleri

Donanım Yöneticisi: Sizin işiniz etkinlik için gerekli malzemeyi temin etmek ve belirlenmiş sürenin sonunda doğru yere geri bırakılmasını güvenceye almak.

Yönetici: Sizin işiniz grubun, etkinliğin her adımını dikkatle ve doğru biçimde takip etmesini güvenceye almak.

Kayıtçı: Sizin işiniz gözlemlemek, tutanak tutmak ve verileri kaydetmek. Etkinliğin sonuçlarını gerçekleştikleri anda kaydetmek için destek grubunun uygun formlarının bulunup bulunmadığını denetlemelisiniz.

Raportör: Sizin işiniz grup raporunun yazılması sürecinde eşgüdüm sağlamak.

Materyaller

Yapışkan kâğıt, makas ve bir kâğıt raptiyesi

Etkinlik Adımları

1. Bir parça yapışkanlı kâğıdı enlemesine, uç kısmında 5 santimlik iki şerit olacak biçimde kesin.
2. Kâğıdı Şekil 1'de görüldüğü gibi kesip katlayın.
3. Kâğıdı Şekil 2'de görüldüğü gibi tutup bırakın.
4. Helikopterin farklı türlerini deneyin.
5. Her sonucu gözlemleyip kaydedin.

Şekil 1

Şekil 2

Destek Grubu Prosedürleri

Gruplarınıza hızla ve sessizce geçin.
Kendi grubunuzla, kendi alanınızda kalın.
İşinizi yapın.
Birbirinize yardım edin.
Yukarıda verilen etkinlik adımlarını izleyin.

Destek Grubu Sorumlulukları

1. **Yönetici,** herkesin işe başlamadan önce etkinliği okuyup tartıştığından emin olmalı. Herkes etkinliğin amacını, ne yapılacağını (Etkinlik adımları) ve herkesin ne yapması gerektiğini (Destek grubu prosedürleri ve sorumlulukları) öğrenmeden başlamayın.
2. **Donanım yöneticisi,** malzemelerin toplanmasını denetlemelidir.
3. **Kayıtçı,** gözlemlenecek şeylerin kaydının tutulacağı bir sayfanın hazır olup olmadığını denetlemelidir.
4. **Yönetici,** grubu etkinlik adımları doğrultusunda ilerletir, düzenleyici olarak bir toplantıyı gündemine alır.
5. **Destek grubu üyeleri,** etkinlik adımlarını ve destek grubu prosedürlerini izlemede karşılıklı olarak her zaman iş birliği içinde olmalı ve birbirine yardım etmelidir.
6. **Destek grubu,** etkinlik sonuçlarını kaydetmede kayıtçıya yardımcı olmalı.
7. **Raportör,** grup raporunun yazılmasının eşgüdümünü sağlar. Destek grubundaki herkesin etkinliği, amacını, adımlarını ve sonuçlarını açıklayabildiğinden emin olun.

Herkes etkinliğin amacını ve sonuçlarını açıklayabildiğinde grubun bütün üyeleri grup raporunun altına imzasını atmalıdır.

Teşekkürler!

ÖĞRENME
bireysel bir etkinliktir ama yalıtılmış değildir.

Destekleyici bir öğreniciler topluluğu içinde gerçekleşirse daha da etkili olur.

6. Ne Kadar Başarılı Çalıştıklarını Kendilerinin Belirleyebilmesi İçin Öğrencilere Değerlendirme Yöntemlerini Öğretin. Öğrencilerinize grup prosedürlerini not almalarını söyleyin. Prosedürlerin bir listesi için 205. sayfadaki etkinliğe bakın. Her prosedürden sonra destek grubunun prosedürü çoğunlukla mı, bazen mi takip ettiğini, yoksa hiç mi takip etmediğini ifade etmelerini sağlayın.

Her prosedür için destek grubunun takım becerilerini nasıl artırabileceklerini tartışmalarını sağlayın. Tartışılacak prosedürler "çoğunlukla" puanını almış olanlar arasından seçilsin. Öğrenciler, bunları gözden geçirip neden bazı prosedürleri "çoğunlukla" takip ettiklerine dikkat ederek birlikte çalışmada başarılı oldukları yöntemleri, düşük puan alan prosedürleri geliştirmede kullanabilirler.

Öğrenciler birlikte çalışmaya daha fazla zaman ayırdıkça ve işleri için daha fazla sorumluluk aldıkça daha fazla öğrenme gerçekleşir.

İşleyen Bir Plan

Kaliforniya'da öğretmenlik yapan Sarah Jondahl, öğretmenlik hayatının ilk gününde dosyasında özel, tutarlı bir sınıf yönetimi planıyla hazırdı. Dosyayı hazırlamak aylar almış olsa da **plan,** öğretmenlik hayatının daha ilk dakikasından itibaren başarılı olmasını sağladı.

Sarah'nın planı, okulun ilk gününden önce öğrencilerine bir mektup göndermeyi de içeriyor. Mektupta kısaca geçmiş yaşamından söz ettikten sonra, öğrencilerinden bol bol çalışma ve öğrenme yönündeki beklentilerini ortaya koyuyor. Mektupta sınıfın ilk ev ödevi de yer alıyor.

Sarah okulun ilk gününü şu şekilde yazıya döktü ya da planladı.

Sarah Jondahl

Her Öğrenciyi Kapıda Karşıla

- Onlara ayrılan sıraya yönelt. (alfabetik)
- Çocuklara tahtada yazılı yönergeleri okuyup uygulamalarını söyle. (zile kadar yapılacak çalışma)

Kendini Tanıt

Sınıf Prosedürlerini Öğret

- **Sınıf Kurallarını, Sonuçları ve Ödülleri Öğret**
- **Sınıfın Beklentilerini Aktar**

Hareket ve gürültü bir sınıftaki iki büyük sorundur. Sarah daha ilk günden bunları çözdü. Öğrencilerinin sabah sınıfa nasıl gireceklerini, teneffüsten nasıl döneceklerini, sınıftan çıkmak için nasıl sıraya gireceklerini, öğle yemeği için nasıl hazırlanacaklarını, koridorlarda nasıl yürüyeceklerini ve okuldan nasıl çıkacaklarını eksiksiz biçimde planladı. Ardından prosedürleri nasıl başarıyla uygulayacaklarını öğretti ve bunun provasını yaptı.

Artık Sarah deneyimli bir öğretmen ve "Benim sınıf yönetimi planım, ***Okulun İlk Günleri*** adlı kitaptan öğrendiğim üzere, prosedürler oluşturmak üstüne kurulu. İlk günden itibaren işleyen prosedürlerin olması ve bunları öğrencilerime öğretmem, sınıfımdaki eğitsel deneyimimi son derece etkili hâle getirdi."

Sarah Jondahl gibi öğretmenler her türden okulda başarılı olur çünkü hangi seviyede ya da konuda olursa olsun; ister devlet okulunda ister özel okulda, ister şehirli ister kırsal alandan gelen öğrencilerle olsun, gerçekte arada hiçbir fark yoktur. **Bütün etkili öğretmenlerin sınıfı yönetmek ve öğrenme zamanını en üst seviyeye çıkarmak için prosedürleri vardır.**

Sarah'nın Örnek Prosedürleri

Sarah'nın okulun ilk günü ve ilk haftası öğretmek için hazır olduğu prosedürlerin ve rutinlerin örneklerini verelim. **Kendi sınıfınız için plan yaparken onun düşünce listesinden çalın!**

Bir İlkokul Öğretmeninin Deneyimi

Bekâr bir anneyim ve bazen işe gitmek için yola zamanında çıkmak zor oluyor ama o gün işler yolunda gitti. Gelin görün ki bahtım da bir yere kadar. Otoyoldaki bir kaza yüzünden trafik kilitlendi. Arabamda oturmuş, yol bitsin diye beklerken sınıfımdaki manzarayı düşünmeye çalıştım. Geç kalacağımı söylemek için kimseyi arayamazdım. Başlarında kimse olmayan, beşinci sınıfta okuyan yirmi beş öğrenci neler yapacaktı? Okula vardığımda beni neler bekliyordu? Hepimiz spor salonuna gitmekte gecikeceğimiz için beden eğitimi öğretmeni kızacak mıydı?

Sınıfta gördüğüm, öğrencileri sevmek ve onların sorumlu ve kendine yeten bireyler olmalarına çabalamakla geçen yirmi yılımın ödülüydü. Boş bir sınıf ve şu notu bularak şaşkına döndüm:

Sevgili Bayan Gould,

Yoklamayı aldık, beslenme saatini bitirdik, sabah matematik alıştırmalarımızı tamamladık ve spor salonuna gittik.

Sevgiler
Sınıfınız

Açıkça belirlenmiş prosedürlerin ve rutinlerin önemi konusunda söylediklerinize sonuna kadar katılıyorum. Öğrencilerim bunun kanıtı.

Sue Gould Flynn
Williamsville, New York

Sınıfa Girmek

Öğrenciler sınıfa sessiz sakin girerler, eşyalarını sabah rutinine uygun biçimde bırakıp zile kadar yapılan çalışmaya geçerler.

Zile Kadar Yapılan Çalışma

Her sabah panoda ya da tepegözde zile kadar yapılacak bir çalışma asılıdır. Öğrenciler sınıfa girer ve ödev üstünde çalışmaya başlarlar.

Sınıfı Susturmak

Öğretmenin elini kaldırması sınıfı susturur.

Yoklamayı Almak

Bir öğrenciye "Yoklama alma" prosedürü öğretilir. Bu öğrenci, gelmeyen öğrencinin sırasına bir "Gelmeyen" öğrenci dosyası bırakır. Sınıfa şöyle bir bakmak, gelmeyenlerin kim olduğunu anlamaya yeter.

Sınıfın Sloganı

Öğrenciler her sabah sınıfın ön kısmında duvarda asılı olan sınıf sloganını tekrarlar. Herkes ayakta durup günümüze başlamak için sloganı söyler.

Ödevleri Toplamak

Çalışmalar sıraların yerleşimine göre toplanır. Sıralar klasik düzende yerleştirilmişse öğrenciler ödevleri elden ele geçirerek toplarlar. Her öğrenci yerinden kalkmadan bitmiş çalışmalarını masasının ortasına yığar. Görevi ödevleri toplamak olan öğrenci sınıfı gezip herkesin sırasındaki kâğıt yığınını alır ve sınıfın ön kısmındaki bitmiş çalışmalar kutusuna koyar.

Ödev Teslim Etmek

Sınıfın ön kısmında iki kutu yer alır. Birisinde "derste yapılanlar", diğerinde "ev ödevi" yazar. Öğrenciler ödevlerini uygun kutuya koyarlar.

Evden Notlar

Öğrenciler evden getirdikleri her türden notu "evden notlar" kutusuna koyarlar.

İhtiyaç Molaları

Öğrencilerin ayda dört kez izin almadan tuvalete gitme hakkı vardır. Öğretmen gidişlerini kayıt altına alır. Tuvaleti aynı anda yalnız bir öğrenci kullanabilir. Sınıfın genelinin

Bir Lise Öğretmeninin Deneyimi

Yerime bir öğretmen ayarladım ve not defterimdeki ders planlarımı da bıraktım. (Dünya tarihi ve beden eğitimi)

Ne yazık ki öğretmen yanlış sınıfa gidiyor ve derse zilin çalmasına on dakika kala geliyor. Öğrencileri oturmuş ödevlerini yaparken buluyor. Öğrenciler sınıfın kapısını açıyorlar, öğretmenin olmadığını görüyorlar, benim masamdan yoklama defterini alıp yoklama yapıyorlar, kitaptan ders planını buluyorlar ve günün planıyla devam ediyorlar.

Dahası da var! Okula gelmediğim gün bir toplantı programımız vardı. Yerime bakan öğretmenin bundan haberi yokmuş. Hazırlık dersi sırasında bir iş için okuldan ayrılmış. Beşinci derse yetişmeyi planlıyormuş.

Ne yazık ki o okuldan çıktığı sırada beşinci ders başlamış. Ertesi gün okula gittiğimde öğrenciler şunu söyledi: Siz yokken biz sizin yerinize yoklamayı aldık. Yine siz burada yokken beden eğitimi dersimizi de yaptık. Sonra etkinlikler için dışarı çıktık. Yağmur başlayınca içeri girip oyunlarımıza spor salonunda devam ettik.

Ortada planlanmış bir şey yoktu ama günlük prosedürlerim sınıfı kapıp götürmüştü. Öğrencilerim en ufak bir detayı bile atlamamıştı. Prosedürler ve rutinler işe yarıyor!

Bob Wall
Susanville, Kaliforniya

yalnızca öğle yemeği vaktinde ve ders aralarında toplu olarak tuvaleti kullanma hakkı vardır.

Yemeğe Gitmek

Öğrenciler dış kapının önünde "eve gidecekler" ve "okulda yiyecekler" olarak iki sıra olurlar. Yemekten sonra öğrenciler bahçede sınıf numaralarının yazılı olduğu alanda toplanırlar. (Numaralar beton zeminde yazılıdır.)

Kantin

Öğrenciler sınıf prosedürlerini olduğu gibi kantin prosedürlerini de izlerler. İşleri bittikten sonra oturdukları yerleri temizlerler. Öğrenciler "Lütfen" ve "Teşekkür ederim." diyerek olabildiğince nazik davranmalıdır.

Öğrenme Gruplarında Çalışma

Öğrenciler her zaman öğretmenin seçtiği gruplara yerleştirilir. Destek grupları konusundaki prosedürler hatırlatılır.

1. Kendi çalışmandan sorumlusun.
2. Eğer bir sorun varsa bir "destek arkadaşı"na sormalısın.
3. Eğer birisi senden rica ederse yardım etmelisin.
4. Eğer bütün grup soru üstünde uzlaşırsa soruyu öğretmene sorabilirsin.

Nöbetçileri Seçmek

Sınıftaki birtakım görevleri yerine getirecek öğrenciler seçilirken üzerinde "Bir çubuk çekin." yazan kutudan bir dondurma çubuğu çekilir. Her öğrencinin adı bir çubuğun alt tarafında yazılıdır. Bütün çubuklar aynı kutuda durur. Öğretmen çeşitli görevler vereceği öğrencileri seçmek için kutudan bir çubuk çeker.

Sınıfta Yapılan Çalışmaları Asmak

Öğrenciler çalışmalarını sınıfın ön kısmında duran çamaşır ipine mandallarlar. Tutkal ya da boya gerektiren bir etkinlik yapıldığında çamaşır ipi kâğıdın asılıp kurutulması için kullanılır. Günün sonunda öğrenciler kurumuş kâğıtları alıp bir öbek hâlinde "Sınıfta Yapılan Çalışma" kutusuna koyarlar.

Gürültü Seviyesini Düşük Tutmak

Sınıftaki gürültü seviyesini öğrencilere hatırlatmak için bir trafik lambası kullanılır. Kartondan kesilmiş, üzerinde üç siyah daire ve her bir daireye bağlı askılar olan büyük bir trafik lambası sınıfın ön kısmına asılır. Bu siyah dairelere uyacak büyüklükte yeşil, sarı ve kırmızı daireler de kesilir. *Sessizlik* istendiğini göstermek için kırmızı daire asılır. Sarı daire *fısıltı* zamanını gösterir. *Serbest* konuşma zamanını göstermek içinse yeşil daire asılır.

Ders esnasında klasik müzik çalınır. Öğrenciler gürültü seviyesini müzik sesinden daha düşük tutarlar.

Eve Mektup Göndermek

Günün sonunda eve, anne babalara gidecek mektuplar kutucuklara bırakılır. Bunu yapmak kutucuklardan sorumlu öğrencinin işidir. Öğrenciler her akşam mektupları ailelerle paylaşmaktan sorumludur.

Bir Öğrenci Yoksa

Bir öğrenci yoksa üzerinde sarı etiket bulunan bir dosya öğrencinin sırasına bırakılır. Ders esnasında dağıtılan ve eve götürülmesi gereken bütün kâğıtlar ya da notlar bu dosyaya konulur. Öğrenci okula geldiğinde sarı dosyadaki kaçırdığı ödevleri tamamlamış olması gerektiğini bilir. Gelmeyenlerin ödevleri, anne babaların saat üçten sonra alabilmesi için idare katında bir noktaya bırakılır.

Grupları Değiştirmek / Geçişler

Öğretmen, merkezleri, dersleri, etkinlikleri vb. değiştirmeden önce "Beş dakika kaldı." biçiminde sözel bir duyuru yapar. Değişiklik zamanı geldiğinde bir dizi farklı yöntem kullanılabilir.

1. Müzik çalın.
2. Parmaklarınızı şıklatarak ya da el çırparak tempo tutun.
3. Zil çalın.

Öğrenciler bu farklı işaretlerin ne anlama geldiğini bilir ve değişimi hızla ve sakince gerçekleştirir.

Öğretmen Sınıfın Dışındaysa

Öğretmen dışarıdayken de öğrenciler çalışmaya devam eder. Onlar çalışmaya devam ederken sınıf kuralları ve prosedürleri izlenir. Yardım gerekirse sınıf sorumlusu ya da yan sınıfın öğretmeni oradadır.

Günlük Kapanış Mesajı

Günün sonunda sınıf günlük kapanış mesajını okur. Bu, o gün yaşananların kısa bir özetidir. Mesajı okumak için bir öğrenci seçilir, diğerleri de onu tekrarlar. Günlük kapanış mesajını gün devam ederken öğretmen hazırlar ve akşam anne babalarıyla paylaşmaları için çoğaltılıp öğrencilere dağıtır. Bu iletişim aracı öğretmenler için anne babaları yaklaşan olaylardan, önemli bilgilerden ve çocuğun okuldaki bir gününden haberdar etme konusunda benzersiz bir yoldur.

"Teşekkür Ederim" Demek

Birbirinize "Teşekkür ederim." demeyi hiçbir zaman unutmayın. "Lütfen." de her seferinde "Teşekkür ederim." ifadesine eşlik etmelidir.

Ders Bitimi

Dersi zil bitirmez, öğretmen bitirir. Zamanı geldiğinde öğrenciler birer birer ya da gruplar hâlinde çıkartılır.

Ulaşım

Öğrenciler okul çıkışı araca binerken bile okulun kurallarına uyar ve sınıf prosedürlerini izler. Okula otobüsle ya da arabayla gelir giderken koridor prosedürleri izlenir. Öğrenciler otobüste ya da arabadayken yerlerinden kalkmazlar ve eşyalara zarar vermezler. Emniyet kemerleri daima takılıdır. Araç içinde kısık sesle konuşulur. Arabada ya da otobüste şoför izin vermeden bir şey yenmez.

Öğretmen başarısı, öğretmenin sınıfı yönetmedeki becerisine bakarak anlaşılabilir. Sarah Jondahl, başarılı ve son derece etkili öğretmen modelinin bir örneğidir.

Sınıf Kendi Başına Çalışır

Yapıyı ve sorumluluk duygusunu bir kez kurduktan sonra öğrencilerin yapmayı sevdiği en zorlayıcı ve büyüleyici şeyleri yaparak okulun en heyecan verici sınıfına sahip olabilirsiniz. Ayrıca ertesi gün okula gelmeseniz bile sınıfın kendi başına çalışabileceğini bilerek okuldan çıkabileceksiniz.

Etkisiz öğretmen, okulun ilk gününe bir konu anlatarak başlamaya çalışır ve yılın kalanında zamanını öğrencilerin peşinden koşarak geçirir.

Etkili öğretmen, ilk hafta zamanının büyük kısmını öğrencilere sınıf prosedürlerini nasıl izleyeceklerini öğretmeye ayırır.

Öğrenciler sınıfta işlerin nasıl yürüdüğünü öğrendiğinde yapmalarını istediğiniz şeyler konusunda daha istekli olacaklardır. Böylece, prosedürler ve rutinler sınıfı yönettiğinden, öğrencinin öğrenme zamanını en üst düzeye çıkaran, heyecan verici ve iddialı bir sınıfınız olur.

Kendi Tutumlarımı da Yönetiyorum

Öğretmenlikteki ilk yılım tam bir felaketti. Öğrencilerimi kontrol edemiyordum ve bunun sonucunda benden öğretmenliği bırakmam istendi.

Ertesi yıl bir alternatif lisede işe başladım. O yaz **Okulun İlk Günleri**'ni okuyup bir detaylı plan hazırlamaya başladım. Okulun ilk gününden itibaren planı uygulamaya başladım.*

Garip bir duyguydu çünkü benim kişiliğime uymuyordu ama öğrenciler çok hevesli görünüyorlardı. Bu nedenle plana bağlı kaldım. Olan şuydu: Öğrencilerin hevesli hâlleri beni planı daha da sıkı bir biçimde uygulamaya yöneltti. Kısa süre sonra okulda idareye en az başvuran öğretmen bendim.

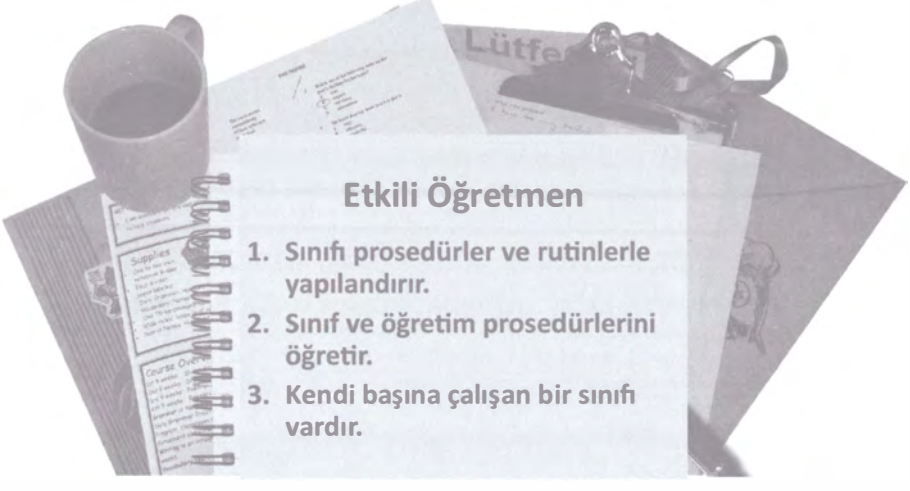
Bunlar evde eğitimi bırakmak zorunda kalıp benim alternatif sınıfıma gelen öğrencilerdi. Aslına bakarsanız birisi de şimdi hapiste ama derslerim hoşlarına gitmişti.

Şaşırtıcı bir ilerleme kaydetmişlerdi ve sınıfı sevmişlerdi. Birçoğu evde eğitime dönüp assolist oldu.

Olan, benim sınıfı yönetmekle kalmayıp öğretmenliğimi ve tutumlarımı da yönettiğimi aşamalı olarak fark etmemdi.

*** Çevirmenin notu:**

Alternatif okullar, ABD'de sorunlu öğrencilere yönelik eğitim vermek amacıyla ortaya çıkmış bir okul türüdür. Günümüzde tek bir tanımını yapmaya imkân vermeyecek kadar çok çeşidi olsa da esnek program, küçük sınıflar, geleneksel olmayan ölçme değerlendirme yöntemlerinin kullanılması gibi çeşitli ortak özellikleriyle geleneksel eğitim sisteminin dışında kalmış öğrencilere yönelik bir seçenek oluşturmaktadır.

D ÜNİTESİ

Üçüncü Özellik

—Derste Ustalık

Etkili öğretmen, öğrencilerin hedefe ulaşmasına yardım etmek için dersi nasıl tasarlayacağını çok iyi bilir.

Etkili Bir Ödev Nasıl Hazırlanır?

Temelleri Öğrenmek

Öğrenmenin, öğretmenin işlediği dersle hiçbir ilgisi yoktur. Öğrenme, öğrencinin başardıklarıyla ilgilidir.

Bilmediklerini, hem de iyi bir biçimde öğretmeyi çocuklarımıza borçluyuz. Politikacılar, basın, anne babalar ve hatta öğrenciler programla ilgili yaygara koparıyorlar. Öğrenme. İnsanlığın geleceği buna bağlı. Öğrenciler okula yalnızca bir şey için geliyorlar: Öğrenme.

21. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Dersin yapısı güçlendikçe ve ulaşılacak hedeflerle ilgili yönergeler daha kesin hâle geldikçe hedeflere ulaşma oranı da artar.

Prosedürler ve rutinlerle ilgili olan 19 ve 20. bölümlerin kitabın en önemli yerleri olduğunu söylediğimizi hatırlayın. Sınıfınızı öğrenmeye uygun biçimde düzenlemelisiniz. **D Ünitesi kitabın en önemli ünitesi. Bu ünitede öğrencilerinizin nasıl öğreneceğini ve hedeflere ulaşacağını öğreneceksiniz.**

Olumlu beklentiler ve sınıf yönetimi konusunda ustalaştığınızı varsayarak öğrencilerin okula öğrenmek için geldikleri bilgi ve becerileri öğretmeye hazır olduğunuzu söyleyebiliriz.

Bu bilgi ve becerileri, yalnızca öğrencilerle özenli bir ilişki kurduysanız ve güvenli, düzenli bir sınıf ortamı yarattıysanız öğretebilirsiniz.

Etkili öğretmen

- Öğrencinin öğrenmesi için **öğretmeyi** (21. Bölüm)
- Öğrencinin öğrenmesi için **sınav yapmayı** (22. Bölüm)

Öğretim: Öğretmenin öğrenmeyi öğretmek için yaptıklarıdır.

- Öğrencinin öğrenmesi için **değerlendirmeyi** (23. Bölüm)
- Öğrencinin öğrenmesini **artırmayı** (24. Bölüm)

Değerlendirme: Öğretmenin, öğrencinin öğrenmesini değerlendirmek için yaptıklarıdır.

bilir.

Etkili öğretmen öğrenici odaklıdır. Öğrenci öğrenicidir ve öğrenmelidir. Bunun olması için öğretmen etkili bir öğretici olmalıdır. **İyi bir öğretim, ailevi arka plan ve gelir, ırk, cinsiyet ve başka açıklayıcı değişkenlerden 15 ila 20 kat daha güçlüdür.**[1]

Öğrencinin öğrenmesi, okulda alınan bütün kararların merkezinde yer almalıdır.

Öğrencinin öğrenmesi konusunda özgün araştırmalar vardır.

- Mike Schmoker, "Kesin bir standartlar dizisi belirleyin ve bu standartları fiilen öğretin. Böylelikle hedeflere ulaşma oranında neredeyse hemen muazzam bir artış olacaktır."[2] diyor.
- Robert Marzano, öğrencilerin hedefe ulaşma oranını neyin etkilediğiyle ilgili bir çalışmaya yönelik yalnızca şunu söylüyor: Öğretilenler.[3]

1) Hershberg. T. (December 2005). "Value-Added Assessment and Systemic Reform: A Response to the Challenges of Human Capital Development." Phi Delta Kappa *Kappan.*

2) Schmoker, Mike. *Author of Results: the key to continuous school improvement.* (1996). Alexandria, Va.: Association for Supervision and Curriculum Development. Yazarlarla 2007 Nisan'ında yapılan yazışmalardan.

3) Marzano, Robert. (2003). *What Works in Schools: Translating Research into Action.* Alexandria, Va.: Association for Supervision and Curriculum Development.

- Pensilvanya Üniversitesinden Andrew Porter ise "Hedefe ulaşma oranına yönelik kazanımları öngörmek için en güçlü kaynak neyin öğretildiğidir." diyor.[4]

Okulların varlıklarının ve öğretmenlerin çalışmalarının bir tek nedeni vardır: Öğrencilerin öğrenmelerine ve hedeflere ulaşmalarına yardım etmek.

Öğretmenlerin işi öğrencilerin kavramasını ve hedefe ulaşmasını sağlamaktır. Bunu yapmanın tek bir doğru yolu yoktur. Tıpkı sınıf yönetimi gibi, öğrencilerin onlardan yapmalarını istediğiniz şeyi yapmaları için de tek bir doğru prosedür yoktur. Birçok seçenek vardır ama hepsi de aynı ortak bilgiye dayanır. D Ünitesi'nin amacı size tam öğrenme konusunda her öğretmenin bilmesi gereken bazı temelleri ve anlayışları öğretmektir.

Bu ünite size, öğrencilerin öğrenmelerini, kavramalarını ortaya koyabildiği ya da tam öğrenmenin gerçekleştiği ödevleri nasıl yazabileceğinizi gösterecek.

Etkisiz Bir Ödev Nedir?

Eğitimin özü öğrencinin öğrenmesidir. Öğrenciler ödevlerini yapmazlarsa öğrenme gerçekleşmez.

Öğretmenlerin ortak noktası ödevler verip öğrencilerden bunları yapmalarını beklemektir. Ancak çoğu zaman ya ödevi anlayamadıklarından ya da ödevi yapmak için bir neden göremediklerinden bütün öğrenciler ödevi yapmaz. Her iki durumda da ödev kötü tasarlanmış olabilir.

Örneğin öğretmen şöyle der:

"Ödev 7. Bölüm. Cuma günü 7. Bölüm'deki her şeyi kapsayan bir sınav olacak."

7. Bölüm mü? Bunun ne demek olduğu konusunda öğrencilerin en ufak bir fikri yoktur. Öğretmenlerin sürekli çocuklarıyla daha ilgili olmalarını istediği anne babaların da.

4) Porter, Andrew. (October 2002). "Measuring the Content of Instruction: Uses in Research and Practice." *Educational Researcher,* 31(7) s. 3–14. Yazarlarla 2007 Ağustos'unda yapılan yazışmalardan.

Etkisiz bir ödev, öğretmenin sınıfa hangi konuların olduğunu söylemesinin bir sonucudur. "7. Bölüm" etkisiz bir ödev olmakla kalmaz, bir ödev bile değildir. Yalnızca bir bölüm numarasının söylenmesidir.

Şunlar da etkisiz ödevlerin örneklerinden:

Kitaplarınızda 143. sayfayı açın.
404'ten 413'e kadar
9. sorudan 19. soruya kadar
Moby Dick
Bizans dönemine ilişkin bir makale yazın
Uzun bölüm
Bu çalışma kâğıdını doldurun
Bu videoyu izleyin
Gruplara ayrılın

Ödev ne öğrenileceğini açıkça ortaya koymazsa öğrenci için ödevi yapmak imkânsız değilse de çok zordur. Standartlar, hedefler, belli bir amaca yönelik etkinlikler yok. Bu, körlemesine oklar atıp birisinin olmayan bir hedefi vuracağını ummaya benziyor.

Öğrenciler ne öğrenileceği ve öğretmen ne öğretileceği konusunda bilgi sahibi değilse öğrenme gerçekleşemez.

Bu, öğrencilerin her gün sınıfa gelip "Bugün ne yapacağız?" demelerini açıklıyor. Hele de şu sinir bozucu soru: Bugün önemli bir şey yapacak mıyız? Öğrencileri suçlamayın çünkü ödevin ne olduğunu gerçekten anlamıyorlar. Bazı öğrenciler buna "gizemli öğrenme" diyor.

Etkisiz öğretmenler, bir sonraki adımda ne yapacağını merak ederek her gün bocalarlar. Öğrencileri, "Bunu neden yapıyoruz?" diye sorarlar ya da hep bir ağızdan "Sıkıldık." derler. Bu olduktan sonra öğrenme gerçekleşmez ve davranış sorunları ortaya çıkar.

Sağduyu siz öğretmezseniz öğrencilerin öğrenmeyeceğini söyler. Satıcı bir şeyler alması konusunda müşteriyi ikna etmezse müşteri satın almaz. Top atıcı topu atmazsa topa vuracak oyuncu vuracak top bulamaz. Düğün davetiyesi göndermezseniz düğüne kimse gelmez.

"Hangi videoyu izleteyim?", "Ne etkinlik yapacağım?", "Hangi çalışma kâğıdını vereyim?" diye **sormayı bırakın.**

Bütün bu sorularda bir şey yapan tek kişi öğretmen. Öğretmen kaçınılmaz biçimde sınav sonuçlarından hayal kırıklığına uğradığında sinirlenip öğrencileri suçlar: Ben dersi işledim. Öğrenmek istemiyorlarsa bu benim suçum değil.

Bu noktada şu soruları sormalısınız:

- Öğrencilerin ne öğrenmelerini istiyorum?
- Öğrencilerin ne başarmalarını istiyorum?

Ne öğrenmelerini ve neyi başarmalarını istediğinizi öğrencilere aktarın ki kendi öğrenmelerinin kontrolünü ellerine alabilsinler. **Öğrenciler ne öğreneceklerini bildiklerinde "gizemli öğrenme" değil, "tam öğrenme" gerçekleşir.**

> **Öğrenmenin öğretmenin işlediği konularla ilgisi yoktur. Öğrenme, öğrencinin başardıklarıyla ilgilidir.**

Öğretmenin işi konuları yetiştirmek değil, öğrenciyi yetiştirmektir. Etkili öğretmen daha baştan ne öğreneceklerini söyleyerek öğrencileri yetiştirir.

Etkili Bir Ödev Hazırlamanın Dört Adımı

"Ödev" kelimesine bir bakın. Bir görevin birisinin ödevi olduğunu söyler. Bu ödev yerine getirildiğinde ortaya bir sonuç ya da ürün konmalı. Örneğin sekreterinize, "Lütfen bu mektubu yazıp imzalamam için getirin." dersiniz. Mektup birkaç kere gidip gelebilir ama sekreterin önüne açık bir ödev konmuştur. Ondan, tamamlanmış ve doğru bir mektup yazması beklenmektedir.

Etkili Bir Ödev Hazırlamanın Dört Adımı

1. **Öğrencilerin ne gibi özellikler kazanmalarını istediğinizi belirleyin.** (223. sayfa)
2. **Her kazanımı tek bir cümle olarak yazın.** (228. sayfa)
3. **Öğrencilere bu cümleleri yazılı olarak verin.** (237. sayfa)
4. **Bu cümleleri öğrencilerle evlere de gönderin.** (239. sayfa)

Bir örnek daha. Düğününüz için sipariş edeceğiniz pastayı sormaya pastaneye gidiyorsunuz. Size düğün pastası örnekleri gösteriyorlar. Birisini seçtikten sonra "18 Temmuz Cumartesi günü saat üçte, pastanın düğün salonuna getirilmesini istiyorum." diyorsunuz. Pastacıya açık bir ödev, teslim edilecek belirli bir ürün, teslim yeri ve zamanı verdiniz.

Benzer biçimde iyi sınıf içi ödevleri de öğrencilerin ne yapmaları ya da ne öğrenmeleri gerektiğini kesin biçimde ifade eder. Bitmiş ürün öğretmenin, ödevin tamamlandığının kanıtı olarak ortaya konmasını beklediği şeydir.

1. Adım: Öğrencilerin ne başarmasını istediğinizi belirleyin. Tekrar tekrar sorulması gereken soru "Ne işleyeceğim?" değil, "Öğrencilerimin ne öğrenmesini istiyorum?"dur.

Bu sorunun en iyi cevabı öğretim programında saklıdır. Öğretim programı, eğitim sisteminin standartlarıyla öğrencinin ne öğrenmesi gerektiğini eşleştirir. **Standartlar öğrencilerin hangi konuda uzmanlaşması gerektiğini belirler. ABD'deki çoğu eyaletin kendi standartları vardır.** Örneğin Virginia'da Öğrenme Standartları (SOL), Arizona'da Arizona Standartları Ölçme Aracı (AIMS) gibi adlar alır.

Standartlar programın çekirdeğini ya da omurgasını oluşturur. İşleyen standartlar sayesinde okullar program doğrultusunda yönergeler hazırlayabilirler. Bu yönergeler öğretmenlere, öğrencilerin hangi konularda uzmanlaşacağını söyler, içeriğe aktarmaya yönelik yöntemler önerir. Öğretmenliğe başladığınızda böyle bir yönerge olması, işinizi kolaylaştıracaktır.

Ders İşlemeyi Bırakıp Kazanımlara Geçin

"Yarın ne işleyeceğim?" diye **sormayı bırakın.**

"Yarın öğrencilerim ne öğrenecek, ne kazanacak ve hangi hedefe ulaşacak?" diye **sormaya başlayın.**

"İşleyeceğim çok konu var. Yıl sonuna kadar bunları nasıl bitireceğim?", eğitimdeki en sık kullanılan ve en boş cümlelerden birisidir.

Öğrencilerin öğrenmesi öğretmenin önceliğidir. Öğretmek "ders işlemek" değildir çünkü bunun öğrenmeyle ilgisi yoktur. Neden? Öğrenciler, öğretmenin onların ne başarmasını istediğini bilmediklerinden. Daha da kötüsü öğretmenin de bunu bilmemesi ihtimalidir.

Öğrenmenin, öğretmenin işlediği konularla ilgisi yoktur. **Öğrenme öğrencinin başarabildikleriyle ilgilidir. Öğrenme, yalnızca öğrenci bir kazanımı sergilediğinde gerçekleşir.**

Bir Standart Nedir?

Standart kelimesi Fransızca, askerlerin etrafında toplandığı ya da yola çıkarken kullandıkları flama anlamına gelen etandard kelimesinden türemiştir. Askerlerin amaca ya da göreve yönelik dayanışmasının birleştirici sembolüdür.

Standart kavramı birçok alanda kaliteyi ölçen bir cetvel anlamı kazanmıştır. Araba alırken performans standartlarına bakarız. En yüksek standartlarda üretim yapan firmalardan ürün ve hizmet satın alırız. Gıda ve ilaç sektörünün en yüksek standartları karşılamasını bekleriz. İçinde çalıştığımız binaların ve araba sürdüğümüz yolların katı güvenlik standartlarına göre inşa edilmiş olmasını umarız. Öğrencilerimize en yüksek davranış standartlarıyla hareket etmelerini istediğimizi söyleriz.

Arızalı bir ürünü geri götürmekten daha sevimsiz bir şey olamaz. Birçok firma ulaşabilmek için büyük uğraş verilmesi gereken bir dizi standarda dayanan ISO 9000 koşullarını karşıladıklarını gururla söyler. Uluslararası Standartlar Teşkilatı kaliteli mal üretmek ve defoları azaltmak için üretim sürecini izleyen bir dizi standart geliştirmiştir.

Yaşamlarımızı korumak ve geliştirmek için yüksek standartlar umarız ve talep ederiz. Bu nedenle **eğitim de dâhil olmak üzere** neredeyse her işte standartlar vardır. Dersler bazında bazı eyaletlerin tipik standartlarına şu örnekleri verebiliriz:

Geometri, Minnesota

Belli özelliklerine göre basit şekilleri sınıflandırır ve karmaşık şekiller içindeki basit şekilleri tanır.

7. Sınıf Beden Eğitimi, Kaliforniya

Beslenmenin ve bedensel aktivitelere katılmanın kilo kontrolü, benlik algısı ve fiziksel performans üstündeki etkilerini açıklar.

Lise Dil ve Anlatım Dersi, New Jersey

Program doğrultusunda, merkezî bir düşünceyi geliştirmeye yönelik bir dizi strateji (neden-sonuç, sorun-çözüm, varsayım-sonuç, retorik sorunlar, benzerlikler vb.) kullanarak çok paragraflı karmaşık metinler yazmak.

Standartlar öğrenmenin temelidir. Standartlar yaratıcılığın temelidir. Standartlar nasıl öğreteceğinizi değil, ne öğreteceğinizi betimler.

Standartlar yaratıcılığınızı elinizden almaz. Yalnızca dersi tasarlamanız için size bir tutamak noktası sağlar. Mühendisler imar müdürlüğünün standartlarını ihlal etmedikleri sürece sonsuz farklı yoldan bina tasarlayabilir ve inşa edebilirler. Müdürlük planların, sıhhi tesisatın, elektriğin, binanın iskeletinin, çatının ve diğer inşaat unsurlarının yönetmeliklere ya da standartlara uyup uymadığını kontrol eder. Bir ev alacağınızda evinizin yönetmeliklere uygun inşa edildiğini, yani standartları karşıladığını bilmek istersiniz.

Program nedir?

Program, öğrencilerin ne öğrenmesi gerektiğini söyleyen çalışma ve deneyler bütünüdür. Ne öğretileceği ve öğrencilerin ne öğrenmesi gerektiği konusunda öğretmenin rehberidir.

Bir program, öğretilecek içeriği ve kullanılması önerilen yöntemleri belirleyen, okula ait bir belgedir. Bir restorandaki bütün yemekleri ve bunların nasıl hazırlandıklarını gösteren bir menü gibidir.

Program öğretmenlerden, idarecilerden ve program uzmanlarından oluşan bir kurulca hazırlanır. Kurul, bakanlığın standartları doğrultusunda içeriği öğrencilere en iyi aktaran program ve öğretim stratejilerini tasarlar. Bu çalışma bir öğretim programı olarak sonuçlanır. Öğretim programının amacı, öğrencilerin içerik alanlarında yüksek seviyede yetkinlik kazanmaları için öğretmenlere rehberlik etmektir.

Bir öğretim programı

1. İçeriği (olgular, kavramlar, konular, başlıklar, beceriler vb.) tanımlar.
2. Kullanılacak eğitsel yöntemleri (tartışma, vaka analizi, rol oynama, drama, gerçek yaşam deneyimleri, iş birlikli öğrenme, deneyler vb.) önerir.
3. İçeriği öğretmek için kullanılacak yöntemler önerir ya da kullanılacak yöntemlerin örneklerini verir.

Bu nedenle mutlaka öğretim programını edinmelisiniz. Tıpkı seyahat ederken harita taşımanız gerektiği gibi, öğretmenlik yaparken de öğretim programınız olması gerekir. **Sizin işiniz sınıfınıza özgü bir program geliştirmek değil. Göreviniz mevcut programa ulaşmak.**

(**Çevirmenin notu:** ABD'de eyalet sistemi olduğundan her eyalet özel ihtiyaçlarına göre kendi öğretim programını ve standartlarını hazırlayabilmektedir. Metnin içinde birçok kere geçen bölge, eyalet gibi kavramları bu doğrultuda okumalıyız. Bunların Türkiye'deki karşılığı öğretim programıdır. Dersinizin öğretim programına Talim Terbiye Kurulu'nun web sitesinden ulaşabilirsiniz. http://ttkb.meb.gov.tr/program2.aspx)

Çoğu zaman yeni öğretmenlerin öğrencilere ne öğretmeleri gerektiği konusundaki bilgilere erişimi ya sınırlıdır ya hiç yoktur. Çoğu öğretmen, eline bir anahtar tutuşturulup programı, eldeki kaynakları ve bir üst sınıfa geçmek için öğrencilerin neler öğrenmelerinin beklendiğini bilmeden sınıfa gönderilir.

Harvard Üniversitesinden Yeni Kuşak Öğretmenler Hakkında Bir Proje adlı araştırma grubu şu sonuçlara ulaştı:

> **Ancak birkaç öğretmen açık, işlevsel bir programla öğretmenliğe başladı. Öğretim programındaki standartlarla bağdaşan bir müfredatla işe başlayanların sayısı ise çok daha azdı.**[5]

Her dersin öğretim programı olursa ve bu programın nasıl uygulanacağı yeni öğretmenlere öğretilirse yeni öğretmenlerin şevkini kıran ve başarısızlıklarının önünü açan bu uygulamanın zararları kısmen giderilir.

Program Çalışma Planı

ABD'deki birçok eyaletin iyi düzenlenmiş program rehberleri vardır. Louisiana'daki Lafourche okullarının da **program çalışma planları** var. Bunlar eyaletin program standartlarıyla bağlantılı. Lafourche Çalışma Planları'ndaki öğrenciye yönelik her hedef, eyalet standartlarıyla ilişkilendirilmiş. Her hedefe birçok etkinlik de eşlik ettiğinden çalışma planı gerçekten öğretilebilir bir yapı hâline geliyor.

Her Çalışma Planı öğretilebilir hedefler, mevcut kaynaklar listesi, teknoloji bağlantıları, öğretim etkinlikleri, telafi etkinlikleri, zenginleştirici etkinlikler, örnek ödevler ve önerilen etkinlikler içeriyor.

Öğretmenin Çalışma Planı'ndaki etkinlikleri kullanması gerekmiyor; bunlar yalnızca birer öneri. Ama öğretmenlerine bir **Program Çalışma Planı** sağlayan bir yerde, öğretmenlerin nasıl da daha başarılı olabileceğini şöyle bir düşünün. **Bu, gizemli öğrenmeye değil, ustalığı öğrenmeye yönelik öğretmedir.**

5) Kauffman, D., S. M. Johnson, S. Kardos, E. Liu, and H. G. Peske. (March 2002). "Lost at Sea: New Teachers' Experiences With Curriculum and Assessment." *Teachers College Record,* 104(2), s. 273–300.

Kazanımlar İçin mi Öğretiyorsunuz Yoksa Yalnızca Öğrencilere Ne Yapacaklarını mı Söylüyorsunuz?

Etkisiz öğretmenler öğrenmeye yönelik öğretmez, öğrencilere ne yapacaklarını söylerler. Çoğu zaman üstünde çalışılan ödev zaman geçirmek için kullanılır. Ne yazık ki öğretim programını şöyle bir gözden geçirip kendi kendine şöyle şeyler söyleyen öğretmenler var:

Öğrencileri meşgul etmek için neler bulabilirim?
Sessiz durmaları için ne yapabilirim?
Dersin geçmesi için neler yapabilirim?
Öğrencilere nasıl bir çalışma kâğıdı dağıtabilirim?
Nasıl bir eğlence etkinliği bulabilirim?
Öğrencilere kendimi sevdirmek için neler yapabilirim?

Bunların sonucunda etkisiz bir ödev öğrencilere neler yapacağını söyler:

24. Bölüm'ü okuyun.
34. sayfadaki soruları çözün.
Bu etkinliği yapın.
Bölüm sonundaki soruları cevaplayın.
Bu çalışma kâğıdını tamamlayın.
Meksika hakkında bir makale yazın.
Sessizce oturup 23'ten 30'a kadar okuyun.
1. sayfadaki yönergeleri okuyun.

Bunlar kazanımlar değil, işlerdir. Öğrencilere neler yapacaklarını söylerken nelerin kavranacağını, öğrenileceğini ya da hangi hedeflere ulaşılacağını söylemez. Bir öğrenciye ne yapacağı söylendiğinde hiçbir başarı ya da sorumluluk duygusu öğrencinin öğreneceği şeyle ilişkilendirilmez. Örneklerdekine benzer ödevler öğrencilerin şunları demesine yol açar:

Bugün ne yapıyoruz?
Bugün bize video izletecek misiniz?
Bugün önemli bir şey yapıyor muyuz?
Ödevimiz ne?
Neden bunu yapmalıyız?
Ben bitirdim. Şimdi ne yapayım?

Öğrenci bitirmiş olabilir ama bir şey öğrendi mi? Etkisiz bir sınıfta öğrenciler, sağda solda oturup öğretmenin kendilerine ne yapmaları gerektiğini söylemesini beklerler.

Etkili öğretmenler, öğrencilerin başarısı ve sorumluluğu adına öğretirler. Bir ödev, öğrenciye başarılacak şey konusunda yardımcı oluyorsa bu da öğretme sorumluğudur. Sorumlu, öğrenme ve başarmaya yönelik çalışan öğrenciler şuna benzer sorular sorar:

Nasıl yapıyorum?
Bunun hakkında ne düşünüyorsun?
Kurul başkanı ben mi olacağım?
Bu A almaya yeter mi?

Buna benzer sorular size, öğrencinin ilerlemek için durmaksızın ve sorumlu bir biçimde çalıştığı mesajını verir.

Hedefleri olan yapılandırılmış ödevler kullanarak kazanımlar doğrultusunda öğretin. Böylelikle öğrenciler kabiliyet kazanmakla kalmayacak, siz de kabiliyetli bir öğretmen kabul edileceksiniz.

2. Adım: Her kazanımı tek bir cümle olarak yazın. Kazanımlar doğrultusunda öğretmek için, başarılacak şeyi açık ve kesin bir biçimde dile getiren bir dizi ifadeden yararlanmalısınız. Tek tek cümlelerden oluşan bu ifadelere **hedefler** ya da **öğrenme** ölçütleri denir.

Hedefler öğretmenin, öğrenilmesi, kavranması ve yetkinleşilmesi gerektiğini belirttiği şeyleri başarmak için öğrencinin ulaşması gereken noktalardır.

Ödeviniz 24. Bölüm

Neden kimse bana nasıl ödev vereceğimi anlatmadı? Ödev vermenin öğrencilere okuyacakları bölümleri söylemekten ibaret olduğunu düşünüyordum. "Bu haftaki ödeviniz 24. Bölüm. Cuma günkü sınavda 24. Bölüm'deki her şeyden sorumlusunuz."

Ertesi hafta sınav yaptığımda bütün notların düşük olması karşısında dehşete düştüm ve düşük başarılarından dolayı öğrencileri suçlamaya başladım.

- *"Yeterince sıkı" çalışmıyorlardı.*
- *Ev ödevlerine "yeterince zaman" ayırmıyorlardı.*
- *"Dikkatli" okumuyorlardı.*
- *"Odaklanmıyorlardı."*

Ödev vermiş, ders anlatmış, tartışma yürütmüş ve bölümle ilgili çalışma zamanı vermiştim. Hatta ev ödeviyle ilgili soruların yer aldığı bir çalışma kâğıdı bile hazırlamıştım. Hata öğrencilerde olmalıydı.

Öğrenciler eve gittiklerinde anne babalarının onlara "Ödevin ne?" diye soracağını çok da düşünmemiştim.

Öğrenciler "24. Bölüm." diyeceklerdi.

Hem anne babaların hem öğrencilerin ödevin ne olduğu konusunda kafaları karışacaktı.

Öğrencinin ne öğrenmesi gerekiyordu? Anne babaların nasıl yardım etmesi gerekiyordu?

Artık öğrencilerin hedefe ulaşması için nasıl ödevler vermem gerektiğini biliyorum. Bunu ancak yıllar sonra öğrendim.

_Bir lise öğretmeni

Dersin yapısı güçlenip kazanımlara yönelik daha ayrıntılı ve kesin yönlendirmeler yapıldıkça hedefe ulaşma oranı da artar.

Dersin Hedefi Öğrenmenin Amacıdır

Hedeflere odaklanmak öğrencinin öğrenmesinde büyük fark yaratır. Kevin Wise ve James Okey'in araştırması "etkili sınıfın, öğrencilerin eğitsel hedeflerden haberdar olmalarının sağlandığı ve bu hedeflere yönelik ilerlemelerinde dönüt aldıkları bir ortamda doğduğunu" gösterdi.[6] Başka bir deyişle öğrenciler ne öğreneceklerini bilirlerse öğrenme ihtimallerini de artırmış olursunuz.

Hedefler öğrencinin dersin amacını sezmesine, anlamasına ve ona odaklanmasına yardım eder.

Hedefler sınıfta öğrenmeye dönük amaçlardır. Öğrenciler neye yöneldiklerini bilirler. Böylelikle neyi öğrenmekten sorumlu olduklarını da bilirler.

Hem öğretmen hem öğrenci aynı amaca yöneldiklerinde öğrenme gerçekleşir.

Öğrenciler ödevlerine başlarken onlara neyi başarmaktan sorumlu oldukları söylenerek önlerine bir dizi hedef konmalıdır.

Hedefler derse amaç katar. Nereye gittiklerini ve **ne yaptıklarını** gören öğrencilere daha çok şey yaptırılabilir.

Amacınızı belirlemiş olarak işe başlamak rotanızla ilgili bir soru işareti olmadan başlamış olmak anlamına gelir.

Stephen Covey

Hedefler öğretmen için de önemlidir çünkü ne öğretmesi gerektiğini öğretmene açık biçimde belirtir. Öğretmen dersi anlatırken aklının bir kenarında ulaşmayı amaçladığı sonuçlar durursa etkili ödevler ortaya çıkar.

Hedefler iki amaca hizmet eder:

1. Dersin hedefleri öğrencilere neyin başarılacağını söyler.
2. Dersin hedefleri öğretmene neyin öğretileceğini söyler.

6) Wise, Kevin, and James Okey. (1983). "A Meta-Analysis of the Effects of Various Science Teaching Strategies on Achievement." *Journal of Research in Science Teaching*, s. 419–435.

On İkide Bir

Wise ve Okey, öğrencilerin hedeflere ulaşmasında en önemli eğitim stratejilerinin hangileri olduğunu bulmak istedi. Şu on iki etkeni incelediler:

- Görsel-işitsel
- Not sistemi
- Araştırma / keşif
- Hedeflere odaklanma
- Yaparak yaşayarak öğrenme materyalleri
- Ders kitaplarını ve eğitsel materyalleri dönüştürmek
- Öğretmenin sunum biçimi
- Sınav sistemi
- Öğretmenin durduğu yer
- Bekleme zamanı
- Çeşitli

Hedeflere odaklanmanın öğrencinin hedefe ulaşma oranı konusunda en büyük etkiye sahip olduğunu buldular.

Öğrenciler ve öğretmen aynı amaçlara yöneldiğinde öğrenmenin gerçekleşmesi ihtimali de artar.

Her hedef, yapılacak eylemi dile getiren bir fiille başlamalı, bir başarıyı göstermelidir. Bir ödevde kullanılacak en önemli kelime fiildir çünkü bir başarının gerçekleşip gerçekleşmediğini açıkça ortaya koyar.

Fiiller "eylem kelimeleri" ya da "düşünme kelimeleri"dir. Takip eden satırlardaki çizelgede, kullanılabilecek bazı fiillerin listesini bulacaksınız. Fiiller bir binanın katları gibi aşamalar hâlinde düzenlenmiş. Bu çizelge Chicago Üniversitesinden Benjamin Bloom'un çalışmalarına dayanıyor ve Bloom Taksonomisi[7] olarak biliniyor. Bu taksonomide fiiller altı bağlantılı gruba ayrılıyor:

1. Bilgi
2. Kavrama
3. Uygulama
4. Analiz
5. Sentez
6. Değerlendirme

Öğrenmeyi öğretmek için kelimeleri, özellikle de öğrenmenin gerçekleştiğinin nasıl gösterileceğini dile getiren fiilleri kullanın.

7) Bloom, Benjamin S. (ed.). (1956). *Taxonomy of Educational Objectives: Cognitive Domain.* New York: Longman

Ödevlerde Kullanılacak Düşünme Kelimeleri

Bloom kullanışlı fiilleri altı kategoriye ayırdı. **Her gruptaki fiiller bir ödevi tamamlamak için gereken özel bir türden düşünme becerisinin ifadesidir.** Fiiller öğrencinin ne yapacağını söylüyor.

6. Değerlendirme

Değer biçme, seçme, karşılaştırma, sonuca varma, karar verme, savunma, değerlendirme, fikrini söyleme, yargılama, gerekçelendirme, öncelik sırasına koyma, derecelendirme, yerini belirleme, eleme, destekleme, değerleme.

5. Sentez

Değiştirme, birleştirme, oluşturma, kurma, yaratma, tasarlama, alışılmadık bir yol bulma, formüle etme, üretme, icat etme, vücuda getirme, planlama, öngörme, iddiada bulunma, üretme, yeniden yapma, yeniden düzenleme, gözden geçirme, önerme, varsayma, görselleştirme, yazma.

4. Analiz

Analiz etme, kategorize etme, sınıflandırma, karşılaştırma, tartışma, sonuca varma, etkenleri belirleme, tanılama, şemayla gösterme, farklılaştırma, parçalara ayırma, farkı görme, inceleme, çıkarımda bulunma, ayrıntılarını belirleme.

3. Uygulama

Uygulama, hesaplama, sonuca varma, kurma, gösterme, belirleme, çizme, açığa çıkarma, örneğini verme, örneklerle açıklama, yapma, çalıştırma, gösterme, çözme, bir kuralı ya da ilkeyi ifade etme, kullanma.

2. Kavrama

Dönüştürme, betimleme, açıklama, yorumlama, başka kelimelerle anlatma, sıraya koyma, yeniden ifade etme, kendi sözleriyle yeniden ifade etme, yeniden yazma, özetleme, izini sürme, çevirme.

1. Bilgi

Tanımlama, boşluk doldurma, tanıma, nitelendirme, listeleme, yerini bulma, eşleştirme, ezberleme, adlandırma, hatırlama, heceleme, ifade etme, söyleme, altını çizme.

Bir Ödevde Hedeflenen Düşünme Seviyeleri

Öğrencinin ulaşmasını istediğiniz düşünme seviyesi, kullanacağınız fiili seçeceğiniz düşünme seviyesine dayalıdır. Bilgi seviyesinden değerlendirme seviyesine doğru gittikçe gereken düşünme türü de daha karmaşık bir hâl alır.

6. Değerlendirme

Bu fiilleri, öğrencinin bir ölçüte dayalı yargıda bulunmasını istediğinizde kullanın. Bu düşünme becerisi size, öğrencinin belli standartlara ve ölçütlere dayalı olarak değer biçebileceğini ya da eleştirebileceğini söyler.

5. Sentez

Bu fiilleri, öğrencinin orijinal bir bütün yaratmak için kısmen bilgi toplamasını istediğinizde kullanın. Bu düşünme becerisi size, öğrencinin birleştirebileceğini, vücuda getirebileceğini ve daha önceki bilgilerini yeni bir ürün, plan ya da öneri doğrultusunda bütünleştirebileceğini söyler.

4. Analiz

Bu fiilleri, öğrencinin parçaları ve ilişkileri görebildiğini göstermesini istediğinizde kullanın. Bu düşünme becerisi size, öğrencinin inceleyebildiğini, parçalara ayırabildiğini, sınıflandırabildiğini, öngörebildiğini ve sonuçlar çıkarabildiğini söyler.

3. Uygulama

Bu fiilleri, öğrencinin öğrenmeyi yeni bir durumda kullanmasını istediğinizde kullanın. Bu düşünme becerisi size, öğrencinin seçili bilgiyi bir yaşam durumuna ya da en az yönlendirmeyle yeni bir göreve aktarabildiğini söyler.

2. Kavrama

Bu fiilleri, öğrencinin kavradığını ya da anladığını göstermesini istediğinizde kullanın. Bu düşünme becerisi size, öğrencinin önceki öğrenmesini kavrayabileceğini ve yorumlayabileceğini söyler.

1. Bilgi

Bu fiilleri, öğrencinin bilgiyi hatırlamasını istediğinizde kullanın.

Bu düşünme becerisi size, öğrencinin bilgiyi, kavramları ve düşünceleri öğrendiğini yakın biçimde hatırlayabildiğini ve tanıyabildiğini söyler.

Hedefler Neyi Başarır?

Hedefler ya da ölçütler iki şeyi başarmak üzere yazılır: Görev vermek ve değerlendirmek. (23. Bölüm değerlendirmeyi ele alıyor.)

1. **Görev Vermek:** Hedefler öğrenciye bir ödevde neyi kavraması ya da nede yetkinleşmesi gerektiğini söyler ya da onu yönlendirir.
2. **Değerlendirmek:** Hedefler öğretmene bir hedefte yetkinleşmek için ilave çalışma gerekip gerekmediğini söyler.

Her hedef tek bir cümleyle ifade edilmelidir. Şunlar hedeflerin tipik örnekleridir:

- Sindirim sisteminin bölümlerini sırayla yazınız.
- Önemli çalışma becerileri hakkındaki sınıf tartışmasını özetleyiniz.
- Bir pizza partisi planlayınız.
- Kutunun içindekileri sınıflandırınız.
- Küresel ısınmanın etkilerini ele alınız.

Hedefleri Ne Zaman ve Nasıl Yazmalı?

Öğrenciler Neden Düşük Notlar Alırlar?

Öğrenciler hangi prosedürlerden (yapmak) ve hedeflerden (öğrenmek) sorumlu olduklarını öğrenirlerse daha başarılı olurlar?

Hedefler öğrencilerin neyi başarmalarını istediğinizi belirtir. **Öğrenciler ders, ödev ya da etkinlik başlamadan önce neyi öğrenmekten sorumlu olduklarını bilmeliler.**

Hedefler ders başlamadan önce yazılmalı çünkü hedefler öğretmene neyin öğretileceğini ve öğrenme için neyi değerlendirmeleri gerektiğini söyler.

Hedefler ders başladığında öğrencilere verilmeli ki öğrenciler neyi öğrenmekten sorumlu olduklarını ve neden sınav yapılacağını bilsinler.

Hedefleri yazmak kolaydır. Yalnızca iki şey yapmak gerekir.

1. **Bir fiil seçin:** 232. sayfadaki listeyi dikkate alın ve cümlenizin fiili olarak bunu kullanın.

   Yalnızca hangi fiili seçeceğinizi bilin çünkü ne istediğinizi ya da ne öğretmeniz gerektiğini biliyorsunuz. Yalnızca öğrencilerinizin yeterlik

Hedefler Eylem Belirtir

Hedefler iki işe yarayan **eylem kelimeleridir:**

1. Fiiller öğrenciye neyin başarılacağını söyler.
2. Fiiller öğretmene, istediği şeyin öğrenci katında başarılıp başarılmadığını görmek için ne yapması gerektiğini söyler.

seviyelerini ve hazır bulunuşlarını bilin. Yalnızca öğrencilerinizi bir sonraki adımda ne yapmaya hazırlayacağınızı bilin.

Bütün fiilleri tek bir kategoriden almaktan kaçının çünkü bu, öğrencilerinizi yalnızca bir düşünme seviyesinde geliştirecektir.

2. **Bir cümle kurun:** Fiil öğrenciye hangi eylemin gerçekleştirileceğini söylerken cümlenin kalan kısmı neyin başarılacağını ya da hangi konuda uzmanlaşılacağını söyler.

   Cümlenin açık olduğundan ve siz, öğrenciler ve anne babalarca doğru anlaşılacağından emin olun.

Bloom Taksonomisinin Bir Antarktika Çalışmasına Uygulanması

1. **Bilgi:** Güney Kutbu'na ilk ulaşan insan kimdir?
2. **Kavrama:** Arktik ve Antarktik bölgeler arasındaki farkları betimleyiniz.
3. **Uygulama:** Kâşiflerin kullandığı ve gezilerinde fark yaratan bir modern teknoloji ürünü örneği verin
4. **Analiz:** Herhangi bir yılda, Güney Kutbu'nda, 1 Aralık ve 1 Haziran günlerindeki hava durumunu karşılaştırın.
5. **Sentez:** Yolculuğu kendinizin yaptığını düşünün. Günlüğünüze Güney Kutbu'na vardığınız günkü hislerinizi anlatan bir yazı yazın.
6. **Değerlendirme:** Antarktika gelişmeden etkilenmeden ve doğal yaşamıyla bırakılmalı mıydı? Düşüncenizin gerekçelerini açıklayın.

Aşağıdaki kelimeler fiil olarak iyi değildir çünkü bunlardan yola çıkarak öğrencinin ne yapacağını belirlemek imkânsız değilse de zordur. Bunlar Bloom'un listesinde de yer almaz. **Hedef yazarken bu fiilleri kullanmayın.**

Takdir etmek	hoşlanmak	güzelleştirmek	sevmek
Mutlu olmak	beğenmek	kutlamak	anlamak

Meslekten olmayan bir insanın hedefi kolaylıkla okuyup anlayabilmesi önemlidir.

Cümle ne kadar anlaşılabilir olursa öğrencinin söylenmek isteneni yapma şansı da o kadar fazla olur.

Hedefler açık, kısa, dolaysız, öğrencilerin anlayacağı bir dile sahip ve sınavlara uygun seviyede olmalıdır. Mevcut bir öğretim programından alıntılayarak şuna benzer karmaşık hedefler yazmayın:

> *Öğrenci, aynı tabakta gelişen iki farklı türden küf kütlesinin ara yüzeyindeki engelleyici reaksiyonu betimler.*

Öğrencinin ne başarmasını istediğinizi belirten açık hedefler yazın. Yukarıdaki hedef herkesin anlaması için daha doğrudan ve basit bir biçimde yazılabilirdi:

> *İki küf kütlesi bir arada yetiştiğinde ne olduğunu betimleyin.*

Hedefler yazılı olmak zorunda değildir. Sözel olarak da ifade edilebilir. İlköğretim seviyesinde ve bazı özel eğitim durumlarında bu kullanışlı bir yaklaşımdır. Bütün hedefleri bir kerede sunmak zorunda da değilsiniz. Ortaokul seviyesinde her seferinde bir ya da iki hedef daha yerinde bir karar olabilir.

Bir Hedef Nasıl Yazılır?

1. **Adım:** Bir fiil seçin. (232. sayfadaki çizelgeye bakın.)
2. **Adım:** Cümleyi tamamlayın. Örneğin:

   Dört topluluk adı **yazın**.
   Bir kütüphanedeki CD'leri kataloglamak için değişik bir sistem **oluşturun**.

"5. Bölüm"ün neden iyi bir ödev olmadığını açıklayabilir misiniz?
"Dört topluluk adı yazın."ın neden iyi bir ödev olduğunu açıklayabilir misiniz?

En önemlisi sınıfın ilerlediğinden emin olmak için sürekli hedeflere bakmalısınız.

Örneğin araba sürerken defalarca haritanıza bakarsınız. Bir ev inşa ediyorsanız müteahhit, denetçi ve siz sık sık ozalitlere bakarsınız. Bir konferanstaysanız sonraki oturumun konusunu ve nerede yapılacağını görmek için programa bakarsınız.

Okullar açıldıktan bir süre sonra veli toplantıları yapılır. Anne babalar size "Çocuğumun ödevinin ne olduğunu nasıl söylerim?" dediğinde onlara nasıl ödev verdiğinizi söyleyin.

Hedefleri anne babalara gösterdiğinizde harita, ozalit, alışveriş listesi ya da ajanda benzetmesini kullanın. Bu, ne öğrettiğinizi anlamalarına yardımcı olacaktır. Ne öğrettiğinizi daha iyi anlarlarsa öğrenmeleri gerekenler konusunda çocuklara daha iyi yardım edebilirler.

Bir dersin hedeflerinin öğretim programının standartlarına uygun olmasına uyum diyoruz. Öğrencinin öğrenmesi gerekenlerle sizin bunları nasıl öğrettiğiniz birbirine sorunsuz biçimde uyar.

3. Adım: Öğrencilere hedefleri yazılı olarak verin

Öğrenciler hangi hedefi öğrenmekten sorumlu olduklarını bildiklerinde süreci kontrol edebilirler.

Buraya aldığımız, yıllardır büyük başarıyla kullanılan örnek ödev yalnızca bir örnek. Konuyu dikkate almayın ve ödevle ilgili hedeflerin nasıl "çalışma kılavuzları" olarak yazıldığına odaklanın. Ardından örneği kendi konunuza uygulayın.

Bir Ödevin İdeal Uzunluğu

Ödev kısaldıkça öğrencinin tamamlaması ihtimali de artacaktır. Ödev uzadıkça öğrencinin tamamlaması ihtimali de azalacaktır. Dönem ödevleri ve başka özel projeler dışında, ödevler için ideal uzunluklar vardır:

- Hiçbir lise ödevi beş günden uzun sürmemelidir.
- Hiçbir ortaokul ödevi dört günden uzun sürmemelidir.
- Hiçbir 4,5. sınıf ödevi üç günden uzun sürmemelidir.
- Hiçbir 1, 2, 3. sınıf ödevi bir günden ya da bazen iki günden uzun sürmemelidir.
- Hiçbir özel eğitim ödevi on beş dakikadan uzun sürmemelidir.

Çalışma Kılavuzları
Öğrencilerin Hedefe Ulaşması İçin Nasıl Kullanılır?

1. Ödevi öğrencilere ilk kez verdiğinizde "çalışma kılavuzları" kavramını açıklayın. Bunlar öğrencilerin ödevi tamamlamalarına yardım etmek için sizin hazırladığınız kılavuzlardır.
2. Çalışma kılavuzlarının kullanımını açıklamak için harita, program, ajanda ya da alışveriş listesi benzetmelerini kullanın. Tıpkı varacağı yere gitmek için bir gezginin haritayı kullandığı gibi, üniteye yönelik çalışmalarında her cümlenin bir harita gibi onlara kılavuzluk edeceğini açıklayın. Çalışma kılavuzları "kullanıcı dostu" olarak sunulmalı, korkutucu bir tarzda değil.
3. Çalışma kılavuzlarını kullanmanın en iyi yolunun onları ders kitapları, çalışma kâğıtları, ya da ders notları gibi üzerinde çalıştıkları kaynaklara yakın bir yere koymak olduğunu öğrencilere söyleyin.

Sindirim Sistemi

Sindirim sistemi, gıdaları hücrelerin kullanabildiği parçalara ayırır.

Tıpkı varacağınız yere gitmek için bir harita kullandığınız gibi bu cümleleri de bu ünitedeki çalışmalarınıza rehberlik etmesi için kullanın.

1. Gereken bütün kelimeleri tanımlayın.
2. Sindirim sisteminin işlevini belirtin.
3. Farklı türden besin maddelerine örnekler verin.
4. Besleyici olan ve olmayan gıdaların farklarını ortaya koyup bunlara örnekler verin.
5. Mekanik ve kimyasal sindirimi karşılaştırın.
6. Sindirim sistemini çizip her bir parçanın işlevini belirtin.
7. Besin maddelerinin kana nasıl karıştığını açıklayın.
8. Dağlarda bir hafta sürecek bir gezi için sağlıklı bir beslenme programı tasarlayın.
9. Farklı kilo verme programlarının etkilerini değerlendirin.

4. Dersin temel kavramının üstte yer alan iki yatay çizgi arasında yazılı cümlede verildiğini öğrencilere söyleyin. "24. Bölüm", "Orta Doğu" gibi anlamsız ödevlerin aksine, ödevin anahtar düşüncesi olarak buraya odaklanmalılar.
5. Çalışma kılavuzlarındaki numaralandırılmış cümlelere dikkat çekin. Hedefler kavramını seçip seçmemek size kalmış. Bu cümlelerin onlara tam olarak nelerden sorumlu olduklarını söylediğini ve anahtar düşünceyi anlamak istiyorlarsa bu ayrıntılarda yetkinleşmeleri gerektiğini öğrencilere açıklayın.
6. Her cümlenin sınavda bir dizi sorunun konusu olacağını öğrencilere söyleyin. Öğrenciler her cümleyi ya da hedefi kavrayışlarından ve bunlardaki yetkinliklerinden sınava tabi tutulacaklar. (Bkz. 23. Bölüm)

Çalışma kılavuzları, başarı yolundaki beklentileri ve dersin kavramlarında yetkinleşmeyi açıkça tanımlarken öğrencilere ve anne babalara yardım eder.

4. Adım: Hedefleri Eve Mektup Olarak ya da Öğrencilerle Gönderin

Hedef Dersin Amacıdır

- Hedefi tahtaya yazın. Öğrenciler neden yaptıklarını bildiklerinde yapılanları benimseme ve etkinliklere katılma ihtimali artar.
- Derse hedefe dikkat çekerek başlayın ki herkes nereye gittiğini bilsin.
- Öğrencilerin kendi anlayışlarını kontrol etmelerine fırsat vermek için, ders boyunca hedefe atıfta bulunun. Bu, dersi anlamadıkları noktada bunun farkına varmalarını sağlar.
- Öğrencilerin öğrenmelerine odaklanmalarını sağlamak için dersi hedefe değinerek bitirin.

Başarıyı Artırmak

Ders başlamadan önce öğrencilere ne öğreneceklerini söyleyerek öğrencilerin hedefe ulaşma oranını **%27'ye kadar** artırabilirsiniz.[8]

8) Hattie, John A. C. (2009). *Visible Learning: a synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement.* New York: Routledge. Retrieved from an email correspondence with authors in October 2008.

Ya İlave Yönlendirmelere İhtiyaç Duyan Öğrenciler?

Hedefler sorumluluk verilebilecek ve inisiyatifi ele alabilecek, ortalama ve ortalama üstü öğrenciler için iyidir. Bu öğrenciler geleceğin öğretmenleri, satıcıları ya da yöneticileridir ve bir plan ya da projeyi somut sonuçlara dönüştürebilirler. **Sorun çözmeyi ve kendi başına hedefe ulaşmayı bilen insanlardır. Onlara ne yapmalarını söylemek gerekmez!**

Bununla beraber ne yapması gerektiğinin kendisine söylenmesini bekleyen pek çok öğrenci (ve yetişkin) vardır. Bunların ortalama seviyenin altında olması da gerekmez. Sizin dersinizle ilgili hiçbir ön bilgisi olmayabilir, dille ilgili ya da kültürel bir güçlük yaşıyor olabilir. Her hedef için bu öğrencilere özel sorular ya da prosedürler yazmalısınız. **Bu, öğretimi farklılaştırmanın bir örneğidir.**

Örnek

Bu çalışma 238. sayfadaki çalışma kılavuzundaki üçüncü hedefe dayanıyor.

Hedef

Farklı gıda türlerine örnekler veriniz.

Yardımcı Sorular

1. Farklı besin türlerinin adını söyleyiniz.
2. Proteinleri tanımlayıp örnekleyiniz.
3. Karbonhidratları tanımlayıp örnekleyiniz.
4. Yağları tanımlayıp örnekleyiniz.
5. Proteinlerin vücudunuz için neden önemli olduğunu açıklayınız.
6. Karbonhidratların vücudunuz için neden önemli olduğunu açıklayınız.
7. Yağların vücudunuz için neden önemli olduğunu açıklayınız.

Yardımcı Görev

Gerçekten çok fazla yönlendirmeye ihtiyaç duyan öğrenciler için her sorunun yanında cevabın bulunabileceği sayfanın numarasını ya da yerini de verin.

MANYETİZMA İÇİN ÇALIŞMA KILAVUZUNUZ

"Bir Mıknatısın Doğası"

Ders kitabınızda, bölümün başında şu dört hedef var:

1. Mıknatısların elektrik yükü olan nesnelerle benzerliğini açıklayın.
2. Manyetik kutupların ne olduğunu açıklamak için mıknatısların hareketine örnekler verin.
3. Manyetik alanın yerini nasıl tayin edebileceğinizi açıklayın.
4. Manyetik kutupların birbiri üstündeki etkisini göstermek için iki mıknatıs kullanın.

Bu çalışma kılavuzunu bu hedefleri öğrenmeniz için hazırladım. Bu kılavuz, hedefleri daha küçük sorulara ya da görevlere ayırıyor. Bunları ayrıntılı biçimde çalışırken lütfen;

- Sayfanın sol kenarına cevabın bulunduğu sayfa numarasını yazın. Bu, çalışmaya tekrar bakarken tekrar bulmanıza yardım eder.
- Her soru ya da görevden önce parantez içindeki sayıyı not edin. Bu, sorunun hangi hedefe uyduğunu gösterir.

Teşekkürler

(2) Manyetik kutup nedir?
(1) Manyetik güç ve elektrik güçleri hangi üç bakımdan benzerdir?
(4) Aşağıdaki ikilileri çekme ve itme bakımından gösteriniz.
K ile K .....
G ile K .....
G ile G .....
(2) Geçici mıknatıs nedir?
(2) Kalıcı mıknatıs nedir?
(2) Çelik bir iğnenin bir ucuna mıknatıs sürtmek neden onu manyetize eder?
(3) Manyetik alan nedir?
(2) Mıknatısın çektiği beş nesne yazınız.
(2) Mıknatısın çekmediği beş nesne yazınız.
(4) Bir mıknatısın iki kutbu olduğunu nasıl gösterebilirsiniz?

Umarım bu ders sizi itmemiştir.

Sayfa numarası vermekten öte, öğrencilerin görevleri tamamladıkça ya da soruları cevapladıkça sayfanın sol kenarına sayfa numarasını yazmalarını sağlayın.

Öğrencilere Ödevleri Yaptırmaya Yönelik Prosedür

Öğrencilerinizin ödev yapma oranını ve bir öğretmen olarak verimliliğinizi en üst seviyeye çıkarmak için:

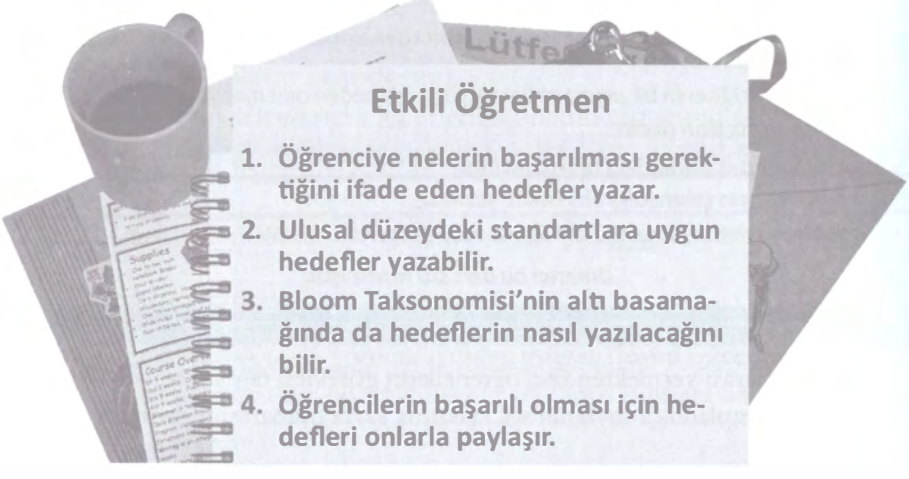
1. Başarıya giden yolda "içeriğe" değil, hedeflere dayanan ödevler verin.
2. Hedefleri anne babalar gibi okul dışından kişilerin de anlayabileceği şekilde kısa ve açık biçimde yazın.
3. Hedefleri öğrencilere daha baştan anlatın ki neyi başarmaktan sorumlu olduklarını bilsinler.

Bir Hedef Yazarken Başlıca Üç Etken:

1. **Yapı:** Tutarlı bir format kullanın.
2. **Kesinlik:** Kısa, açık cümleler kullanın
3. **Kazanım:** Hangi hedefe ulaşılacağını yazın.

Eğitim öğreniciyi kontrol altına alma işi değil, onu kendi öğrenmesini kontrol eder hâle getirmektir.

Allison Preece
Victoria Üniversitesi,Kanada

Etkili Öğretmen

1. Öğrenciye nelerin başarılması gerektiğini ifade eden hedefler yazar.
2. Ulusal düzeydeki standartlara uygun hedefler yazabilir.
3. Bloom Taksonomisi'nin altı basamağında da hedeflerin nasıl yazılacağını bilir.
4. Öğrencilerin başarılı olması için hedefleri onlarla paylaşır.

Öğrencinin Öğrenmesi Nasıl Ölçülür?

Bir Sınavın Amacı

Sınav yapmanın ana amacı öğrencilerin ödevdeki hedeflere ulaşıp ulaşmadığını anlamaktır.

Hedefler dersten ya da üniteden önce yazılmalıdır çünkü öğrenciye, ne öğreneceğini; öğretmene, ne öğretmesi gerektiğini söyler.

Öğrencilere hedefleri dersin başında verin ki neyi başarmaktan sorumlu olduklarını bilsinler. Hedefler ne öğrenileceğini söylediğinden öğrenciler hedefleri sever. Hedefler öğrencilere hangi ölçütlere göre değerlendirileceklerini de söyler çünkü sınavlar bu hedefler doğrultusunda hazırlanır.

22. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Bir sınavın amacı, öğrencinin hedeflerde yetkinleşip yetkinleşmediğini belirlemektir.

Ölçümleriniz varsa başarılarınız vardır.

Ölçümleriniz yoksa mazeretleriniz vardır.

Peter Drucker

Sınavlar hedefleri belirlemez, hedefler sınavları belirler. Öğrenciler hedefleri sever çünkü hedeflere baktıklarında dersin amacını bir çırpıda görürler.

Öğrenmeyi değerlendirmeye yönelik bir sınav hazırlanamıyorsa hedefler, öğrenmeyi ölçecek biçimde, doğru yazılmamış demektir.

Bu bölümde sınavların yapısı ve hedeflere ulaşmadaki başarıyı değerlendirmede sınavların nasıl kullanılacağı ele alınacak.

Sınavı Ne Zaman Hazırlamalı

Ödevle sınav, sürecin başında birlikte hazırlanmalı.

Ödevle sınav ilişkili olduklarından bağlantıları kurularak birlikte hazırlanmalıdır. Sınavlar öğrenmeyi izleme ve değerlendirme amacıyla kullanılmalıdır. Sırf öğretmenin konuları bitirdiğini göstermek için değil. **Sınavlar öğrencinin dersin hedeflerine ulaşıp ulaşmadığını, bunları kavrayıp kavramadığını anlamak için kullanılmalıdır.**

Şunlar sınav hazırlamak için geçerli nedenler değildir:

1. Geçen süre
2. İşlenen konular
3. Çan eğrisi
4. Zaman geçirme

Geçen süre: Öğrenmenin zaman dilimleriyle, eğitim dönemleriyle, "İki hafta oldu. Artık sınav zamanı." gibi şeylerle ilgisi yoktur. Eğer resmî evraka not girmeniz gerekiyorsa sınavları değil, eğitim dönemi içindeki ödevleri yapılandırmalısınız.

İşlenen konular: Sınavlar yalnızca "Yeterince konu işledik." gibi bir nirengi noktası seçilerek hazırlanmamalıdır. Sınav zamanını konuların miktarı değil, ölçütleriniz belirlemelidir.

Çan eğrisi: "Her sınavın elli puan değerinde olmasını istiyorum. Böylece sınıfı çanda derecelendirmeme yetecek bir puan dağılımı elde edeceğim." gibi gelişigüzel ifadeler kullanmak da yanlıştır. Sınav yapmanın amacı, öğrencileri birbiriyle karşılaştırmak değildir. Sınavlar, öğretmene tek tek öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarını belirlemeye yardım etmesi için kullanılır.

Zaman geçirme: Sınavdaki soru sayısı ders süresine göre belirlenmemelidir. Sınavın uzunluğu, her ödeve ya da her öğrencinin ne öğrendiğini ve ne yapabildiğini değerlendirmek için gereken soru sayısına göre belirlenir.

Sınav ders başlamadan önce hazırlanmalıdır çünkü öğrencinin öğrenmesini değerlendirmek için kullanılır.

Değerlendirirken Yardım Edersiniz

Okullar sınav mantığından değerlendirme mantığına doğru değişmelidir.

Bir sınavın amacı, öğrencinin dersin hedefleri doğrultusunda ortaya koyduğu performansı değerlendirmektir.

Öğretmene not vermesi için zemin hazırlamak değil!

Derecelendirme amacıyla sınav yaptığınızda öğrencileri etiketlersiniz. Başarı için değerlendirme yaptığınızda öğrencilerin başarıya ulaşmasına yardımcı oluyorsunuz demektir.

Sınavlar öğrenci içindir.

Sınavlar öğretmenin çıkarları için değildir.

Sınavlar öğrencileri derecelendirmek için değil, öğrencilerin öğrenmelerini değerlendirmek için yapılır.

Notlar Hakkında Ne Biliyoruz[9]

Araştırmalar notlar hakkında şu gerçekleri ortaya çıkardı:

- **Not verme ve evraka dökme öğretimin ayrılmaz bir parçası değil.** Notlar iyi öğretmeyle ya da öğrenmeyle bağlantılı değil. Asıl önemli olan öğretmenin, öğrencinin öğrenme sürecini nasıl sürekli izleyip değerlendirdiği. Bu, 23. Bölüm'ün konusu olacak.
- **Notların ödül olarak kısmen değeri olsa da ceza olarak bir değeri yoktur.** Öğretmenler notları asla silah olarak kullanmamalıdır çünkü bunun hiçbir eğitsel değeri olmadığı gibi öğretmen öğrenci ilişkilerini olumsuz etkiler.
- **Not verme ve evraka dökme, daima öğrenme hedefleri dikkate alınarak uygulanmalı, asla çan eğrisine dayanmamalıdır.** Çan eğrisine dayalı not sistemi, öğrencileri birbiriyle rekabete sokar ve öğrenmeyi bir kazananlar kaybedenler oyununa çevirir.

Notlar ancak parçası oldukları değerlendirme sistemi kadar iyidir. Açık standartlar ve hedefler kullanılırsa notlar da açık olur. Öğretmen kanaatleri bu gerçeği değiştirmez.

Grant Virgins
"Toward Better Report Cards" (October 1994).
Educational Leadership, s. 29. ASCD, Alexandria, Va.

9) Guskey, Thomas R., ve Jane M. Bailey. (2001)'den uyarlanmıştır. *Developing Grading and Reporting Systems for Student Learning.* Thousand Oaks, Calif.: Corwin Press.

İlk Ödevinizin ve Sınavınızın Örneklerini Gösterin

Öğrenciler için en korkutucu zamanlardan biri, ilk ödevin teslim tarihinin ya da ilk sınavın gelip çattığı andır. Bu, çoğunlukla ideal bir ödevin ya da tipik bir sınavın örneklerini dağıtmayı es geçen etkisiz öğretmenlerden kaynaklanır. Önlerinde bir örnek ya da model olmadığı için öğrenciler bocalar. Ne yapmaları ya da ne çalışmaları gerektiğini iş işten geçtikten sonra öğrenirler. Bunun sonucu olarak birçok öğrenci ilk başarısızlığın etkisiyle mücadeleyi bırakır.

Şunlar ödevler konusundaki etkisiz yönergelerdir:

Çalışma kâğıdını bitirin.
Bölümün sonundaki bütün soruları cevaplayın.
Makbet'le ilgili bir video izleyin.
57. sayfadaki bütün soruları çözün.
Bölümün özetini çıkarın.

Şunlar sınavlar konusundaki etkisiz yönergelerdir:

Sınav geçen sınavdan bu yana işlediğimiz bütün konuları içeriyor.
Bu hafta işlediğimiz bütün konular sınavda çıkacak.
Çoktan seçmeli sorular, doğru-yanlış ve belki boşluk doldurma soruları olacak.
Sınav elli puan değerinde olacak.

Etkili öğretmenler değerlendirmeler ve sınavlar için şu teknikleri kullanırlar:

- Daha önceki ödevlerin ve sınavların birçok örneğini dağıtırlar. Böylece öğrenciler ne yapacaklarını ve sınavların neye benzediğini görürler.
- Bitmiş bir ödevin nasıl olacağını ve sınav sorularının ödevin hedefleriyle ne bakımdan bağlantılı olduğunu açıklarlar.

Böylelikle öğrenciler çok iyi örnekler görmekle kalmaz, yüreklendirmeniz sayesinde olumlu beklentilerinizin de farkına varıp herkesin başarıya ulaşabileceğini anlarlar.

Ne Zaman Sınav Yapmalı

Ödevlerinizi ister ders ister bölüm isterse ünite ya da konu bakımından belirleyin, hedeflere ulaşılıp ulaşılmadığını saptamak için bir sınav hazırlamalısınız.

- Her ödev ortaya konacak kazanımın belli özelliklerini gösteren bir dizi hedef içermeli.
- Her ödev, her hedef için yazılmış bir dizi soru içermeli.
- Sınav sürecin başında, hedeflerin yazımıyla eşzamanlı olarak hazırlanmalı.
- Sınav öğrenciler ödevi bitirdiğinde yapılmalı.

Bir sınavda hangi soruların kullanılacağını ve kaç soru yazılacağını hedefler belirler.

Nasıl Sınav Yapmalı?

Her soru bir hedefe karşılık gelmeli. Bu, sınav hazırlama işini kolaylaştırır. **Tek yapacağınız, her hedef için bir dizi soru yazmak.**

Bir sınavın amacı, öğrencinin dersin hedeflerine ne ölçüde ulaştığını belirlemektir. Anlaşılması için burada bir yazılı sınav kullanacaksak da yazılı sınav olması şart değil. Söylenecek bir şarkı, sözlü bir cevap, ortaya konan bir proje ya da ürün de olabilir. **Her ne olursa olsun sınav dersin hedefleriyle bağlantılı olmalıdır.**

Hedeflerin Belirledikleri

1. Hedefler öğrencilerin ne öğrenmesi ya da nasıl bir ödev teslim etmesi gerektiğini belirler.
2. Hedefler öğretmenin sınavı nasıl hazırlayacağını belirler.

1. **Adım:** Her sınavın dayandığı temel, ödevlerin hedefleridir. Sınav hazırlarken hedefler elinizin altında olsun.
2. **Adım:** İlk hedefe bakıp ona yönelik bir dizi soru yazın. Tek bir soru yazmaktan kaçının. Öğrenci soruyu tahmin ederse hedefe ulaştı mı, ulaşmadı mı anlayamazsınız.

İki Örnek

Hedef

Bilimsel yöntemin aşamalarını yazınız.

Soru

Hangisi bilimsel yöntemin aşamalarıdır?

a. gözlem, deney, hipotez
b. deney, araştırma, sonuç
c. hipotez, düşünme, gözlem
d. veri toplama, ilke belirleme, sonuca ulaşma

Hedef

Y ile biten aşağıdaki kelimelerin çoğul hallerini yazınız.

Pony
Battery
Key
Party
Decoy
Sky
Play

3. **Adım:** Herhangi türden bir soru kullanın. Sorular yazılı olmak zorunda da değildir. Öğretmenin öğrenciden bir beceri ortaya koymasını ya da tamamlanmış bir ürün sunmasını istediği sözlü ya da fiziki sorular da olabilir.
4. **Adım:** Diğer hedefler için de bu üç adımı tekrarlayın. Her hedef için bir dizi soru yazdığınızda sınavı hazırladınız demektir.

Gözlem hakkında olması muhtemel bir bölüm ya da dersle ilgili hazırlanmış bir sınav örneğine bakalım. Dört kilit nokta var:

1. **Kavram:** Dersin anahtar düşüncesi ya da başlıca amacı.
2. **Hedefler:** Öğrencinin başarmaktan sorumlu olduğu görevler.
3. **Sorular:** Sorular hedeflere karşılık gelir. Her sorunun solundaki parantezleri not alın. İlk sayı sorunun ilgili olduğu hedefi belirtmektedir.
4. **İyileştirme:** Parantezlere tekrar bakın. İkinci sayı ders kitabında sorunun cevabının bulunabileceği bölümü gösteriyor. (Bir sonraki başlık olan "Bir Düzeltme Aracı Olarak Sınav", öğrencinin çalışmasına yardımcı olmak için bu bilginin nasıl kullanılması gerektiğini açıklıyor.)

Bu dört adımda **ölçüt dayanaklı** bir sınav hazırladınız. Çoğu öğretmense farkında olmadan **norm dayanaklı** sınav hazırlar. Bu iki sınav türü arasında büyük bir fark vardır:

Notlarınızı Kaydetmek Kolay

1. Öğrencilerin isimlerini alfabetik sıraya göre dizdiğiniz not defterinizde 1'den başlayarak her öğrenciye bir numara verin.
2. Sınıfa yeni öğrenciler geldiğinde adlarını sınıf defterinin altına ekleyip sıradaki numarayı verin.
3. Öğrenciler eğitim yılı boyunca teslim edecekleri bütün kâğıtlara, projelere ve raporlara kendilerine ait numarayı yazmalılar.
4. Tutarlılığı sağlamak adına, bir sınıf prosedürü ve rutini olarak kâğıtların üstünde bu numaranın yazılacağı bir yer belirleyin.
5. Bütün cevapların aynı yerde olması için çoktan seçmeli sınavlar ile doğru-yanlış ve boşluk doldurma sınavlarında öğrencilere bir cevap formu dağıtın.
6. Kâğıtlar toplandıktan sonra bir öğrenciden kâğıtları numara sırasına koymasını isteyin.
7. Kâğıtları televizyon seyrederken ya da bir şeyler atıştırırken ve bir kerede okumayın. Kâğıtları büyük bir masaya, olabiliyorsa on tanesi bir sırada olacak biçimde yayın. Bir kerede üç ila beş arasında soru okuyup bir kâğıttan diğerine geçerek ilerleyin.
8. Not defterinize kaydetmek üzere kâğıtları tekrar sıraya koyun. Vaktiniz kısıtlıysa yardım edecek birisinden, eşinizden ya da güvenilir bir arkadaşınızdan notları girmesini isteyin.

- **Ölçüt dayanaklı sınav,** her sorunun önceden belirlenmiş bir ölçüt ya da hedef için yazılmış olmasını gerektirir. Öğrenciler hangi ölçütlerden sorumlu olduklarını bildiği için yüzdelikli bir not sistemi kullanılmalıdır. Ölçüt dayanaklı bir sınavda öğrencinin yarıştığı tek kişi kendisidir. Örneğin öğrenci A almak için gerekli standardın %93 olduğunu bilir.
- **Norm dayanaklı sınav,** normal dağılım eğrisindeki yeri belirlemek için kullanılır. Norm dayanaklı sınavdan sonra öğrenciler eğrideki yerlerine göre puan alırlar. Norm dayanaklı sınavlar, bir takımdaki ya da organizasyon şemasındaki yeri belirleme, okula girme gibi rekabete dayalı sıralamalarda kullanılır.

Norm dayanaklı sınavlar sınıf derecesini ya da kimlerin ilk takımda yer alacağını belirlemeye çalışırken işe yarar. **Oysa siz öğretmenliği sıralamalar uğruna yapmıyorsunuz. Kazanımlar için ve herkes öğrensin diye öğretiyorsunuz.**

Bu yalnızca bir örnek

Konuyu dikkate almayıp hedeflerle sınavların nasıl bağlantılı olduğuna odaklanın. Örneği kendi branşınıza uygulayın.

Öğretmenin birincil işi öğrencilere not vermek değil, her öğrencinin mümkün olan en yüksek oranda hedeflere ulaşmasına yardım etmektir.

Kazanımlar adına öğretmek için hedefleri ve ölçüt dayanaklı sınavları kullanın.

Ödev: **Gözlem**

Dersin Kavramı:

Bilimsel yöntemde gözlemlemek ya da dikkatini yoğunlaştırmak önemli bir adımdır.

Dersin Hedefleri:

1. İlgili bütün kelimeleri tanımlayın.
2. Biyoloji dersinin yaşamınızdaki önemini açıklayın.
3. Bilimsel yöntemin adımlarını sıralayın.
4. Bilimsel yöntemin adımlarının ne zaman ve hangi sırada uygulandığını belirtin.
5. Bilimsel yöntemin gündelik yaşamda neden yararlı olduğunu açıklayın.
6. Dikkatini yoğunlaştırmanın yaşamda neden önemli olduğuna ilişkin nedenler sunun.

Sınav

1. Biyoloji hangisini inceler? (1-1A)

    a. Vahşi hayvanlar
    b. Canlı bitkiler
    c. Yaşayan varlıklar
    d. İnsanlar

2. Bilim nedir? (1-1B)

    a. Biyoloji incelemesi.
    b. Bir düşünme yöntemi.
    c. Gözlemler yapmak.
    d. Dikkatini yoğunlaştırmak.

3. Biyoloji çalışmak sizin için hangi bakımdan önemli olabilir? (2-1B)

    a. Doktor olabilirsiniz.
    b. Bitkiler hakkında bilgi edinebilirsiniz.
    c. Hayvanlar hakkında bilgi edinebilirsiniz.
    d. Vücudunuz hakkında bilgi edinebilirsiniz.

4. Biyoloji sizin için önemlidir çünkü (2-1A)

    a. Kimya hakkında bilgi edinebilirsiniz.
    b. Doğum kusurlarını açıklayabilirsiniz.
    c. Bitkiler ve hayvanlar incelemeye değer.
    d. Yaşam, dünya üstündeki en değerli kaynaktır.

5. Bilimsel yöntemdeki en önemli adım hangisidir? (3-1B)

    a. Sorunu ortaya koyma
    b. Veri toplama
    c. Deney yapma
    d. Gözlemler yapma

6. Hangileri bilimsel yöntemin adımlarındandır? (3-1B)

    a. Gözlem, deney, hipotez
    b. Deney, sonuç, araştırma
    c. Hipotez, düşünme, gözlem
    d. Veri toplama, ilke koyma, sonuç çıkarma

7. Bilimsel yöntemin adımları nasıl kullanılabilir? (4-1A)

    a. Yalnızca bilimsel bir sorun için
    b. İstenen yerde ve istenen sıralamayla
    c. Yalnızca doğru sıralamayla
    d. Bol veri kaydedildikten sonra

8. Bilimsel yöntem hangisi için kullanılabilir? (4-1B)

    a. Gözlemler yapmak
    b. Deney yapmak ve veri toplamak
    c. Bir sonucu bildirmek
    d. Hepsi

9. Bilimsel yöntem gündelik hayatta hangisi için kullanılır? (5-1B)

    a. Sorun çözme
    b. Gözlem yapma
    c. Keşfetme
    d. Hepsi

10. Gündelik yaşamda gözlemler hangisi için kullanılabilir? (5-1C)

    a. Bilimi tanımlama
    b. Hayatta kalmanıza yardım etme
    c. Dünya biyolojisini açıklama
    d. Bilimsel yöntemin kurallarını sıralama

11. İş dünyasında patronunuz sizden hangisini ister? (6-1C)

    a. Deneyler yapma
    b. Bilim hakkında konuşma
    c. Bilim hakkında yazma
    d. Dikkatinizi yoğunlaştırma

12. Kendinizi iyi hissetmediğinizde vücudunuz size ne söylüyordur? (6-1C)

    a. Doktora görünmenizi
    b. Daha çok çalışmanızı
    c. Dikkatinizi yoğunlaştırmanızı
    d. Dikkatli olmanızı

13. Önemli bir yaşam becerisi olan dikkatini yoğunlaştırma hangi konuda işinize yarayabilir? (1-Anahtar düşünce)

    a. Sorun çözme ve karar alma
    b. Bilimsel yöntemi ezberleme
    c. Yaşamı takdir etme
    d. İş bulma

14. Dikkatini yoğunlaştırma hangisi için önemli bir adımdır? (1-Anahtar düşünce)

    a. Bilimsel yöntem
    b. Biyoloji çalışması
    c. Bilimsel çalışma
    d. Sorunlara yol açma

Sınavdan Önce Çoğu Öğrencinin Dağılım Eğrisinin Neresinde Yer Alacağını Bilirsiniz

Benjamin Bloom, sınav sonuçlarını kaydettiği binlerce üçüncü sınıf öğrencisini yıllarca takip etti. Öğrencinin üçüncü sınıftaki notlarının %80, hatta daha yüksek oranda on birinci sınıftaki notlarını öngörme imkânı verdiği sonucuna ulaştı. Başarı sıralaması son derece tutarlıydı.

Başarı sıralaması bir yandan da norm dayanaklı sınav hazırlama sanatının inceliklerine bağlı olduğu ölçüde son derece özneldir. Puanlama için belli kuralları ya da ölçütleri olan bir artistik patinaj yarışmasına benzetilebilir. Bu ölçütler doğrultusunda daha iyi bir performans ortaya koyan patencilerin yarışmayı kazanma ihtimali daha yüksektir. Benzer biçimde üçüncü sınıfta norm dayanaklı sınavlarda yüksek başarı gösteren öğrencilerin dokuzuncu sınıftaki benzer sınavlarda da yüksek başarı gösterme ihtimalleri fazladır. Buna karşılık norma dayalı sınavlarda vasat ya da vasatın biraz üstünde başarı gösteren öğrencilerin bütün eğitim hayatları boyunca bu seviyeyi sürdürme ihtimali de yüksektir. Norm dayanaklı sınavlar yeteneği, bir öğrencinin yapabileceklerini ölçmez. Basketboldaki skor tabelasına benzer ve puanları gösterir.

Bir öğretmenin, "Sınıfın dağılım eğrisini oluşturmak için notlara ihtiyacım var." demesi sınav yapmak için geçerli bir neden değildir. Bloom'a göre öğretmen, öğrencilerinin çoğunun dağılım eğrisinde nerede yer alacağını bilmelidir ki bu, dağılım eğrisini tamamen amaçsız hâle getirir.

Çoğu öğrenci sınıfa girdiğinde kimin hızlı okuyanlar, kimin yavaş okuyanlar grubunda olacağını; matematikte kimin başarılı, kimin başarısız olacağını; kimin kazanan, kimin kaybeden muamelesi göreceğini zaten tahmin ediyordur. Bu, eğitimin işi değildir. Tutumlarımızı ve öğrencilerin sınav sistemi ve notlar hakkındaki varsayımlarını değiştirmenin zamanı geldi.

Bir Sınav İki Şey İçin Kullanılmalı

1. Öğretmen, her sınavın sonuçlarını öğrencinin öğrenmesini değerlendirme ve gerekiyorsa öğrencinin yetkinliğini iyileştirme ve düzeltme için kullanmalıdır.
2. Öğrenciler yüzdelik sisteme göre puan almalıdır. Böylece bir hedefe ulaşma ya da başarı konusunda yalnızca kendileriyle yarışırlar.

Bir Düzeltme Aracı Olarak Sınav

Doktordan geldiğinizi düşünün. Arkadaşınız ya da eşiniz "Doktor ne dedi?" diyor. Siz de "Test yapıyor." diyorsunuz.

Bu, doktorun sizin dağılım eğrisindeki yerinizi belirleyeceği değil, tıbbi testlerin sonucunu beklediği anlamına gelir. Test sonuçları incelendiğinde doktor hastalığınızı tedavi etmek için neler yapılacağına karar verir.

Ölçüt dayanaklı değerlendirme de aynı biçimde, tanıma amaçlı (diagnostik) bir araç olarak kullanılır. **Sınav size öğrencinin tamamlayıcı etkinliğe ya da düzeltme etkinliğine ihtiyacı olup olmadığını söyler.**

Düzeltmez ve sorunları gidermezseniz zaman geçtikçe öğrenme kötüye gider.

Öğrenci bir hedefte yetkinleşirse ona daha fazla görev yerine zenginleştirici etkinlikler verin ya da ondan başka bir öğrenciye yardımcı olmasını isteyin.
Zenginleştirici etkinlikler bulmacalar, oyunlar, yazılımlar ya da serbest okuma olabilir.

Öğrenci bir hedef konusunda yetkinleşmemişse ona tamamlayıcı etkinlikler ve düzeltme etkinlikleri verin.

Tıpkı yaşamdaki her şey gibi... Soğuk algınlığı gibi bir hastalığı ya da sigara içmek gibi kötü bir alışkanlığı düzeltmezseniz vücudunuz ya da yaşamınız kötüye gider.

On bölüm ya da ünite sonunda birçok öğrenci işlenenlerin yalnızca %10 ila 20'lik kısmını öğrenmiş olabilir. Başarının düşük olma nedeni, etkisiz öğretmenin eğitim yılı boyunca ders işleyip not defterine kaydedilecek notlar olsun diye sınav yapmasıdır. Öğretmen, sınavdan sonra bölümü kavrayamayan öğrencileri hiç dikkate almadan yeni bölüme geçer.

Ya etkili öğretmenler?

Öğrenci Bir Soruyu Kaçırırsa

Öğrenci bir soruyu kaçırırsa düzeltme etkinliğine katılmasını sağlayın. Öğrencinin 251. sayfadaki altıncı soruyu yanlış cevapladığını düşünün.

6. Hangileri bilimsel yöntemin adımlarındandır? (3-1B)
   a. Gözlem, deney, hipotez
   b. Deney, sonuç, araştırma
   c. Hipotez, düşünme, gözlem
   d. Veri toplama, ilke koyma, sonuç çıkarma

Sınavlar öğretmen için değil, öğrenci içindir. Sınavların amacı öğrencilere not vermek için puanlar elde etmek değildir. **Sınavın amacı öğretmene, öğrencinin neyi öğrenip neyi öğrenmediğini değerlendirmesinde yardım etmektir.**

3-1B

3: Hedef	1B: Tamamlayıcı Eğitim
Hedef bağlantısı	**Cevap kaynağı**
İlk ifade 3, size sorunun bağlantılı olduğu hedefi söyler. Bu, öğrencinin üçüncü hedefi öğrenmediğini ya da onda yetkinleşmediği anlamına gelir.	İkinci ifade 1B, doğru cevabın ders kitabının 1. Bölüm'ündeki B başlığında bulunabileceğini söyler. Öğrenciye bu bölümü gözden geçirmesini söyleyin ya da ona aynı bilgiyi başka biçimde aktarın. Farklı bir stil denendiğinde öğrenme daha etkili olabilir.

Bir Başarısızlık Sembolü

Birçok araştırma, öğretmenlerin zorlayıcı biçimde not kullanmaları hâlinde öğrencilerin başarısının artmadığını, tersi olarak iyi bir not almayı görece kolay hâle getirmenin de öğrencileri daha az çalışmaya itmediğini gösteriyor.

Dağılım eğrisinin "normal" olması özenin sembolü olmak bir yana, başarısızlığın sembolüdür. İyi öğretmede, iyi sınav yapmada ve genel olarak öğrencilerin entelektüel yaşamlarında etkili olmada başarısızlığın sembolü.

Alfie Kohn
"Grading: The Issue Is Not How But Why." (October 1994)
Educational Leadership, s. 41. ASCD, Alexandria, Va.

Bütün Sınavlara Not Veriyor musunuz?

Ölçüt dayanaklı ve norm dayanaklı sınavların iki türü vardır. Biçimlendirmeye yönelik (formatif) sınavlar ve değer biçmeye yönelik (summatif) sınavlar.

- **Biçimlendirmeye yönelik (formatif) sınavlar** alıştırmalar ve uygulama sınavları gibidir. Biçimlendirme, gelişim ya da öğretim aşamasında, öğrenciler bir hedefte yetkinleşme sürecindeyken yapılır. Bu sınavlara puan vermek istemeyebilirsiniz. Bunların amacı size hedefi ne kadar iyi öğrettiğinizi, öğrenciye hedefi ne kadar iyi öğrendiğini söylemektir. **Biçimlendirmeye yönelik (formatif) sınavlar içerikte, beceride ya da hedefte yetkinleşmek için ne tür bir tamamlayıcı etkinlik gerektiğini belirlemek için kullanılır.**
- **Değer biçmeye yönelik (summatif) sınavlar** ünitenin sonunda, öğrencinin ne öğrendiğini bir çırpıda görmek ve buna bakarak not vermek için yapılır.

Öğrencilere daha baştan hangi sınavların uygulama için hangilerinin değerlendirme için yapılacağını söyleyin.

Değer biçmeye yönelik (summatif) bir sınav yaptıktan ve bir öğrencinin belli bir hedef konusunda yetkinleşmediğini belirledikten sonra düzeltmeye yönelik bir etkinlik planlanmalıdır. Düzeltmeye yönelik etkinlik, farklılaştırılmış bir biçimde ya da değişik bir açıklamayla öğrenciye sunulur.

Böylece öğrenci farklı bir yaklaşımla hedefi kavrayıp öğrenebilir.

Öğrenci, düzeltmeye yönelik etkinliği tamamladıktan sonra biçimlendirmeye yönelik (formatif) ya da değer biçmeye yönelik (summatif) başka bir sınav yapılarak yetkinleşme konusu denetlenmelidir. **Bu, ilk yapılan sınavla aynı türden olmalı ama sorular başka biçimde sorulmalıdır.**

Bloom da dâhil bazı otoriteler, yetkinliğe ulaşana kadar tekrar tekrar sınav yapmanız gerektiğine inanıyor Bazılarıysa ders içerikleri büyük ölçüde sarmal olduğundan öğrencinin aynı içerikle yıl içinde tekrar karşılaşacağını söyleyerek iki kez sınav yapmanın yeterli olduğuna inanıyor.[10]

Düzeltmeye yönelik etkinliklerin ardından gelen biçimlendirmeye yönelik (formatif) sınavın amacı eğitime özgü değil:

- Bir doktor, laboratuvarda test yapıp reçete yazar ve bu prosedürü hasta iyileşene dek tekrarlar.
- Bir beyzbol oyuncusu, vuruşlarının görüntüsünü izleyip sopayı tutuşunu düzeltir ve vuruşları ortalamanın üstüne çıkana kadar bu prosedürü tekrarlar.
- Bir şef, mükemmel sosa ulaşana kadar değişiklikler yaparak tarif üstünde çalışır.

Etkili öğretmen sınav yapar, düzeltir, sınav yapar, düzeltir çünkü öğretmen bütün öğrencilerinin hedefe ulaşmasını ister.

Etkisiz öğretmen yalnızca birkaç A vermekten mutluluk duyar. Öğretmenler not vermez, öğrenciler not alır. Etkisiz öğretmen, insanlara dağılım eğrisine göre notlar verip sınıfın yarısını "ortalamanın altında" ya da "başarısızlar" diye yaftalamaktan memnuniyet duyar.

Sınav yapma ve düzeltme yoluyla etkili öğretmen her ödev için %80, %90 oranında yetkinlik hedefler. Her ödevdeki yetkinlik bu orana ulaşırsa on bölüm ya da ünite sonunda çoğu öğrenci %80, %90 oranında yetkinliğe ulaşmış olur.

Öğrenciler başarılı ve mutlu olurken öğretmen zamanının çoğunu öğrencileri daha da iyi olmaları için teşvik etmeye ayırır.

Öğretmenin amacı, bütün öğrencilerin başarılı olmasını sağlamaktır. Onları başarısızlar diye yaftalamak değil.

10) Guskey, Thomas R. (1996). *Implementing Mastery Learning.* Belmont, Calif.: Wadsworth.

Hedeflere Yönelik Öğretin

Etkisiz Öğretmen	Etkili Öğretmen
Konu işler	Ölçütlere göre öğretir
Öğrencileri meşgul edecek bir şeyler bulur	Ölçütlere göre öğrenen öğrencileri vardır

Etkili öğretmenin sınıfında, öğrenciler öğretmenle aynı hedeflere odaklanır. Hazırlık ve bütün ders materyallerinin sunumu, okuma ödevleri, çalışma kâğıtları, görsel kaynaklar, ders anlatımları ve etkinlikler yalnızca bir amaçla kullanılmalıdır: Hedefleri öğretmek.

Başlarken Bir Amacınız Olsun

Geçmişte pek çok şey planlamışsınızdır. Düğün, parti ya da tatil. İşe tarihi belirlemekle başlarsınız. Ardından o tarihe kadar yapılacakları planlarsınız.

İyi ders tasarımı da büyük ölçüde buna benzer. Öğrenci için nihai ürün, hedeflere ulaşılmasıdır. O noktayı ulaşmak için öğretmen iki şeyi planlar:

1. Hedefe ulaşılıp ulaşılmadığını değerlendirmek için **hangi yöntemin kullanılacağı**
2. Hedefi öğretmek için **hangi öğretim stratejilerinin kullanılacağı**

Bu teknik çok sıradan görünse de birçok öğretmen, dersleri bir nesneyi tanımlayıp (örneğin hava durumu) bununla ilgili eğlenceli etkinlikler (pamuktan bulutlar yapmak gibi) üstünde düşünmeye dayalı olarak yapılandırır. Hava durumuyla ilgili etkinliklerle geçen bir haftanın ardından, sıra sınava gelir. Öğretmen bütün etkinlikleri gözden geçirdikten sonra işlenen konular doğrultusunda bir sınav hazırlar. Bu bölük pörçük yapı, öğrencilerden ne öğrenmeleri, öğretmenden ne öğretmesi beklendiği konusunda öğrencilerin de öğretmenin de kafasının karışmasına neden olur.

Grant Wiggins ve Jay Tighe[11] **geriye doğru tasarım** dedikleri bir kavramla ders tasarım sürecini biçimsel hâle getirdiler. **Geriye doğru tasa-**

11) Wiggins, G., ve J. Tighe. (2004). *Understanding by Design. Alexandria,* Va.: Association for Supervision and Curriculum Development. http://www.ascd.org/Default.aspx

rım, dersi sevilen etkinlikler çevresinde planlamak yerine, daha etkili bir dersin ulaşılmasını istediğiniz sonuçlar doğrultusunda başlaması gerektiğini savunur. Ardından başarmak istediğiniz şeye doğru geriye gidin.

Geriye doğru tasarım şu dört adımı içeriyor:

1. Adım: İstenen Sonuçları Tanımlayın

Öğrencilerinizin ne bilmesini ve yapabilmesini istiyorsunuz? Bunlar dersinizin hedefleri.

2. Adım: Kabul Edilebilir Kanıtları Belirleyin

Bu "sınav". Öğrencinin hedefle ilgili başarı durumunu sözlü sorularla, gözlemlerle, diyaloglarla ya da daha geleneksel quizler ve testlerle değerlendirin.

3. Adım: Öğrenme Deneyimlerini ve Öğretimi Planlayın

Öğrencinin öğrenmesine yardım etmek ve istenen sonuçlara ulaşmak için hangi etkinlikler, materyaller ve kaynaklar kullanılacak?

Ders Planı Nasıl Hazırlanır

Ödevleri ve sınavları nasıl hazırlayacağınızı biliyorsunuz. Şimdi sıra bunları birlikte ders planına yerleştirmekte.

Teknik direktörlerin oyun planları vardır. Yöneticilerin iş planları vardır. Pilotların uçuş planları vardır. Benzer biçimde **etkili öğretmenlerin de bir ders ya da öğrenme planı vardır.** Bunlar diyet, gezi ya da kişisel gezi planları gibidir. Sürekli değiştirilip geliştirilir. **Bu nedenle öğrenme planları nadiren derli toplu olur ve asla tamamlanmaz.** Öğrenme planları bitmeyen bir süreçtir ve sayfalarca devam eder. Planlarınızı sıranızda görünür bir yere koyun. Bu bir sır değil. Her öğrencinizin başarıyla izlemesini istediğiniz bir plan.

Ders Planı Öğrenme Planıdır

Gelenekten kopmak zor olsa da ders planlarınıza **"öğrenme planları"** diyebilirsiniz çünkü planladığınız tam da budur.

Öğrencinin öğrenmesini planlıyorsunuz.

Onlara Sınav Yapmam İçin Yalvarıyorlar

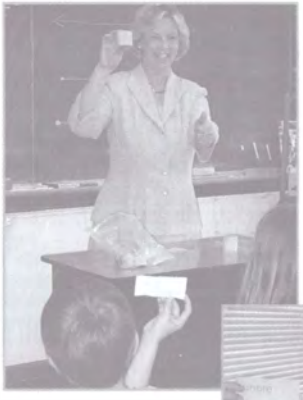

Julie Johnson

Julie Johnson Minnesota'da öğretmen. Sınıfında yaptıkları bütün seviyelere uygulanabilir. Derse hazırlık adımları şunlar:

1. Öğrencilerinin ne öğrenmesini istediğine **karar veriyor.**
2. Onlara ne öğreneceklerini **gösteriyor.**
3. "Rehberli uygulama" dediği biçimde, birlikte öğrenileceklerin **uygulamasını yapıyorlar.** Ardından öğrenciler kendi başlarına çalışıp "bağımsız uygulama" yapıyorlar.
4. Ardından, bir yandan öğrenme devam ederken uygulamasını yaptıkları materyalden **sınav oluyorlar.**

Julie başarılı oluyor çünkü öğrencileri ne öğreneceklerini ve ona bunu öğrendiklerini nasıl göstereceklerini, başka bir deyişle nasıl sınav olacaklarını biliyorlar. Julie, "Onlardan beklenenler konusunda hiçbir sürpriz yok. Bunu yaptığımda başarılı oluyorlar." diyor.

Julie *sınavın* kötü bir şey olmadığını söylüyor. Sınav, öğrencilerinin dört gözle beklediği bir şey. Ne öğrendiklerini Julie'ye gösterme fırsatı. Sınav olmak için sıralarını sabırsızlıkla bekliyorlar çünkü onca öğretimin ve uygulamanın sonunda sınav işin en kolay kısmı. En azından öğrenciler böyle söylüyor.

Sınav olmak için ona yalvarıyorlar. Hatta ne öğrendiklerini ona göstermek için sıraya giriyorlar. Julie, bu ders yapısını kullanarak nasıl geometri anlattığını bizlerle paylaşıyor.

Basit şekilleri belirli niteliklerine göre sınıflandırın ve karmaşık şekillerin içindeki basit şekilleri bulun.

Bu hedefi iki basit hedefe indirgedi:

1. İki boyutlu şekilleri tanımlayın, açıklayın ve sınıflandırın.
2. Daha karmaşık şekillerin parçası olan şekilleri tanımlayın.

Julie, her adımda sınıfı değerlendiriyor. Öğrencilerin nasıl gittiklerini ve her adımın hedeflerine ulaşıp ulaşmadıklarını kontrol ediyor. Onlar ilerlerken Julie de öğretiyor, düzeltiyor ve uyguluyor.

Ne öğrettiğini biliyor ve öğrenciler ne öğrendiklerini biliyor.

Öğrencilerin neler başarmaları gerektiğini açıklayan, öğretim programına yönelik kılavuzları olsa da çoğu okulda öğrenme planı yoktur. Öğrencileri asıl rotalarına yönlendiren öğrenme planları hazırlayıp hazırlamamak size kalmış.

Nereye gittiğinizi bilmezseniz ne zaman ve nereye varacağınızı nasıl bilebilirsiniz?

Bir öğrenme planına ilk adımı atmak için adım adım ilerleyen basit bir prosedür örneği verelim:

1. Bir A4 kâğıdını yatay ya da dikey olarak kullanın.
2. Sayfanın sol tarafına öğrencilerin öğrenmesini ya da uygulamasını istediğiniz şeyi yazın. Bunlar dersin hedeflerini temsil eder.
3. Hedeflerle değerlendirmede sorulan soruların aynı doğrultuda olduğu bir sınav hazırlayın. Böylece eğitim başlamadan hem hedefler hem sınav hazır olur.
4. Sayfanın sağ tarafına dersin hedefini öğretirken kullanacağınız konuşmalar, etkinlikler, sorular, videolar, çalışma kâğıtları gibi bütün kaynakları yazın. **Yalnızca dersin hedefine uygun kaynakları yazın.**

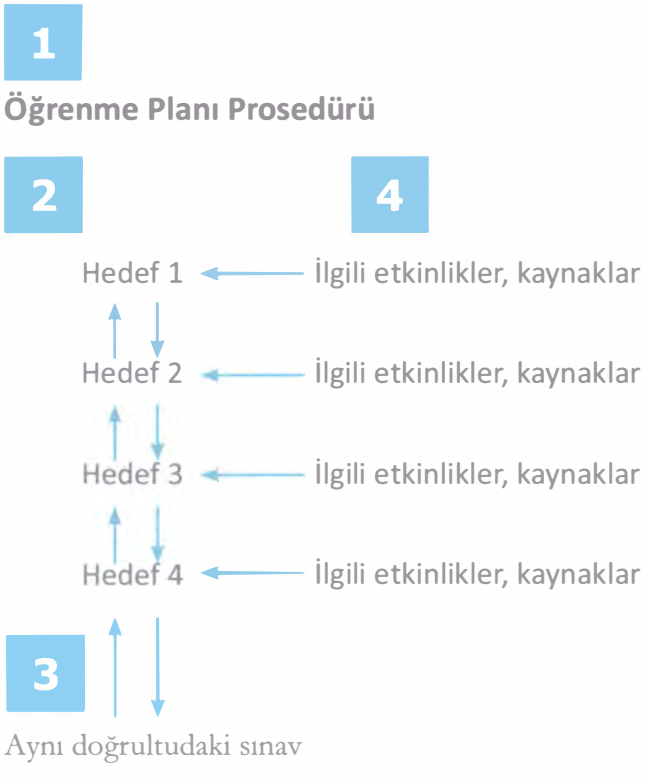
Yukarıda gösterilen öğrenme planı, dersi yapılandırmaya yönelik geriye doğru tasarım stratejisinin üç bileşenini içeriyor.

1. Hedefler:

Hedefler dersin amacını dile getirir. Etkili öğretmenler, daha öğrenciler ne öğreneceklerini sormadan her dersin başında hedefleri belirtir. Her ders, öğretim programı doğrultusundaki belli hedeflerin karşılığıdır.

2. Sınavlar:

Ne tür bir sınav yaparsanız yapın öğrenciler size, dersin hedeflerinde yetkinleştiklerine yönelik kabul edilebilir kanıtlar sunmalıdır.

3. Etkinlikler:

Bu, öğrenme planının kalbidir. Ne kadar iyi öğretirseniz öğrenciler hedefleri o kadar iyi yakalayacaklardır. Öğretiminiz, sınıfınızı harekete geçirmek için kaynakları ne kadar iyi kullandığınıza bağlıdır.

Videolar, çalışma kâğıtları ve etkinlikler kullanmak iyidir. Aslında bunları kullanmak zorundasınız. **Ancak ilk sormanız gereken soru "Öğrencilerin ne öğrenmesini istiyorum?" olmalıdır.** Ardından amaca yönelik öğretiminizi geliştirecek uygun videolar, çalışma kâğıtları ve etkinlikler aramaya başlayabilirsiniz.

İnternette heyecan verici, öğretici dersler tasarlamanıza yardım edecek sayısız kaynak var. "Öğretmen ders planları" diye arattığınızda kullanabileceğiniz sayfalar dolusu internet sayfası bulacaksınız. Buna ek olarak konferanslara, çalıştaylara ve üniversitede derslere katılın. Dergiler okuyun.

En önemlisi düzenli olarak çevrenizle görüş alışverişinde bulunun. Bu, 24. Bölüm'ün konusu. Birlikte çalışmak yığınla strateji üretmenizi sağlayacağı gibi yaratıcılığınızı da körükleyecek.

Bir öğrenme planınız, ders planınız, kılavuzunuz olmadan öğrencilerinizle geçirdiğiniz zamanı en üst seviyeye çıkaramazsınız. Öğretmenlik değerli bir beceridir. Öğrenme planları size yeteneğinizi bileme fırsatı, öğrencilerinize hızla yükselme ve hedefe ulaşma şansı verecek.

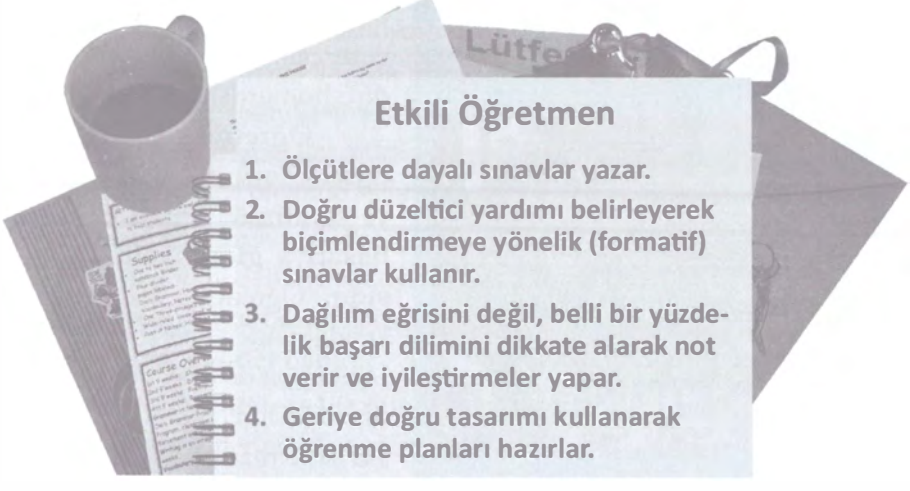
Sınav, herkesin öğrenme yolunda olduğundan emin olmanın olumlu bir yoludur.

Öğrencilerin Bilmesi Gerekenler

Araştırmalar öğrenmeyi en üst seviyeye çıkarmak ve dersten kopmaları en aza indirmek için öğrencilerin kendilerinden ne beklendiğini açıkça bilmeleri gerektiğini ortaya koydu. Dört şeyi bilmeliler:

1. Ne öğreneceklerini
2. Nasıl öğreneceklerini
3. Öğrendiklerini nasıl göstereceklerini
4. Öğrenmelerinin niteliğinin nasıl değerlendirileceğini

Lorin Anderson
"Timepiece: Extending and Enhancing Learning Time." (1993).

Etkili Öğretmen

1. **Ölçütlere dayalı sınavlar yazar.**
2. **Doğru düzeltici yardımı belirleyerek biçimlendirmeye yönelik (formatif) sınavlar kullanır.**
3. **Dağılım eğrisini değil, belli bir yüzdelik başarı dilimini dikkate alarak not verir ve iyileştirmeler yapar.**
4. **Geriye doğru tasarımı kullanarak öğrenme planları hazırlar.**

Öğrencinin Öğrenmesi Nasıl Değerlendirilir?

Puan Cetvelinin Değeri

Etkili öğretmen öğrencilere, nasıl puan alabileceklerini ya da dersten başarılı olabileceklerini ayrıntılı biçimde açıklayan bir puan cetveli verir.

Öğrenciliğinizde hiç parmak kaldırıp öğretmene, "Bize nasıl not vereceksiniz?" dediğiniz oldu mu?

Herkes daha baştan nasıl değerlendirileceğini, puan ya da not alacağını bilmek ister. Bir öğretmeninizin, bunun böyle olabileceği konusunda size hiçbir bilgi vermeden, sınavdan çıkarılmış bazı bölümlerin puanlarını düşerek sınav kâğıtlarını geri verdiği oldu mu? Böyle bir şey yaşadıysanız muhtemelen, "Olmaz böyle. Bu sınavda nasıl puan vereceğinizi bize söylemediniz." diye homurdanmışsınızdır.

23. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Puan cetvelinin amacı öğrencinin öğrenmesini değerlendirmektir.

Öğretmen olarak işiniz öğrencileriniz için başarıyı yaratmak. Puan cetvelleri başarıya giden yolun haritasıdır. Öğrenciler daha baştan, kendilerinden ne beklendiğini bilirler, siz de nasıl not vereceğinizi bilirsiniz. Sonuçlar öğrencileri şaşırtmamalıdır.

Puan cetvelinde konan ölçütlere dayandığından öğrenciler, ne kadar başarılı olduklarını bildikleri ölçüde notlarını doğru tahmin edebilmelidir.

Puan cetvelleri anne babalar ve öğrenciler üstünde etkisi olan diğer yetişkinlerle iletişimi de geliştirir. Anne babalar, veliler, teyzeler, halalar, amcalar, dayılar, büyükanne, büyükbabalar vb. bir kâğıdın, projenin ya da raporun tamamlanması için ne beklendiğini ve bunların nasıl değerlendirileceğini bilirler. Puan cetvelini öğrencinin başarılı olması için bir yardımcı olarak kullanabilirler.

Öğrenciler ne ummaları gerektiğini, öğrenmenin nasıl yapılandırılacağını ve nasıl not alacaklarını bildikleri bir sınıfta olmaktan mutluluk duyarlar.

- Bunlar, işleyen prosedürleri olan ve öğrencilerin bu prosedürlerden sorumlu tutulabildiği sınıflardır.
- Bunlar, işleyen puan cetvelleri olan ve öğrencilerin, öğrenmelerinin ilerlemesinden sorumlu olduğu sınıflardır.

Öğrenciler, sınıfta başarı için beklentilerini kendileriyle paylaşan öğretmenleri sever.

Puan Cetvelleri Öğrencinin Öğrenmesini Artırır

Öğrencilerinize hedefleri olan bir ödev verdiniz (21. Bölüm). Bu hedefler öğrencilere hangi içeriği öğrenmekten sorumlu olduklarını söyler. **Hedefler, öğrencilere odaklanma imkânı vererek kendi anlamalarını kontrol edebilmelerini sağlar.** Bunun sonucunda dersi benimseme ve öğrenme sürecine yoğunlaşma ihtimalleri de artar.

Hedefler, öğrenciler bütün ders boyunca amaçlarını görebilsinler diye sınıfta görünür biçimde asılır.

Hazır bir sınavınız var (22. Bölüm). Öğrenciler ilgili sınav ya da becerinin dersin hedefleriyle bağlantılı olduğunu bilir. Tıpkı sizin motorlu araçlar sınavına nasıl hazırlanacağınızı bildiğiniz gibi, öğrenciler de sınava nasıl hazırlanacaklarını bilirler.

Şimdi öğrencilere bir puan cetveli verin (23. Bölüm). Puan cetveli ödevin başında hedeflerle birlikte öğrencilere sunulur.

Puan Cetvelinin Kısımları

Puan cetvelinin üç kısmı vardır. Her kısım, değerlendirilen etkenleri ya da bir çalışma için önemli olan noktaları gösterir.

- **Ölçütler:** Puanlanacak kategoriyi ya da özelliğin adını koyun.
- **Puan değerleri:** Bunu basit tutun. 0 ile 4 arasındaki bir değerler skalası çoğu performans seviyesine uyar.
- **Beklenen performans:** Performans seviyelerini ve bunlara karşılık gelen puan değerlerini tanımlayın ve bunlara örnekler verin. Bu, öğrencinin ödevini teslim etmeden önce kendi çalışmasını değerlendirmesine ve gözden geçirmesine yardım eder, ona öğrenme beklentileri ve performans amaçları verir.

Puan cetvelleri genellikle bir dizi sütun ve sıradan oluşur.

Her sıra, dersin değerlendirilecek bir parçası olan bir özelliğini ya da niteliğini temsil eder.

- Ölçütler dersin hedefine bağlıdır.
- Hedeflerin değerlendirilmesinde birden çok ölçüt olabilir.

Sütunların üstünde öğrencilerin alabileceği (4, 3, 2, 1, 0 ya da Puanı Yok) bir puan değeri yer alır.

Tıpkı bir grafik üstündeki kesişen noktalar gibi, her kutucuk, bir ölçütle bir puan değerinin kesişmesini gösterir.

- O puanı almak için yapılması beklenenlerin bir açıklaması ölçütle eşleştirilmiştir.

Öğrenme tanımlanabilir ve bütün öğrencilerin deneyimleyebildiği bir süreçtir. Bizim görevimiz bu süreci öğrencilere olabildiğince somut kavramlarla aktarmaktır.

Öğrencilere, ödevlerine nasıl puan ya da not verileceğini açıklayan bir puan cetveli verin.

Basit Tutun

Puan cetvellerine eğitim çevrelerinde çoğunlukla rubrikler deniyor olsa da öğrencilerinizin önünde bu kavramı kullanmaktan kaçınmalısınız. Bir eğitim kavramıyla çocukların kafasını karıştırmayın. Dersin başında çocuklara bir puan cetveli dağıtın ve buna "puan cetveli" deyin.

Puan cetveli açık, basit, anlaşılabilir bir kavramdır çünkü öğrenciyi kendisinden ne beklendiği ve nasıl puan alabileceği konusunda aydınlatır.

Öğrenciler puan cetvelinin mantığını çözerler. Birçok oyunda puan hesaplarlar ve belli oyunlarda puanların kazanmalarını ya da kaybetmelerini belirleyen şey olduğunu bilirler.

Resimde gördüğünüz bir puan cetvelidir. Kaliforniya'da birinci sınıf öğretmeni olan Kathleen Monroe tarafından geliştirilmiştir.

Kathy önceden dört resim asıyor. Resimleri öğrencilerine gösterip hangisini en iyi bulduklarına ilişkin düşüncelerini soruyor. "Nasıl tanımlarsınız?" diye soruyor. Bu yıl öğrencileri "Mükemmel!" dedi. Kathy de o resme "4" verdi.

"Ardından en iyisi hangisi?" diye sordu. Öğrenciler "İyi" kelimesi üstünde uzlaştılar, o da resme "3" verdi. Diğer iki resim için de aynısını yaptı.

Dört resim, tanımları ve puan değerleriyle birlikte asılıyor. Tanımlar yıldan yıla değişiyor. Her yıl sınıf hangi kelimeyi kullanmışsa Kathy onu yazıyor.

Öğrenciler resim çizerken Kathy onları sınıftaki puan cetveline bakmaları için çağırıyor. Onlar da çizimlerinin kaç alacağına karar veriyorlar.

Kathy öğrencilerden berbat resimler de alıyor mu? Elbette alıyor. Puan cetveli, öğrencilere bir ödevden ne beklendiğini belirleme konusunda yardım ediyor.

Etkili öğretmenler öğrencilerine, dersten başarılı olmak için nasıl puan ya da not alabileceklerini açıklayan bir puan cetveli dağıtırlar.

Öğrencilere Yardım Etmek Gelişimin Artmasını Sağlar

Bir puan cetveli hedefe ulaşmayı tanımlayarak öğrencilerin kazanım yolunda çalışabilmesini sağlar.

Doktor size kan testi, işitme testi ya da göz muayenesi yaptığında amacı size puan verip sizi eve göndermek değildir. Doktorun yaptığı, sağlığınızın düzelmesine yardım edecek ilaçları ya da tedavileri yazabilmek için sonuçları **değerlendirmektir. Amaç sizin sağlığınızdır.**

Benzer biçimde etkili öğretmenler de öğrencinin **dersin hedeflerine ulaşma doğrultusunda ilerlediğinden** emin olmak için projelerden, sınavlardan, raporlardan ve çeşitli ödevlerden değerlendirme verilerini toplar.

İlerlemenin olması için öğrenmenin sürekli değerlendirilmesi gerekir.

Puan cetvelleri jimnastik ve artistik patinaj gibi rekabete dayalı sporlarda kullanılır. Hakemler sporculara öznel biçimde puan vermezler. Sporcunun belli becerileri, hareketleri ya da ölçütleri tamamladıktan sonra nasıl puan alacağını yöneten, önceden belirlenmiş bir kılavuzları vardır.

Sporcular da koçları da bu puan cetvellerini bilir. Üst seviyede değerlendirilmelerini sağlayacak biçimde, beceriyi ve performans seviyesini geliştirmek için hep birlikte çalışırlar.

Koçlar, sporcunun hareketini kontrol etmek için bağlı oldukları güvenlik kemerleri yardımıyla, kabloyu çekerek ya da havaya kaldırarak sporcuyu tekrar tekrar değerlendirip öğretirken **ilerleme ve başarı** yolunda çalışmaktadır.

Benzer biçimde öğrencilere de puan cetvelleri daha baştan verildiğinde onlar nasıl puan alacaklarını ve daha iyi

Dönüt Vermek Hedefe Ulaşmayı Artırır

Öğrencilere hedefleri ders başlamadan söylemek, hedeflere ulaşma oranında **%27'ye** kadar bir artış sağlayabilir.

Ayrıca, öğrenciye ilerlemeleri konusunda dönüt vermek, hedeflere ulaşma oranında **%37'ye** kadar bir artış sağlayabilir.

çalışıp daha iyi sonuçlara ulaşabileceklerini görebilirler. Tüm bunlar olup biterken öğretmen öğrencinin ilerlemesini değerlendirmekle ve her öğrencinin puanlarını artırmaya çalışmakla meşguldür.

Öğrencilerin en yüksek oranda hedeflere ulaşması için etkili öğretmen, öğrencinin öğrenmesini sürekli değerlendirir. Bu, öğrencilere gitmeleri gereken yere gitmeleri ve oraya gitmenin en iyi yolunu tespit etmeleri konusunda yardım eder.

Eşit Bir Oyun Alanı

Hiçbir eğitsel dönütün amacı sınıflandırmak, derece sırasına koymak, aşağılamak ve seçip ayırmak olamaz. Dönütün amacı öğrencinin öğrenmesini artırmaktır. Çoğu öğrenciye, "Niye bu notu aldın?" dediğinizde evrensel ve doğru cevap "Bilmiyorum." olur. Öğretmenler puan cetvellerini kullanırken öğrenciler de puan cetvellerini hedeflere ulaşmada en alt seviyeden mevcut standartlarının çok ötesine geçmede kullanabilirler.

Öğretmenler, puan cetvellerini değerlendirme için kullandığında her öğrencinin adil ve tutarlı bir değerlendirmeyi hak ettiğini savunan bir ahlaki ilkeyi hayata geçirmişler demektir. Zaten çocuklar oyun oynarken kurallar tutarlıdır; sahanın ölçüleri, kalenin yüksekliği hep aynıdır. Topun şekli de tutarlıdır. Bu tutarlılığı sağlamada başarısız olursak anne babalar, öğretmenler ve öğrenciler hep bir ağızdan "Ama bu adil değil!" diyecektir.

Bir öğrenci değerlendirme yöntemi olarak puan cetvelleriyle ilgili ahlaki buyruk, oyun alanında hep olmasını beklediğimiz adalet ve tutarlılıkla aynı seviyeyi yakalamamız gerektiğini söyler.

_Douglas Reeves

Herkesin Kullanabileceği Puan Cetvelleri

Puan cetvelleri her seviyeye ve içeriğe uygulanabilir. **Dersler öğrencinin içeriği öğrenmesini güvenceye alacak biçimde tasarlanır. Puan cetvelleri öğrencilerin öğretilenleri öğrendiğini onaylamak için kullanılır.**

Konuşan Köpek

Arada sırada aynı kuaförde karşılaşan birkaç hanımdan Carol yıllardır, köpeğine konuşmayı öğrettiğinden söz edip duruyordu.

Bir gün hanımlardan birisi şu konuşan köpeği göstermesini istedi. Carol köpeğinin bağlı olduğu yere gidip onunla döndü. "Konuş!" dedi. Köpek yalnızca hızlı hızlı soluk alıp vererek kuyruğunu salladı.

Carol, "Konuş!" dedi ve köpek biraz daha soluk alıp verip kuyruğunu salladı. Diğer hanımlar Carol'a gülüp "Hani konuşuyordu?" dediler.

Carol şöyle cevap verdi: Ben ona konuşmayı öğrettiğimi söyledim. Öğrendiğini söylemedim ki.

Lise Fen Dersleri Puan Cetveli

Karen Rogers Olathe, Kansas'ta çalışan ödüllü bir öğretmen. Meslekteki başarı seviyesi yüksek olsa da Karen'ın puan cetvelleri karmaşık değil. Bilgi kısa ve özlü olduğunda öğrencilerinin anlayıp takip etmesi kolay olduğundan onların daha sağlıklı karşılık verdiklerini söylüyor.

Karen'ın bazı temel puan cetveli kalıpları var:

- Laboratuvar raporu
- Grafik çizme
- Grup tartışması
- Sunum
- Sunum (dinleme)

Karen Rogers

Karen, "Fen derslerimde puan cetvellerini laboratuvar raporları ve çizimler için kullanıyorum. Laboratuvar raporu yazmak öğrenciler için zorlu olabilir. Kullandığım laboratuvar raporu puan cetvelinde her bileşeni (hipotez, veri, analiz vb.) sıralıyorum. Böylece öğrenciler deneylerine ve raporlarına basit, adım adım bir ilerleyişle devam edebiliyorlar.

Karen Rogers'ın kullandığı puan cetvelleri, öğrencilerin rapor yazmasının, veri toplamasının ve sergilemesinin, grup tartışmalarına katılmasının, sınıfa sunumlar yapmasının ve başkalarının sunum yapmasını dinlemesinin gerektiği **bütün diğer branşlara kolayca uyarlanabilir.**

Karen'ın öğrencileri puan cetvellerini kullanmayı önemsiyor.

Bryan Shephard puan cetvellerini sevdiğini söylüyor. "Puan cetveli, ödevi yapmak için ne yapmanız gerektiğini ortaya koyuyor. Öğretmenin verdiği bütün yönergeleri hatırlamak zorunda değilsiniz. İşin tamamını nasıl alacağınızı biliyorsunuz."

Nick Jahner da aynı fikirde. "Puan cetvelleri sayesinde notunuzu kontrol edebiliyorsunuz ve daha baştan ne alacağınızı biliyorsunuz." diyor.

Miles Miler'ın puan cetvellerini sevme nedeni ise "Not vermeyi standart (tekbiçim) hâle getirip ne yapılacağıyla ilgili temel düşünceyi size vermeleri."

En Yüksek Ayrım Seviyesi

Bazı kişilerin, adlarının ardından akademik unvan yazabilmesi gibi 2007'de ABD'da çalışan üç milyon iki yüz bin öğretmenden elli beş bini de adlarının ardından NBCT yazabiliyor. Bu yaklaşık %2'ye tekabül ediyor. NBCT National Board Certified Teacher'ın (Ulusal Kurul Belgeli Öğretmen) ilk harflerinden oluşuyor ve bir öğretmenin ulaşabileceği en üst seviye olan ileri bir öğretmenlik belgesi anlamına geliyor.

Bu ayrıcalığı kazanmak için öğretmenlerin bir yıl süren sıkı, performansa dayalı bir değerlendirmenin üstesinden gelmesi gerekiyor. Birçok öğretmen ders portfolyolarını, öğrencilerinin çalışmalarını, görüntülerini ve ders anlatırkenki performanslarının sıkı bir analizini bir araya getirmeye iki yüz ila sekiz yüz saat arasında bir zaman harcıyor. Öğretmenlik bilgilerinin derinliğini ölçmeye yönelik yazılı değerlendirmelerin yanı sıra altı saatlik zorunlu bir sınava da giriyorlar. Üstelik tüm bunlar için kendi ceplerinden iki bin beş yüz dolardan fazla para vermeleri gerekiyor.

Alaska hariç ABD'deki bütün eyaletler NBCT statüsüne sahip öğretmenleri ödüllendiriyor olsa da bu yolda çaba gösteren öğretmenlerin çoğunu bunu yapmaya iten şey para değil, kişisel tatmin ve gelişim. NBCT statüsüne sahip öğretmenler mesleğe adanmışlıkları ve sınıfta ortaya koydukları becerileriyle farklılıklarını ortaya koyuyorlar. Konuyla ilgili daha fazla bilgi için www.nbpts.org. sitesine bakabilirsiniz.

Standartları Sağlamak

New Jersey'de öğretmenlik yapan Norm Dannen, "Bütün öğrenciler akıcı okumak için gereken sesleri, harfleri ve kelimeleri anlar ve kullanır." ve "Bütün öğrenciler çeşitli kaynakları ve metinleri anlayarak ve akıcı biçimde okur." kazanımlarını öğretmek için Scott Fitzgerald'ın *Muhteşem Gatsby* kitabını kullanarak bir rubrik hazırladı.

İleri İngilizce dersi *Muhteşem Gatsby Rubriği*

Kategori	4	3	2	1	Puan yok/0	Toplam
İçerik Bilgisi Okuma	Öğrenci Fitzgerald'ın "Amerikan rüyası" düşüncesiyle Jay Gatsby'nin eylemleri arasında kolayca bağ kurabilir ve yazılı ya da sözlü üç örnek verebilir.	Öğrenci Fitzgerald'ın "Amerikan rüyası" düşüncesiyle Jay Gatsby'nin eylemleri arasında bağ kurabilir ve yazılı ya da sözlü iki örnek verebilir.	Öğrenci Fitzgerald'ın "Amerikan rüyası" düşüncesiyle Jay Gatsby'nin eylemleri arasında bağ kurabilir ama yazılı ya da sözlü örnek vermekte zorlanır.	Öğrenci Fitzgerald'ın "Amerikan rüyası" düşüncesiyle Jay Gatsby'nin eylemleri arasında bağ kurmakta zorluk yaşar ve buna hiçbir örnek veremez.	Öğrenci Fitzgerald'ın "Amerikan rüyası" düşüncesiyle Jay Gatsby'nin eylemleri arasında bağ kuramaz ve buna hiçbir örnek veremez.	
Karşılaştırma	Öğrenci *Muhteşem Gatsby* ile Fitzgerald'ın kısa öyküsü Kış Düşleri arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları kolaylıkla bulabilir ve üç örnek verebilir.	Öğrenci *Muhteşem Gatsby* ile Fitzgerald'ın kısa öyküsü Kış Düşleri arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları bulabilir ve iki örnek verebilir.	Öğrenci *Muhteşem Gatsby* ile Fitzgerald'ın kısa öyküsü Kış Düşleri arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları bulabilir ama örnek vermekte zorlanır.	Öğrenci *Muhteşem Gatsby* ile Fitzgerald'ın kısa öyküsü Kış Düşleri arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları bulmakta zorluk yaşar ve hiçbir örnek veremez.	Öğrenci *Muhteşem Gatsby* ile Fitzgerald'ın kısa öyküsü Kış Düşleri arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları bulamaz.	

Adil ve Kolay

Öğrenciler öğrenme konusunda gizemli olmayan yaklaşımları sever. Norm Dannen'in öğrencilerinden olan Collette Cornatzer şöyle diyor:

Puan cetvellerini seviyorum çünkü ödevi nasıl yapacağı ya da makaleyi nasıl yazacağı konusunda öğrenciyi tamamen bilgilendiriyor, adil ve anlaşılması kolay bir not sistemi oluşturuyor. Puan cetveli, ödevinizin belkemiği oluyor.

Muhteşem Gatsby

F. Scott Fitzgerald ya da Francis Scott Key Fitzgerald'ın yazdığı, 1925'te yayımlanan *Muhteşem Gatsby,* Amerikan edebiyatının başlıca eserlerindendir. (Fitzgerald, ABD millî marşı *Yıldız Bezeli Sancak*'ın sözlerini kaleme alan Francis Scott Key'in soyundan gelmektedir.)

Olay ABD'nin Şamatalı Yirmiler denen müreffeh döneminde geçer. Bu dönemin önemli isimleri ve imajları arasında şunları sayabiliriz:

Caz devri	Louis Armstrong	Al Jolson
Çarliston dansı	Charlie Chaplin	Vodvil
Rudolph Valentino	İçki yasağı	Gangsterler
Al Capone	Amerikan Rüyası	Maddecilik

Romanın merkezinde anlatıcının arkadaşı olan Jay Gatsby adlı bir adam ve onun kız arkadaşı Daisy Buchanan vardır.

Norm, kazanımlar doğrultusunda dersine yönelik çeşitli hedefler yazdı.

> Kendi yaşamınızla F. Scott Fitzgerald'ın yaşamı ve eserleri arasında Kayıp Kuşak olarak da bilinen Caz Devri ve ardından gelen Büyük Bunalım bağlamında benzerlikler bulun.

Norm, öğrencilerinden kendi yaşamlarıyla Jay Gatsby'nin ve 1920'lerde yaşayan insanların yaşamlarını karşılaştırmalarını istiyor.

Standartlara ve hedeflere inanan öğretmenler yaratıcılığı boğabilirler, sorun çözme becerisinin önüne geçebilirler ve derinlemesine öğrenme cesaretini kırabilirler, kendi düşünmelerinde ve ders planlamalarında da yaratıcılığı hayata geçirmekte başarısız olabilirler.

Örneğin Norm'un öğrencilerinin kendilerinin yaşamlarıyla Gatsby'nin yaşamı arasında yapabilecekleri karşılaştırmaların bir sınırı yok. Öğrenciler bir müzik resitali verebilirler, bir portfolyo teslim edebilirler, hatta bir resim sergisi düzenleyebilirler. Bunların hepsi de üst seviye yetkinlik becerilerini ve kavrayışı göstermeye yöneliktir. Hatta bir öğrenci 1920'lerin bir caz şarkısını alıp günümüzün bir pop, hip-hop ya da alternatif müzik şarkısıyla karşılaştırabilir. Bir öğrencinin İçki Yasağı ile çete *rap*ini kullanarak neler yapabileceğini bir düşünün!

Norm, hedefle birlikte öğrencilerine bir puan cetveli de veriyor. Bu puan cetvelini, biçimlendirmeye yönelik (formatif) bir değerlendirme aracı olarak kullanarak öğrencilerin ne kadar iyi öğrendiklerini ve *Muhteşem Gatsby* romanıyla bağlantılı olarak kendisinin ne kadar iyi öğrettiğini belirliyor.

Bir öğrenci, herhangi bir kategoriden 1 ya da 0 alıyorsa bu, öğrencinin zekâsı düşük, tembel ya da başarısız olduğu anlamına gelmiyor. Yalnızca, daha günümüz dünyasını bile yeterince kavrayamamış, 15 yaşındaki bir insanın günümüzle seksen yıl öncesi arasında bağ kurmakta zorlandığı anlamına gelebilir.

Bu noktada öğretmen öğrencinin başarılı olmasına yardım etmek için ona bir yol haritası çizebilir. Öğrenciyle birlikte Kongre Kütüphanesi'nin web sitesine (www.loc.gov) girerek 1920'lerde ABD'de yaşamın nasıl olduğunu keşfetmesine yardım edebilirsiniz. Öğretmen, düşük not alan öğrencilerin puan cetveline bakarak daha yüksek bir not almak, **hedefe ulaşma yolunda ilerlemek** için ne yapabileceklerini görmelerine yardım edebilir.

Grup Tartışmaları İçin Puan Cetvelleri

Teksas'ta öğretmen olan Diana Greenhouse, Johann Hurwitz'in *Beyzbol Ateşi* adlı romanı hakkındaki dersinde puan cetveli kullanıyor. Kitap, babası satranç oynamasını istese de beyzbol oynamak isteyen bir çocuk hakkında. Çatışma sınıfta büyük tartışmalar yapılabilmesine imkân veriyor.

Diana, İç-Dış Tartışma dediği teknik için romanı kullanıyor.

Sınıf, bir roman okuduktan sonra Diana, öğrencilerden tartışılacak beş soru hazırlamalarını istiyor.

Tartışmaya hazırlık olarak iki sandalye çemberi hazırlıyor. İç çember içe dönük, dış çember dışa. Sandalyeler iç ve dış iki çember yapacak biçimde sırt sırta duruyor. Lisede okuyan kızı, okulda öğretmeninin de aynı tekniği kullandığını söyledikten sonra Diana bu tekniği beşinci sınıflara uyarladı.

İç çemberdeki öğrenciler ilk tartışma grubudur. Dış çemberi oluşturan öğrenciler, tartışma için hazırladıkları soruları sorar ve notlar alır. Sorular da notlar da Diana'ya teslim edilir.

Etkinlik başlamadan önce Diana öğrencilere bir puan cetveli dağıtır. Puan cetveli gözden geçirilip tartışılır. Böylece kitap tartışması için hazırlanırken öğrenciler kendilerinden ne beklendiğini bilirler.

Diana iç çemberdeki, yüzleri içeri dönük öğrenciler tartışırken dış çemberdeki, yüzleri dışa dönük öğrencilerin dinlemekle yetinmesi gerektiğini açıklar. Sözel katkı sunmamaları gerekmektedir. Onlara düşen görev aktif dinleyiciler olmaktır. Yönetici izin verdiğinde tartışma soruları sorarak notlar alırlar. Bu, dinleme becerilerinin gelişmesini sağlar.

Dış çemberdeki öğrenciler tartışma sırasının kendilerine gelmesini dört gözle beklerler çünkü sürekli dinlediklerinden söyleyecekleri bir sürü şey birikmiştir, sayısız not almışlardır. Birçoğu da önemli noktaları not almakla ya da düşüncelerini karalamakla meşguldür.

Herkesin elinde bir roman, sorularını yazdıkları bir defter, not almak için kâğıtlar ve puan cetveli vardır. Diana rastgele bir grup tartışması yöneticisi seçer, tartışma ve öğrenme başlar. Yirmi dakikanın sonunda gruplar rolleri değiştirir ve yeni bir grup tartışması başlar. Diana:

> İç-Dış Tartışmalarını merakla bekliyorum çünkü öğrencilerimin dersin kontrolünü almalarını seviyorum. İyi düşünme, dinleme ve konuşma alışkanlıklarını geliştiriyorlar. Öğrencilerim tartışmalardan hoşlanıyorlar. Puan cetvelini kullanmanın önemini kavrıyorlar çünkü ne istediğimi tam olarak biliyorlar ve kendi notlarını daha iyi kontrol edebiliyorlar.

"Tam bir göreve bağlılık var."diye devam ediyor. "Gücü hissettiklerini söylüyorlar. Bu beni heyecanlandırıyor çünkü onlara yetki vermek benim gündelik amaçlarımdan birisi."

"Bu etkinliği gözlemlemek harika oluyor. Öğrencilerim her seferinde beni büyülüyor."

Multimedya Projesi Puan Cetveli: Klimanjaro'ya Seyahat

Kategori	4	3	2	1	Toplam
İçerik	Konuyu ayrıntılarıyla işliyor. Konu bilgisi kusursuz.	Konuyla ilgili temel bilgileri içeriyor. Konu bilgisi oldukça iyi.	Konuyla ilgili temel bilgileri içeriyor.	İçerik çok zayıf ya da birçok olgusal hata içeriyor.	
Çekicilik	Sunumu geliştirmek için fontları, renkleri, grafikleri, efektleri vb. kusursuz kullanıyor	Sunumu geliştirmek için fontları, renkleri, grafikleri, efektleri vb. iyi kullanıyor	Fontları, renkleri, grafikleri, efektleri vb. kullanıyor ama bunlar bazen sunum içeriğinden uzaklaşıyor.	Fontları, renkleri, grafikleri, efektleri vb. kullanıyor ama bunlar çoğu zaman sunum içeriğinden uzaklaşıyor.	
Orijinallik	Ürün, önemli oranda orijinal düşünce ortaya koyuyor. Düşünceler yaratıcı ve özgün.	Ürün, bazı orijinal düşünceler ortaya koyuyor. Çalışma yeni düşünceler ve görüşler ortaya koyuyor.	Başkalarının düşüncelerini kaynak göstererek kullanıyor ama orijinal düşünceye ilişkin çok az kanıt var.	Başkalarının düşüncelerini kullanıyor ama kaynak göstermiyor.	
Sözlü Sunum	İlginç ve iyi çalışılmış. Dinleyicilerin dikkatini çeken, akıcı bir anlatım.	Görece ilginç ve çalışılmış. Dinleyicilerin dikkatini büyük ölçüde çeken, oldukça akıcı bir anlatım.	Sunum akıcı değil ama çoğu zaman dinleyicilerin ilgisini çekti.	Sunum akıcı değil. Dinleyicilerin ilgisi dağıldı.	

Hazır Puan Cetvelleri

Kendi puan cetvellerinizi hazırlamak mümkünse de birçok öğretmen mevcut bir puan cetvelini kullanmayı ya da dönüştürmeyi daha kolay buluyor. Burada birkaç örneğini paylaştık. İnternette de sayısız puan cetveli örneği bulabilirsiniz. Bunların arasında diğer öğretmenlerle elindeki puan cetvelini paylaşan öğretmenler olduğu gibi, her seviye ve konu için hazır şablonları olan ticari siteler de var. İnternette "rubrikler" diye aratıp ihtiyaçlarınıza en uygun olanı kullanın.

Öğrencinin İlerlemesini Puan Cetveliyle Değerlendirmek

Siz nereye gittiğinizi bilmezseniz asla nereye gittiğini bilen öğrencileriniz olmaz.

Öğretmenler olarak asıl görevimiz öğrencilerin öğrendikleri konularda durmadan ilerlemelerine yardım etmektir. Öğrenciler dersin amaçlarını bilmek ister. **Öğrenme, öğrenciler ve öğretmen aynı amaca yönelik olarak birlikte hareket ettiğinde gerçekleşir.** Etkili öğretmen, öğrenciyi öğrenmeye yönlendirmek için şunları yapar:

1. Dersi standartlar ve öğretim programı doğrultusunda işler.
2. Dersi, amacına uygun bir hedefle işler.
3. Hedefi öğreten uygun etkinlikler kullanır.
4. Öğrenmeyi, dersin hedefine uygun bir puan cetveliyle ölçer.
5. Öğrenmeyi, dersin hedefine uygun bir puan cetveliyle değerlendirir.

Değerlendirme İlerlemeyi Kontrol Eder

Değerlendirme yalıtılmış bir olay değildir. Ders boyunca, her gün tutarlılıkla sürer. Quizler, rubrikler, sorulardan sözlü sunumlara uzanan, **hepsi de öğrencinin ilerlemesine yardım etmeye yönelik** farklı biçimler alır.

Dersleriniz için amaçlar geliştirirken daima ne ve nasıl sorularını sorun. Ama o noktada kalmayın. **Bütün sürecin en önemli kısmı, ne ve nasılı öğrencilerinizle paylaşmaktır.** Eğitim, öğrencileri afallatacak, kandırmaya ve kurnazlığa dayalı taktikler değildir. Amacımız dünyaya yönelik merakı kışkırtmak ve öğrencilerin öğrenmeyle ilişkili haz ve tatmini keşfetmelerini sağlamak.

Hazırladığınız derslere bakın ve kendinize şu üç soruyu sorun:

1. Öğrencileriniz bu dersin sonunda **ne öğreneceklerini** biliyorlar mı?
2. Siz öğrencilerinizin, dersin amacına ulaşması konusunda onlara **nasıl yardım edeceğinizi** biliyor musunuz?
3. Öğrencileriniz, **kendilerinin ve sizin öğrenmeyi nasıl değerlendireceğinizi** biliyorlar mı?

Bu soruları açıkça cevaplayamazsanız derse hazır değilsiniz demektir. Neyin yanlış olduğunu bulmaya çalışarak hem kendinizi hem öğrencilerinizi hayal kırıklığına uğratacaksınız.

Bir dersi tasarlarken amaç öğrencilere, onlara bir şeyler öğretileceğinin güvencesini vermek değil, öğreneceklerinin güvencesini vermektir. Puan cetveli olduğunda öğretmenlerin ve öğrencilerin, öğrenmeyi kolayca değerlendirebilen bir araçları var demektir.

Öğretmen Öğretmeye Hazır

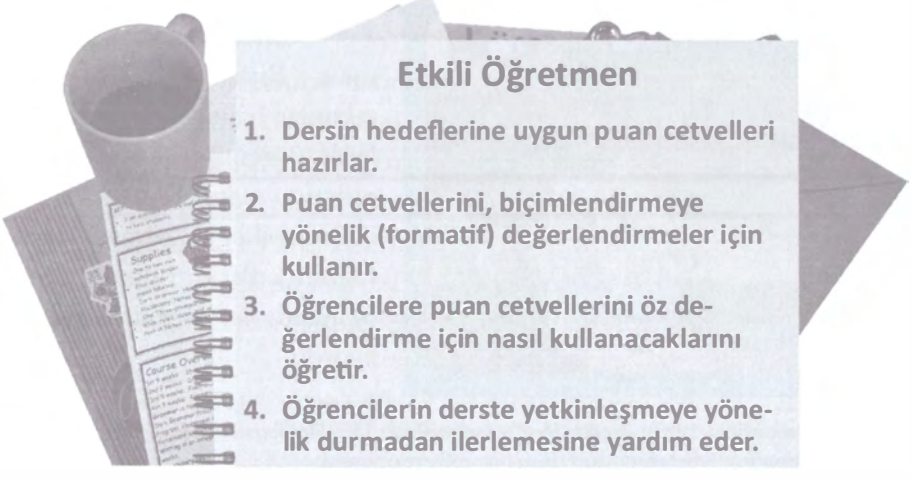
Bir öğrencinin bakış açısında, "öğretmenin öğretmeye hazır olduğunu hissetmek" çok önemlidir. Öğretmenin öğrettiği şeyi bildiğini görmek rahatlık, güvenlik ve itimat hissi yaratır. Ders başlamadan duvara asılan hedefler, hazırlanan sınavlar ve puan cetvelleri sayesinde öğretmenin enerjisi memnuniyet sağlamaya ve bütün öğrencilerin dersin amacına ulaşmasına yardım etmeye odaklanır.

Yalnızca Düşünün

Daha ders başlamadan öğrenciler ne öğreneceklerini, nasıl sınav olacaklarını ve nasıl puan alacaklarını bilselerdi öğrenme nasıl olurdu diye şöyle bir düşünün.

Başarısız olmayacaklarını bilselerdi öğrencilerin ne kadar verimli olabileceklerini şöyle bir düşünün.

Öğretmen de bunu bilseydi öğrenme nasıl olurdu diye şöyle bir düşünün.

Etkili Öğretmen

1. Dersin hedeflerine uygun puan cetvelleri hazırlar.
2. Puan cetvellerini, biçimlendirmeye yönelik (formatif) değerlendirmeler için kullanır.
3. Öğrencilere puan cetvellerini öz değerlendirme için nasıl kullanacaklarını öğretir.
4. Öğrencilerin derste yetkinleşmeye yönelik durmadan ilerlemesine yardım eder.

Öğrencinin Öğrenmesi Nasıl Arttırılır?

Etkili Bir Öğrenme Ortamının Araçları

Belli, ölçülebilir amaçlara ulaşmak için birlikte çalışan öğretmenler, öğrencinin öğrenmesinin artması ihtimalini güçlendirir.

Sürekli gelişmenin görüldüğü okullarda üç özellik göze çarpar. Bunlar, sonuç üreten okulların temeli olarak işlev gören niteliklerdir.[12]

1. Üretken bir takım olarak çalışmak
2. Açık ve ölçülebilir amaçlar koymak
3. Sürekli performans verileri toplayıp çözümlemek

24. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Takımlar hâlinde çalıştığında öğretmenler daha etkili olur.

Chicago Okul Araştırması Birliği, öğretmenlerin takımlar hâlinde çalıştığı okullarda öğrencilere daha üst sınıfların matematik içeriğinin öğretilebildiğini ortaya koydu. Öğretmenlerin yalnız çalıştığı okullarda ise öğretim geri kalıyordu.

12) Schmoker, Mike. (1999). *Results: The Key to Continuous School Improvement.* Alexandria, Va.: Association for Supervision and Curriculum Development.

Bu okullarda sekizinci sınıf matematik öğretmenleri aslında beşinci sınıf matematiği öğretiyorlardı.[13]

> *Hızla artan sayıda okul çarpıcı bir keşif yaptı:* ***Öğretmenler, ölçülebilir kazanım amaçlarına ulaşmaya yönelik uygulamaları geliştirmek için değerlendirme verilerini düzenli ve iş birliğine dayalı olarak gözden geçirirse sihirli bir şey oluyor: Öğrenciler hedefe ulaşıyor.*** *Bu nasıl oluyor? Paylaşılan bir kültür etrafında, iş birliği içinde çalışan insanlar sayesinde.*[14]
>
> _Mike Schmoker

Etkili Okulların Öğrenme Takımları Vardır

Bir öğrenme takımının asıl çalışması, öğrencinin öğrenmesini artırmak için çalışmalarını çözümlemektir.

Birçok başarılı şirket, çalışanlardan oluşan takımlarla faaliyet yürütür. Restorandaki hesabı düşünün. Size hizmet eden bir takım vardır. Mağazalardaki "Personel Harici Girmek Yasaktır" yazan kapalı kapıları düşünün. Sizden iş isteyen bir şirket, "Takımımız tasarımınızı alıp başından sonuna kadar gerçekleşmesini sağlayacak." der. Büyük sporcular galibiyetten sonra takımın hakkını teslim eder.

Öğrencinin öğrenmesini sağlayan etkili okullar da bunu **öğretmen öğrenme takımlarıyla yapar.** Tipik olarak bunlar sınıf ya da konu-içerik temelindedir.

Öğretmen öğrenme takımları, öğrencilerin programın amaçlarına yönelik ilerlemesini çözümlemek için toplanır.

Öğrenci çalışmalarını çözümlemenin bir yolu, takım üyelerinin ortak bir ödevden çalışmalar getirmesidir. Çalışmalar üç kümede toplanır: Çok iyi, ortalama ve zayıf. Her kümeden rastgele bir örnek seçilir.

Takım, örneklerin hepsini aynı basit sorular üstünden değerlendirir: Zayıf çalışmalar yapan öğrencilerin en azından ortalama çalışmalar yapacak

13) Rate Your School: Here's How to Do It." (Ekim 2000). *Catalyst.*

14) Schmoker, Mike. (2001). *The* RESULTS *Fieldbook: Practical Strategies from Dramatically Improved Schools.* Alexandria, Va.: Association for Supervision and Curriculum Development.

seviyeye gelmesine yardım etmek için öğretimimizi nasıl değiştirebilir ya da geliştirebiliriz? Ortalama çalışmalar yapan öğrencilerin çok iyi çalışmalar yapmasını nasıl sağlayabiliriz? Her öğrenciye başarı merdivenlerini tırmanma ilhamı vermesi için hangi öğrenme araçlarını önerebiliriz?

Okullar Öğrencilerin Öğrenmeyi Asla Bırakmadığı Yerlerdir

Okullar öğrencinin öğrenmesi içindir. Nüfusun %25'inin Latin Amerika kökenli olduğu Arizona'da birçok okul düşük başarı ve okul bitirme oranlarına sahipken bir yanda da ulusal düzeydeki sınavlarda akıl almaz başarılara imza atan okullar var.

Arizona'nın Geleceği Merkezi adlı kurum *Zoru Başarmak: Neden Latin Amerika Kökenli Öğrencileri Olan Bazı Okullar Zoru Başarıyor... ve Neden Diğerleri Başaramıyor?* adlı bir çalışma yayımladı.[15] Bu başlık her şeyi anlatıyor.

Rapor sayısız okula değiniyor. Bunların bir kısmı Arizona-Meksika sınırındaki gayet başarılı okullar. Yüksek başarı gösteren okulların sürekli başarısının ve düşük başarı düzeyine sahip olduğu kanısı varken sonradan başarıyı yakalamış okulların başarısının parayla, sınıf büyüklüğüyle, okuma programlarıyla, anne babaların katılımıyla ya da özel derslerle vb. pek de ilgili olmadığı görüldü. Aslında bunlar hem yüksek hem düşük başarıya sahip okullarda mevcuttu.

Zoru başaran okulların ortak özellikleri şunlardı:

1. **Öğrencilerin çalışmalarını tekrar tekrar değerlendiriyorlardı.**
2. **Sonuçları, tekrar tekrar öğretmek için kullanıyorlardı.**
3. **Her öğrencinin dersi kavraması için bir yol bulana kadar pes etmiyorlardı.**

15) *Beat the Odds: Why Some Schools with Latino Children Beat the Odds . . . and Others Don't.* (2006). The Center for the Future of Arizona. http://www.arizonafuture.org.

Böyle bilinen okullardan birisi L.C. Kennedy İlkokuluydu. Birinci sınıf öğretmenleri Patricia Hicks, Karen Schnee, Julie Kunitada ve Jenny Lopez, kendilerini "siperdeki uzmanlar" olarak tanımlıyor. Tutumları, anne babaların, idarenin ya da "içme suyunun", kısacası hiçbir şeyin öğrencilerin başarısına giden yola taş koymamasını sağlamaya yönelik kararlı iradelerini yansıtıyor.

Takım, İngilizceyi yeni öğrenen bir öğrenci kitlesiyle çalışıyor. Başarılarının **"sınav sonuçlarını düzenli olarak değerlendirmekten, eğitimimizi her öğrencinin ihtiyaçlarına uyarlamaktan ve onlar öğrenene kadar vazgeçmemekten"** geldiğini söylüyorlar.

"Her hafta buluşarak sorunların üstesinden gelebilen bir öğretmen topluluğu oluşturduk. Takımımız esnek ve yumuşak başlı, inatçı ve ısrarcı. Çocukları sahipleniyoruz ve her çocuğun öğrenebileceğine inanıyoruz.

Amacımız

- güvenli bir sınıf ortamı yaratmak
- çocuklara anlamlı şeyler vermek
- başarıyı daha çabuk hissedebilmeleri için beceriyi küçük adımlara bölmek
- her beceriyi, öğrenci hedeflenen noktaya gelene kadar pekiştirmek
- pratik, pratik, pratik
- yeni düşüncelere ve diyaloglara açık olmak.

ve en önemlisi asla pes etmemek."

Julie Kunitada genç bir öğretmenken okulun kadrosuna katıldı. Takımın diğer üyeleri yıllık hedeflerin üstünden geçerek ve amaçlara nasıl ulaşılacağını onunla da tartışarak Julie'yi hızla sürecin bir parçası hâline getirdiler. Okul ona bir danışman atamadı. Takımdaki herkese her zaman ulaşabiliyordu ve onlar Julie için bir danışmandan fazlası oldular. Takım arkadaşları oldular.

Julie Kunitada, "Aileye paldır küldür girmedim, sevgiyle kabul edildim."

Okuldaki bütün takımlar haftalık olarak buluşuyor. Öğrencilerin öğrenmelerini artırmaya odaklanan sınıf düzeyinde öğrenme takımları var. Takımlar, öğretmenler arasında ve sınıf düzeyinde tutarlı bir öğrenme ortamı yaratmak için birlikte çalışıyor.

Sınıf düzeyindeki bu takımlar birbirinden yalıtılmış olarak çalışmıyor. Başka sınıflar düzeyindeki takımlarla iletişim içindeler. Kennedy İlkokulunda **öğrenciler yalnızca sınıfa kapanmış, yalıtılmış bir öğretmenden değil, bütün okuldan ve öğrenme takımlarından destek görüyor.** Zoru başarmalarına yardım eden, öğrenmeye yönelik takım yaklaşımı...

Bir Öğrenme Takımının Yapısı

Kaliforniya'daki Pasifik İlkokulunun 2003'te seksen Hmong öğrencisi vardı. (Hmonglar, çoğu 1960'larda Vietnam Savaşı sırasında ABD'nin yanında savaşan Laoslulardır. İntikam saldırıları endişesiyle ABD'ye sığınma hakkı verilen bu insanların en büyük iki yerleşim noktaları, Minnesota ve Kaliforniya'da bulunmaktadır.)

Şu anda Pasifik İlkokulunun öğrencilerin %40'ı Hmong. Üstelik öğretmenler ve idare artan kayıtlarla da uğraşıyor. Ne yapmalı? **Okulun daima öğrencinin başarısına odaklanan bir kültürü var.**

Pasifik İlkokulunda sınıflar düzeyinde öğrenme takımları var. Haftada bir kere buluşup sınıf düzeyi toplantılarındaki etkileşimin yanı sıra, farklı sınıf seviyelerindeki öğretmenler arasında da iletişimin kurulduğu büyük bir odada bir araya gelmenin konforunu yaşıyorlar.

Pasifik İlkokulunda takım toplantılarında kullanılan biçimsel bir yapı ya da bir "prosedür" var. Toplantının ilk yarısında Schmoker modelini kullanıyorlar.[16] Prosedür şöyle işliyor:

1. **Odaklanma** (3-5 dakika)
   - *Belirlenen öğrenme hedefini* ve dersin başarısını saptamak için kullanılacak değerlendirmeyi tanımlayın.
   - Dersin amacını açıkça belirten bir öğrenme hedefi / standardı yazın.
   - Hedefleri / standartları bütün takım üyelerinin görmesi için sergileyin.

16) Schmoker, Mike. (1999).

- Değerlendirmeyle ilgili bütün takımın ortak bir anlayışta buluştuğundan emin olun.

2. **Değerlendirme**
   - Standartla / öğrenme hedefiyle aynı doğrultuda bir değerlendirme hazırlayın.
3. **Sessiz Yazma** (1 dakika)
   - Etkili bir derse (değerlendirmede, olabilecek en fazla sayıda öğrenciye yararı dokunan) etkisi olabilecek unsurlar, adımlar ya da stratejiler hakkında kâğıda dökerek, sessizce ve özel olarak beyin fırtınası yapın.
4. **Beyin Fırtınası** (4-7 dakika)
   - Bir takım olarak beyin fırtınasını iyi kullanarak (olumsuz yorum yok, her türden ve bütün düşünceler kabul edilir, başkalarının düşünceleri sahiplenilir) herkesin görmesi için on iki on üç düşünce toplayın.
5. **Seçim (**3-6 dakika)
   - Bir takım olarak değerlendirmede öğrenci başarısını en etkili biçimde artırarak bir araya gelebilecek en iyi stratejileri, adımları ve unsurları seçin.
6. **Taslak Ders** (4-10 dakika)
   - Bir takım olarak bir ders taslağı oluşturmak için önceki adımda seçilen en iyi düşünceleri kullanın.
   - Bağlantılı düşünceleri toplayıp art arda sıralayın. Gerektikçe yeni düşünceler ekleyin ya da mevcut düşünceleri yeniden düzenleyin.
   - Herkesin görmesi için dersi özetleyin.
7. **Uygulama**
   - Dersi işleyin.
   - Sonuçları değerlendirin.
8. **Sonraki Toplantı**
   - Dersin ya da değerlendirmenin güçlü yanlarını ve zayıf yanlarını dikkate alarak öğretimin sonuçlarını değerlendirin (Kaç öğrenci başarılı oldu?).
   - Güçlü ya da zayıf noktaları dikkate alarak öğretimde yapılacak ayarlamaları tartışın.

Bir öğrenme takımında öğretmenlerin, öğrencilerin öğrenmelerini artırmak için beraber çalışma becerisi vardır.

Takım toplantılarındaki bütün görüş alışverişleri "Takım Öğrenme Defteri"ne kaydedilir.

Toplantının ikinci yarısında öğrenci çalışmalarını tartışmaya zaman ayrılır. Öğretmenler masaya kâğıtlar, sınavlar, projeler ya da raporları yayıp her bir öğrencinin başarı durumunu çözümler. Ardından birbirleriyle ne öğrettiklerini ve nasıl öğrettiklerini, öğretimi geliştirerek öğrencilere daha iyi ulaşmak için birbirlerine nasıl yardım edebileceklerini paylaşırlar.

Honda'nın Hikâyesi

Honda, Ohio'daki fabrikasında araba üretiyor. Şirket on üç binden fazla "iş arkadaşı" (çalışan değil) istihdam ediyor.

İş arkadaşları gruplar hâlinde çalışıyor. Her vardiyanın sonunda şikâyetleri ve önerileri idareye bildirmek, her grup için geçerli bir prosedür. Genelde ABD'de idare şikâyetleri duymak istemez, işçiler de sorunlara karışmak istemez.

Honda prosedürü üç sorunun cevabının verilmesini gerektiriyor:

1. Sorun nedir?
2. Sorunla ilgili sen ne yaptın?
3. Sorunun uzun vadeli çözümü için senin önerin ne?

Honda, bütün grubun çok iyi seviyeye gelmesi için gruplardaki işçilerin sorun çözmelerinin ve gelişim yöntemleri aramalarının önünü açarak kaliteyi sağlıyor.

Öğrencilerin çoğu maddi olanakları oldukça kısıtlı azınlık ailelerinden gelse de Pasifik İlkokulu başarılı. 2006-2007 eğitim yılında dışarıdan yalnızca iki öğretmen aldı. Bu çok olumlu bir işaret çünkü karşılaştırılabilecek durumdaki okullarda önemli ölçüde yüksek bir öğretmen akışı söz konusu.

Yeni öğretmen Kieu Nguyen, "Burada öğretmenlik yapmayı seviyorum çünkü yalıtılmış, bir başıma değilim. Deneyimli öğretmenlerden bu kadar şey öğrenmiş olmam harika. **Öğretmenler olarak bizler birbirimizle iş birliği yaptığımızda daha iyiye gidiyoruz.**" diyor.

Bir Öğrenme Takımında Değerlendirme

Öğretimi Çözümleyin Öğretmeni Değil

1993'te Maine ve New Hampshire şehirlerinde yirmi üç doktor, birbirlerinin ameliyathane prosedürlerini gözlemleme ve izlenimlerini paylaşma konusunda bir anlaşma yaptı.

Dokuz ay süren gözlemlerden ve paylaşımlardan sonraki iki yıl içinde hastaları arasındaki ölüm oranını şaşırtıcı biçimde %25 azalttılar.

Yalıtılmış profesyoneller olarak çalışan öğretmenler için benzerlik, güçlü bir mesaj veriyor. Amaçları öğrencilerindeki başarısızlık oranını düşürmekse genç beyinlerle beraber çalışarak bu konuda başarılı olabilirler.

Etkili öğrenme takımları, ayrı öğrencilerinin yazılı ödevlerini, matematik problemlerini, fen projelerini, sanat eserlerini ve çocukların her gün ürettiği başka şeyleri masaya getiriyor.

Öğretmenler kendi ders planlarını da getirip öğretmenlerinin incelemesine sunarlar. Bu korkutucu bir iştir ama işleyen temel kurallar olduğundan (tıpkı her şeyin kabul edilebilir olduğu beyin fırtınası gibi) artan öğrenme, toplantıların odak noktasıdır.

Takım toplantılarının odak noktası masadaki çalışmadır. Onu üreten öğretmen ya da belli bir öğrenci değil.

Öğretimi çözümleyin, öğretmeni ya da öğrenciyi değil.

Başarılı okullardaki müdürler ve öğretmenler, sorunları önceden tanımlamanın ve sorunların hemen üzerine gitmenin bir yolu olarak düzenli biçimde değerlendirme yapmayı benimsemişlerdir. Ortaya çıkan sorunları tanımlamak için değerlendirme verilerini düzenli olarak gözden geçirirler. "Temel neden" analizi yaparak geriye gidip eksikliklerin tam yerini saptar ve öğretimdeki kusurları hemen gidermek için girişimlerde bulunurlar.

Eksiklik genelde program, öğretim, hedefe ayrılan zaman gibi girdilerdedir; çıktıda, yani öğrencilerde değil. İşinin uzmanı öğretmenler, kendi öğretimlerini çözümleyecek ve başkalarının da bunu çözümlemesine izin verecek kadar güçlü ve profesyonel; her öğrenciye ulaşabilmek için, öğretimlerinde girdileri kullanarak değişiklikler yapmaya açık olmalıdır.

Gruplar hâlinde çalışan öğretmenler sorunun, öğretmene yönelik kişisel bir saldırı olmadığının, öğretmenin hatalı öğretim yöntemlerinin saptanmasına yönelik olduğunun bilincine varmalıdır.

Program Haritaları Bir Takımı Bilgilendirir

Başarılı okullarda program derslerinin karşılıklı olarak değiştirilmesi, Program Haritaları yoluyla olur. Bu dikey ve yatay olarak yapılır. Program haritası herkesin, daha önce ve şimdi öğrettiklerini ve daha sonra öğreteceklerini listeleyen bir tablodur. Öğrencinin öğrenme yolundaki ilerlemesini geliştirmek için öğretilmesi gerekenleri yansıtmak amacıyla sürekli değiştiğinden bu harita dinamiktir.

Havalimanlarındaki hava kontrolörleri, kendi hava sahalarındaki bütün uçakları haritaya dökülmüş biçimde ekranlarında görürler. Tren tarifeleri, belli bir hattaki bütün varışları ve hareketleri listeler. Bir gezi grubunda herkese durakların listesini gösteren bir seyahat rehberi dağıtılır.

Benzer biçimde etkili okullarda da hiçbir öğrencinin öğrenme trenini kaçırmaması için haritaya, tarifeye ya da seyahat rehberine benzeyen, neler öğretildiğinin ve kimin öğrettiğinin kaydını tutan bir yapı vardır.

Öğrencinin Öğrenmesini Artıran Araçlar

Öğrenme takımlarında bir araya geldiğinizde öğrencilerin sınıfta ve yaşamın içinde başarı şanslarını artırmak için bilmeleri gereken bazı temel teknikleri paylaşmalı ve bunlar üstünde durmalısınız. Bunların bazıları dikkatli not alma, ders kitaplarını anlayarak okuma, ev ödevlerini organize etme ve günlük olarak dersleri takip etmedir. Bunların bazıları yaygın biçimde biliniyor gibi gelebilir ama "yaygın olarak bilinenler pek de yaygın değildir".

Burada paylaşacağımız beceriler öğrencilerin hedefe ulaşmasını sağlayacak. Bu becerileri öğretin ve yıl boyunca sınıfınızla üstünden geçin.

1. **Nasıl not alınır?**
2. **Ders kitabı nasıl okunur?**
3. **Sınıftaki çalışmanın bir devamı olarak ev ödevi**

Hiçbir öğretmenin çok fazla ders anlatmaması gerektiğini biliyoruz ama konumuz bu değil. Etkili insanlar not alma becerisini edinmiş olan-

Program Haritacısı

James Westrick, Kenya'da bir köyde Barış Gücü gönüllüsü olarak hizmet etti. Afrika'da ücra bir köyde bulunan küçük bir ortaokuldaki tek fen bilgisi öğretmeniydi. Laboratuvarı, ders kitapları ve biyoloji, kimya ve fizik dersleri için hiçbir biçimsel programı yoktu. Bol bol sahip olduğu tek şey zamandı.

Sürece, yıl boyunca farklı noktalarda öğrencilerinin hangi bilgi ve becerileri edinmesini istediğini belirleyerek başladı. Eldekilere bakarak öğrencilerinin becerileri edinmesi için hangi içerik bilgisinin ve etkinliklerin en doğru seçim olacağını ele aldı. Bunlar, kişisel program haritasının ilk adımları oldu.

James, ABD'ye döndükten sonra, Chicago dışındaki büyük bir lisedeki yedi kimya öğretmeninden biri oldu. İhtiyaç duyduğu her tür kaynağı ve ders kitabı, hatta laboratuvarı bile vardı. Buna karşın öğrencilerinin ne bildiğine ya da diğer fen derslerinde neler gördüklerine dair en ufak bir fikri yoktu. Sık sık kendisini diğer fen öğretmenlerinin geçtiği yollardan geçerken buldu. Bu yüzden sayısız disiplinler arası çalışma fırsatını kaçırdı. Etrafı öğretmenler ve kaynaklarla dolu olsa da Kenya'dakine göre kendini daha fazla yalıtılmış hissediyordu.

1999 yılı başlarında Heidi Hayes Jacobs'un yürüttüğü bir program haritası çalışmasına katıldı. **Sınıfta yaşananları, başka öğretmenlerle paylaşmak amacıyla haritaya dökme fikri** James'e çok mantıklı geldi çünkü tek öğretmen kendisi olsa da Kenya'dayken öğrencilerinin neler öğrendiğinin kaydını tutmak için bu tekniği kullanmıştı.

Program Haritacısı, James'in "bir mağarada" öğretmenlik yapmaktan duyduğu hayal kırıklığının sonucu. James, öğrencilerinin daha önceki bilgilerinin üstüne koymak, aynı içeriği tekrar öğretmemek istedi. Okuldaki diğer öğretmenlerin ne yaptığını bilip onları destekleyerek öğrencilerinin deneyimini daha anlamlı kılmak istedi. Program Haritacısı'nı öğretmenliğe devam ederken tasarladı. Sistemi kullanan okulların sayısı arttıkça James çoğu okulun sorunlarının ortak olduğunu ve öğretmenleri mağaralarından çıkarmanın her yerde birbiriyle ilişkili bir program oluşturmanın ilk adımı olduğunu fark etti.

Talep arttıkça Kenya'daki öğrencilerine yardım etmek için kişisel bir ihtiyaçtan doğan bu projeye daha fazla zaman ayırmaya başladı. Bugün Program Haritacısı ABD'nin kırk sekiz eyaletinde ve Kanada'da kullanılıyor. Artık James okullara kendi haritalama seçeneklerini oluşturup öğretmen iletişimini ve iş birliğini geliştirmeleri için yardım ediyor.

James'in Program Haritacısı ile ilgili daha fazla bilgi edinmek için www.clihome.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

lardır. Zaten bu nedenle etkilidirler. Not alma yalnızca sınıfta kullanılmaz. İnsanlar televizyon seyrederken, telefonda konuşurken, konferans dinlerken, okuduğu bir şeyden yeni düşünceler çıkarırken ve bilgiyi hatırlamak istedikleri sayısız farklı durumda not alır.

Notlar kişiseldir. Kişinin kendini aydınlatmak için istediği bir şeydir. Bir not alma prosedürü öğrettiğinizde yaşamın içinde işe yarayacak bir şey öğretmiş olursunuz. Özellikle de o birey bir sonraki büyük yenilik için düşünceleri derleyip toplamaya değer veriyorsa.

Not alma yaşamdaki en önemli becerilerden birisinin ete kemiğe bürünmüş hâlidir: Dinleme.

Nasıl not alınır?

En yaygın kullanılan not alma tekniği Cornell Üniversitesinde Walter Pauk tarafından bulunan Cornell Not Alma Yöntemi'dir.

Not alma karmaşık değildir. En basit hâlinde bir kâğıt üç bölüme ayrılır. Bu bölümlere Kaydetme, Kısaltma, Gözden Geçirme denir. İnternette kendi Cornell not sayfanızı oluşturup çıktısını alarak öğrencilerinize dağıtmanıza uygun sayfalar bile var.

Cornell Not Alma Tekniği'nin üstünlüğü notların tekrar yazılmasının gerekmemesi. İstendiği anda notlar gözden geçirilebilir. Notlar, dersin ayrıntılarını hatırlatır ve sınavlardan ya da sınıf tartışmalarından önce bu ayrıntıları gözden geçirmek için kullanılır.

Cornell Not Alma Tekniği Yöntemi

1. **Kaydetme:** Notları bu alana kaydedin. Öğrencilere kısaltmaları kullanmayı ve özlü cümleler yazmayı öğretin. Düşünceler arasında boşluk bırakın. Bu noktada düzgün olma değil, organize olma önemlidir.

2. **Kısaltma:** Alınan notlar doğrultusunda sol kolona özlü cümleler, sembolik ifadeler ve anahtar noktaları yazın. Kısalığı ve yalınlığı teşvik edin.
3. **Gözden Geçirme:** Alta, sayfadaki notları özetleyen bir cümle ya da ifade yazın. Varsa kalan soruları ya da daha fazla incelenecek düşünceleri yazın.

Ders Kitabı Nasıl Okunur

Etkili öğretmenler bir kitabın, derginin ya da gazetenin mutlaka ilk sayfasından başlamaz. Gazete ve dergi yayıncıları bunu bildiklerinden, içindekiler bölümünün bir kısmı dikkatinizi çekmesi için kapakta yer alır.

Etkili okuyucuların şöyle bir bakıp göz gezdirdikten sonra diğer sayfaya geçtiklerini bilirler. Ders kitabını bu biçimde okumaya SQ3R yöntemi deniyor. Öğrencilere ders kitabının nasıl okunduğunu öğretin.

- **İnceleme (Survey)**

  - Önce bölümün özetini okuyun ve herkes muradına erdi mi ermedi mi öğrenin.
  - Bir anahtar düşünce ya da kavramın belirtisini okuyun.
  - Bold yazılmış bütün cümleleri okuyun.
  - Büyük harfle, italikle, vurgulanarak ya da kutu içinde yazılmış kelimeleri ve ifadeleri okuyun.
  - Resimlere bakın, altlarındaki yazıları okuyun.
  - Materyalin düzenini anlamak için bütün kısımların başlıklarını okuyun.

- **Sorgulama (Question)**

  - Bölümün neye ilişkin olduğunu sorun.
  - Alt başlıkların neye ilişkin olduğunu sorun.

  Öğrenci hangi soruları soracağını ne kadar iyi bilirse bölümün ya da alt başlığın verdiği mesajı da o kadar iyi kavrar.

- **Okuma (Read)**

  - Her kısmı soruları aklınızda tutarak okuyun.

- **Tekrarlama (Recite)**

  - Soruları sözlü olarak cevaplayın.

- **Gözden Geçirme (Review)**

  - Anlayıp anlamadığını kontrol etmek için soruları ya da anahtar düşünceyi derinlemesine inceleyin.

Hiç ne servisi yapıldığını bilmeden bir açık büfede sıraya girdiğiniz oldu mu? Önünüzdeki kişilere sorun. Onların da fikri yok. Ne servis edildiğini bilmek ve tabağınızda ona göre yer açmak istemez miydiniz?

Sıradan çıkıp kasiyerin yanına gidin. Oturmadan önce yemeklerle ilgili SQ3R tekniğini uygulamak istediğinizi söyleyin. Memnuniyetle kabul ederler.

İnceleme: Büfenin düzenini inceleyin. Birden fazla masa mı var? Sıcak yiyecekler için bir bölüm var mı? Etleri dilimlemek için bir bıçak var mı? Tatlı masası nerede?
Sorgulama: Yemek takımlarının altında ne var? Soslara bakın. Krema küpü mü? Düşük sodyum oranına sahip, kalp dostu ürünler var mı?
Okuma: Bütün gıda ürünlerinin üstündeki etiketleri okuyun.
Tekrarlama: Kurduğunuz sofraya bakıp yaptığınız bütün o muhteşem seçimleri kendinize tekrarlayın.
Gözden Geçirme: Fazla yemeyeceğiniz yolunda kendinize verdiğiniz sözleri hatırlayın. Ardından yemeğe hazır olarak açık büfede sıraya girin.

Sınıf Çalışmasının Devamı Olarak Ev Ödevi

Ev ödevi dersin hedefine ve değerlendirmesine uygun olmalıdır. Değilse angaryadır ve ev ödevi olarak bir değeri yoktur.

Verilen her ödev dersin hedefinin bir parçası olmalı ve öğrenmenin değerlendirilmesine yardım etmelidir. Tekrarlayalım: Böyle değilse iyi bir ev ödevi değildir.

Miami'den Elmo Sanchez bu kavramı anlamak için ev ödevine evde öğrenme diyor. Yalnızca öğrencilerin sınıfta öğrendiği kavramları gözden geçirip pekiştiren ödevler veriyor.

Ev ödevi yeni öğrenmelere yönelik değildir. Bu, birçok öğrenciyi ve hatta sınıfta öğretilmeyenleri öğretmeye talip olan anne babaları hayal kırıklığına uğratacaktır.

Etkili öğretmenlerin, ardından bağımsız uygulamanın geldiği rehber eşliğindeki uygulamayı kullanması gibi ev ödevi ya da evde öğrenme, sınıfta öğrenilenleri pekiştirmeye yönelik ek uygulama olmalıdır.

Öğrenci buz pateni ya da müzik dersi alıyorsa öğretmen öğrenciyi pratik yapmaya gönderir. Yeni bir şey ortaya koymaya değil.

Anahtar kelime "pratik"tir. Şu soruları sorun:

Bu ders öğrenciler ne öğrendi?

Bu bilgiyi pratiğe dökmek için ne yapabilirler?

Bu, günün ev ödevi olur. Birçok ilkokulda öğrenciler, onca evde öğrenme çalışmalarının yanı sıra bir de "eve götür" dosyası alırlar.

Ev ödevini sınıfta yaparak uygulayın. Eve ödev göndermeden önce, ilk iki hafta boyunca öğrencilere ev ödevinin nasıl yapılacağını göstermeye zaman ayırın. Bunun bir yolu da öğrencilerin ev ödevine okulda başlayıp evde bitirmeleridir.

Öğrenme Takımlarının Ortak Bir Bakışı Vardır

Başarılı bir yolculuk rotanın açık biçimde belirlenmesiyle başlar. Nereye gittiğinizi bilmiyorsanız oraya nasıl varacaksınız?

Öğrencilerin hedefe ulaşmasını sağlama yolculuğu da bundan farklı değildir. İşin içinde olan herkes -idareciler, öğretmenler, öğrenciler ve anne babalar- bütünüyle öğrencinin öğrenmesini artırmaya odaklanmalıdır. Amaçlar bulmalı ve oraya birlikte varmalarını sağlayacak bir harita hazırlamalılar. **Bu kavram ortak bakış adıyla bilinir.**

Ortak bakışta liderlik öğretmenler arasında paylaşılmıştır. Paylaşılan odak noktası öğrencinin öğrenmesidir. Öğrenme amaçları etrafında iş birliği vardır. Bu, ortak karar alma süreci sayesinde yapılır.

Ortak bakışa sahip bir okulda lider herkesin birlikte çalışmasını sağlamaya yönelir.

İnsanlar birbirinden ayrı değil, birbiriyle bağlantılıdır.

Her öğrenme takımı, bu ortak bakışı uygulamak için her dersle ilgili şu üç soruyu sürekli sorar:

- Öğrencilerin ne öğrenmesi gerekir? (Bkz. 21. Bölüm)
- Öğrencilere, öğrenmelerini istediğimiz şeyi nasıl öğreteceğiz? (Bkz. 21. Bölüm)

- Öğrencilerin, öğrenme için neler hazırlamaları gerekir? (Bkz. 22. Bölüm)
- Öğrencinin öğrenmesi için neleri değerlendireceğiz ve ayarlayacağız? (Bkz. 23. Bölüm)

Öğretmen öğrenme takımları, aşağıdakilerin yanıtlarını bulmak için düzenli olarak toplanmalıdır:

1. **Üzerinde uzlaşılmış standartlara göre mi öğretiyoruz?**
2. **Kazanımların amaçlarını geliştirmeye yönelik ilerleme görülüyor mu?**

Etkisiz okullarda öğretmen öğrenme takımları yoktur ve hiçbir şey paylaşılmaz. Program bakımından bir kaos olduğu için yalıtılmış durumdaki öğretmenler aynı okuldaki, aynı sınıflarda apayrı konular öğretirler. Kimse başkalarının ne "işlediğini" bilmez ve umursamaz. Değerlendirme öğrencinin öğrenmesine değil, nota yöneliktir.

Etkili bir okulda program, öğrencinin öğrenmesine dayalı olarak yapılandırılır. Öğrenme takımları düzenli olarak kendilerini değerlendirerek öğrencinin öğrenmesine yönelik ortak, paylaşılan bir odak noktasını koruyup koruyamadıklarına bakarlar.

- Öğrenme takımlarının öğretimin eşgüdümünü sağlayıp değerlendirmesi için bir harita hazırlayıp kullanırlar.
- Sürekli olarak kendilerine, öğrencilere akademik içeriğin öğretilmesinin ya da tekrar öğretilmesinin ya da başarılı olmak için prosedürlerin gerekip gerekmediğini sorarlar.

Öğretmenlerin sınıftaki çatışmayı yönetmeye daha az zaman ayırmak zorunda kalmasının öğretime daha fazla zaman ayırabilmelerini sağladığını hem sağduyu söylüyor hem araştırmalar gösteriyor. Bu, akademik çıktıları geliştiriyor.

Öğretim zamanını kayıplardan arındırmak için prosedürler ve rutinler oluşturmanın önemi, etkili öğrenme bakımından her şeyden önce gelir.

Okullardan Dilek Tutmak

Öğrenci başarısının temelinde ortak bakışa sahip bir öğretmen kadrosu yatar.

Bakış, kişinin emeklerine yön veren bir yıldız gibidir. Herkesi ortak bir amaç etrafında buluşturur. Eğitsel amaçlara, inançlara ve önceliklere bağlılığın zeminini oluşturur. Bu ortak bakış olmazsa insanların öğretme amaçları da olmaz.

Bu sizi şaşırtmasın ama araştırmalar eğitim dünyasında çoğu kararın öğrenciler için değil, yetişkinler ve onların gündemleri için alındığını defalarca ortaya koymuştur.

Eğitimde yalnızca bir bakış vardır: Öğrencinin öğrenmesinin ilerlemesi. Bu olguyu asla gözden kaçırmayın. Gezginler harita, hatta GPS kullanırken bile asla nereye gittiklerini gözden kaçırmaz. Her kararımız, öğrencinin öğrenmesine yönelen bir bakış açısının ürünü olmalı.

Bazen okulları öğretmen kadrosu için (bazen öğrenciler için de) bir otoparkı olan özerk alanlar olarak düşünürüz. Öğrencinin öğrenmesinin süreklilik göstermesi için her sınıf diğerlerine koridorlarla bağlanmalı ve açık kapılar aracılığıyla tamamen erişilebilir olmalıdır. Sınıflar iç içe geçtiğinde **herkes aynı ortak bakışa sahip olmalıdır.**

Her takım toplantısında bir pusula, harita, GPS alıp durmadan sorun:

Bizim ortak bakışımız ne?
Yıldızımızın peşinden gidiyor muyuz?

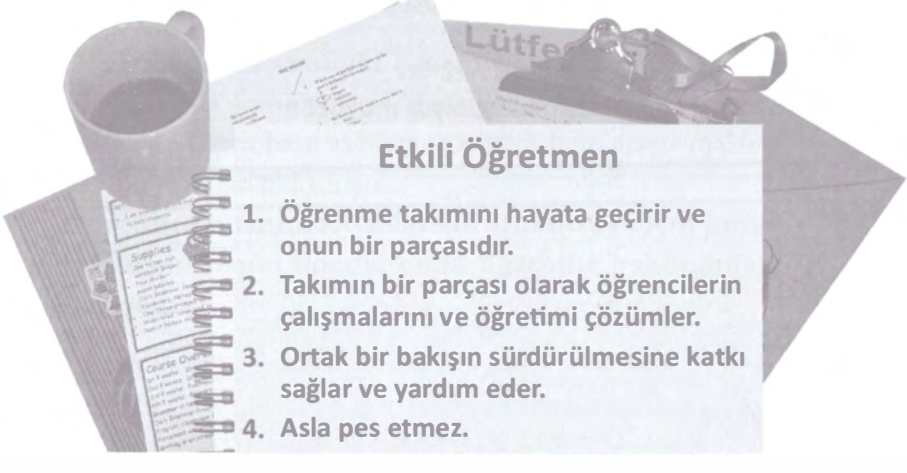
Etkili Okulların Ayırıcı Özelliği

Şunlar, etkili okullar, etkili öğretmenlik ve öğrencinin öğrenmesinin artması konusunda yaygın kabul görmüş özelliklerdir:

- **Yalıtılmış öğretmenler devri bitti.** İyi öğretmenlik, öğretmenlerin ve yöneticilerin öğrenmeyi artırmak için birlikte çalıştıkları, destekleyici bir öğrenme ortamında, güçlü ve profesyonel öğrenme takımlarında doğar.
- **Öğretmenler kendilerini okula ve meslektaşlarına bağlı hissettiklerinde canla başla çalışır.**
- **Öğretmenler aidiyet hissine ihtiyaç duyar ve bunu ister.** Olumlu anlamda bir aidiyet hissine sahip olmazlarsa olumsuz anlamda bir aidiyet hissine sahip olurlar.
- **Etkili okulların olmazsa olmazı topluluk olma, süreklilik ve bağlılık duygularıdır.**
- **Etkili okulların çok iyi işleyen bir kültürü vardır.**

Bu kültürün ayırıcı özelliği, bütün öğrencilerin öğrenmesine yönelik paylaşılmış sorumluluklardır.

Bu özelliklere sahip okullar, öğrencilerin öğrenmesine yönelik eğitim müdahaleleri içinde bilinen en büyük başarılara ulaşır. Bu yalnızca, hepsi de öğrencinin hedeflere ulaşma oranını artırma amacına yönelik olarak öğretmenlerin birlikte çalıştığı, değerlendirdiği ve öğrendiği okullarda olabilir.

E ÜNİTESİ

Geleceğe Yönelik Anlayışlar

—Uzman

Durmadan öğrenen ve gelişen öğretmen, uzman bir eğitimci olur.

Nasıl Lider Öğretmen Olunur?

Uzman Eğitici Bir Lider Öğretmendir

Fark yarattığınızı dile getirdiğinizde kendinizin ve öğretmenlik mesleğinin itibarına vurgu yapıyorsunuz demektir.

25. ANAHTAR DÜŞÜNCE

Öğretmen öğrendikçe öğrenci de öğrenir.

Öğretmenlik, sevebileceğiniz en zor şeydir.

Heidi Albin
Öğretmen

Artık kitabın son bölümüne geldiniz. A'dan D'ye kadarki ünitelerin odak noktası öğrenci başarısıydı. E Ünitesi'nin odak noktası ise sizsiniz. Öğrenme yolunun öğrencisi olarak öğretmen.

Burada, öğretmen öğrendikçe öğrencinin öğrendiğini göreceksiniz. Başka bir deyişle siz öğretme sanatında bilgilendikçe öğrencinin başarılı olma şansını da artıracaksınız.

Size plan yapmayı öğretiyoruz ki öğretiminizi planlayın.

Öğretmenlik Başarısının En Büyük Sırrı

Başarılı bir geleceği olan uzman bir eğitimci olmak, mutlu olmak ve başkalarının yaşamında fark yaratan bir kişi olarak tanınmak istiyorsanız kendi yaşamınızı etkileyerek kendi yaşamınızda "fark" yaratarak işe başlayın. Alın size öğretmenlikte başarının en büyük sırrı:

Dilen, borç al ve çal!

Bu konuya üçüncü bölümde değinmiştik.

Kaliforniya'da öğretmen olan Kris Halverson, son zamanlarda ödevlerde bir değişiklik yapmış. Bu karma yöntemi olumlu karşıladığını, "Yeni bir öğrenme eğrisinde olmayı seviyorum." diyerek ifade ediyor.

New York'tan eğitimci Susie Drazen, "Üniversitede hocalarım seçmeci öğretmenler olmamızı, herkesi izleyip yalnızca en iyilerden çalmamızı önermişti." diyor.

Bir insan bir kaya kütlesinde katedral gördüğü andan itibaren artık o bir kaya kütlesi değildir.

Antoine de Saint Exupéry

Rosemary Wong, her toplantıya gidişinde konu ne kadar sıkıcı ya da alakasız görünürse görünsün, olası yararları değerlendirmeye koyuluyor. Daha konuşmacı tekniği açıklamayı bitirmeden **"Ben onu sınıfımda farklı ya da daha iyi bir biçimde nasıl uygulayacağımı kafamda belirlemiş olurum."**

İnsan zihni muhteşem bir bilgisayardır. Aslında ilk bilgisayardır! **Etkili öğretmen her zaman düşünür, düşler ve planlar.** Gelecekte mutlu olmanız ve başarılı bir kariyer yapmanız, teknikleri uygulama becerinize ve yeni düşünceler üretme yeteneğinize bağlıdır.

Gelişmezseniz verecek bir şeyiniz olmaz çünkü bir öğretmen olmadığı bir şeyi öğrenciye sunamaz.

Siz, kendi adınıza sorumluluk almazsanız başkası hiç almaz. İşte bu kadar basit. **Ancak fark yarattığınızı görüp kabul ettiğiniz zaman mesleğinizin itibarını yukarılara taşırsınız.**

Hâlâ Ayakta Kalma Aşamasında Olan Öğretmenler

Öğretmenlik, envai çeşit kişiliğin, kültürün ve ideolojinin karşınıza çıktığı bir meslektir. Yine de tüm bunlar iki başlık altında toplanabilir:

- **Tek isteği geçinecek kadar para kazanmak olanlar.** Yaşamak için çalışırlar ve her gün ayakta kalma kavgası verirler.
- **Fark yaratmak isteyenler.** Meslekleri, onlara ve öğrencilerine başarı getirdiği için çalışanlar.

Ne yazık ki şu cümleleri sarf eden öğretmenler var: "Sizin tekniklerinizi kullanamam çünkü lisede çalışıyorum. Öğrencilerim, okudukları sınıfın seviyesinde değiller.", "Servis araçları farklı zamanlarda geliyor. Bu nedenle dersi zamanında başlatamam." ya da "Öğrencilerimin içinden geldiği çevreyi bilmiyorsunuz."

Bu öğretmenler bahanelerle ayakta kalırlar. **Duraklamanın en kesin yolu, hiçbir şey yapmamak ya da günü kurtarmaktır.**

> **Çoğu öğretmenin öğrenmek istemediği bir okul kültürünüz varsa öğrencilerin de öğrenmeyeceği açıktır.**

Madalyonun öbür yüzünde ustalığa erişmiş öğretmenler vardır. Bunlar **uzmanlar** ya da **lider öğretmenler** dediklerimizdir.

Ustalığa Erişmek

Sıhhi tesisatçıdan, diş hekiminden ve avukattan yaptığı işi bilmesini bekleriz. Onlara uzman deriz. Aynı biçimde etkili öğretmenlere de uzman eğiticiler denir.

Uzman, kişinin içinde bulunduğu meslekten değil, işine yaklaşım biçiminden yola çıkılarak belirlenmiş bir tanımdır.

Uzman eğitimci, teşvik etmeye, başında durmaya ya da düzenlemeler yapmaya gerek kalmadan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak süregiden bir gelişim planı olan kişidir.

Etkili öğretmen düşünür, yansıtır ve uygular. Etkili öğretmen, öğrencilerden beklenen şeyin somut hâlidir. Sorunları kendi başına düşünüp çözen kişidir. Etkili öğretmenler, bilgi birikimlerini sorunları çözmek için kullanırlar. **Bilgi birikimi, durmadan tutarlı biçimde öğrenmeyi gerektirir.**

Uzman eğitimci hep öğrenir, hep gelişir. Yeni ve daha iyi düşünceler, yeni bilgiler ve gelişmiş beceriler arama yolunda, öğrencileriyle birlikte sonu gelmeyen bir seyahate çıkmıştır.

Lider Öğretmen Olan Öğretmenler

Lider öğretmen olma yolunda etkili öğretmenin, kariyerine yön veren, kişisel bir **yaşam planı** vardır. Bu öğretmenleri tanımlamak kolaydır. Lider öğretmenler iyimserdir. Hem yaşamdaki başarılarını hem de kendilerini bekleyen ışıklı geleceği günü gününe görürler.

"Lider öğretmen" görece yeni bir kavram. Birçok öğretmen kendisini "yalnızca öğretmen" olarak görür. Meslek yaşamlarını çoğunlukla yalıtılmış olarak geçirirler. Daha fazla para kazanmak ya da tanınır olmak için sendikalara güvenirler.

Öğretmen kuşakları daha etkili hâle gelip öğrencinin öğrenmesini artırmaya yönelik daha fazla ustalık sergilemeye başladıkça bu öğretmenlerin çoğu, kendi yaşamları üzerinde de belirleyici olmak yada yaşamlarını anlamlandırmak için bir seçim yapma zorunluluğu duydu.

"Yalnızca öğretmen" olmanın zincirlerini kırıp **lider** olma yoluna girdiler. Bu öğretmenler liderlerin, kuralları, düzenlemeleri ve prosedürleri uygulayan "patronlar" olmadığını fark etti. Liderlere yetki verilmesinin tek nedeni, başkalarına ne yapacaklarını söylemeleri değildir. Gerçek liderler, grubun başarıya ulaşmasını sağlayacak belli özelliklere sahiptir.

Önemli olan geçirdiğiniz saatler değil, o saatleri nasıl geçirdiğinizdir.

Bazı insanlar bu dünyadan yaşamlarına yıllar ekleyerek geçerler.

Bazılarıysa yıllarına yaşam katarlar.

Kısaca söylemek gerekirse lider güdüleyen, arabulucu olan ve öğreten kişidir.

Etkili Liderlerin On Ayırıcı Özelliği

1. Liderin hedefe ulaşma vizyonu vardır.
2. Lider, iyi bir örnek teşkil eder.
3. Liderin, çalışma arkadaşları arasındaki ilişkileri yönlendirmek için gereken bireylerarası iletişim becerileri vardır.
4. Lider, başkalarını ortak amaçlar doğrultusunda güdüler ve onlara esin kaynağı olur.
5. Lider amaçlardan sapmaz.
6. Lider, işin bitirileceği tarihi ve dönüm noktalarını belirler.
7. Lider, bireyler ya da farklı gruplar arasındaki çatışmalarda arabuluculuk yapar.
8. Lider, uygun bilgi ve becerilerin önemini bilir ve eğitimi kolaylaştırır.
9. Lider, daha genç ve daha az deneyimli takım üyeleriyle bilgilerini paylaşır, onlara yol gösterir.
10. Lider, iyi hazırlanmış, tutkulu ve azimlidir.

Lider Öğretmenler

Lider öğretmenler okul dışında da sunumlar hazırlayarak, dergilere yazılar yazarak, yeni öğretmenleri destekleyerek ve yaşadıklarını idarecilerle paylaşarak öncü kimliğine bürünürler. Öğretmenlerin sesini yükselterek okulların işleyişine ağır darbe vuran yalıtılmışlık duvarlarını yıkarlar.

Kısacası lider öğretmenler, eğitimde olumlu değişim yolunda eyleme geçer, sorumluluk alır.

William Ferriter
Ortaokul öğretmeni
Lider Öğretmenler Ağı

Kelimenin en geniş anlamıyla liderlik ilerlemeyi beraberinde getirir. Konu eğitim olduğunda öğretmenin ilerlemesi, öğrencinin ilerlemesi demektir.

Bundan ötürü, öğrencinin hedeflere ulaşması lider öğretmenler sayesinde olur.

Şu iki ifade hakkında düşünün:

- **Bütün etkisiz öğretmenler aynıdır.**
- **Etkili öğretmenler benzersizdir.**

Bu cümleleri okuyup da "İşte!" dediyseniz siz de lider öğretmen olma yolunda ilerliyorsunuz demektir. Yoksa zaten öyle misiniz?

Hayretler içinde kaldıysanız hâlâ gelişiyor ve öğreniyorsunuz demektir. Çalışmaya ve lider öğretmenlerin özelliklerini öğrenmeye devam ederken kendinize zaman verin.

Bütün Başarılı Öğretmenler Liderdir, İşçi Değil

Aşağıdaki özelliklere bakarak önümüzdeki beş, on, yirmi, hatta otuz yıllık süredeki öğretmenlik yaşamınızı kestirebilirsiniz.

Birçok öğretmenin öğretmenlik yapmadaki amacı, faturaları ödeyecek ve evi geçindirecek parayı kazanmak. Çıkış zili çaldığı anda öğretmenlikle ilişkileri de biter. Kendilerini geliştirme ve öğrenme fırsatlarına katılma söz konusu olduğunda hiç zamanları yoktur ve son derece isteksizdirler.

İşçiler gibi liderlerin de işleri vardır ve para kazanmaya zaman ayırırlar. Ancak liderler kendilerini, iş arkadaşlarını ve çalışma ortamlarını geliştirmeye zaman ayırma konusunda isteklidir. Bunun sonucu olarak genelde liderler daha fazla para kazanır. Bunun nedeni işe daha fazla zaman ayırmaları değil, becerilerini geliştirmeye ve yaşam kalitelerini artırmaya daha fazla zaman ayırmalarıdır. **Yaşam saate bakanları değil, işinin ehli olanları ödüllendirir.**

Lider öğretmenler profesyoneldir. Zamana ve paraya bakmazlar. Zihinleri gelişmeye ve başkalarıyla iş birliği yapmaya ayarlıdır.

İş, kişinin geçimini sağlamak için yaptığı bir şeydir. Kariyerse kişinin yaşam boyu peşinde koştuğu bir şeydir.

Yolun sizi götürdüğü yere gitmeyin.
Yolun olmadığı yere gidip iz bırakın.

Robert Frost

Hamal Öğretmenler	Lider Öğretmenler
Krizle yönetirler. Bahaneleri vardır.	Liderlikle yönetirler. Planları, amaçları ve vizyonları vardır.
Hamal gibi giyinirler. **Toplantılarda salonun arkalarında otururlar.**	**Başarı için giyinirler.** **Öğrenebildikleri yerde otururlar.**
Mesleki gelişimden şikâyetçidirler. İnsanlardan, mekânlardan ve şeylerden şikâyetçidirler. Başka insanları, mekânları ve şeyleri suçlarlar.	Bir toplantıya katılmaktan keyif alırlar. İnsanlara, mekânlara ve şeylere iltifat ederler. İnsanlarla iş birliği yaparlar; mekânları ve şeyleri ileri götürürler.
Sık sık gecikirler. **Çeneleri düşüktür.** **Her zaman, "Ne yapmam gerekiyor?" diye sorarlar.**	**Atiktirler ve materyalleri hep hazırdır.** **Dikkatlerini çevrelerine yöneltirler.** **Karar alma becerileri vardır ve sorunların çözümüne yardımcı olurlar.**
Mesleki dergileri takip etmezler ya da okumazlar. Mesleki örgütlere bağlı değildirler. Olur da bir konferansa giderlerse okul arkadaşlarının katıldığı bir toplantı bile olsa sızlanıp dururlar. Yükümlülüklerinden, "Bunu yapmak zorunda mıyım?", "Yapıyorum çünkü yapmak zorundayım." gibi olumsuz cümlelerle söz ederler. "Ben" merkezlidirler.	Mesleki dergileri takip ederler ve mesleki yayınları okurlar. Mesleki örgütlere bağlıdırlar. Konferanslara katılırlar, hatta bir uzman olarak katkı sunarlar. Seçeneklerden heyecanla bahseder, "Profesyonel bir öğrenme takımının parçası olmaktan mutluluk duyuyorum." ya da "Öğretim programı üzerinde çalışan bir ekibin parçası olmayı seviyorum." gibi cümleler kurarlar.
Saygı görmediklerinden söz ederler.	**Kendilerine saygınlık kazandıran başarılar elde ederler.**
Başkalarının yaptıklarını yapmaya karar verirler.	**En iyi olduğunu düşündükleri şeyi yapmayı seçerler.**
Meslekleri ve çalışma koşulları konusunda kaygılıdırlar.	**İyi bir kariyerleri ve içlerinden seçim yapabilecekleri seçenekleri vardır.**
Kurbandırlar.	**Güçlüdürler ve olayları kontrol edebilirler.**
Öğrenmeye ya da yardım almaya isteksizdirler.	**Çok bilgilidirler ve herkesten yardım alabilirler.**
Yaşamı "Hep aynı hikâye" olarak görürler. Amaçları ayakta kalmaktır.	"Ellerinden gelenin en iyisini yapma ve yaşamın, sevginin ve mutluluğun peşinde koşma çabasındadırlar."

Mesleki Unvan İşçi ya da Lider Konumunu Yansıtmaz

Bir öğretmen şöyle yazıyor:

İntibak programlarından yararlananlar yalnızca yeni öğretmenler değildir. Eğitim derneğiyle idarenin ilişkiye geçmesinin öğrenciler, meslektaşlar ve idareciler üstünde olumlu etkisi oluyor. Takım çalışmasını, her iki tarafın da ulaşmayı arzuladığı amaçlara götüren bir yol olarak düşünüyoruz.

Mary Ecker,
Port Huron Eğitim Derneği
Michigan

Bir yönetici şöyle diyor:

Hizmetiçi eğitim beş dakika uzadı. Bana beş dakika borçlusunuz.

New Jersey'de
bir eğitim derneğinin başkanı

Lider Öğretmenler Tedbirlidir

Kitap boyunca etkili öğretmenlerin tekniklerini paylaştık. **Okulun İlk Günleri**'nde söylenenlerin başarıyla hayata geçirilmesi konusunda, aylık olarak güncellenen internet sayfamız https://teachers.net/ de bilgiler içeriyor.

Bütün yazdıklarımızda karşımıza çıkan, etkili öğretmenleri çok iyi örnekleyen iki başlık var.

Etkili öğretmenler uygular. Etkili öğretmenler sınıfa, konuya, hatta uzmanlık alanına bakmaksızın bir başkasının çalışmasını uygulama becerisine sahiptir. Bir çalışmayı çalıp kendi durumlarına uyarlama ve sınıflarında kullanma becerisine sahiptir. Gözlemler, yansıtır, icat eder ve uygular.

Etkili öğretmenler tedbirlidir. Etkili öğretmenler sorunlara tepki vermekten öte sorunları önlemeyi bilir. Tepkisel değil, tedbirlidir.

Etkisiz öğretmenler tepkiseldir. Tepkisel öğretmenlerin sınıfları için organize planları olmadığı hâlde, onlar etkisiz oluşlarının nedeni olarak okulu ya da çevre koşullarını suçlayıp *tepki* verirler.

Tepkisel öğretmenlerin, sınıfları üstünde ya çok az kontrolleri vardır ya da hiç kontrolleri yoktur. Disiplinci karakterde olduklarından belli öğrencilere, özel cezalar verme ya da bedeller ödetme konusunda ısrarcıdırlar.

Buna karşın söz konusu öğrenciler çoğu zaman en parlak yeteneğe sahip ama düzensiz sınıflarda sıkılmaya en yatkın olanlardır. Sezgisel olarak bile olsa tepkisel bir öğretmenleri olduğunu anladıklarında kendilerini ilgi odağı hâline getiren oyunlarla öğretmenlerini yönlendirmeyi öğrenirler. Sonuç, "bozguncu" öğrencilere azar azar cezalar yağdırarak sürekli, istenmeyen davranışlara tepki veren öğretmenin değil, aslında bu öğrencilerin sınıfı kontrol etmesidir.

Kısacası tepkisel öğretmenler lider değil, hamaldır. Öğrencileri de onları böyle bilir.

Tedbirli öğretmenlerin, sorunları daha ortaya çıkmadan önleyen bir sınıf planı vardır. Standartlar doğrultusunda ders işlerler ve öğrencinin öğrenmesine yönelik olumlu beklentileri vardır.

Etkili Öğretmenler Her Şeyi Düzenler

Öğretmek bir ustalık işidir. Adanmışlık ve bağlılık gerektirir. Öğrenme takımlarında, başkalarıyla birlikte çalışmayı, sürekli kendini geliştirmeyi gerektirir. Kimileri doğuştan öğretmenlik becerilerine sahip olsa da kimse hazır lider öğretmenlik bilgisi ve deneyimiyle doğmaz.

Öncelikle sınıfınızın yönetilmesi gerektiğini kavramalısınız. Nasıl bir mağaza işletmek iyi yönetim becerileri gerektiriyorsa başarılı bir sınıfa öğretmenlik yapmak da tam anlamıyla hazır olmayı gerektirir. Öğrencinin öğrenmesi için basit, sihirli formüller yoktur. Bu konuda çalışmalısınız.

Öğrencilerinizin dinlemesini istiyorsanız öğrenmeye istekli olmalısınız.

En etkili öğretmenler, uzman eğiticiler olur.

Uzman eğiticiler, lider öğretmenler olur.

En Kolay Yaralanan Öğretmenler

Kadrodaki en kolay yaralanan insanlar, yaşamlarını planlamak için bir seçim yapamayan, ayakta kalmaya çalışan insanlardır. Kendilerinin ve öğrencilerinin yaşamlarını geliştirmek zorunda olduklarını bilirler. Kendilerine yardım etmeye hazır meslektaşlarıyla iş birliği içinde çalışmaları gerektiğini bilirler.

En sevdiğiniz dükkânı düşünün.

Neden başarılı?
Üç nedenden dolayı:

1. **Mekân iyi yönetiliyor.**

   Düzenli ve rahat. Oradan alışveriş yapmak keyif verici bir deneyim.

2. **Mallar kaliteli.**

   Mallar iyi seçilmiş. Yüksek kalite ve fiyat kalite oranı iyi.

3. **Müşterilere iyi davranılıyor.**

   İnsanlar size karşı kibar. Nezaket ve saygıyla karşılanıyorsunuz. Satış danışmanları, almak istediklerinizi anlıyor ve sizinle samimi bir ilişki kuruyorlar.

Bu mağazaların adını bilirsiniz. Farklı büyüklüklerde olur, farklı mallar satar ve farklı yerlerde bulunabilir. Ama hepsi de başarıya götüren bu üç özelliğe sahiptir. Kâr getiren bir başarı için gereken her şeye sahiptir.

Başarılı bir sınıfın resmini çizin.

O da farklı değildir.
Üç nedenden dolayı:

1. **Sınıf iyi yönetiliyor.**
   Öğrenciler sınıfı düzenli, güvenli ve iç açıcı buluyor. Bu konuyu, Sınıf Yönetimi başlıklı C Ünitesi ele alıyor.
2. **Dersler işe yarıyor.**
   Öğrenciler öğreniyor, iyi bir deneyim yaşıyor ve sınıfın bir parçası olmaktan memnuniyet duyuyor. Bu konuyu, Derste Ustalık başlıklı D Ünitesi ele alıyor.
3. **Öğrencilere iyi davranılıyor.**
   Öğrenciler saygı görüyor. Gerekirse ek yardım alıyor. Kendilerine sevgiyle yaklaşılıyor ve önem veriliyor. Bu konuyu, Olumlu Beklentiler başlıklı B Ünitesi ele alıyor.

Bu sınıfları görmüşsünüzdür ya da gözünüzde canlandırabilirsiniz. Farklı büyüklüklerde olabilir, öğrencileri çeşitlilik gösterebilir ve farklı yerlerde bulunabilir. Ama hepsi de başarıya götüren bu üç özelliğe sahiptir. Öğretmenler, her şeyi öğrencinin başarısına göre düzenlediklerinden öğrencileri de öğrenir.

İnandıklarınızı sonuna kadar savunmalısınız.
Yoksa başkalarının inanmanızı istediği şeylerin kurbanı olursunuz.
Jesse Jackson

Ama fesat insanlar, fakülte toplantılarında ve öğretmenler odasında, mahallenin kültüründen, maaştan, koşullardan, anne babalardan, idarecilerden ve öğrencilerden, yani "müşterilerinden" yakınırlar. Başkalarının söylediklerini ya da inandıklarını sevmezler bile. Fesat insanların kendilerini korumak için başkalarını suçlamak zorunda olduğunu unutmayın.

İdarecileri, anne babaları ve öğrencileri yerip duranları yeterince dinlerseniz bu insanların sizin kurban olmanızın nedeni olduğuna inanırsınız.

Belli bir durumda herkesin gördüğünü görürseniz o durumun bir parçası olduğunuz kadar kurbanı da olursunuz.

Başarılı öğretmenler dinlemeyi, öğrenmeyi ve liderlik yapmayı öğrenir. **Seçim yapabilmek için, seçim yapmayı öğrenin.**

Başarıya Giden En Kestirme Yol

Lider öğretmenler, geliştirme davranışlarını uygularlar. Zamanlarının çoğunu, hem kendilerinin hem etkileşimde bulundukları insanların yaşamlarını geliştirmek için katılmak, öğrenmek ve ilerlemek yolunda harcarlar. **Başarıya giden en kestirme yol, geliştirme ve iş birliğine dayalı tutumlardan geçer.**

Öğrenmeyi ve katılmayı severler. Bu nedenle konferanslara, toplantılara ve buluşmalara giderler. Bir okuldaki öğrenme topluluğunun mantığının örneğidirler ve başka insanlarla etkileşime girebilir, paylaşabilir ve dinleyebilirler.

Geliştirme davranışlarını kullananlar "biz" insanlarıdır. Sürekli biz dediklerini duyarsınız. "Okul bırakma oranlarını düşürmek için bir çözüm bulmak üzere öğrenme takımlarımızda çalışmalıyız.", "Yemin töreni çalışmamız için çağrı merkezini arayacak kimse var mı?" ya

Fırsat kapıyı çalmıyorsa... Yeni bir kapı yapın.
Milton Berle

da "Yapabiliriz. Biliyorum ki yapabiliriz. Öğrencilerin öğrenmesini nasıl artırabileceğimizi görmek için onların çalışmalarını çözümleyerek işe başlayalım."

"Biz" insanları, her şeyden önce öğrenci başarısını akıllarına getirirler. Gelişme, bilgilerine ve beceri dağarcıklarına yeni bir şeyler ekleme yolunda dur durak bilmezler. Güçlü yanları, tutumları ve becerileridir. İnsanlardan, mekânlardan ve şeylerden yakınarak sorunlar üstünde durmazlar çünkü geçmişten yakınmaktansa geleceğe yönelik bir çaba içine girdiğinizde yaşamın daha anlamlı olduğunu keşfetmiş insanlardır.

Uzman olmak, çalışma çabalama işidir. Konferanslara gitmek, dergiler okumak, kurullarda çalışmak ve meslektaşlarla iş birliği yapmak zaman alır. Bir öğrenme takımının parçası olmak, ihtiyaç duyan öğrencilere ayrıca yardım etmek ve kişisel becerilerini ve anlayışlarını geliştirmek için kurslara gitmek bir çaba gerektirir. Ancak başkalarının yararına olarak kendilerine yatırım yapmak isteyen uzmanları ödüller ve tatmin beklemektedir. **Bunlar, kendi yaşamlarını geliştirmek için özgürce yaptıkları seçimlerdir.**

Başarılı İnsanlar Seçer

Artık hamal öğretmenle lider öğretmen arasındaki farkı bildiğinize göre siz hangisi olacaksınız? **Hamal olmayı mı tercih edeceksiniz, lider olmayı mı?**

Karar verin

Karar vermemek canınızı çıkarır. (**Çevirmenin notu:** Yazar burada, İngilizcede karar vermek anlamına gelen 'decide' kelimesinin kökeninden yola çıkarak bir kelime oyunu yapıyor. Kelime 'de' ve 'cide' köklerinden oluşuyor. 'de' 'yoksunluk', 'bulunmama', 'uzaklaşma' gibi olumsuz anlamlar katan bir ön ekken 'cide' 'kesmek' ya da 'öldürmek' gibi anlamlara sahip. Bu nedenle kelime İngilizcede önceden 'kesip atmak', 'kökünü kazımak', 'kılıçtan geçirmek' gibi farklı anlamlar taşımaktaydı. Zaman içinde 'karar vermek' anlamı kazanmıştır.)

Hiç, menüye bakıp bakıp bir şey seçemeyen birisiyle restorana gittiğiniz oldu mu? Masadaki herkes onun sipariş vermesini beklerken sonunda birisi dayanamayıp patlar: Karar vermen ne kadar sürüyor? Ne zaman karar vereceksin? Karar veremiyor musun?

Peki o kişi sipariş verir mi? Hayır. Bunun yerine başkalarına ne sipariş vermek istediklerini sorar ve aynısını ister.

"Hindili sandviç mi söylüyorsun? Ben de aynısını alayım." "Mayonez olmayacak mı? Benimkinde de olmasın."

Böylece yemek bir kopyalama işine dönüşür.

Peki böyle karar verenlere ne olur? **Başkalarının kendileri adına karar vermesine izin verenlerin 'canı çıkar'.**

Seçim Yapın

Liderler karar vermez. **Liderler seçim yapar!**

Liderler kendi yaşamlarını kontrol ederler. Yaşamdaki iyi şeylerin kendi içlerinde öğrendikleri şeylerden geldiğini bilirler. Kendi mutluluklarının kaynağı olurlar. Bu da büyük ölçüde, başkalarına yararlarının dokunmasından ve onlarla paylaşmaktan kaynaklanır. Liderler sorunlarla, engellerle ve zorluklarla uğraşmaktan keyif alır.

Liderler hedefe ulaşmaya yönelmiştir. Liderlerin, görevlerinin ya da işlerinin ötesini görmelerini sağlayan bir vizyonları vardır. *Seçim yapmak* kelimesinin ne anlama geldiğini ve bunu nasıl kullanacaklarını bilirler.

- *Seçim yapmak,* "Seçimlerimden sorumluyum." demektir.
- *Seçim yapmak,* "Seçimlerimden dolayı bana hesap sorulabilir." demektir.
- *Seçim yapmak,* "Seçimlerimden doğabilecek sonuçları kabul ediyorum. İşler yolunda gitmezse suçlamayı üstüme alıyorum. Ama işler başarıya ulaşırsa ödül benim olur." demektir.

İşçi, canı çıkan öğretmenler başarı, mutluluk, para ya da saygınlık için mücadele etmez. Bu nedenle o çok istedikleri ödülleri de alamazlar.

Lider, uzman eğitimciler mutluluk, başarı, para, hedefe ulaşma, popülerlik ya da mesleki saygınlık gibi uğruna mücadele ettikleri her ne varsa onunla ödüllendirilirler. **Liderler, sonuçlar için mücadele eder ve hedefe ulaşma konusunda tutkulu birer takipçidir.**

Hamal Öğretmenler Karar Verir	Lider Öğretmenler Seçim Yapar
Yaşamdaki ödüller, başkalarının benim için aldıklarından gelir.	Yaşamdaki ödüller benim yaptıklarımdan geliyor.
Mutluluğu başkalarından beklerim.	**Mutluluğumun kaynağı kendi yaptıklarım.**
Yeni bir X ya da daha fazla Y aldığımda yaşamım daha iyi olacak.	Başkalarına yardım ettiğimde ya da başkalarıyla paylaştığımda yaşamda her şey iyiye gidiyor.
Tüm bunları yapmak zorunda olmasaydım yaşamım daha kolay olacaktı.	**Yaşamak güzel çünkü tüm bunları yapıyor ve seçiyorum.**
Tek isteğim biraz huzur ve sükûn.	Mücadele etmeyi seviyorum çünkü mücadele, bir yaşam iksiri.
Bunu yapamam. Eve gidip köpeğimi beslemem lazım.	**Bunu yapacağım. Sonra eve gidip ailemle muhteşem bir akşam geçireceğim.**
Hafta sonunu iple çekiyorum.	Matematik konferansını iple çekiyorum.

Artık karar vermekle seçim yapmak arasındaki farkı biliyorsunuz. Ne yapmaya karar vereceksiniz ya da ne yapmayı seçeceksiniz?

Yaptığımız Seçimler Geleceğimizi Belirler

1 Aralık 1955 günü, kırk iki yaşında, Afro-Amerikalı bir kadın olan Rosa Parks bir seçim yaptı. Seçimini 2857 numaralı otobüste yaptı.

Bu otobüse Henry Ford Müzesi'nde binebilir, o kader gününde Rosa Parks'ın oturduğu koltukta otururak tarihi hissedebilirsiniz.

O zamanlar, Jim Crow yasaları gereği otobüslerdeki ilk on sıra beyazlara ayrılmıştı. Rosa Parks, kurala uygun olarak beyazlar bölümünün hemen arkasında, on birinci sırada oturuyordu. (**Çevirmenin notu:** Jim Crow, bir İngiliz komedyen olan Thomas Rice'ın 1828'de yarattığı, siyahileri aşağılayan bir karakterdir. Düşük zekâlı olarak betimlenen bu karaktere yüklenen olumsuz anlam, soyadı olarak İngilizcede karga anlamına gelen 'crow' kelimesinin seçilmesiyle daha da vurgulanmıştır. Söz konusu yasalar

okullar, parklar, kütüphaneler, restoranlar gibi yaşamın her alanında siyah beyaz ayrımının meşruiyet zeminini oluşturuyordu.)

Ama o gün otobüsteki neredeyse bütün koltuklar doluydu. Beyaz bir adam otobüse bindiğinde otobüs şoförü, standart ayrımcılık uygulamasına göre davranarak beyazlara ayrılan bölümün arkasında oturan dört siyahiden ona yer vermelerini istedi. Rosa Parks sakin bir biçimde yerini ona vermeyi reddetti.

Otobüse gelen polis Rosa Parks'a oturmaya devam etmesi hâlinde hapse atılacağını söyledi. Rosa, "Siz bilirsiniz." dedi. Bu, "Kırk iki yıldır yaşadığım ve zincirlerinden bugün kurtulduğum esaret yanında sizin hapishaneniz nedir ki?" demenin olabilecek en kibar yoluydu.

O gün Rosa'nın yaptığı onun kişisel seçimiydi.

Rosa'nın tutuklanmasından sonra insan hakları savunucuları Montgomery şehrindeki otobüs ulaşımını boykot etti. Boykotun başını çekenlerden biri, Montgomery'ye yeni gelmiş, genç bir Baptist vaiziydi. Bu vaizin adı Martin Luther King'di. (**Çevirmenin notu:** Martin Luther King, ABD'de siyahilerin hak mücadelesinin öncü isimlerinden olan bir din adamıdır.)

Otobüse binenlerin neredeyse dörtte üçü Afro-Amerikalılar olduğundan boykot, otobüs şirketi ve şehrin beyaz yöneticileri için ciddi bir ekonomik tehdide dönüştü. Boykot, ABD Yüksek Mahkemesinin, ayrımcılık yasasının anayasaya uygun olmadığı ve Montgomery'deki otobüslerin sisteme entegre edilmesi gerektiği kararını aldığı 1956 Aralık'ına kadar, 381 gün sürdü.

Rosa Parks'ın tutuklanması renginden, soyundan ya da etnik kökeninden bağımsız olarak her ABD vatandaşının kendi seçtiği yerde oturma, kendi seçtiği yerde yemek yeme, kendi seçtiği yerde ibadet etme ve kendi seçtiği yerde öğrenme özgürlüğüne kavuşmasını sağladı.

Öğrenmeyi Seçersiniz

Hepimizin öğrenme özgürlüğü olsa da bazı insanların toplantılarda nerede oturduklarına bir bakın. Kimileri son sırada ya da salonun en uzak köşelerinde yer kapabilmek için erken gelir. Verdikleri mesaj açıktır: Ben öğrenmek de istemiyorum iş birliği yapmak da. Şikâyetçi oldukları öğrenciler gibi davranırlar.

Söz konusu olan sizin okulunuzsa ya da seçkin öğretmenlerin davranışıysa kişisel bir tercih yapıp olumsuz etkilerin ve okul ikliminin düşmanınız olmasını engelleyin. Çocuklarınız varsa onlara da böyle yapmalarını söyleyin.

Şurası acı bir gerçek ki çok iyi bir öğretmen de olsanız en iyi derslere ve programlara da sahip olsanız olumsuz bir kültür içinde çalışıyorsanız kaybetmeye mahkûmsunuz.

Tutkularınızı işleyin.
Kalbinizin sesini dinleyin.
Bunu kendi seçiminiz hâline getirin.

O gün Rosa Parks'ın arkadaki yerinde otururken ırkçılıkla örtük bir anlaşma yapmış olması, onun da ırkçılığı yeniden ürettiğinin kısmen itiraf edilmesidir.

Öğretmen olarak siz de olumsuz kültürün parçası olursanız çocukların kaybettiği bir kültürün yaratılmasının da parçası olursunuz.

Azınlıkları pek de çekici olmayan yerlere mahkûm ederek kısıtlama yoluyla ayrımcılık yapabildiğimiz günler oldu. Azınlıklar bu biçimde hiçbir şeye erişemezken çoğunluk işleri, fırsatları ve eğitimi dilediği gibi seçebiliyordu.

Ancak Rosa Parks gibi aktivistler sayesinde bugün size karşı yasal olarak ayrımcılık yapabilecek tek kişi yine sizsiniz.

Rosa Parks ve çağdaşları sayesinde özgür dünyanın bütün fırsatlarına eşit erişime sahibiz. Geride özenilecek bir miras bıraktı: **Okulda seçimler yapabilmek ve öğrenmek bu mirasın bir parçası.**

Uzman eğitimci, her zaman öğrenmeyi ve gelişmeyi tercih eder. Uzman eğitimci yeni, daha iyi düşünceler ve öğrenci başarısını artıracak ileri düzey beceriler arayışında sonu olmayan bir seyahate çıkmış gibidir.

Etkili Bir Öğretmen Olmak İçin Bir Seçim Yaptı

Elmo Sanchez, Miami'de bir devlet okulunda öğretmenlik yapıyor. Elmo Sanchez bir seçim yaptı. Anne babası da Küba'dan ABD'ye gelirken bir seçim yapmışlardı.

Şöyle diyor: *Beşinci sınıfların okuma, dil sanatları, ESOL (Anadili İngilizce olmayanlar için İngilizce) derslerine giriyordum.*

8 Ağustos Pazartesi, eğitim yılının ilk günüydü. O günkü derslerim zorlu geçti. Öğrencilerim ders boyunca konuştu. Kendilerini kaybetmiş gibiydiler. Kendimi, "yüksek ve/veya sinirli" ses tonumu kullanırken buldum. Eve gittiğimde sinir küpüydüm. Ailem de bunu hemen fark etti.

Eğitim yılının sonunda sınıftaki başarılarım ve başarısızlıklarım hakkında düşündüm. Kendimi "etkisiz öğretmen" olarak gördüm çünkü sınıfımda yapı eksikti. Bir uzman olarak ben, kendimi hayal kırıklığına uğratmıştım ve değişiklikler yapmam gerektiğini hissediyordum.

Okulumda her yaz bir mesleki gelişim toplantısı yapılıyor. 9 Haziran Cuma günü eğitim merkezinin konferans salonunda otururken kapılıp gittiğimi hatırlıyorum. Dr. Wong'un sınıf yönetimi stratejileri, teknikleri ve açıklamaları anlamlı geliyordu. Ardından, onun da dediği gibi "ışığın yandığı" bir an geldi. Sınıf yönetiminde kendimi geliştirmek için bu stratejileri kullansaydım ne olurdu?

Yeni eğitim yılında sınıfımda olacak değişiklikleri zihnimde canlandırabiliyordum. Konuşmanın sonuna doğru zihnimde değişiklikler oluyordu. Başarısızlıklarımı başarıya çevirmenin yollarını görüyordum.

*Chelonnda Seroyer'in PowerPoint sunumunu gördükten sonra, kendi sunumumu hazırlamaya başladım. **Okulun İlk Günleri**'ni iki kere okudum ve bir öğretmen olarak bana uyacak planı biçimlendirmeye koyuldum.*

Kendi sınıf yönetimi PowerPoint sunumumu geliştirmem yaklaşık bir ayımı aldı.

Şunu gözünüzde canlandırın: 14 Ağustos Pazartesi günü. Eğitim yılının ilk günü. 8.15'te kapıyı açıp öğrencilerimi elimle selamladım. Tokalaşırken "Sınıfımıza hoş geldin. Burada olduğun için mutluyum." dedim. Öğrencilerim de sıcak gülümsemelerle beni selamladılar.

Zile kadar yapılacak çalışmayı PowerPoint sunumu olarak tahtaya yansıttım. Kapıyı kapattığımda bütün öğrencilerim aktif olarak çalışıyordu. Buna inanamadım.

Öğrencilerim çalışmayı bitirdikten sonra hazırladığım PowerPoint sunumunu göstermeye geçtim.

Günün sonunda öğrencilerim sınıf prosedürlerine uyuyorlardı. Saat 3'te, çıkış zili çaldığında kimse ayağa fırlamadı. Hepsi dersi bitirmem için beni bekledi. Sınıfın kontrolü bendeydi ve bu daha okulun ilk günüydü. Günün sonunda kafam rahattı.

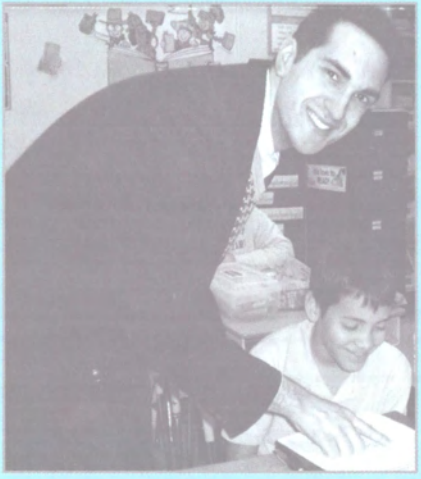
Eve mutlu ve neşeli bir havada gittim. Mesleki yaşamım boyunca ilk kez, uzun süredir yaşamımda eksik olan duygular içindeydim. Ailem bendeki değişikliği fark etti ve "yeni, daha mutlu beni" sevdi. Okulun ilk gününden sonra mesleğimi sevmeye başladım ve öğrencilerim de yarattığım sınıf ortamında kendilerini güvende hissettiler.

Geçen yıl, kaotik bir sınıfı olan, stresli bir öğretmendim.

Artık yapılandırılmış bir sınıfı olan, etkili bir öğretmen olduğumu hissediyorum. Öğrencilerim de dersime geldikleri için mutlu. Anne babalar sürekli, "Ne yapıyorsunuz da çocuğum dersinizi bu kadar seviyor? Hastayken bile sizin dersinize gelmek istiyor." diyorlar.

Gizli formülüm, prosedürleri olan, yapılandırılmış bir sınıfa sahip olmak.

9 Haziran günü, bir öğretmen olarak yaşamımın baştan sona değiştiğini söyleyebilirim. Bana etkili olma tercihi yapmamda yardım ettiğiniz için teşekkürler!

Yaşam Seçimler Yaptığında Başlar

Laura bir hamal öğretmendi. Öğretmenlik yapan sayısız tatlı, kibar, ortalama insandan biriydi. Laura ayakta kalmaya çalışıyordu. İşini yapıyordu. Ders anlatıyor, ödev veriyor, sınav hazırlıyor, videolar izletiyor, çalışma kâğıtları dağıtıyor, kantini denetliyor, toplantılara katılıyor ve o yıl görevli olduğu ders kitabı seçim kurulu için kurabiyeler pişiriyordu. Bir ailesi vardı ve kilise korosunda görevliydi.

30 yıl "geçirdikten" sonra 53 yaşında emekliye ayrıldı. Bu dönemde ne bir dergi okudu ne de mesleki toplantılara ya da konferanslara katıldı.

30 yıl boyunca Laura hiç sorun yaşamadı, hastalık iznini hiç kötüye kullanmadı ve öğretmenler toplantılarında tek kelime etmedi. Hep arkalarda oturup örgü ördü. Hiçbir çocuğa gerçekten zarar vermedi ama hiçbirinde bir coşku da uyandırmadı. İşini yaptı ve hamalların sinirle söyleyeceği üzere, "İşimi yaptım, değil mi? Daha ne yapmamı bekliyorsun? Keşke şu toplantıyı bitirseler. Eve gitmem gerek." dedi.

Yaklaşık on yıl sonra, bu tanıdık yüzü bir alışveriş merkezinde gördüm. Sakınarak yanına gittim ve "Affedersiniz. Siz Laura mısınız? Hatırladınız mı? Birlikte çalışmıştık." dedim. Pek de heyecanlanmadan "A, evet." dedi.

Ne yaptığını sordum. "Pek bir şey yapmıyorum. Sık sık alışveriş merkezine geliyorum. Biliyorsun, burası güvenli. Üç torunum var, onlara gidiyorum. Televizyon seyrediyorum. Hepsi bu. Alışveriş merkezinde gezmek, torun sevmek, televizyon seyretmek."Ardından o sordu: "Sen ne yapıyorsun?"

Gülümsedim ve "Öğretmenlik mesleğini seçtiğim için çok mutluyum. Bir kitap yazdım, uluslararası konferanslarda konuşmalar yaptım. Muhteşem bir insan olan karımla, öğretmenlikle ilgili bir toplantıda tanıştım. Güzel yemeklere düşkünüm. Yaşam beni şımartıyor."

*Alışveriş yapanlar, gençler yanımızdan gelip geçerken yakındaki bir banka oturduk. Üzgün bir biçimde bana baktı, gözleri doldu ve **"İyi bir yaşam ne zaman başlayacak?"***

*Ona, **"Laura, sen seçim yapmaya başladığında iyi bir yaşam da başlayacak."** demeye çekindim.*

_Harry K. Wong

Mesleğe Yeni Başlayan Bir Öğretmen İçin Temeller

Bir öğretmenin mesleki yaşamının en önemli dönemi ilk üç yıldır. İstatistikler yeni öğretmenlerin yaklaşık %40'ının "çalışma" yaşamlarının ilk birkaç yılında mesleği bırakmaya niyetli olduğunu gösteriyor. İdareciler bunu "zayiat" olarak görse de sporda buna "bırakma" deniyor.

Bu soylu mesleği terk etmekle ilgili eski öğretmenlerin işaret ettiği nedenlerden bağımsız olarak gerçek şu ki **başarılı** öğretmenler "bırakmaz".

Uzman eğitimci, kişisel olarak ilerlemenin sorumluluğunu kabul eder ve etkili, başarılı bir öğretmen olmak için gerekli zamanı ayırır.

Sızlanmayın. Suçlamayın. Bunun yerine şu sözleri dilinizden düşürmeyin:

Yapmam gerekeni yapmam için ne bilmem gerekiyor?

Tekrar edin:

Yapmam gerekeni yapmam için ne bilmem gerekiyor?

Elbette bir sınıfı nasıl yöneteceğinizi, öğrencinin öğrenmesi için dersi nasıl öğreteceğinizi ve değerlendireceğinizi bilmelisiniz. Elinizdeki kitabın konusu bu. İlave bilgi için şu siteleri ziyaret edebilirsiniz.

teachers.net
education-world.com
sitesforteachers.com
k6educators.about.com

Kurban olmamak için meslekte neler olup bittiğini de bilmeniz gerekir. Başarıya giden yolculuğunuza başlayacağınız internet siteleri var. Bunların çoğu ücretsiz ama abone olup e-posta adresinize bilgi gönderilmesini de tercih edebilirsiniz.

ednews.org
edweek.org
tcrecord.org
NewTeacher.com
gse.harvard.edu/~ngt/
publiceducation.org/newsblast_current.asp

Amacımız okulun ilk günlerine hızlı başlamanız. Bu günleri bir yandan da yaşamınıza hızlı bir başlangıç için kullanın. Doğru başlayın. Etkili bir öğretmen (Bu kitabın alt başlığı) olmanıza yardım edecek şeyleri yapma konusunda kararlı bir duruşunuz olsun.

Lider öğretmen olma konusuna özel olarak odaklanın. Öğrencinin hedeflere ulaşma oranını artıran en önemli etken lider öğretmendir.

Araştırmalar sürekli, eğitimdeki geçici modaların ve yeniliklerin, öğrencinin hedefe ulaşma oranını artırmada başta gelen etkenler olmadığını söylüyor.

Öğrencinin hedefe ulaşması üstünde sürekli etkisi olan tek etken öğretmendir.

Öğretmenin Önemi

Toplumun liderlik örneklerine ihtiyacı vardır. Bir topluluğun, öğretmenlerinden daha iyi lider modelleri olabilir mi?

Öğretmenlerin, şirketlerin yönetim kadroları ile karşılaştırılması yerinde olur. Yöneticilere benzer biçimde öğretmenler de görece büyük sayıda bireyin çalışmasını ve verimliliğini günlük olarak geliştirir, yönetir ve değerlendirir.

Öğretmenlerle doktorlar karşılaştırıldığında aslında öğretmenler doktorlardan daha karmaşık ve daha az rutin kararlar alırlar ve bunu çok daha sık yaparlar.

Birçok öğretmen başka bir öğretmenin etkisiyle mesleğe başlar. Başka meslekler için bu böyle değildir. Öğretmenler etkiler.

Öğretmenlik bütün başka meslekleri mümkün kılan meslektir. Bizler, dünyayı gelecek kuşaklar için daha iyi bir yer hâline getirmeye adanmış tek mesleğin temsilcileriyiz. Onlar bizim mirasımız.

Bağlanma, adanma ve sıkı çalışma bir insanı lider yapar. Beceri ve yetenek yetmez. Dünya yeteneği sever ama işe yarayan, karakterdir. Karakter, beceri ve yeteneğin yılmaz bir uygulama azmiyle birleşmesinin ve yıllar süren eğitimle bilenmesinin

> *Gayet sıradan bir insanım ama giriştiğim her işe dört elle sarılmam bakımından sıra dışıyım.*
>
> Rosemary T. Wong

ürünüdür. O zaman bile liderler daha fazla verir çünkü kalplerini ve ruhlarını çocukların hedeflere ulaşmasına yardım etmeye adamışlardır.

Yirmi yıldan daha uzun süre öğretmenlik yaptıysanız bir öğrenci sizi ziyaret ettiğindeki o ağlamaklı, duygusal deneyimin anlamını hatırlayabilirsiniz. İşe daha yeni başlıyorsanız bile, aynı türden bir olayı sizin de kısa süre içinde yaşamanızı dileriz.

Bir Öğretmenin Yaşamının En Önemli Günü

Belki de bir öğretmenin yaşamının en önemli günü, eski bir öğrencisinin onu ziyarete geldiği gündür. Siz ders anlatmaktan bitmiş hâldeyken birden koridorda bir yüz belirir. Eski bir öğrencinizdir ama siz onu tanımamışsınızdır. Çocuklar yirmi yılda değişir.

Bir öğrencinin velisi olduğunu düşünüp doğrudan konuya girersiniz: Buyurun.

Karşınızdaki kişi, "Bayan Riley, değil mi?" diye cevaplar.

Bir yandan ders devam ettiği ve sizden randevu alınmadan rahatsız edildiğiniz için gerilmiş olduğunuzdan aksi bir tonda cevap verirsiniz: Evet, ben Bayan Riley'im.

"Beni hatırladınız mı? Ben Keith. Keith Marlowe. Yirmi üç yıl önce sınıfınızdaydım. Tam şurada, şu sırada otururdum. Şimdi hatırladınız mı?"

"Hatırlamadınız, numara yapıyorsunuz."

"A, evet, Keith. Nasılsın?"

"İyiyim, ya siz?"

"Ben de iyiyim."

"Artık burada yaşamıyorum. Binlerce kilometre ötede yaşıyorum ama arada bir ailemi görmeye geliyorum. Havaalanına giderken zamanım olduğunu fark ettim. Sizi görmeye buraya gelmeye karar verdim. Hâlâ burada olmanızdan mutluluk duydum."

"Gördüğünüz gibi Bayan Riley, buraya bir şey söylemek için geldim."

"Sizin benim için yirmi üç yıl önce temsil ettiğiniz
şeyler sayesinde bugün olduğum kişiyim ve yaşamda
olduğum yerdeyim."

Keith'in, öğretmeninin kendisine ne öğrettiğine hiç değinmediğine dikkat edin. Sınıfta yapılan eğlenceli etkinliklere de…

Keith Bayan Riley'yi bir kusursuzluk örneği olarak betimledi. O bir rol modeldi. Keith'in yaşamında önemli yer tutan bir yetişkindi.

Elini Bayan Riley'ye uzatıp "Bugün buraya yalnızca size teşekkür etmek için geldim." dedi.

Keith güldü, başıyla kibarca selam verdi. Tam Bayan Riley'in hayatından tamamen çıkmak üzere dönüp giderken Bayan Riley ona seslendi: Keith, lütfen bekle. Söyleyeceklerim var.

Yirmi sekiz öğrencisi kendisini izliyorken yanaklarından süzülen gözyaşları arasında şöyle dedi: Keith, biz öğretmenlere doğru yolda olduğumuz nadiren söylenir. Bugün yaptığın, her öğretmenin istediği şeydi. Birisinin yaşamında fark yarattığımızı duymak.

Bayan Riley, güçlükle duyulan bir sesle,"Teşekkürler. Bugün beni çok mutlu ettin." dedi.

Keith şöyle cevap verdi: Ben teşekkür ederim Bayan Riley. Ama siz tüm yaşamım boyunca beni mutlu ettiniz.[1]

Siz Farksınız

Sınıfınızdaki başarıyı belirleyen sizsiniz. Bunu yalnızca yaptıklarınızla değil, daha da önemlisi, olumlu tutumunuz ve çocukların arkasında durmanızla mümkün kılarsınız. Onların yaşamında fark yaratan ve yaratması gereken, sizin liderlik yeteneğiniz.

İnanmayı seçtiğiniz şey, olmayı seçtiğiniz şeydir.

Başarılı Öğretmenlerin On İnancı

1. Sınıfınızdaki her çocuğun gelişmek, öğrenmek ve başarılı olmak istediğine ve bunu yapacak kapasitede olduğuna inanın.
2. Çocuklarla iletişim kurmak ve onları yeni zirvelere ulaştırmak için gereken becerilere sahip olduğunuz konusunda kendinize inanın.
3. Her günün yeni baştan başlama fırsatı olduğuna inanın.
4. Mesleğiyle gurur duyan ve kendini bu unvana adamış eğitimcilerden oluşan büyük bir topluluğun parçası olduğunuza inanın.
5. Her gün öğrencilerinize neşe saçan hoş geldin gülümsemenizin, aklınızın alamayacağı kadar çok kişinin içini ısıtacağına inanın.

1) Wong, H. (2007). "The Greatest Day of a Teacher's Life." *So to Teach: Inspiring Stories that Touch the Heart.* Indianapolis, Ind.: Kappa Delta Pi.

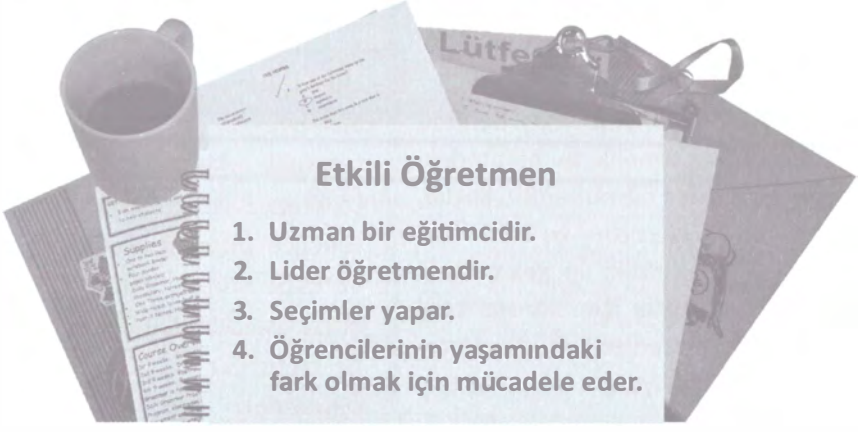

6. Meslektaşlarınızla, idarecilerle ve anne babalarla olan ve çocuklara katkı sunan ortaklıklarınıza inanın.
7. Öğretmen olduğunuz kadar öğrenen bir kişi de olduğunuza inanın ve her yıl mesleki anlamda kendinizi geliştirin.
8. Başarı için çok çalışmak gerektiğine inanın.
9. Eğitimin insanlığın en temel ilkesi olduğuna inanın.
10. Size ve öğrencilerinizin başarıya ulaşmasına yardım etmek için burada olduğumuza inanın.

Öğretmenlerin yaptığı, hepimizin saygı duyduğu ve ilham aldığı, mucizelerden geri kalır yanı olmayan bir şeydir.

Siz öğrencilerin dünyaya açılan penceresisiniz.
Siz mahzun kalplerin her gün kendisine geldiği bir sığınaksınız.
Fark yaratmak için bir kişi yeter.
Ve hepimiz o bir kişiyi alkışlarız.

Fark yaratmakla kalmayıp
farkın ta kendisi olduğunuzu bilin.

Etkili Öğretmen Kültürü Nasıl Yaratılır?

İşin Özü Tutarlılıktır

Etkili okullarda tutarlılık bir kültürdür.

Tutarlılık bir ürün satın aldığınızda ve bir kişinin ya da şirketin hizmetinden yararlandığınızda aradığınız bir şeydir. Bu nedenle en sevdiğiniz kuaförünüz, mısır gevreğiniz, restoranınız ve mağazanız vardır. Tutarlı, bir ürüne ya da hizmete güvenebileceğiniz anlamına gelir. Tutarlı, beklentiyi karşılamayı simgeler ve bir ürün ya da hizmetin beraberinde neler getireceğini biliyorsunuz demektir. Tutarlı, asla değişmeyen statüko anlamına gelmez.

Etkili bir sınıf tutarlıdır. Lütfen 3. sayfaya dönün. Kitabın ilk sayfasına. Sınıfta tutarlılık kavramını yeniden okuyun. Kısmen şöyle der: Öğrenciler güvenli, öngörülebilir ve katkı sunan, yani tutarlı bir çevre isterler. Kimse kendilerine bağırmaz ve yeni bir şeyler öğrenirler.

Sonsöz

En etkili okullarda tutarlılık vardır.

Gelecek

Edebi eserlerdeki sonsözler karakterlerin geleceğine eğilir. Bu sonsöz de farklı değil. Eğitimdeki geleceğinize ve sizin adımlarınızı takip edecek öğretmenlere yardım etmek için yıllara dayanan sınıf tecrübenizi nasıl kullanacağınıza eğilecek.

Bu kitabın ilk yirmi beş bölümü öğretmenlere yönelik. Bu bölümdeki bilgiler ise lider öğretmenler, koçlar, danışmanlar, idareciler ve en önemlisi mesleğin şimdiki ve gelecekteki liderleri olan sizler için. Sonsöz nasıl bir etkili öğretmenler kültürü yaratabileceğinizi açıklıyor.

Bu kitap tutarlılık kavramıyla başladı ve tutarlılığın nasıl kurulacağını anlatmak yirmi beş bölüm sürdü. Herkesin güvenli, özenli ve odaklanmış bir ortamda çalıştığını gördüğünüzde o sınıfta tutarlılık olduğunu anlarsınız.

- **Güvenli:** Öğrenciler iyi yönetilen bir sınıfta çalışıyor. (C Ünitesi)
- **Özenli:** Öğretmenlerin, öğrenci başarısı yolunda olumlu beklentileri var. (B Ünitesi)
- **Odaklanmış:** Öğretmenler, öğrenilmesi gerekenlere yönelik bir öğretim yapıyorlar. (D Ünitesi)

Bu noktada kitap, okulda tutarlılık kavramıyla sona eriyor.

Okulun Son Günleri

Bir ortaokuldaki müdürlüğümün üçüncü yılı. Sizin konuşmanızı dinledikten sonra, etkili öğretmenleri olan, etkili bir okulu nasıl kuracağımız konusunda bir aydınlanma yaşadım.

Eğitim yılının sonuna geliyor olsak da gelecek yıla kadar beklemenin doğru olmadığını düşündüm. Zamanlama önemliydi. Hem de bütün öğretmen kadrosunu bu sürece katmak kadar.

*Bir öğretmenler toplantısında **Etkili Öğretmen**'in "Disiplin ve Prosedürler" konulu 3. DVD'sini izlettim. Bu videoyu, okulun tümüne hâkim kılınması gereken prosedürler hakkında tartışmak için bir sıçrama tahtası olarak kullandım. Yaklaşımım basitti: **Okulun Son Günleri"ne gelirken prosedürler oluşturmalı, rutinleri oturtmalıyız.***

Ardından öğretmenleri gruplara ayırarak en çok ihtiyaç duyduğumuz altı prosedürü liste hâlinde yazmalarını istedim. Son olarak her grup listesini sundu ve öğretmenlere, en gerekli gördükleri dört prosedürü yazmaları için kâğıtlar dağıtıldı.

1. *Koridorun sağ tarafında hızla yürüyün. Kısık sesle konuşun. Ellerinize hâkim olun.*
2. *Her sınıfa sessizce girin. Hızla yerinize geçin. Kitap çantanızı sıranızın altına koyun.*
3. *Her zilden sonra koridora önce öğretmenler çıkar.*
4. *Sessizlik işareti: Havaya kalkmış el.*

Anne babalar bilgilendirildi ve yeni okul prosedürlerimiz afiş yapılarak okul binasının her yerine ve sınıflara asıldı.

Öğretmenler, öğrencilerle prosedürleri uygulamaya günler harcadı. Öğrenciler prosedürlerin önemini fark etti ve yapıyı sevdi. Öğretmenler daha az stres duymaya başladı, öğretmeye ve öğrenmeye odaklanabildi.

Hikâye burada bitmiyor. Bir sonraki dönem başlamadan önce okulda "Prosedürler ve Rutinler" konulu 4. DVD'yi izledik. Öğretmenler prosedürlerimizi bir kere daha gözden geçirdikten sonra dört okul prosedürünü korumaya ve bunlara üç tane daha eklemeye karar verdiler.

5. *Bütün öğrenciler kendilerine ayrılan sırada oturacak.*
6. *Öğrenciler dersin hedeflerini ve ev ödevlerini ajandalarına yazacak.*
7. *Her ders, zile kadar yapılan bir çalışmayla başlayacak.*

Şu an itibariyle yeni dönemde dokuz haftayı bitirmiş durumdayız. Birçok öğretmen, önceki yıllara göre bu yıl öğrencilerin ne kadar iyi davrandıklarını söylüyor. Hatta bir öğretmen arkadaşımız, bu dokuz haftanın meslek yaşamının en iyi dokuz haftası olduğunu söyledi. Disiplin vakaları önceki yıllarla kıyaslandığında daha düşük. Genel olarak öğretmenlerin moral de daha yüksek.

Haklısınız sayın Wong. Etkili öğretmenleri olan etkili bir okul kurmanın yolu, okulda hâkim olan prosedürlerin ***tutarlılığından*** *geçiyor.*

Thomas Hatch,
Anne Chesnutt Ortaokulu Müdürü,
Kaliforniya

İşinin Ehli ve Etkili

Bu kitabın alt başlığı "Nasıl Etkili Öğretmen Olunur?". **Herkesin etkili bir öğretmen olabileceği, bizim kesin inancımız. Sayısız araştırma, öğrencin öğrenmesindeki gelişmeyi etkili öğretmenlerin sağladığını gösteriyor.**

Öğrencilerin öğrenmesini artıran programlar, okulun yapısındaki değişiklikler ya da yasal zorlamalar değil, öğretmenler ve onların öğretim uygulamalarıdır.

Bu iki anahtar kavrama bakalım:

İşinin Ehli : Bilgi, beceri sahibi
Etkili : Etki sahibi, sonuç üreten

İşinin ehli ve etkili olan öğretmenler, öğrencide ölçülebilir öğrenme sağlar. Programlar başarı üretmez: **öğrencilerin başarısı öğretmenlerin ürünüdür.**

Başarılı ve başarılı olmayan okullar arasındaki ayrımı belirlemek kolaydır.

- Başarılı olmayan okullar programları vurgular ve yapısal değişiklikler yapar. Sonu gelmeyen mucize çözüm arayışlarında, o yılın modası olan program değişikliklerine çuvalla para harcarlar.
- Başarılı okullar uygulamaları vurgular. İdareciler akıllıca davranarak insan sermayeleri olan öğretmenlerine ve onların etkili olmalarına yatırım yapar. Programları öğretmezler. Temel, geleneksel akademik içeriği verirler. **Öğrencinin hedeflere ulaşma oranını artırmada başta gelen unsurun öğretim becerisi** olduğunu bildiklerinden öğretmenlerinin öğretim uygulamalarını geliştirmek üstünde dururlar.

Öğrencinin hedefe ulaşmasını sağlayan, programlar değil, öğretmenlerdir.

Mali kaynakların, birbiri ardına programlar almak yerine öğretmenleri eğitip geliştirmeye harcanması çok daha yerinde olur. Eğitim liderleri, önemli olanın okulların, ilgiye aç öğrencilere güçlü akademik bilgi ve becerileri öğretmek üzere, etkili stratejilerle eğitilmiş, iyi öğretmenler sunup sunamadığı olduğunun farkındadır.

Etkisiz öğretmenin öğrencilerin gelişimine neredeyse hiç etkisi yoktur. Bu öğretmenleri programlarla, planlardaki dönüşümlerle, okul değişimleriyle ve zorlamalarla kuşatmanın öğrencinin öğrenmesini artırmaya en ufak etkisi yoktur.

Etkili öğretmen, etkisiz bir okulda çalışıyor olsa bile, öğrencinin öğrenmesinde gelişme ve hedefe ulaşma oranında artış sağlar. (Bu konuda daha fazla bilgi için Bkz. 22. sayfa)

Bu nedenle etkili idareciler, öğretmenlerini işinin ehli ve etkili olmak üzere görevlendirir ve eğitir.

Öğrenmeyi Planlama

Öğrencinin öğrenmesi geliştirmek için yapıyı değiştirmezsiniz (blok ders sistemi, daha küçük sınıflar, okullar vb.), öğretmenlerin öğretim uygulamalarını değiştirirsiniz. En başarılı okullar, ne türden öğretim uygulamaları kullanacakları konusunda açık bir fikri olan ve buna uygun bir yapı kuranlardır.[2]

Bir Okulun En Kıymetli Varlığı

Ünlü iş dünyası gurusu Peter Drucker, "insan sermayesi" kavramını türetti ve insanları "en kıymetli varlıklar" olarak niteledi. Sanayi devrimi döneminde altın, üretilmiş şeyler, binalar ve para gibi fiziki sermaye, büyük zenginliğin ve sanal olarak bütün ekonomik büyümenin başlıca kaynağı olarak görülüyordu.

Günümüzün dijital çağında şirketler, zenginlik ve ekonomik büyüme getirmesi için insan sermayesine yatırım yapıyor.

2) Elmore, R. (January/February 2002). "The Limits of 'Change.' *Harvard Education Letter.*

İnsan sermayesi kavramı, insanların bildiklerine (ehil olma) ve yapabildiklerine (etkili olma) atıfta bulunuyor. İnsan sermayesi, birikimli fiziksel varlıklarla değil, bilgi, beceri ve tutumlarla ölçülür. İnsan sermayesinin fiziki sermayenin yerini aldığı düşüncesi o kadar yeniydi ki en ateşli savunucusu olan Chicago Üniversitesinden Profesör Gary Becker'a 1992'de Nobel ödülü kazandırdı.

Günümüzde şirketler yeni trendler yaratmaları ve büyük fikirler üretmeleri konusunda çalışanlarına bağımlı durumda. İnsan sermayesi, bir şirketin zenginliği ve geleceğidir. İnsanlar şirketin en kıymetli varlıklarıdır.

Peter Drucker, herhangi bir iş insanına şirketinin **en kıymetli varlığını** sorduğunuzda **çalışanları** olduğunu söyleyeceğini dile getirir. Kıymetli varlık kavramı, kendisine yatırım yaptığınızda daha kıymetli varlıklar elde etmenizi sağlamak anlamındadır. Bu nedenle iş dünyası, şirket için daha da kıymetli hâle gelmeleri uğruna, her yıl en kıymetli varlıkları olan çalışanlarını eğitmeye 53 milyar dolar ayırıyor. Çalışanlarını insan sermayesi olarak görmek böyle bir şey. Çalışanları, en kıymetli varlıkları iyiye gittikçe şirket de daha başarılı oluyor.

Gelin görün ki bir okulun idarecisine ya da politikaları belirleyenlere en kıymetli varlıklarını sorarsanız ya paradan ya da programlardan söz eder. Araştırmalar bunu defalarca kanıtlamış olsa da pek azının en kıymetli varlıklarının öğretmenler olduğunu söylediğini duyarsınız.

Öğrencinin hedeflere ulaşma oranını artırmada ya da kazanımlara ulaşmasındaki açığı kapamada öğretmenlerin verdiği eğitimin kalitesi en önemli etkendir.

En etkili yöneticiler, koçlar, hizmet içi eğitim uzmanları ve lider öğretmenler öğretim bakımından liderdir. Yedi farklı bölgede yapılan araştırmalarda, öğrencilerin hedeflere ulaşması konusunda belirgin sonuç alan tek reformun

- açık eğitsel beklentileri olduğu
- kapsamlı mesleki gelişimle desteklendiği
- yedi yıldan uzun sürdüğü

görülmüştür.[3]

3) Cross, C. T., and D. W. Rigden. (April 2002). "Improving Teacher Quality." *American School Board Journal*, 189(4), s. 24–27.

Beyzbol koçuna, inşaatın ustabaşına ya da bir hukuk bürosunun büyük ortağına işe yeni girenler konusunda ne yaptıklarını sorun. Hepsi de size işe giren herkesin ilk günden itibaren eğitime alındığını ve eğitimlerin o, işten ayrılana kadar devam ettiğini söyler.

Sonra da bir okuldaki idareciye yeni öğretmen konusunda ne yaptıklarını sorun. Bazıları hiçbir şey yapmaz. Çoğu size, yeni öğretmene bir danışman atadıklarını ve ara sıra bu ilişkinin sonuçlarını gözlemlediklerini söyleyecektir.

Öğrencinin kazanımlardaki açığını kapamanın tek yolu, öğretmenin eğitimdeki açığını kapamaktır. Öğretmenleri iyi eğitirseniz onlar da öğrencileri iyi eğitir.

Etkili okulların öğretmen sermayesine sürekli yatırım yapmaya dayanan bir kültürü vardır.

Etkili Bir Okul Kültürü Yaratmak

Etkili okulların insan sermayesine dayanan bir kültürü vardır. Etkili bir kültürün iki özelliği vardır. İnançlar ve Uygulamalar.

1. **İnançlar:** Bir grubun vizyonu, amaçları ve inançları
2. **Uygulamalar:** İnancı hayata geçirmek için insanların yaptıkları ve uygulamaları

Bütün iyi okulların bir vizyonu ya da inancı vardır, bu da öğrencinin başarısıdır.

Okullar bu inancı, yaptıklarıyla, öğretmenlerin kullandığı uygulamalarla hayata geçirirler.

Etkisiz okulların bir kültürü yoktur. İnsan sermayesi olarak öğretmenlerine katkı sunmazlar. Kendi bürolarında ya da sınıflarında yalıtılmış, işleri olduğunu iddia ettikleri birtakım şeylerle uğraşan insanların toplandığı bir binaları vardır. Bu insanların paylaştığı tek şey otoparktır.

İdarecinin görevi bir kültür oluşturmak, buna katkı sunmak ve bunu yaygınlaştırmaktır.

Lee Douglass bir okul müdürü. Altı yüz öğrencisinin çoğu, zorlu aile yapılarından ve gelir seviyelerinden gelen azınlıklardan. Ama okuldaki sınav sonuçları sıra dışı. Çocuklar ve öğretmenler okula gelmeyi seviyor ve öğretmenler asla başka okula gitmek istemiyor! **Lee Douglass okulunda başarılı bir öğrenme kültürü oluşturmuş.**

Her okul günü, bir öğretmenin davula vurmasıyla başlıyor. Öğrenciler davul sesini duyduklarında toplanıyor ve kendilerine gösterilen yerde bekliyor. Prosedürü biliyor ve "günün sırası" ödülünü almak istiyorlar.

Ardından bir grup yetişkin elini kaldırıyor. Bahçede bir sessizlik oluyor. Çıt çıkmıyor. Ne bir emir ne bir bağırma.

Bir grup öğrencinin yönettiği sabah rutini başlıyor. Her hafta farklı bir sınıf, rutinin liderliğini yapıyor. Bir öğrenci öne çıkıp öğrencileri günün önceden belirlenmiş düzenine göre yönlendiriyor:

- Yurttaşlık Yemini
- Otuz saniye sessiz düşünme
- Okul marşı (Yalnızca Salı ve Cuma günleri)
- Okul mottosu
- Okul yemini
- Okul sloganı

(Bunlar okulun günlük kültürünü ve vizyonunu sağlamlaştırmak için yapılır.)

- Bir öğretmen haftanın yaşam becerisinin üstünden geçiyor.
- Lee Douglass hızla birkaç duyuru yapıyor ve günün sırası ödülünü veriyor.

Öğrenciler günün sırası ödülünü alan sınıfın liderliğinde okula girip sınıflara dağılıyor.

Sınıflar koridorda yürürken konuşma, itişip kakışma olmuyor. Bunun nedeni "sus ol pus ol" prosedürü. Bu prosedür gereği öğrenciler kol kola girip tek kelime bile etmeden sınıfa gidiyorlar.

Sınıflar bir bir dolarken, evet, öğrencileri bekleyen bir şey var. Zile kadar yapılacak çalışma. Böylece okulda gün başlamış oluyor.

Herkes güvenli, özen gösteren ve odaklanmış bir ortamda.

Öğrenciler okulu seviyor. Anne babalar okulu seviyor. Ve öğretmenler okulu seviyor.

Nasıl Bir Okul Kültürü Yarattı

Bu okulun kültürü bir günde oluşmadı. Lee Douglass'ın rehberliğinde ve kadrosuyla çalışmasıyla oldu. Okul bu kültürü nasıl kazandı?

- Öğretmenlerden oluşan gruplara elinizdeki kitabın, ***Okulun İlk Günleri***'nin bölümlerini özetlenmek üzere dağıttı.
- Eğitim yılı boyunca her Cuma gruplardan birisi kendisine verilen bölümü sundu ve okulda uygulanması için her sınıfta zile kadar yapılan çalışmalar olması, öğrencilerin sınıfa gelirken en iyi biçimde karşılanması gibi bir iki öneride bulundu.
- Öğretmenler önerilerde bulundu ve prosedürler üzerinde demokratik biçimde uzlaşıya varıldı.
- Okulun geneline yönelik prosedürler okulun kültürü oldu.

Okul gününün yapısını bilen öğrencilerle öğretime daha fazla zaman ayrılabildi. Zaman geçtikçe öğrenciler daha fazla öğrenirken okulun sınav başarısı da arttı.

Lee Douglas bir gün öğrencilerin oluşturduğu sıranın arkasında bekleyen anne babalara dikkat ettiğinden söz ediyor. Sıralardan birinin sonunda da üç yaşında bir çocuk duruyor. Çocuk bütün sözlerini öğrendiği okul yeminini öğrencilerle birlikte tekrarlıyor. Çocuk Lee'ye, "Ben okula gitmeye hazırım." diyor.

Okulun bütününe hitap eden sabah rutini, okul kültürünü her gün pekiştirir.

Lee Douglass yeni bir okul kurma görevini aldığında insan sermayesi olarak yanında sekiz on öğretmen vardı. Onlar da yeni okulda olumlu bir kültür yaratması için Lee'nin yanında oldular.

Bir yıl Lee Douglass'tan yedi okulun izleme listesinde olduğu bir bölgede yönetici olması istendi. Lee Douglas bir yıl içinde o bölgede öyle işler yaptı ki o okulların altısı izleme listesinden kurtuldu. Ya o bir okul? "O okulla yaptığım toplantının notlarını kaybettim."

Öğretmenlerin Önemi

İki yüzden fazla çalışma, öğrencilerin öğrenmesini geliştirmede en önemli etkenin öğrenmeye açık ve beceri sahibi öğretmenler olduğunu gösteriyor.[4]

İş öğretmende!

Bu hep bilinen bir şeydir ama aşikâr olanı uygulamaya geçmiyoruz bir türlü.

Öğretmenin etkili oluşu arttıkça ve insan sermayesi büyüdükçe bundan ilk kazançlı çıkacak olan, hedeflere daha düşük oranda ulaşan öğrencilerdir. (Etkili öğretmenlerin önemi hakkında daha fazla bilgi için Bkz. 23. Sayfa.)

Yoksul çocukların ve azınlık çocuklarının hedeflere ulaşma oranındaki düşüklük, parasızlıktan ya da aile koşullarından değil, öğretmen kalitesindeki sistematik farklılıklardandır. Bu farklılıklar uzun dönemli sonuçlar doğurur. Kesintisiz iki yıl etkisiz bir öğretmenin eğittiği öğrenci, o yıllardaki öğrenme kaybını asla telafi edemez.

Öğretmenin Önemi

Kaliforniya Üniversitesinden (UCLA) John Goodlad'in yaptığı bir çalışma, eğitim alanındaki düşüncelerin kırk yılını ele aldı ve öğrencinin hedeflere ulaşma oranını yalnızca bir şeyin etkilediği sonucuna ulaştı.

Öğrencinin hedeflere ulaşma oranını belirleyen tek etken öğretmenin anlamıydı.

Ayrıca Harvard Üniversitesinde yayımlanan geniş ölçekli bir çalışmada da insan sermayesi üretmeye ve **öğretmen kalitesini** artırmaya harcanan her kuruşun, başka her türden okul kaynağına ayrılandan daha büyük kazanımlar sağladığını ortaya koydu.[5]

Öğrencilerin hedeflere ulaşmadaki başarıları, öğretmenlerin ve öğretmenlerin aldığı eğitimin bir sonucudur.

---

4) National Commission on Teachingand America's Future. (November 1997). *Doing What Matters Most: Investing in Quality Teaching.* Washington, D.C.

5) Ferguson, R. "Payingfor Public Education." *Harvard Journal on Legislation.* 1991.

İdarecilerin Önemi

Etkili idareciler, öğretmenlerin nasıl öğreteceği ve öğrencilerin nasıl öğreneceğine odaklanan bir kültür yaratmaya odaklanır. Programlara, gelgeç modalara ya da ideolojilere değil.

- **Bürokratlar:** Bürokratların liderlik becerisi ile öğrencilerin hedeflere ulaşması arasında doğrudan bir bağ vardır. İdareciler, yönettikleri bölgelerde eğitimin odak noktasının öğretmek ve öğrenmek (programlar değil) olmasını sağlarsa öğrencilerin hedeflere ulaşma oranı da artar.[6]
- **Müdürler:** Otuz yıllık araştırmalara dayanan bir çalışma, öğretim bakımından lider olan ve doğru öğretim prosedürlerini öğretmeye yoğunlaşan müdürlerin, %50'lik dilimdeki bir okulun başarısını %10 ila 19 kadar artırabildiğini göstermektedir.[7]

Öğretmen...
önemlidir.
etkilidir.
fark yaratabilir.
Helen Morsink

Mesleki Gelişimin Önemi

Birçok idareci ve politika belirleyici, bir kez göreve başladıktan sonra okullarının en kıymetli varlığı olan öğretmenleri umursamasa da eğitim kurumları, bütçelerinin %80'ini öğretmenlerin maaşlarına ayırıyor. İşin özü, öğretmenlerin sınıfa tıkılıp yapısı, tutarlı bir gelişim programı olmayan bir ortamda ayakta kalması bekleniyor. İnsan söylerken bile utanıyor ama bazı öğretmenlere öğretim programı hakkında bilgi verilmiyor bile.

Etkili öğretmenlerin yetişmesinin en iyi yolu, okulun ilk günlerinden önce başlayan bir intibak eğitimidir.

6) Waters, J. T.,and Robert J. Marzano. (2006). *School District Leadershipthat Works: The Effect of Superintendent Leadership on Student Achievement.* Aurora, Col.: Mid-continent Research for Education and Learning (McREL).

7) Waters, J. T., R. J. Marzano, and B. A. McNulty. (2003). *Balanced Leadership: What 30 Years of Research Tells Us About the Effect of Leadership on Student Achievement.* Aurora, Col.: Mid-continent Researchfor Education and Learning (McREL).

İyi öğretmenler olmadan iyi bir okul kuramazsınız. İyi bir okulu kuran, idarecilerdir. İyi bir sınıfı kuran da öğretmendir.

Birçok iş kolunda kapsamlı eğitim programları olmazsa olmazdır. Beyzbol koçuna, inşaatın ustabaşına ya da bir hukuk bürosunun büyük ortağına ne yaptıklarını sorun. Domino's Pizza, Starbucks, The Cheesecake Factory ve McDonald's gibi önde gelen zincir mağazalarda çalışanlara sorun. Her çalışan eğitimden geçer.

On Bin Metreden Yardım

Kapsamlı bir intibak eğitimi vermemek, pilottan bir uçak dolusu yolcuyla havalanıp uçmayı öğrenmesini istemeye benzer.

Sonra pilot bir sorun yaşarsa en iyi ihtimalle on bin metre uzağındaki eğiticisine telefon edebilir.

En iyi eğitimli yeni çalışanlar için bile işbaşında eğitim gereklidir. Üniversiteyi, tıp fakültesini vb. bitirmelerine rağmen doktorlar, özel muayeneye geçmeden önce hastanede yıllarca çalışır. Yeni seçilen yargıçlar, hukuk diplomalarıyla ve yılların deneyimiyle donanmış olsa da kürsüye oturmadan önce hukuk akademisine gider. Pilotlar her üst rütbeye geçişlerinde ya da bir uçak modelinden diğerine geçtiklerinde tekrar tekrar eğitim alır.

Kapsamlı Mesleki Eğitim

Virginia'daki Hopewell Şehir Okullarında, her yeni öğretmen şu listedeki herkese erişebiliyor:

Eşleştiği öğretmen: Yolun başındaki öğretmene, ani durumlarda yardım için başvurabileceği ya da hemen tavsiye alabileceği bir öğretmen atanır.

Rehber öğretmen: Sınıf yönetimi ve öğretim becerileri konusunda uzman olan bir öğretmendir. Adından da anlaşılacağı üzere görevi, sınıf yönetimi ve öğretim konusundaki becerileri geliştirmeye rehberlik etmektir.

Lider öğretmen: Dersin konusuyla ilgili konularda yardım eder.

Hopewell'deki Carter G. Woodson Okulu gibi bir yerde çalışan yeni öğretmenleri bir "Hoş geldin!" partisi bekler. Öğretmenler sizin gelişini-

zi, diğer öğretmenlerin panolar, yapışkan notlar, boya kalemleri, kitaplar ve sınıfın ihtiyaç duyacağı diğer malzemeleri koyabileceği kutular ve sepetler yerleştirerek kutlar.

Çalışanlar da size, yeni öğretmene sınıfınızı düzenlemenizde yardım eder.

Hopewell Şehir Okulları son derece seçkin, birinci sınıf bir okuldur. Ayrıca Hopewell'deki diğer okullar da son derece kalitelidir.

Takım Yönelimli Sonuçlar

Birçok şirkette çalışanlar takımlar hâlinde çalışır. Bunun nedeni **takımların sonuç üretmesidir. Bir başına çalışan insanlar sonuç üretmez.** Birçok okul öyle düzenlenmiş ki öğretmenler yalıtılmış olarak çalışıyor, nadiren iş birliği yapılıyor. Daha da kötüsü birçok öğretmen nadiren başka bir sınıf görüyor. Yalıtılmışlık ve destekten yoksun olma, göreve yeni başlayan öğretmenlerin sorunlarını daha da içinden çıkılmaz hâle getiriyor.

Oysa araştırmaların sonucu açık. İş birliği içinde çalışan öğretmenler **verimliliklerini** ve işlerinin kalitesini hatırı sayılır ölçüde artırıyor.[8]

Düşük gelire sahip bölgelerde bulunduğu hâlde yüksek başarı gösteren okullarda öğretmenler ve idareciler, öğretmenlerin birbiriyle yoğun biçimde düşüncelerini ve prosedürlerini paylaşıp birlikte çalışması için zaman ayırır. 284. sayfadaki okulda kullanılan Schmoker modeli, okulların iş birliğini yapılandırmak için kullandığı iyi bir araçtır.

Uzmanlar yalnız çalışmaz; takımlar hâlinde çalışır. Öğretmenler, bir soruna odaklanmak için takımlar hâlinde bir araya geldiğinde yardıma ihtiyaç duyan öğrencilerle çalışan bir birimin parçası olurlar.

Mesleki gelişim en etkili şeydir ve öğretmenler devamlılığı olan öğretmen çalışma ağlarında bireysel danışmanlardan öğrendiklerinden daha

8) Guskey, T., and M. Huberman (eds.). (1995). *Professional Development in Education: New Paradigmsand Practices.* New York: Teachers College Press.

fazlasını öğrenir.[9] **İş birliği, öğretmenler için en etkili öğrenme yoludur.**

İş Birliği Öğretmenleri Korumaya Yardım Eder

Bu bilinen bir olgu. Yalıtılmış olarak çalışan öğretmenler, öğrencinin hedefe ulaşmasını neredeyse imkânsız hâle getirir.

Kuzey Karolina'daki Gaston bölgesinde tek işi öğretmenlerin mesleki gelişimini sağlamak olan bir kurum var. Tam zamanlı olarak çalışan bir kadro, yirmi yıldır düzenli, tutarlı ve sürekli biçimde işinin ehli ve etkili öğretmenler yetiştirmeye yoğunlaşıyor.

Bu mesleki gelişim merkezinde hepsi de en iyi sunum donanımlarına sahip olan toplantı salonları, bir basın odası ve bir kütüphane bulunuyor. Çalışanlar yıl boyunca eğitimler koordine edip düzenledikleri gibi, daha küçük okul takımlarının toplantılarına da ev sahipliği yapıyor.

Bölgede 1990'dan beri uygulanan kapsamlı bir intibak programı var. Ayrıca ihtiyacı olan okullarda görev alan öğretim koçları ve bölgenin tamamında etkinlik gösteren mesleki öğrenme toplulukları var. Bölgenin idarecileri, işin ehli ve etkili öğretmenler yetiştirmeyi ciddiye alıyor.

Harvard Üniversitesi Eğitim Fakültesinde *Öğretmenlerin Yeni Nesli Projesi* üstünde çalışan Susan Moore Johnson, "Çalışmamız, okulların öğretmenlere bire bir danışmanlık yapmak yerine, okulun genelini kapsayan ve yeni öğretmenlerle deneyimli öğretmenler arasında yoğun bir bilgi ve düşünce alışverişinin önünü açan yapılar geliştirmeye yönelmelerinin daha iyi olacağını ortaya koyuyor."[10]

Günümüzde görev yapan öğretmenlerin çoğunluğu Y kuşağından. Bu kuşağın özellikleri, öğretmenlerin eşitliğe dayalı bir öğrenme ortamı kurmaya olumlu yaklaşmalarını sağlıyor. Y kuşağı bireyleri iş birliğine isteklidir, kolayca özümserler ve yüksek enerjiye sahiptirler. Bu yeni öğretmen kuşağının kolektif

9) Garet, M., A. Porter, L. Desmoine, B. Birman, and S. K. Kwang. (2001). "What Makes Professional Development Effective?" *American Educational Research Journal,* 38(4), s. 915–946.

10) Johnson, Susan Moore, and Sarah E. Birkeland. "Pursuing a Sense of Success: New Teachers Explain Their Career Decisions." *American Educational Research Journal,* Fall 2003, s. 608.

zekâsını, yaratıcılığını ve üstün yeteneklerini işe koşmaları hâlinde, okullar öğrencilerin öğrenmesinin arttığını görecek.

İş birliği içinde öğrenen bir takıma yeni bir öğretmen katıldığında öğretmenlerimizin ve okullarımızın etkisinin ne kadar artabileceğini bir düşünün.

Öğretmenler okullarında belirledikleri, öğrencilere ilişkin sorunlar etrafında, iş birliği içinde çalışan takımlarda yer almalıdır.

Kathleen Fulton
21. Yüzyılda Okulları Yeniden Şekillendirmek

Dikkatle hazırlanmış bir öğretim programı kullanan sınıflar düzeyindeki takımlar, rastgele seçilmiş ögelerden oluşan bir program kullanan tek tek öğretmenlerden önemli ölçüde daha iyi sonuçlar alır.

Yeni Bir Sayfa Açmanın Zamanı Geldi

Bir kısmı, yapıya sahip, tutarlı ve sürekliliği olan bir mesleki gelişim programına harcanabileceği hâlde, her yıl emekli olan öğretmenlerin yerine yenilerini almak için milyarlarca dolar harcanıyor. Başarılı olduklarında meslekte kalır.

Şunlardan haberdarız:

- **Öğrencilerin hedefe ulaşması konusunda en büyük etkiye sahip olan şey, öğretmenin etkili olmasıdır.**
- **Yeni öğretmenler, deneyimli öğretmenler kadar etkili değildir.**
- **Yalıtılmış olarak çalışan öğretmenler, bir öğrenme takımının parçası olarak çalışan öğretmenler kadar etkili değildir.**
- **Sırf kadroları doldurmuş olmak için her yıl öğretmen değiştirmek, hem masraflıdır hem mantığa aykırıdır.**
- **Eğitim ve meslektaş desteği verilirse mesleğe yeni başlayan öğretmenler başarılı olur.**

Bu nedenle yeni öğretmenleri elde tutmak, öğretmenlerin eğitim açığını kapamak ve öğrencilerin hedefe ulaşma oranlarını kademeli olarak artırmak için her yeni öğretmene şu imkânlar sağlanmalıdır:

1. **Sürekliliği olan bir mesleki gelişim programını kusursuz biçimde destekleyen, yapıya sahip ve tutarlı bir intibak programı**
2. **Hemen bir parçası olabilecekleri, sınıf düzeyinde ya da içerik temelli bir öğrenme takımı**

Eğitim sistemi için "İşte bu!" demenin, farkındalığın ve aydınlanmanın zamanı geldi. Artık yeni bir sayfa açmanın ve ilerlemenin zamanı geldi.

Kendilerini en kıymetli varlıklar ve insan sermayesi olarak gören, öğretmenlerin öğretim becerilerini geliştirmek için zaten bilinen yolları uygulama becerisine sahip lider öğretmenlerden ve idarecilerden oluşan yeni bir kuşağa ihtiyacımız var. İhtiyacımız olan, başka bir bilgisayar programı, yapısal değişiklik ya da aynı ideolojiyi tekrar tekrar dayatmak değil.

Nasıl iş dünyasında asıl önemli olan kârsa **eğitimde de önemli olan akademik başarıdır.** Mesleki gelişimin nihai amacı, her öğrencinin akademik çıktılarını geliştirmek olmalıdır.

Bunu yapmak için insan sermayenizi herkeste bulunan bilgiler, beceriler ve yetenekler bakımından destekleyin. İnsan sermayesini sürekliliği olan mesleki gelişim yoluyla artırmak, öğrencinin öğrenmesinin ve hedefe ulaşmasının anahtarıdır.

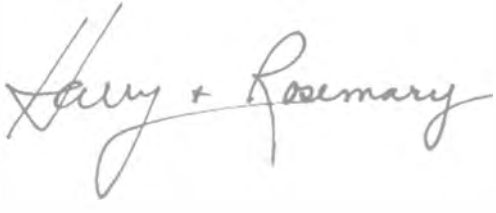
İş dünyası her yıl eğitimlere elli üç milyar dolar harcıyor.
Eğitim dünyası ise yeni öğretmenler almaya yedi milyar üç yüz milyon dolar harcıyor.

Öğretmenler, bir okulun, bilanço tablosunda görünmeyen en değerli kaynaklarıdır. **Günümüzde görev yapan öğretmenler gelecek kuşağın öğretmenleri olacak. Onların başarıları bütün bir öğrenci kuşağının başarısını belirleyecek.**

En etkili okullar, geleceklerine yatırım yapanlardır. Bu okulların;

İşinin ehli ve etkin öğretmenlere yönelik bir kültürü vardır.
Öngörülebilir sonuçlara yönelik bir kültürü vardır.
Tutarlılığa yönelik bir kültürü vardır.

Çocuklarımıza güzel bir gelecek kurma konusundaki çabalarınız ve tutkunuzdan dolayı en samimi teşekkürlerimizle...

Mesleğini, para kazandığı işten öte bir yaşam biçimi olarak gören her öğretmen o aynı heyecanı yaşamıştır. İlk kez girdiğiniz bir sınıfta size yönelmiş, attığınız her adımı dikkatle izleyen gözler karşısında duyduğunuz heyecandan söz ediyoruz. Her birisinin farklı bir hikâyesi, umutları ve gelecek planları olan o topluluk, öğretmene o an orada bulunmayan birçok kişiyi de hatırlatır: Anne babaları. Her öğrenci, en değerli varlığının geleceğini biçimlendirme konusunda size anne babaların emanetidir.

Mesleğine bu bilinçle bakan öğretmenler için üniversite sıralarında alınan eğitim yalnızca bir başlangıçtır. Öğretmenlik durmaksızın kendini yenileme ve bilgisini güncel tutma çabasına dayanmadığı sürece niteliksizleşmeye mahkûmdur.

Etkili Öğretmen, didaktik bir dille yazarlarının kafalarındaki doğruları aktaran, size ne yapmanız gerektiğini söy
amacı size zate
hayata geçirece
Kitabı, öğretme
doğrularını tekrarlayan sıkıcı sınıf yönetimi kitaplarından ayıran yan da bu.

Kitabın 10 dile çevr miş ve 4 milyon satmış olması sözlerimizin doğruluğunu kanıtlar nitelikte.

Etkili Öğretmen, fark yarat iddiasındaki her öğretmen için tekrar t nacak bir baş ucu kitabı olacak.

33TL

EĞİTİM BİLİMLERİ 01

EĞİTİM BİLİMLERİ

9 786056 612725

Pedagoji

pedagoji.c